

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Grau

Data

Full Resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Autor/a:

Tutor/a:

Any:

Titulació:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès

ÍNDEX

1-INTRODUCCIÓ	4
2-MARC TEÒRIC.....	6
2.1.-NACIÓ I NACIONALISME.....	6
2.2.-DEMOCRÀCIA I DRET D'AUTODETERMINACIÓ.....	15
2.3.-MITJANS DE COMUNICACIÓ I POLÍTICA.....	19
2.4.-ANÀLISI CRÍTICA DEL DISCURS	22
3-METODOLOGIA	27
3.1.-OBJECTE D'ESTUDI I OBJECTIUS	27
3.2.-HIPÒTESIS DEL TREBALL	28
3.3.-COMPOSICIÓ DE LA MOSTRA	28
3.4.-CRITERIS METODOLÒGICS	29
4-RESULTATS.....	33
4.1.-OBJECTIU 1: ESTABLIR ELS FETS DE L'1 D'OCTUBRE I ANALITZAR EL CONFLICTE	33
4.2.-OBJECTIU 2: ESTUDIAR LES VALORACIONS DELS DIARIS SOBRE ELS PRINCIPALS ÍTEMS DEL REFERÈNDUM DE L'1 D'OCTUBRE	42
4.3.-OBJECTIU 3: ANÀLISI COMPARATIU DE PORTADES I EDITORIALS	87
5-CONCLUSIONS.....	94
6-BIBLIOGRAFIA	97
7-ANNEXOS	100

1-INTRODUCCIÓ

El xoc polític entre Catalunya i Espanya a principis del 2018 és més viu que mai després dels esdeveniments viscuts des del 2010 amb la retallada de l'Estatut, els quals s'han traduït en una majoria parlamentària de l'independentisme al Parlament de Catalunya. Ara bé, les arrels del conflicte territorial es remunten uns quants segles enrere. Capítols com la Guerra dels Segadors o la Guerra de Successió i els fets de 1714, per citar alguns exemples, van provocar ferides profundes que mai han arribat a cicatritzar.

Ja en el segle XX, la proclamació de l'Estat Català per part de Lluís Companys confirmava que Catalunya no estava satisfeta amb el seu encaix al territori espanyol. Després de la Guerra Civil, amb el franquisme, la llengua i la cultura catalana van ser perseguides, quedant suspès l'Estatut d'Autonomia i eliminada la Generalitat. Els partits catalanistes tornarien amb l'arribada de la democràcia, moment en què es restaurava la Generalitat i s'aprojava un nou Estatut d'Autonomia. L'Estatut de 1979 reconeixia a Catalunya com una nacionalitat que exerceix el seu autogovern dins l'Estat, i el català com a llengua pròpia i oficial juntament amb el castellà.

Ja en democràcia, amb Jordi Pujol al capdavant de la Generalitat, els pactes amb el Govern espanyol foren recurrents, però vist amb perspectiva insuficients quant a guany de competències. La denuncia per part del PP l'any 2006 de l'Estatut d'Autonomia aprovat pel Parlament de Catalunya i la posterior sentència del Tribunal Constitucional quatre anys més tard, fou el tret de sortida a l'actual auge de l'independentisme. Des d'aleshores els estires-i-arronses entre el Govern català i l'espanyol han estat constants amb el referèndum del passat 1 d'octubre com el punt de major enfrontament.

Donat el seu poder d'influència, el rol dels mitjans de comunicació, en un escenari de màxima tensió com aquest, és decisiu i, precisament, l'endemà de l'1 d'octubre és un dia especialment interessant per analitzar la cobertura mediàtica. D'aquí neix la principal motivació d'aquest treball, amb el qual s'estudia si la premsa espanyola de referència va actuar amb professionalitat o va distorsionar els fets, tot alimentant el conflicte i complicant encara més la resolució d'aquest.

Partint de la teoria del *framing*, segons la qual els mitjans no només estableixen l'agenda de temes del debat públic, sinó que també defineixen una sèrie de pautes (marcs) amb els que pretenen afavorir una determinada interpretació dels fets sobre els quals informen, en aquest Treball de Fi de Grau es pretén analitzar el tractament periodístic que els principals diaris de Madrid-El País, El Mundo i l'ABC- van fer el dia 2 d'octubre sobre el referèndum i els seus ítems més rellevants.

S'estableix, prèviament a l'anàlisi, un marc teòric que faciliti la comprensió del treball en la seva totalitat. L'objectiu és aproximar-se als conceptes de nació i nacionalisme, així com a les principals teories d'estudi sobre el moviment. L'exposició breu dels conceptes de democràcia i de dret d'autodeterminació precedirà a la del rol polític dels mitjans de comunicació. Finalment, en aquest primer apartat es profunditzarà en els fonaments teòrics de l'Anàlisi Crítica del Discurs, tècnica utilitzada per analitzar el contingut periodístic.

Presentat el marc teòric s'exposaran les pautes metodològiques per a la realització de l'estudi. L'eix del treball consistirà a mostrar els resultats després d'analitzar críticament les peces d'opinió dels diaris escollits en relació amb la jornada del referèndum celebrada el dia anterior, l'1 d'octubre. El cercle de treball es tancarà amb les corresponents conclusions.

2-MARC TEÒRIC

2.1.-NACIÓ I NACIONALISME

La paraula nació procedeix del llatí, '*nasci*' (néixer), ja que originalment feia referència a un grup de població nascut al mateix lloc, amb independència de la seva extensió o de la quantitat d'habitants. A les universitats de l'Edat Mitjana, les nacions eren grups d'estudiants que procedien de la mateixa regió o país. Aquest concepte evoluciona cap a la descripció de grups autònoms més nodrits tals com gremis, o altres corporacions que necessiten distingir-se d'altres amb les que coexisteixen (Hervas, 2005). En l'època contemporània, els vocables nació i nacionalisme han mutat cap a un contingut més aviat polític i cultural.

La definició estricta de nació, segons el Diccionari de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola, inclou tres accepcions. La primera es refereix al conjunt d'habitants d'un país regits per un mateix govern (definició política); la segona es refereix al territori d'aquell país (definició geogràfica); la tercera, fa referència al conjunt de persones d'un mateix origen que generalment parlen un mateix idioma i tenen una tradició en comú (definició antropològica). Ja que l'accepció política i geogràfica no té en compte el fet de compartir uns trets característics com la llengua o la cultura més enllà de certes institucions, en el treball es contempla la nació des d'un punt de vista antropològic.

Respecte del terme nacionalisme, el Diccionari de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola el defineix de dues formes. Una com a sentiment fervorós de pertinença a una nació i d'identificació amb la seva realitat i amb la seva història. L'altre com a ideologia d'un poble que, afirmant la seva naturalesa de nació, aspira a constituir-se com a Estat.

Michael Hechter, antic professor de la Universitat de Columbia, indica que el nacionalisme es distingeix com una acció col·lectiva per fer les fronteres de la nació congruents amb les de la unitat de govern (Hechter, 2000: 7). L'acció col·lectiva està encaminada a fer de l'aparell de l'Estat una unitat adequada pels interessos de la nació, d'acord al principi polític sostingut per Ernest

Gellner¹. En el seu estudi sobre el nacionalisme l'antropòleg afirma: "el que és polític i el que és nacional han de ser congruents" (Gellner, 1991: 1).

La ideologia nacionalista pot ser evocada pels líders estatals per consolidar el seu poder i servir als seus propòsits específics, ja sigui en el context polític, econòmic o social (Tuminez, 2000: 1-3). Ara bé, els nivells socials situats per sota de les elits poden fer ús del nacionalisme per fer paleses disconformitats i demandes en contra dels governants, forjant un moviment ideològic. D'aquesta manera, el nacionalisme es constitueix en una instància de deslegitimació de l'Estat existent o en el vehicle a través del qual diversos agents socials pretenen arribar a conquerir el poder polític (de Blas, 1997: 346).

El concepte de nacionalisme és utilitzat en diferents àmbits. Des del punt de vista antropològic, el nacionalisme és un procés històric; per a la ciència política és una teoria, una doctrina o un principi polític; per a la sociologia, una forma de comportament humà, un moviment ideològic o una activitat; per a la psicologia, una idea o un sentiment, etc. Quan parlem de nació i de nacionalisme, parlem d'un mateix terme amb múltiples interpretacions. Els diferents punts d'anàlisi possibles a considerar o de fenòmens a estudiar doten el concepte de nacionalisme d'un caràcter multidimensional (Calhoun, 1997: 23).

Si al caràcter multidimensional del nacionalisme li afegim el fet que els seus estudiosos poden estar influenciats per corrents ideològics i socials, s'incrementa la magnitud del problema en l'intent de convenir un concepte universal. Com indica Ernest Gellner a *Nacions i Nacionalisme*²: "en estudiar el nacionalisme cal tenir en compte la contaminació que la mateixa consciència pot tenir en els resultats de l'estudi" (Gellner, 1991: 124-125).

Amb l'objectiu de condensar el concepte de nacionalisme, Marcos Rogelio Cortés Martínez aporta una definició interessant al respecte en la seva tesi doctoral. El defineix com "un principi polític que, a través de la història, s'ha desenvolupat en un sentiment que dota de força moviments socials que

¹ Gellner fou un filòsof i antropòleg social britànic d'origen txec, així com un dels autors més influents en les teories del nacionalisme.

² En aquesta obra, Gellner fa una interpretació del nacionalisme que s'ha convertit en un clàssic imprescindible per comprendre el fenomen.

busquen l'autodeterminació, seguretat, estabilitat i, en moltes ocasions, supremacia d'una nació en particular" (Martínez, 2004). Segons l'autor, el nacionalisme pot ser constructiu o destructiu en funció del context i de la pressió que els actors exerceixin sobre la nació. En aquest treball s'entén el nacionalisme com la ideologia que situa a la nació com a unitat fonamental per a la vida social dels ciutadans, per sobre de qualsevol altre principi social o polític.

Diferents teòrics de les ciències socials han estudiat el concepte de nació i de nacionalisme amb l'objectiu d'explicar les seves característiques. La principal corrent d'estudi és la modernista, aquella que entén que les nacions són construccions polítiques modernes, tot i que hi ha altres posicions d'anàlisi que la critiquen i articulen alternatives teòriques. A partir de l'organització de les principals teories sobre el nacionalisme per part d'Anthony Smith (un dels crítics més prominents del modernisme) a *Los Orígenes étnicos de la nación*, Moreno Almendral proposa la següent classificació: el modernisme; el primordialisme i el perennialisme; l'etnosimbolisme; i les noves corrents postmodernistes.

Pels modernistes, les nacions són construccions polítiques modernes dirigides per les elits i inserides en el procés de modernització. Sota aquesta etiqueta s'inclourien les teories que plantegen que la nació és producte dels canvis associats a la modernitat com el capitalisme, l'alfabetització, la industrialització i els mitjans de masses, els quals permeten pensar-se col·lectivament sense necessitat de coneixe's. El modernisme associa la construcció del concepte de nació per part de les elits, dels intel·lectuals o inclús de l'Estat al procés de transició d'un món pagès, tribal i feudal a un món urbà i capitalista, caracteritzat per la centralització del poder dels Estats (Restrepo, 2011).

Segons Anthony Smith, professor emèrit de nacionalisme i etnicitat de la *London School of Economics*³, el modernisme clàssic es caracteritza per les següents proposicions (Smith, 1998: 21-22):

1. Les nacions són totalment modernes en el sentit de ser recents, és a dir, des de la Revolució francesa i també en el sentit que els

³ És una universitat pública ubicada a Londres especialitzada en ciències socials. Va ser fundada el 1895.

components de la nació són nous, això és, són part de la nova era de la modernitat i, per tant, moderns per definició.

2. Les nacions són un producte de la modernitat, és a dir, els seus elements no només són nous i recents, sinó que només sorgeixen (i ho fan necessàriament) a través d'un procés de modernització, de l'ascens de les condicions de la modernitat i de polítiques modernitzadores.
3. Per tant, les nacions no tenen les seves arrels en la història, sinó que són la conseqüència inevitable de les revolucions que conformen el cor de la modernitat i, per tant, estan subjectes als seus trets i condicions amb el resultat que a mesura que es vagin difuminant aquests trets i es transformin aquestes condicions, les nacions aniran desapareixent gradualment o seran substituïdes.
4. El nacionalisme també forma part de la modernitat o, més exactament, dels processos de modernització i transició en l'ordre modern. De manera que quan es completin aquests processos, el nacionalisme també es debilitarà i desapareixerà.
5. Nacions i nacionalisme són construccions socials i creacions culturals de la modernitat, pensats per a una era de revolucions i de mobilització de masses i resulten ser capitals per intentar controlar aquests processos de canvi social ràpid.

Els corrents modernistes poden classificar-se en funció del tipus d'argument central que sostinguin com a clau explicativa del fenomen nacional. Moreno Almendral, a partir d'un repàs a la literatura disponible (Smith, 1998: 25-142, sobretot; Özkirimli, 2010: 72-142; veure també Delannoi i Taguieff, 1991; Day i Thompson, 2004), ofereix el següent resultat:

- Arguments socioculturals (Gellner, 1983). Les nacions són funcionals a la societat moderna. Associades a la transició d'una societat agrària-tradicional a una altra moderna a través de l'alfabetització i la industrialització (cultura de l'industrialisme). Relació amb la formació de cultures avançades i sistemes d'educació pública. Les noves masses de ciutadans capacitats necessiten la identitat nacional.

Ernest Gellner és considerat un dels grans exponents de la teoria modernista. Parteix de la idea que el nacionalisme és un component necessari de la

modernitat i el principi característic i més important de legitimació política. A la seva obra *Nacions i nacionalismes*, Gellner defineix la nació com "[...] *els constructes de les conviccions, fidelitats i solidaritats dels homes. Una simple categoria d'individus (per exemple els ocupants d'un territori determinat o els habitants d'un llenguatge donat) arriben a ser nació si i quan els membres de la categoria es reconeixen mútuament i fermament certs deures i drets en virtut de la seva comuna qualitat de membres*" (Gellner, 1988: 20).

"Les nacions no són una cosa natural, no constitueixen una versió política de la teoria de les classes naturals; i els Estats nacionals no han estat tampoc l'evident destí final dels grups ètnics o culturals" (Gellner, 1994: 70).

- Arguments socioeconòmics (Nairn, Hechter). Nació i nacionalisme són resultat del sorgiment del capitalisme. Relació amb l'imperialisme, l'ascens de la burgesia i la idea de colonialisme intern. Predomini de l'elecció racional i els interessos socials i econòmics dels individus. Posicions molt vinculades amb el marxisme.
- Arguments polítics (Breuilly, 1982; també Tilly, Mann, Giddens). Nació i nacionalisme s'originen i modelen a partir de la seva relació amb les fonts del poder: guerra, elits i desenvolupament dels Estats moderns i burocràtics. Centralitat de l'Estat-nació i de les institucions en general en la seva capacitat per generar identitat en les masses de ciutadans i atreure'ls.
- Arguments cultural-ideològics (Kedourie, 1960; Kapferer). Nació i nacionalisme es construeixen com a sistema de creences transcendents, forma de religió subrogada i secularitzada, vinculada a les transformacions en la història del pensament i a una cosmologia o imaginari nacional.

L'hegemonia de les idees de tall modernista foren apuntalades els anys 90 per Benedict Anderson i Eric Hobsbawn.

Anderson és el principal exponent de la teoria constructivista. Concedeix gran importància als processos de comunicació i al paper de la llengua com a element de cohesió nacional. A l'obra *Imagined Communities*, probablement el llibre sobre nacionalisme més influent de l'últim mig segle, l'historiador i

politòleg irlandès va definir el sentiment nacional com una comunitat imaginada. Mitjançant el concepte de comunitat imaginada, Anderson sosté que una nació és una comunitat construïda socialment, imaginada per les persones que es perceben a elles mateixes com a part d'aquest grup (Anderson, 1983).

L'autor irlandès quan parla d'una comunitat imaginada, que no inventada, fa referència a una comunitat que es pensa a si mateixa on els seus membres es consideren membres d'aquesta comunitat. En aquest sentiment identitari hi ha elements aleatoris, alguns falsos o bé ficticis, però també n'hi ha de reals com el fet de parlar una mateixa llengua.

Per a Anderson, una comunitat imaginada és un fet mental que dóna sentit de pertinença a una mateixa nació per mitjà de mecanismes culturals com la llengua, els mitjans de comunicació i l'escola. Segons Anderson, la nacionalitat és el valor més legítim de la vida política del nostre temps encara que sigui l'artefacte cultural d'una classe particular. La nació és *"una comunitat política imaginada com inherentment limitada i sobirana. És imaginada perquè els seus membres no es coneixen entre ells, però en la ment de cadascú viu la imatge de la seva comunió"* (Anderson, 1997: 23).

Eric Hobsbawm entén les nacions com a tradicions inventades, o sigui, artefactes culturals fabricats per les elits en el poder o per les que volen aconseguir-lo. Segons l'autor, la nació és un fenomen recent dels últims segles. El sentit modern de la paraula, en principi, ens remunta no més enllà del segle XVII, amb algunes excepcions precises. Per tant al parlar d'Estat-nació, hem de saber per endavant que es tracta d'una entitat social lligada a cert tipus d'Estat territorial modern (Hobsbawm, 1992: 12-20). *"Com s'ha observat sovint, és més freqüent que les nacions siguin la conseqüència de crear un Estat que no pas els fonaments d'aquest"* (Hobsbawm, 1998: 86).

Hobsbawm fa servir el terme nacionalisme en el sentit definit per Gellner: bàsicament com un principi que afirma que la unitat política i nacional hauria de ser congruent. Per a Hobsbawm el nacionalisme antecedeix a les nacions, les quals no només existeixen en funció d'una determinada classe d'Estat territorial o de l'aspiració de crear-lo, sinó en el context d'una determinada etapa de desenvolupament tecnològic i econòmic (Hobsbawm, 1990). Creu

que els Estats i el nacionalisme creen les nacions per controlar a la població i ho fan a través de mecanismes com l'estandardització de la llengua i la invenció de les tradicions (Restrepo, 2011).

La negació que les nacions siguin quelcom modern i que no existeixin abans de les revolucions liberals és el denominador comú de les teories alternatives i crítiques amb el modernisme. Autors com Smith i Özkirimli presenten consens en considerar l'enfocament primordialista i perennialista com els primers puntals de crítica a la teoria hegemònica.

Pels primordialistes les nacions han existit des de les primeres societats perquè són consubstancials a la condició humana i responen a una necessitat bàsica, atemporal a la pràctica. Com els perennialistes, consideren que cal separar el nacionalisme i el mateix concepte de nació de l'existència de comunitats nacionals. Entenen que les nacions com a realitat general són recurrents, transhistòriques i interculturals (Almendral, 2016). Les nacions, per ells, són fenòmens ancestrals que es remunten a l'antiguitat i representen una mena de tendència natural de les societats (Sanmiguel, 2012). Segons les teories primordialistes, la nació es remunta al passat i està construïda sobre vincles fonamentals per a l'ésser humà, com poden ser la raça, la sang i la família.

El sociòleg Pierre Van Den Berghe és el principal exponent del primordialisme sociològic, el qual defineix la nació com una forma complexa i avançada d'alguna cosa molt més bàsica que és el grup ètnic i la família extensa. La clau està a considerar com a motor de tot a l'instint bàsic allotjat en els gens de viure en comunitats de parentiu i afinitat, primer parentiu biològic i després culturalment elaborat.

Parlem de primordialisme cultural sobre la base de la idea originària d'Edward Shils i a partir de la distinció que l'antropòleg nord-americà, Clifford Geertz, va fer l'any 1963. Segons aquest enfocament hi ha certs continguts culturals ja donats sobre els quals l'individu no té cap control, com ara el seu fenotip, l'ètnia en la qual neix o la seva llengua materna. D'acord amb aquests supòsits culturals de l'existència social, els individus elaboren les seves comunitats de significat en clau nacional. Més enllà de l'enfocament resulta interessant la següent reflexió de Geertz, tenint en compte l'actualitat política

catalana i espanyola: "*un cop s'ha despertat en una comunitat el desig de ser una nació, és a dir, de ser un cos polític organitzat i respectat en el món, aquest desig resulta implacable*" (Geertz, 2003: 204). Tot i que no sempre és així, és clar que aquest desig no s'esfuma per art de màgia i cal, com a mínim, diàleg polític.

Els perennialistes refusen la creença primordialista que les nacions han existit sempre o que responen a una necessitat inherent a la condició humana. Assenyalen però, que algunes nacions tenen un origen molt anterior a la modernitat, considerant que el concepte de nació que manegen els modernistes és massa restrictiu i que en tot cas el procés s'ha d'entendre en clau de llarga durada, de progrés més o menys lineal i acumulatiu (Almendral, 2016).

Entre aquests dos darrers enfocaments i el modernisme se situa l'etnosimbolisme amb Anthony Smith, antic deixeble de Gellner a la *London School of Economics*, com a màxim exponent. Segons Smith (2009: 13-14), l'etnosimbolisme té punts en comú amb la majoria dels modernistes, tot plantejant crítiques i propostes alternatives. Aquests trets en comú són: a) les nacions són comunitats sociològiques reals, no mers invents o cognicions equívokes; b) les nacions són comunitats d'acció dotades de sentit i dinamisme; c) les nacions són comunitats històriques que s'han d'entendre, per tant, des dels seus contextos històrics i geoculturals específics.

Els cinc trets fonamentals de l'etnosimbolisme segons Smith (citat a Moreno Almendral, 2016: 240) fan palesos els punts de desacord amb el modernisme. L'enfocament etnosimbòlic sosté que la nació és perenne, però que és una construcció. Els seus punts centrals són:

1. La creença que la millor manera d'arribar a la profunditat i complexitat del fenomen és atorgant major importància als recursos simbòlics, tots aquells elements culturals que representen i defineixen subjectivament i idealment la identitat nacional i la mateixa comunitat nacional en si, sense negar, per descomptat, la importància dels factors materials.
2. La negació que les nacions són fenòmens exclusivament moderns. Més aviat, se sosté que moltes nacions tenen arrels en èpoques de

la història molt anteriors a la modernitat, per la qual cosa és necessari adoptar un enfocament cronològic de llarga durada. En aquest aspecte els etnosimbolistes s'aproximarien als perennialistes.

3. La concessió d'un paper central al concepte d'ètnia i etnicitat. L'autor estableix una relació entre nacions i grups ètnics, substanciada, en l'àmbit teòric, en què el seu funcionament proporciona les claus per entendre aspectes fonamentals de la nació i el nacionalisme, com la seva capacitat per ancorar-se en les emocions de les persones i, en l'àmbit històric, pels nombrosos casos en què les nacions s'han construït a partir de l'etnicitat.
4. Rebuig de la visió modernista de construcció nacional elitista i defensa d'un enfocament més col·lectiu, que presti atenció a les dinàmiques des de baix. Smith no nega ni el paper de les elits ni el de les institucions, però no accepta la idea d'aquests com els inventors de nacions en exclusiva.
5. Desafiament a la idea modernista que la nació emergeix amb els processos de modernització. Cada procés de construcció nacional és independent i depèn molt més dels conflictes interns i externs que cada cas presenta, relacionats amb la modernització o no, així com de les reinterpretacions i reelaboracions culturals que es pugui fer d'ells. No nega la importància de la modernització en els processos de construcció nacional, però la qüestiona com a sortida omnicomprensiva i la dissocia dels orígens de les nacions.

Des de finals dels anys vuitanta del segle XX s'han produït una sèrie d'aportacions que permeten pensar que actualment estem en una etapa diferent de la de la conformació hegemònica del modernisme clàssic (Özkirimli, 2010: 169). Són les visions postmodernes, les quals no pretenen proposar una teoria general sobre el nacionalisme. Més aviat, s'ocupen d'explicar problemes culturals i polítics específics en àrees concretes.

Els autors d'aquests nous enfocaments postmodernistes neguen l'existència real de les nacions, reduint-les a un engany lingüístic a través de diferents discursos que amaguen la defensa d'interessos concrets i es veuen a si mateixos en un món postnacional en el qual el nacionalisme és una anacronia,

una obsessió vulgar aliena a la sofisticada intel·lectualitat que hauria de dirigir-se cap a coses realment importants. El postmodernisme vindria a expressar una versió extrema, hipercrítica del modernisme (Almendral, 2016).

2.2.-DEMOCRÀCIA I DRET D'AUTODETERMINACIÓ

"La democràcia és el pitjor sistema de govern dissenyat per l'home, amb l'excepció de tots els altres"

Winston Churchill. 1r ministre britànic durant la 2ª G.M.

En la història de la humanitat han aparegut moltes formes d'organització en funció del moment històric. Una d'aquestes formes són les dictadures, en les quals tota la forma de la societat o país gira al voltant d'una sola figura. Altres formes són tecnocràtiques i s'orienten a governs més executius, més professionals. També n'hi ha que es basen més aviat en temes religiosos.

D'entre totes, la democràcia ha sigut la forma de govern més acceptada històricament. Si bé no s'escapa de mals vicis, garanteix el dret de participació popular en l'elecció dels governants a través del vot, així com la legitimitat i legitimació del govern determinat.

Literalment, democràcia significa govern del poble. El terme deriva del grec *demokrati*, encunyat a partir de *demos* ('poble') i *kratos* ('govern') a mitjans del segle V aC. per denotar els sistemes polítics aleshores existents en algunes ciutats-Estat gregues, sobretot Atenes (Dahl, 2004). Algunes definicions bàsiques sobre democràcia faciliten la comprensió del concepte en essència:

-És el poder del poble que existirà mentre els seus ideals i valors visquin (Sartori, 1987: 28).

-Segons James Bryce, és l'estat de societat on hi ha igualtat.

-És el conjunt de regles processals de les quals la principal, però no l'única, és la regla de la majoria (Bobbio, 1994: 19).

Schumpeter defineix un sistema polític del segle XX com a democràtic sempre que la majoria dels qui prenen les decisions del poder siguin seleccionats a través de netes, honestes i periòdiques eleccions en les quals els ciutadans

competeixen lliurement pels vots i en les que virtualment tota la població adulta té dret a votar (Huntington, 1991: 21).

En qualsevol cas, la democràcia presenta dificultats intrínseques i la confusió intel·lectual que la rodeja dificulta una definició internacional de democràcia o inclús un consens respecte del seu contingut. Tot i això, les diferents perspectives contemporànies de la democràcia comparteixen un seguit d'elements comuns, els quals són⁴:

1. Un sistema de governabilitat que doni al governat la possibilitat d'escollir entre els qui governen, la duració del govern i les polítiques i pràctiques del govern;
2. El reconeixement de certs drets col·lectius individuals susceptibles d'aplicació efectiva;
3. L'establiment de processos justos, lliures i efectius que permetin exercir el govern, la governabilitat i els drets col·lectius individuals; i
4. El desenvolupament de mecanismes de responsabilitat en els nivells polític i judicial per garantir la legalitat i integritat dels processos polítics i administratius pels qui ostenten el poder i pels qui desitgen obtenir-lo.

La declaració de Viena de Drets Humans⁵ assenyala que la democràcia és una de les aspiracions de tots els pobles per un ordre internacional basat en els principis inclosos en la Carta de les Nacions Unides. La Carta, en els preàmbuls i en els articles 1, 55 i 56, reconeix com a principi bàsic la igualtat dels Estats i dels pobles, els drets dels pobles a l'autodeterminació i el respecte pels drets humans col·lectius i individuals, així com per les llibertats fonamentals. El cert és que la claredat de la carta sobre el paper es difumina a la pràctica.

A vegades no hi ha acord sobre una nacionalitat comuna entre la població d'un territori. És el cas de l'Estat espanyol, ja que una part dels seus ciutadans, principalment bascos i catalans, aspiren a crear una nació pròpia. En els darrers anys conceptes com el de dret d'autodeterminació i el de

⁴ Seguit de principis inclosos a l'obra Democràcia: Principios y realización (1998)

⁵ La Declaració i Programa d'Acció de Viena va ser una declaració per reforçar la Declaració Universal dels Drets Humans i la Carta de les Nacions Unides realitzada a Viena l'any 1993.

referèndum han guanyat pes en el vocabulari polític espanyol, especialment a Catalunya.

Els orígens del dret a l'autodeterminació poden trobar-se, més o menys definits, en els següents documents: Habeas Corpus Act, de 1679, Bill of Rights, de 1689, la Virginia Bill of Rights, i la Declaració d'Independència dels Estats Units, de 1776. També, a la Constitució americana de 1789 i a la Declaració de Drets de l'Home i del Ciutadà, de França, del mateix any. (Seara Vázquez, 1974: 473).

El concepte d'autodeterminació dels pobles ha estat utilitzat, encara avui, per designar bàsicament tres possibilitats diferents (Seara Vázquez, 1974: 475):

1. El dret dels pobles a determinar lliurement la seva condició política, entès tal dret com la facultat d'un poble de prendre la forma de govern que desitgi. Aquesta accepció del principi d'autodeterminació coincideix amb el principi de democràcia. És el sentit en què deuen ser interpretades les disposicions dels pactes internacionals sobre drets de l'home, orientades totes a la protecció d'interessos individuals enfront l'Estat, que és qui assumeix obligacions en els pactes.
2. Dret que té un poble a mantenir la seva actual forma d'organització política i econòmica, i a canviar-la, si així ho desitja, sense interferència d'altres Estats.
3. El dret d'un poble, amb clara identitat i evident caràcter nacional, a constituir-se en Estat, amb l'objectiu d'organitzar de manera pròpia la seva vida política, sense interferència d'altres pobles. L'autodeterminació, així entesa com a dret a la independència, té com a conseqüència automàtica el dret a la secessió. S'han de distingir dos casos:
 - a- el de pobles sotmesos al domini colonial d'altres pobles diferents;
 - b- el d'un poble, amb una identitat nacional indiscutible, que com a minoria es troba formant part de la població d'un Estat, però que se sent separat d'ella per la història, la cultura, l'idioma, etc.

Un bon aclariment sobre l'autèntic esperit del dret d'autodeterminació i la manera com s'ha d'exercir és la que va fer Jordi Solé Tura, un dels pares de la Constitució de 1978, per a qui: *"El dret d'autodeterminació a través d'una*

consulta electoral significa que la població del territori on aquest dret s'exerceixi pot pronunciar-se per la independència o rebutjar-la. Però, precisament perquè és un dret d'autodeterminació, només es pronuncia la població del territori que pretén autodeterminar-se. La població de la resta de l'Estat -és a dir, en el nostre cas, de la resta d'Espanya- no es pronuncia electoralment, sinó que es limita a prendre nota del resultat electoral al territori en qüestió i acceptar el resultat".⁶

El cas del Quebec és un exemple de què si bé és el territori qui decideix, la resta de l'Estat del qual forma part també té alguna cosa a dir, defugint de la unilateralitat. Després de l'ambigüitat de la pregunta en el referèndum del Quebec de 1995, on el vot majoritari va ser contrari a la sobirania per un estret marge, el Govern canadenc va consultar al Tribunal Superior sobre la legalitat de la consulta. Aquest va determinar que davant una pregunta clara i una resposta majoritària a favor de la sobirania, Canadà hauria d'estar obligat a negociar.

L'any 2000 veia la llum la Llei de Claredat, una llei federal aprovada pel Parlament del Canadà, la qual establia les condicions sota les quals el Govern canadenc podria entrar a negociar amb les províncies que vulguin independitzar-se després d'un referèndum. Això és sinònim que l'Estat reconeix la presència d'un conflicte territorial, obligant-se constitucionalment a negociar si es donen les condicions.

Conflictes bèl·lics a banda, el plebiscit o el referèndum són fórmules que els territoris tenen per exercir el dret d'autodeterminació. La RAE defineix referèndum com a procediment pel qual se sotmeten al vot popular lleis o decisions polítiques amb caràcter decisor i o consultiu, mentre que identifica el plebiscit com la resolució presa per tot un poble a pluralitat de vots. Es tracta de definicions que no acaben de deixar clara la diferència entre els conceptes, raó per la qual es proposen definicions alternatives que ajudin a acotar-la.

El referèndum pot definir-se com una "votació mitjançant la qual el cos social consultat es pronuncia de manera afirmativa o negativa o en blanc o s'absté

⁶ Escrit per Solé Tura, Jordi a l'obra Nacionalidades y nacionalismo en España (1985)

respecte d'una proposta de resolució d'un òrgan del poder".⁷ El professor Elissur Arteaga Nava diu que el plebiscit "és la consulta al cos electoral sobre un acte de naturalesa governamental o constitucional, és a dir, polític en el sentit genuí de la paraula. No gira al voltant d'un acte legislatiu, sinó que ho fa sobre una decisió política, encara que pot ser susceptible de prendre forma jurídica".

Tot i les evidents similituds entre ambdós conceptes, donat l'habitual ús indiscriminat i indegut com si fossin sinònims, Ignacio Burgoa remarca la principal diferència entre ells: "*L'acte plebiscitari és, almenys pels seus antecedents històrics, de caràcter creatiu i no confirmatiu o repel·lent*" (Burgoa, 1992: 575-576).

2.3.-MITJANS DE COMUNICACIÓ I POLÍTICA

L'agenda temàtica es defineix en com els mitjans de comunicació dirigeixen l'atenció dels ciutadans a determinats temes establint unes prioritats de discussió a la societat (Santillán, 2012). L'any 1963 Bernard Cohen va realitzar una investigació sobre la influència dels diaris en la formació de l'opinió pública i va concloure que:

"la premsa en la majoria de les ocasions no té èxit dient-li a la gent el què ha de pensar, però sí que el té dient als lectors sobre què han de pensar"

Cohen, B (1963: 120-121)

Maxwell McCombs i Donald Shaw van fer un pas important per analitzar la influència dels mitjans. Van ser els primers a utilitzar el concepte d'*agenda setting* (fixació de l'agenda pública). Després d'estudiar les campanyes electorals de les presidencials als EUA de 1968, 1972 i 1976 van concloure que aquells temes que havien rebut més atenció mediàtica també eren els que els votants consideraven primordials de la campanya.

L'anàlisi de l'establiment de l'agenda es fonamenta en la selecció de la informació, la jerarquitització, el *framing* i el marc temporal. El concepte de *framing* es refereix als marcs d'interpretació de la informació (Goffman, 1974). Dit d'una altra manera, en com les notícies que integren l'agenda

⁷ Aquesta definició és la que proposen els professors de la Universitat Complutense, els germans Àngel Luis i José Antonio Alonso de Antonio en la seva obra Dret constitucional espanyol.

temàtica defineixen característiques per donar significat a la manera en què els individus formen, comprenen i interpreten l'activitat política.

El concepte de *gatekeeper* (Lewin, 1947) es relaciona estretament amb aquest marc analític de l'establiment de l'agenda temàtica. Per *gatekeeper* entenem selector o porter, individus o grups amb poder de decisió per publicar o refusar determinats temes. Els periodistes, per tant, són actors rellevants en la producció d'informació política, així com els mitjans de comunicació són utilitzats per exercir diverses funcions. Des d'informar i generar corrents d'opinió, fins a contribuir a la conformació de la legitimitat en les accions dels polítics en la seva funció governamental (Reis, 2007; Yanes, 2007). En aquest sentit, la relació estreta que entaulen aquestes dues disciplines contribueix a l'origen d'una nova àrea d'investigació: la Comunicació política.

Donen Nimmo i David Swanson (1990) la defineixen com "*l'ús estratègic de la comunicació per influir en el coneixement polític, en les creences i en l'acció sobre assumptes públics*". Eaulau, Eldersveld i Janowitz (1956), consideren que la comunicació exerceix un paper mediador en l'intercanvi bidireccional d'informació entre els ciutadans i els governants, propiciant que es reforcin o modifiquin actituds o accions, i defineixen la comunicació política com un procés intervinent en la transmissió i mobilització de la influència política entre el poder i els ciutadans. En aquesta anàlisi de l'equilibri de forces entre governants i governats, el paper dels mitjans de comunicació és elemental (Salas i Villegas, 2015).

Per tant, la comunicació política va molt més enllà de la comunicació electoral. És una relació continuada i l'objecte principal de la política com a tal en la consecució del poder. Es tracta d'un procés merament comunicatiu que permet assolir canvis socials, productius per la majoria o bé per la cúpula de poder.

Els mitjans de comunicació són una eina per a l'activitat política (Ricoy, 2006). La seva aportació és important pel fet que constitueixen un element de pressió en la formulació d'assumptes públics i polítics a través de la informació i d'imatges que es presenten en els seus continguts. Aquesta facultat els permet ocupar una posició estratègica en la construcció de

realitats, a més de posseir el paper preponderant com a transmissors d'informació a les masses, influint d'aquesta manera en la formació de corrents d'opinió, mobilitzant als ciutadans i també produint diferents representacions d'activitat política (Abundis, 2007).

La influència dels mitjans de comunicació en els ciutadans és tan forta que es pot dir que a través d'aquests es pot conèixer a la societat, és a dir, els mitjans són un reflex de la col·lectivitat que els està visionant. El seu impacte exerceix una forta influència en la modificació de valors, creences i actituds polítiques, a més de tenir un paper preponderant per a l'assoliment de la legitimació del poder (Zeller, 1992).

Podríem dir que els mitjans han modificat la forma de fer política i ara són utilitzats com a mitjà de difusió del coneixement polític. Constitueixen un canal de comunicació entre les institucions polítiques i els ciutadans, tenen la capacitat de poder influir i determinar els temes que debat l'opinió pública i generar certes modes o modificar ideologies i comportaments. Si bé el ciutadà té diferents fonts de recursos d'informació sobre política, és a través dels mitjans de comunicació que s'assimila aquesta informació sobre fets i personatges (Gamson, 1992).

En les societats i democràcies actuals la informació que es presenta en els mitjans pot ser presa com a fets reals inqüestionables per a una bona part de la població que no té un coneixement previ propi sobre política, fet que pot portar els ciutadans a socialitzar políticament d'una manera no oportuna o amb poca capacitat de decisió pròpia.

En una democràcia ideal els mitjans reben el suport de la ciutadania al complir tres funcions clau perquè es preservi la transparència i confiança en ells (Guerrero, 2006: 1), proveint a la ciutadania informació suficient perquè els seus membres siguin capaços de fonamentar les seves eleccions, opinions i decisions. Els mitjans poden veure's per tant com una font de recurs informatiu i formatiu; 2) que ofereixin espais on es pugui generar el debat obert i, finalment, 3) que siguin l'ull vigilant a favor de la ciutadania, el que es coneix com el quart poder protector.

Fernández Buey (2000: 19) pren com a exemple de distorsió flagrant de la democràcia el que està passant amb les cadenes públiques de televisió.

Assegura que sembla donar-se per descomptat que aquestes han de dependre, en gairebé tot l'important, del poder executiu. Són dirigides per persones de confiança del partit governamental, les quals proposen i fiscalitzen la programació i a vegades fins i tot al personal col·laborador.

Buey destaca que l'organització del sumari dels telenotícies, la selecció de les imatges que han d'emetre o la seva ubicació en el format general de la programació vénen donades per opcions ideològiques prèvies suposadament desideologitzades pel llenguatge i el to, la majoria de les vegades neutre, que fan servir els presentadors (Buey, 2012).

Malauradament quan parlem de mitjans ens trobem amb moltes classes de mitjans, els quals tenen diferents interessos, diferents ideologies. És evident que els mitjans ocupen un lloc absolutament transcendent en la realitat política d'un país. Principalment perquè medien, és a dir, formen opinió. Per això és tan important la pluralitat de veus, la pluralitat d'idees al conjunt de la societat, perquè aquesta tingui la possibilitat d'accedir al màxim de mirades i d'opinions.

Segons Chomsky i Herman, els mitjans de comunicació són purament actors ideològics que han elaborat noves tècniques de dominar la societat sense la necessitat de recórrer constantment a la coerció. Per a Borrat, el diari d'informació general és un actor polític de naturalesa col·lectiva i l'àmbit d'actuació és la influència, no el de la conquesta del poder institucional o la permanència en ell (1989: 10).

En aquest treball es considera que els mitjans de comunicació són actors polítics en la mesura que afavoreixen els grups socials dominants i influeixen en l'actuació i el vot de la gent a través d'un discurs o un altre. Més enllà de la seva capacitat d'influència, els mitjans tenen un posicionament determinat, fet que els atorga un rol rellevant en el marc dels conflictes polítics.

2.4.-ANÀLISI CRÍTICA DEL DISCURS

La majoria dels nostres coneixements sobre el món s'originen a partir d'un discurs. Si bé una part del que podem saber sobre Catalunya i Espanya es basa en la nostra experiència quotidiana, molta d'aquesta informació l'obtenim a través dels mitjans de comunicació, de les conversacions amb

altres individus o dels llibres de text. Per tant, bona part del nostre coneixement es construeix a partir del discurs.

La professora del Departament d'Humanitats de la Universitat Nacional del Sud, Carolina Elisabeth López, destaca que el discurs és un concepte polisèmic. En una accepció àmplia, és una pràctica social i el defineix com un succés de comunicació a través del qual les persones utilitzen el llenguatge per transmetre idees o creences, establint una interacció verbal. Des d'un sentit estructural, és una seqüència d'oracions en l'estudi del qual es pren en consideració diferents nivells d'anàlisi (lèxic, gramatical, fonològic, etc.).

Segons López, l'estructura formal del discurs no és arbitrària. La selecció d'opcions lingüístiques, es realitza, conscientment o inconscientment d'acord a paràmetres contextuais dinàmics que inclouen la situació en la qual s'insereix el discurs, els propòsits per als quals es crea o les característiques del destinatari, entre d'altres. Finalment, la definició del terme també ha d'abastar el nivell del sentit o les representacions semàntiques que travessen a tot discurs.

El discurs, en tant codi semiòtic, pot ser entès com una forma d'interacció social i política entre grups. És un acte públic, una acció simbòlica i una pràctica comunicativa que s'exerceix en funció dels interessos dels grups socials. El discurs és la possibilitat de desencadenar sintagmes que avalen una ideologia que es reproduïx per mitjà del producte material del discurs, és a dir, el text i la conversa, els quals són portats a terme per actors específics en situacions específiques i amb un propòsit definit (Valencia, 2011).

L'estudi del discurs va començar a principis de la dècada dels anys seixanta del segle XX en relació amb totes les disciplines de les ciències socials i humanes (Gutierrez del Álamo, 2009: 27). En aquella època van ser diverses les disciplines que estaven descobrint el discurs com la sociologia, la lingüística amb la gramàtica de text o l'antropologia amb gent com Dell Hymes⁸ (Benavides, 2008: 9).

⁸ Dell Hymes va ser un lingüista i sociòleg estatunidenc que va estudiar la relació entre pensament i llenguatge i com l'entorn modifica la manera de parlar i de percebre la realitat.

És a finals dels anys setanta on realment comença l'anàlisi crítica del discurs (Benavides, 2008: 13). L'anàlisi ja no es limitaria a descriure els discursos parlats i escrits. Des d'aleshores s'aniria més enllà amb l'objectiu d'arribar a conscienciar mitjançant un treball compromès amb la justícia social, el poder i l'abús de poder.

Segons l'investigador Teun A. Van Dijk, un dels fundadors de l'ACD:

"L'anàlisi crítica del discurs és un tipus d'investigació analítica sobre el discurs que estudia primàriament la manera en què l'abús del poder social, el domini i la desigualtat són practicats, reproduïts, i ocasionalment combatuts, pels textos i la parla en el context social i polític. L'anàlisi crítica del discurs, amb tan peculiar investigació, pren explícitament partit, i espera contribuir de manera efectiva a la resistència contra la desigualtat social" (Van Dijk, 1999: 23).

El lingüista holandès identifica l'ACD com una transdisciplina, no pas com un mètode, i en aquest sentit prefereix parlar d'Estudi del Discurs. Els Estudis Crítics del Discurs (ECD) són un conjunt de principis i teories interdisciplinàries, en els quals s'integren diferents enfocaments per a l'exploració i interpretació del nivell micro i macro discursiu⁹, nucli de reflexió el qual és sempre un problema social, cultural o polític, rellevant per a la comunitat en la qual es produeix, distribueix i comprèn el discurs. S'assumeix que, des d'aquesta perspectiva, el discurs públic orienta l'acció social amb la pretensió de prioritzar interessos col·lectivament elaborats i posicionats, en detriment dels interessos i expectatives d'altres sectors socials (Pardo, 2011: 43).

Segons Izabel Magalhaes:

[...] "l'ACD no es limita a la forma en què el discurs és influenciat per les estructures socials, i com les estructures del discurs poden afectar la societat. L'ACD va més enllà dels estudis correlacionals i pren part activa en l'anàlisi. Les anàlisis són crítiques en el sentit que estableixen prioritats, es concentren en problemes socials reals,

⁹ El nivell micro té a veure amb les estructures lingüístiques i les seves relacions en el text; però, el nivell macro s'associa als nivells socials i culturals i l'establiment, reproducció i legitimació del poder.

denuncien les estratègies, de vegades ocultes, de les elits poderoses i proporcionen instruments per a la resistència” (Magalhaes, 2005: 10).

Carlos Valencia assenyala que les relacions de poder i domini fan vàlida la posada en pràctica d'una anàlisi crítica del discurs que doni rellevància al que es fa amb el llenguatge, en particular, a la relació existent entre els usos del llenguatge i l'ordre polític (Valencia, 2011). Destaca que l'anàlisi crítica del discurs s'ocupa de revelar com les relacions desiguals de poder emergeixen, es reproduïxen i cristal·litzen a través de les múltiples estructures, dimensions, mecanismes estratègics i nivells del discurs.

El discurs té moltes dimensions més enllà de la lingüística i Van Dijk considera tres dimensions com les més importants en un ACD interdisciplinari:

- 1- Les estructures del mateix discurs a tots els nivells del text.
- 2- L'estructura cognitiva (models mentals d'interpretació, ideologies).
- 3- Les estructures de la societat (cultura).

...” «discurs» s'utilitza en l'ampli sentit d'esdeveniment comunicatiu, el qual inclou la interacció conversacional, els textos escrits i també els gestos associats, el disseny de portada, la disposició tipogràfica, les imatges i qualsevol altra dimensió o significació semiòtica o multimèdia. De manera similar, aquí «cognició» implica tant la cognició personal com la cognició social, les creences i els objectius, així com les valoracions i les emocions, juntament amb qualsevol altra estructura, representació o procés mental o memorístic que hagi intervingut en el discurs i en la interacció. I finalment, la veu «societat» s'entén de manera que inclogui tant les microestructures locals de les interaccions cara a cara detectades com les estructures més globals, societats i polítiques que es defineixen de forma diversa en termes de grups, de relacions de grup (com les de dominació i desigualtat), de moviments, d'institucions, d'organitzacions, de processos socials o de sistemes polítics, juntament amb altres propietats més abstractes de les societats i de les cultures” (Van Dijk, 2003: 146).

El context és determinant per a Van Dijk, ja que es pot dir el mateix sobre un tema i en funció de la situació el significat diferirà. No es pot parlar de discurs sense tenir en compte el context on s'inserta, és a dir, l'escenari interactiu on actuen i conflueixen diversos actors de la societat i de la cultura.

L'holandès entén el context com "*l'estructura mentalment representada d'aquelles propietats o atributs de la situació social que són rellevants en la producció i comprensió del discurs*" (Duranti i Goodwin, 1992; V.Dijk, 1998).

Els mitjans són poderosos en la mesura que poden difondre diàriament discursos a escala global, fet que ha inspirat gran quantitat d'estudis crítics. Segons Xavier Giró, professor de Periodisme Polític a la Universitat Autònoma de Barcelona, el discurs juga un rol determinant en la resolució d'un conflicte, com, per exemple, un de polític.

"Ens ocupem del discurs dels mitjans en tant que és una pràctica social que produeix i reproduïx l'abús de poder, legitima o deslegitima els actors -i les seves accions- i, per prendre un exemple genèric de conflicte, afavoreix la guerra o la pau. És a dir, l'estudiem perquè pot afavorir o perjudicar l'evolució dels conflictes, pot contribuir a la seva escalada cap a estadis amb més violència i patiment o, al revés, ajudar a la reducció de la tensió, de la violència i empènyer cap a la seva transformació i eventualment cap a la seva resolució (Giró, 2006: 201).

Per legitimar la seva posició, els actors intenten que el discurs es desplegui seguint les línies del que Van Dijk ha anomenat el *quadrat ideològic* (Van Dijk, 1996: 21): Maximitzen els èxits, ..., victòries pròpies i dels aliats; minimitzen els èxits, ..., victòries dels enemics i els seus aliats; maximitzen els errors, ..., derrotes dels enemics i els seus aliats; i minimitzen els errors, ..., derrotes pròpies i dels aliats. "*És el camí de la legitimació de les nostres sempre guerres justes*" (Giró, 2006: 202).

Mitjançant l'ACD es pretén descobrir allò que és implícit i que per algun motiu no és immediatament obvi en les relacions de dominació discursiva. L'ACD se centra específicament en les estratègies de manipulació i altres mecanismes discursius que influeixen en el pensament en benefici dels més poderosos (Van Dijk, 1997: 16-17). També susciten interès analític les metàfores, ja que la seva ocupació sistemàtica (repetitiva) en el discurs polític té una funció persuasiva i sempre comporten una avaluació encoberta (Charteris-Black, 2004: 36).

Vistes les principals nocions teòriques, a continuació s'enuncien els principals objectius de l'estudi i es formulen les hipòtesis per dur a terme la investigació.

3-METODOLOGIA

3.1.-OBJECTE D'ESTUDI I OBJECTIUS

El que va passar a Catalunya l'1 d'octubre amb la celebració del referèndum per la independència, el qual va deixar pel record una jornada intensa en molts aspectes més enllà del polític, va tenir un fort ressò a la premsa, des de la catalana fins a la internacional. Les opinions a la premsa escrita i a la resta dels mitjans de comunicació l'endemà de la jornada van ser nombroses, en ocasions coincidents i en altres més aviat dispars.

Amb aquest treball es pretén estudiar quina va ser la imatge projectada per part de la premsa espanyola de referència sobre el referèndum de l'1 d'octubre i els seus aspectes més rellevants. El País, El Mundo i l'ABC han estat els diaris escollits per dur a terme l'estudi, ja que són de referència política per a l'opinió pública espanyola i segons l'Oficina de Justificació de la Difusió (OJD) són els diaris amb major tirada i difusió. El País encapçala clarament el rànquing seguit del diari El Mundo i l'ABC.

L'objectiu general del treball és analitzar el discurs dels diaris escollits a partir de les columnes d'opinió, els editorials i les portades publicades l'endemà del referèndum. D'entre els mitjans de comunicació s'ha escollit la premsa per dur a terme l'anàlisi perquè es tracta d'un mitjà que està a l'abast de totes les classes socials. Com assenyala Crespo Fernández, dins dels mitjans de comunicació es considera que el diari és més fiable i convida en major mesura que altres a la reflexió i, per tant, té més capacitat per fixar en el ciutadà determinats valors i models de referència i per reproduir les ideologies imperants i les concepcions socials (Fernández, 2008: 46).

Segons Van Dijk, la major part del nostre coneixement social i polític, així com les nostres creences sobre el món, es desprenen de les informacions que llegim o escoltem diàriament. És molt probable que no hi hagi cap altra pràctica discursiva, a part de la conversa quotidiana, que es practiqui amb tanta freqüència i per tanta gent com són el seguiment de notícies en premsa i televisió (Van Dijk, 1997: 29).

Els objectius específics del treball són els següents:

- 1.** Establir els fets de l'1 d'octubre i analitzar el conflicte.
- 2.** Estudiar les valoracions projectades pels diaris sobre els principals ítems del referèndum de l'1 d'octubre.
 - 2.1.** Estudiar la significació política que atorguen al referèndum.
 - 2.2.** Estudiar la dimensió identitària nacionalista dels diaris.
 - 2.3.** Analitzar com valoren l'actuació dels cossos de seguretat.
 - 2.4.** Analitzar l'inventari de responsables polítics que fan.

3-Anàlisi comparatiu de portades i editorials.

3.2.-HIPÒTESIS DEL TREBALL

La hipòtesi general del treball és que la premsa espanyola de referència distorsiona els fets de l'1 d'octubre a través de les peces d'opinió, pren una posició antidemocràtica i transmet una matriu ideològica nacionalista espanyola.

Les hipòtesis específiques són les següents:

- 1.** Deslegitimen el referèndum com a acte democràtic.
- 2.** Deslegitimen el referèndum com a mobilització popular.
- 3.** La seva base ideològica d'identitat nacional és el caràcter indivisible i unitari de la nació espanyola.
- 4.** Opten per l'aplicació de la llei com a única solució al conflicte.
- 5.** Defensen les agressions per part de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional.
- 6.** Condemnen la política de tolerància dels Mossos d'Esquadra.
- 7.** Assenyalen el Govern de la Generalitat com a únic responsable del conflicte.

3.3.-COMPOSICIÓ DE LA MOSTRA

La mostra del treball utilitzada per l'estudi són les columnes d'opinió, els editorials i les portades publicades l'endemà de l'1 d'octubre a El País, El Mundo i l'ABC. S'analitzen les peces publicades l'endemà del referèndum perquè és el dia que la premsa va dedicar més pàgines a valorar l'acte i els ítems més rellevants de la jornada.

En concret la mostra està formada per 3 portades, 3 editorials i 36 columnes d'opinió. D'aquestes 36 columnes d'opinió, 11 corresponen a El País, 12 a El Mundo i 13 a l'ABC. El total de fragments rellevants extrets entre les portades, les editorials i les columnes d'opinió ha estat de 127, 36 dels quals corresponen a El País, 48 a El Mundo i 43 a l'ABC.

	Portades	Editorials	Columnes d'opinió
El País	1	1	11
El Mundo	1	1	12
ABC	1	1	13
TOTAL	3	3	36

S'ha optat per analitzar les columnes d'opinió perquè és un gènere que analitza, interpreta i orienta als lectors sobre un fet determinat, per tant, són de gran influència en la formació de l'opinió pública. Yanes Mesa afirma que els articles d'opinió no tenen com a funció única informar i interpretar la realitat, sinó que a través dels judicis de valor dels articulistes es pretén convèncer el lector perquè adopti una opinió concreta (Mesa, 2004: 25).

També s'han analitzat els editorials perquè, com les columnes d'opinió, pretenen influenciar els lectors. La diferència és que el text de l'editorial respon a l'opinió de l'empresa periodística que edita el diari i projecta la visió particular del mitjà sobre un fet important pel conjunt de la societat. S'han inclòs les portades en l'anàlisi, ja que suposen el primer impacte sobre el lector i orienten el discurs general del rotatiu.

3.4.-CRITERIS METODOLÒGICS

Mentre que en el primer objectiu del treball s'estableixen els fets de l'1 d'octubre mitjançant la descripció del mateix i incorporant una anàlisi descriptiva i valorativa del conflicte, en el tercer objectiu s'ha procedit a comparar les portades i els editorials dels corresponents rotatius. Per assolir el segon objectiu, el més laboriós del treball i que ha servit per estudiar les valoracions dels diaris sobre els principals ítems del referèndum de l'1 d'octubre, s'ha utilitzat l'enfocament teòric de l'anàlisi crítica del discurs.

Mitjançant l'ACD s'ha estudiat el llenguatge i les estructures sintàctiques utilitzades pels diaris en les peces d'opinió amb l'objectiu d'analitzar com la

premsa seleccionada ha abusat del discurs per controlar les creences i accions dels lectors. L'estudi qualitatiu de les peces ha permès determinar l'enfocament ideològic projectat pels diaris en relació al referèndum independentista i els aspectes més rellevants de la jornada.

Per realitzar l'anàlisi s'ha dissenyat una fitxa, la qual es compon de dues parts. La primera correspon a la part tècnica on s'identifica el diari, el títol i l'autor de la peça analitzada. L'altra part de la fitxa és l'analítica, on s'incorpora el fragment rellevant extret de la columna, l'editorial o la portada; una proposició extreta del fragment rellevant seleccionat; una explicació del perquè s'ha verificat o refutat la hipòtesi; i finalment un comentari explicatiu. Tots els fragments rellevants han estat sotmesos a una anàlisi a partir de la fitxa i totes les fitxes apareixen als annexos del treball juntament amb la columna d'opinió, editorial o portada d'on s'ha extret el corresponent fragment rellevant sotmès a l'anàlisi.

A continuació es presenta, a través de dos exemples, la plantilla de la fitxa utilitzada per a l'anàlisi.

Columna d'opinió 5		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 18 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Su pelea es con el principio de realidad, para lograr la aceptación de que allí está sucediendo un referéndum real que ha sido reprimido violentamente por un estado antidemocrático. No importa lo que sea realmente.	
Extracció de proposicions	Realment, la repressió violenta no va existir	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Explicació	Realment, la repressió violenta no va existir Verifica hipòtesi 5 La proposició nega qualsevol tipus de repressió violenta en la realitat i verifica H6.	A banda de tornar a deslegitimar el referèndum, està negant qualsevol tipus de repressió violenta de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional. Si diu que la realitat és que no va haver-hi violència, està aprovant els cops que es van produir per aturar les votacions.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 65 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2	Pero son muchos más los que no bajaron a votar, ni tuvieron jaleo por burlerías, y se espantan porque son conscientes de que la vida se pone un punto más difícil a la hora de la resaca.	
Extracció de proposicions	La desmobilització va ser superior	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 2 mobilització	
Justificació	La desmobilització va ser superior Verifica hipòtesi 2 La proposició minimitza la mobilització donant valor a la part no mobilitzada i verifica H2.	
		Treu ferro a la mobilització recordant que van ser més els catalans que es van quedar a casa i que no són partidaris d'actes il·legals i de la independència.

Treu ferro a la mobilització recordant que van ser més els catalans que es van quedar a casa i que no són partidaris d'actes il·legals i de la independència.

El primer pas del procés consisteix a llegir les columnes d'opinió, els editorials i les portades dels diaris. En el moment que s'identifica un fragment rellevant en el text s'incorpora a la fitxa d'anàlisi assignant-li un número (ex. Fragment rellevant 65) i delimitant l'objectiu que es pot estudiar, així com la hipòtesi que permet contrastar (ex. Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2).

El següent pas consisteix a extreure les proposicions (ex. La desmobilització va ser superior). Les proposicions no tenen el propòsit de representar el significat del text en tota la seva complexitat, sinó el de projectar una determinada idea present, implícitament o explícitament, en el text a partir de principis raonables. Una proposició és una estructura semàntica composta per dos o més conceptes units entre si a través de frases d'enllaç per crear unitats amb significat (Novak & Gowin, 1984).

En la teoria cognitiva d'Ausubel els conceptes i proposicions constitueixen les unitats més petites de les quals es compon el coneixement. Segons l'analogia de Novak les proposicions són els àtoms i molècules de la nostra estructura cognitiva. Una proposició proposa o afirma alguna cosa, independentment del valor de veritat del que proposa. En aquest sentit una proposició és una oració declarativa.

Seguidament es passa a contrastar la hipòtesi. El contrast es fa a partir del contingut de la proposició, comprovant si aquest és compatible amb la hipòtesi o en canvi la contradueix. En altres paraules, es comprova si la

proposició proporciona o no la suficient evidència per verificar la hipòtesi o no. S'adjunta una breu explicació lògica per justificar la verificació o refutació segons el cas. En última instància s'incorpora un comentari explicatiu a la fitxa d'anàlisi. Es tracta d'una explicació addicional on es justifica amb més profunditat el contrast realitzat.

Tal com s'ha indicat, totes les fitxes d'anàlisi es troben als annexos. En el cos del treball, on s'exposen els resultats de l'anàlisi, es presenten alguns exemples representatius dels fragments rellevants que han servit per contrastar les hipòtesis. També es poden observar gràfics. Cada un d'ells correspon a una hipòtesi específica i permet comptabilitzar d'una manera visual el nombre de verificacions i refutacions al respecte.

4-RESULTATS

En aquest apartat s'exposen els objectius perseguits en el treball, els quals es divideixen en tres punts. En el primer es descriuen els fets de l'1 d'octubre tot valorant els ítems rellevants i s'analitza el conflicte, mentre que en el segon s'analitza el discurs projectat pels diaris en les columnes d'opinió, els editorials i les portades. El tercer objectiu ha consistit a analitzar i comparar les portades i els editorials en particular.

4.1.-OBJECTIU 1. ESTABLIR ELS FETS DE L'1 D'OCTUBRE I ANALITZAR EL CONFLICTE

El primer objectiu pretén establir els fets de l'1 d'octubre a través de la descripció objectivista del conflicte i de les corresponents valoracions. S'exposaran dades com els resultats oficials del referèndum, el nombre d'atacs comptabilitzats, el nombre de ferits o el conjunt d'intervencions policials entre d'altres.

L'altre punt inclòs en el primer objectiu gira entorn l'exposició del conflicte nacionalista i del posicionament dels diferents partits polítics al respecte. D'aquesta manera es presenta un quadre on es fa constar que hi ha un seguit de forces que reclamen l'autodeterminació i altres que la refusen en benefici de la unitat espanyola, cada bloc amb els seus arguments i accions per legitimar una determinada posició ideològica.

En el darrer punt del primer objectiu es destaca la incomprensió i falta de diàleg per part de l'Executiu espanyol envers el conflicte català. Aquest aspecte es considera important, ja que ha determinat el posterior rumb independentista donada la falta de voluntat del Govern espanyol per consensuar cap tipus de pacte amb Catalunya en els últims anys, abans que el reclam fos un referèndum d'autodeterminació per la independència del territori català.

L'1 d'octubre

Catalunya està vivint un dels moments més transcendents de les últimes dècades, políticament parlant, especialment des de finals del 2017. Si bé el tret de sortida a l'escalada del conflicte entre Catalunya i Espanya fou la suspensió de l'Estatut per part del Tribunal Constitucional l'any 2010,

l'aprovació al Parlament de les lleis de desconnexió el passat mes de setembre accelerava tot el procés. S'emparava així la celebració del referèndum d'autodeterminació fixat pel dia 1 d'octubre, tot i la suspensió immediata de la llei per part del Tribunal Constitucional.

La tensió es faria palesa amb episodis com els registres a impremtes i a empreses de missatgeria buscant material sobre el referèndum o la protesta ciutadana a la Conselleria d'Economia com a conseqüència del registre de la Guàrdia Civil. El referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre va ser el moment de màxima intensitat.

Hi van votar més de 2 milions de catalans, milers dels quals van protegir els col·legis electorals. Una hora abans de l'obertura dels col·legis, el Govern de la Generalitat canviava per sorpresa el sistema de votació amb l'objectiu de facilitar el vot a totes aquelles persones que trobessin el seu local de votació tancat per part dels cossos de seguretat. El canvi suposava que la gent podria votar en qualsevol col·legi electoral a través del cens universal.

Dels 5,3 milions de catalans amb dret a vot, segons l'escrutini oficial es van comptabilitzar 2.286.217 vots, el 43% del cens. La victòria del sí a la independència va ser aclaparadora:

Resultats referèndum Catalunya 2017		
Vots COMPTABILITZATS	2.286.217 vots	100%
Vots a favor del SÍ	2.044.038 vots	90,18%
Vots a favor del NO	177.547 vots	7,83%
Vots en BLANC	44.913 vots	1,98%
Vots <i>NULS</i>	19.719 vots	-

Font: Generalitat de Catalunya

Segons els Mossos d'Esquadra, els diferents cossos de seguretat van clausurar uns 600 col·legis electorals dels 2.315 disponibles, un 26% d'aquests. Els Mossos en van tancar la majoria. El diumenge el matí, abans de l'inici de la jornada i de la constitució de les meses, la policia catalana ja havia clausurat 400 punts de votació. Dels 200 restants, els Mossos en van tancar més d'un centenar al llarg de la jornada, mentre que la Policia Nacional i la Guàrdia Civil en tancarien 92, tal com va afirmar el Ministeri d'Interior. El tancament dels diferents punts de votació va impedir el recompte d'uns 770.000 vots censats.

Els tancaments dels col·legis per part dels cossos policials seguien la resolució judicial del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC). La policia catalana i els cossos espanyols van compartir l'objectiu, tot i que van diferir en les formes. Totes les intervencions dels Mossos es van dur a terme d'acord amb el pla policial, fet públic, que recull els principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat, utilitzant la contenció i la mediació, i amb l'objectiu de mantenir la pau social i la convivència. La policia catalana no va utilitzar la força física, contràriament als seus homòlegs espanyols.

El projecte *catmemoria.cat*¹⁰ comptabilitza 113 intervencions policials de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional al llarg de la jornada de l'1 d'octubre, 76 de les quals van ser dutes a terme mitjançant càrregues i 37 sense. Les principals càrregues de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional van tenir: cops de porra, molts d'ells per sobre el tronc dels ciutadans, inclòs el cap; cops de peu; empentes i; fins i tot, trets de bales de goma a l'altura del cap, unes bales que el Parlament de Catalunya va prohibir el desembre de l'any 2013.

PROVÍNCIA	CÀRREGUES POLICIALS
Barcelona	43
Girona	13
Tarragona	10
Lleida	10

Font: *catmemoria.cat*

Al municipi gironí d'Aiguaviva, tot i que no s'estava produint cap mena d'aldarull, els antidisturbis van fer servir gasos lacrimògens per dispersar els ciutadans. L'ús d'aquesta arma química irrita els ulls i afecta l'aparell respiratori, fet que permet incapacitar de manera temporal a qui ho respiri.

Aquest seguit de càrregues policials van ser presents des de primera hora de la jornada, dotant l'acte d'un ressò mediàtic inimaginable i convertint el referèndum català en el centre d'atenció mundial. Segons el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, les agressions policials van traduir-se en 991 ciutadans ferits. Barcelona va ser l'escenari on més persones van ser ateses pels serveis sanitaris. Els policies ferits van ser una desena segons la Generalitat, més d'una trentena segons Interior. La xifra de detinguts per

¹⁰ *catmemoria.cat* és un projecte que neix el 4 d'octubre de 2017 després de tres dies maratonians de recopilació d'informació, de disseny, de programació i de la col·laboració de molta gent. És el fruit de vivències en primera persona, el resultat de la necessitat de compartir aquells moments amb tothom, d'evitar l'oblit i mostrar al món el que passà a Catalunya durant la jornada del Referèndum.

desobediència i atemptat contra agents de l'autoritat (un d'ells menor d'edat) va ascendir a 3, segons la Guàrdia Civil.

Regió Sanitària	Àrea	Atesos	TOTAL	%
Barcelona	Ciutat de Barcelona	325	413	32%
	Metropolitana Nord	58		6%
	Metropolitana Sud	30		3%
Girona	-	254	254	26%
Lleida, Alt Pirineu i Aran	-	123	123	12%
Terres de l'Ebre	-	106	106	11%
Catalunya central	-	47	47	5%
Camp de Tarragona	-	48	48	5%
TOTAL	-	991	991	100%

Font: Departament Salut, Generalitat de Catalunya

Els ferits van presentar lesions de diferent grau. La majoria van ser atesos per contusions i el 83% dels diagnòstics van ser lleus. Dels 991 registrats, 5 d'ells van ser catalogats de diagnòstic greu per part de l'assistència sanitària. Un d'aquests va ser un home de 70 anys que va patir un infart, es desconeix si per acció directa policial o per la impressió causada per la violència quan es disposava a votar a Lleida. Un dels casos de més ressò va ser un noi ferit a l'ull a causa de l'impacte d'una pilota de goma. Va succeir a l'escola Ramon Llull de Barcelona i l'afectat va perdre la visió d'un ull. Els diagnòstics dels ferits van ser variats.

DIAGNÒSTIC	Nº D'ATESOS	%
Contusió	435	43,9%
Policontusió	383	38,6%
Ferida	50	5%
Lipotímia/Hipotensió	36	3,6%
Traumatisme crànio-encefàlic / concusió	30	3%
Crisi angoixa/ansietat	28	2,8%
Fractura	23	2,3%
Arrítmia	3	0,3%
Conjuntivitis	2	0,2%
Infart agut de Miocardi	1	0,1%
TOTAL	991	100%

Font: Departament Salut, Generalitat de Catalunya

Anàlisi del conflicte

El referèndum de l'1 d'octubre escenifica el conflicte polític entre el Govern de Catalunya i d'Espanya, però també entre els mateixos partits polítics catalans. Mentre que algunes forces defensen el dret d'autodeterminació, n'hi ha d'altres que el refusen. En el primer grup trobaríem els partits independentistes com Junts pel Sí, ERC i la Cup. També Catalunya en Comú sota el lideratge de Xavier Domenech és partidari del dret a decidir, tot i que es diferencia del bloc independentista en la defensa d'un referèndum vinculant, és a dir, pactat amb l'Estat espanyol.

El PSC, tot i reconèixer la pluralitat dels territoris de l'Estat, no és partidari del dret d'autodeterminació. A l'altre extrem del bloc independentista se situen els partits de Ciutadans i el PP, els quals defensen que no es pot fer un referèndum d'autodeterminació perquè la Constitució no inclou aquest dret. En el següent quadre s'analitza el conflicte sobre el referèndum d'autodeterminació de Catalunya, presentant el posicionament dels principals partits polítics catalans, les seves propostes i les seves argumentacions.

ACTOR	PROBLEMA	PROPOSTA	ACTUACIÓ	LEGITIMACIÓ
JuntsxSí	L'Estat espanyol no ens permet assolir la plena sobirania	Celebrar un referèndum i proclamar la independència, si guanya el sí	-Impulsar la Llei del Referèndum i donar-li suport -Actes de campanya a favor del 'Sí'	Els catalans tenim tot el dret a ser independents i a exercir la plena sobirania com a Estat
ERC	No ens deixen exercir el dret d'autodeterminació	Celebrar un referèndum i proclamar la independència, si guanya el sí	-Impulsar la Llei del Referèndum i donar-li suport -Actes de campanya a favor del 'Sí'	Catalunya és una nació
CUP	L'Estat espanyol no és democràtic	Celebrar un referèndum i proclamar la independència, si guanya el sí	-Impulsar la Llei del Referèndum i donar-li suport -Actes de campanya a favor del sí	-El futur de Catalunya l'ha de decidir Catalunya -No hi ha via legal cap a la independència, només via legítima
PSC	No es pot anar contra la llei	-Acords dins el marc legal o reforma constitucional -Un canvi a Espanya amb Sánchez pot contribuir a desbloquejar Catalunya	-Crida a no votar l'1 d'octubre -Impulsa la comissió d'estudi sobre el model territorial	-L'acte no és democràtic perquè les urnes estant buides de legalitat -L'única resposta de l'Estat no pot ser la legal i la policial

COMUNS	L'autodeterminació és un dret, però la via de la unilateralitat només es construeix sobre una part de la societat	Futur de diàleg, de canvi i de transformació social	Crida a la mobilització	L'1 d'octubre és una mobilització legítima en defensa del dret a decidir
PP	Decidir què és Espanya i el seu futur és un dret de tots els espanyols	El compliment de la Llei	-Sol·licitar al Constitucional que freni la Llei del Referèndum -Enviar reforços policials per mantenir l'ordre, si es manté la convocatòria del referèndum	-Aquest referèndum és antidemocràtic, un atac a l'Estat de dret -La Constitució diu que Espanya és indivisible
CIUTADANS	Pretenen donar un cop d'Estat: la declaració d'independència	-Eleccions autonòmiques amb cens i urnes de veritat -Regeneració política i un projecte comú per a tots els espanyols	Campanya de descrèdit de l'1 d'octubre	-La independència seria un fracàs -El debat del pacte fiscal no té res a veure amb el referèndum

Font: Elaboració pròpia

Les posicions sobre el dret a decidir o dret d'autodeterminació, generalment, s'enfoquen des d'un punt de vista jurídic, polític i secundàriament des d'un punt de vista econòmic. Brilla per la seva absència l'enfocament des d'una perspectiva filosòfica, la qual és superior a les anteriors per naturalesa, legítimament parlant.

Des d'un punt de vista de llibertat, viure és decidir i si un grup no decideix seran altres els qui ho faran en el seu nom, possiblement en detriment, sobretot en les societats conflictives d'avui dia. En aquest sentit, si la nació catalana no decideix, seran altres qui decidiran sobre la seva existència, en aquest cas els espanyols.

El dret d'autodeterminació pot ser il·legalitzat per una llei, però mai deslegitimada. Es tracta d'un dret legítimament inqüestionable, i tota nació que s'identifica com a tal té dret a exercir-lo per escollir lliurement el seu futur i assolir una forma d'Estat que la protegeixi com a nació.

Hi ha qui defensa que respectar la llei és l'essència de la democràcia. Que la democràcia no és votar, sinó que és complir les lleis votades. Aquest argument té sentit en la mesura que les lleis es fonamenten en la prèvia votació de la majoria, però precisament perd tot valor quan el que està en

joc no és el dret d'aquesta majoria que ha votat (espanyola), sinó el dret d'una altra majoria, és a dir, la dels ciutadans de Catalunya.

No és democràtic afirmar que la llei està per sobre de tot. En una democràcia parlamentària el poble es manifesta de moltes maneres i negar que es pugui manifestar en relació a l'autodeterminació no és precisament democràtic. No és un problema de legitimitat, ni tan sols de legalitat. El problema és de voluntat política.

James Cameron va estar disposat a oferir un referèndum sobre la independència d'Escòcia que es va acabar celebrant fruit de l'acord entre el govern escocès i el del Regne Unit. Tan Junts pel Sí com Esquerra Republicana han citat regularment el referèndum escocès del 2014 en l'intent de desencallar el conflicte. El precedent demostra que negar la realització de la consulta a Catalunya no és més que un posicionament antidemocràtic i una qüestió d'interessos, ja que factible ho és tal com demostra el cas britànic. Per tant, cap dels motius per impedir la consulta són de rebut.

A banda de la legitimitat del referèndum com a tal, un dels punts que més controvèrsia ha generat van ser les càrregues policials. Els partits independentistes les van condemnar amb contundència, així com el PSC i els Comuns. En canvi, Ciutadans i el PP les van defensar justificant que els cossos de seguretat complien el mandat judicial que ordenava impedir el referèndum. El partit d'Albert Rivera i d'Inés Arrimades, fins i tot, va demanar posteriorment condecorar els policies i guàrdies civils del dispositiu de l'1 d'octubre.

Es pot ser partidari de la intervenció policial per evitar el referèndum, però no és justificable posicionar-se a favor de l'actuació agressiva i desproporcionada que van exercir les forces de seguretat. La Policia Nacional i la Guàrdia Civil van carregar contra la població civil pacífica, la qual no agredia, sinó que es mantenia aturada per evitar que s'emportessin les urnes i es pogués seguir votant, no pas per provocar cap tipus d'aldarulls ni de violència.

La majoria de les persones presents en els centres de votació van optar per la resistència pacífica, rebent els cossos policials amb els palmells de les mans alçades i obertes o bé amb els braços entrellaçats. El denominador comú

entre tots ells eren els crits manifestant la seva voluntat de votar, res que no es pugui englobar dins el marc de l'exercici del dret a reunió pacífica, de llibertat d'expressió o de participació política pacífica.

Davant d'aquest escenari pacifista, tant la Policia Nacional com la Guàrdia Civil podrien haver actuat d'una altra manera per assolir el mandat judicial, evitant qualsevol tipus d'agressió. Com a alternativa, podrien haver acordat els accessos amb antelació i, en cas necessari, retirar les persones mitjançant la tècnica d'arrencar cebes. S'haguera evitat el dany físic a molts ciutadans i si el problema era que faltaven policies, el dispositiu hauria d'haver estat superior als 10.000 agents. L'actuació de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil el primer dia d'octubre pot estar justificada des d'un punt de vista legal, però mai des d'un punt de vista legítim.

Les agressions policials de l'1 d'octubre atempten contra les llibertats públiques de la ciutadania i els drets humans. No només van ser atacs contra la integritat física de les persones, sinó que també les van afectar psicològicament mitjançant un tracte degradant amb una marcada desproporcionalitat en l'ús de la força per part dels cossos de seguretat.

Més que un referèndum, una reivindicació

Si bé el referèndum de l'1 d'octubre i els actes previs es van concentrar en el darrer trimestre de l'any 2017, la voluntat de celebrar-lo no va néixer d'un dia per l'altre ni per un motiu gratuït. El desig de disposar de més reconeixement i sobretot de més competències en l'àmbit econòmic per part de Catalunya s'ha fet palès des de principis del segle XX. L'aprovació de l'Estatut, curiosament a través d'un referèndum, va ser l'exemple de què una bona part dels catalans volien modificar la relació de Catalunya amb l'Estat. Una modificació que, aleshores, no implicava cap independència, però sí que exigia un diàleg obert i honest entre les parts.

Des de Madrid s'ha mirat sempre amb recel millorar les condicions de finançament de Catalunya i per descomptat dotar-la de més sobirania, com demostra el recurs d'inconstitucionalitat presentat pel PP contra el nou Estatut de Catalunya per considerar-lo una constitució paral·lela. Després de quatre anys de deliberacions el Tribunal Constitucional va retallar l'Estatut, amputant una llei aprovada en referèndum pels catalans. Començava l'era de

l'independentisme, un moviment cada cop més consolidat a partir de capítols com la negativa de Rajoy al pacte fiscal i a qualsevol tipus de diàleg que atorgués masses competències a la comunitat autònoma d'Espanya amb més pes al PIB.

Que s'arribés a l'1 d'octubre s'explica precisament per una lògica de diàleg desatesa per part del Govern central durant la darrera dècada, en la qual s'ha limitat a donar una resposta exclusivament legalista. Aquesta negativa al diàleg per part de l'Executiu espanyol s'ha de tenir en compte per entendre el perquè es va arribar tirar endavant un referèndum unilateral des del Parlament de Catalunya. Si en comptes de fer orelles sordes al diàleg des de Madrid s'hagués afrontat el problema i donat una solució a les aspiracions catalanes, s'haurien evitat molts episodis com el que va tenir lloc l'1 d'octubre, el qual no deixa de ser una reivindicació per exemplificar la desatenció per part del Govern central durant tants anys.

4.2.-OBJECTIU 2. ESTUDIAR LES VALORACIONS DELS DIARIS SOBRE ELS PRINCIPALS ÍTEMS DEL REFERÈNDUM DE L'1 D'OCTUBRE

El segon objectiu se centra en l'anàlisi de les peces d'opinió d'El País, El Mundo i l'ABC l'endemà de l'1 d'octubre. L'estudi ha consistit en la lectura de tots els articles d'opinió, juntament amb les portades i els editorials, i a partir dels objectius marcats s'han seleccionat els fragments rellevants per verificar o bé refutar el conjunt d'hipòtesis delimitades. Els resultats obtinguts s'han classificat i presentat en funció de cada objectiu i les corresponents hipòtesis. En aquest apartat s'exposaran els resultats més significatius, ja que l'anàlisi de tots els fragments rellevants s'inclourà als annexos amb les corresponents fitxes.

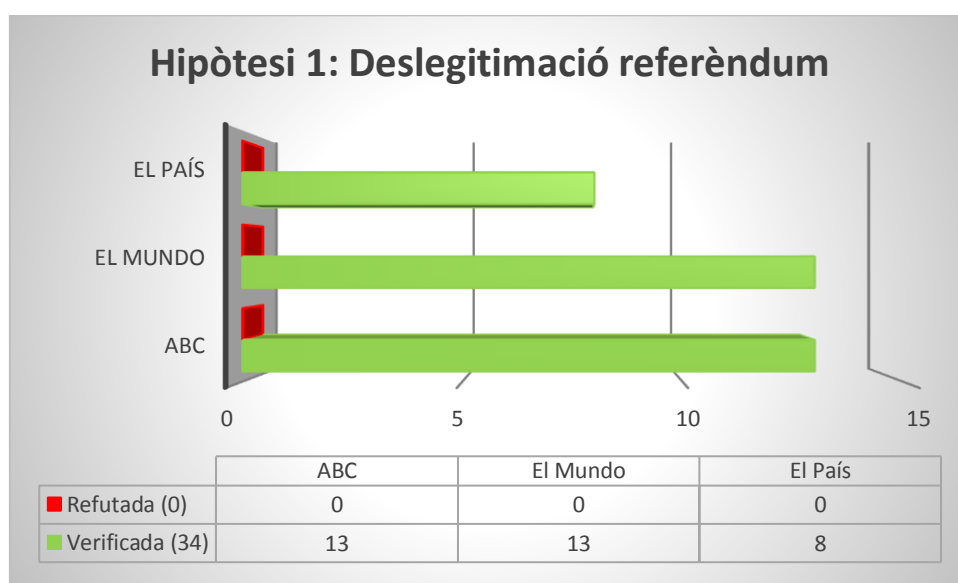
Mitjançant gràfics de barres es podrà observar el nombre de vegades que una determinada hipòtesi ha estat verificada o refutada en els fragments rellevants. La presentació dels gràfics permetrà observar tant el contrast de la corresponent hipòtesi a escala global com per cada rotatiu.

A banda de les 3 portades i els 3 editorials, el total d'articles analitzats ha estat de 36 (11 d'El País, 12 d'El Mundo i 13 de l'ABC). D'aquest conjunt de textos s'han extret 127 fragments rellevants (36 d'El País, 48 d'El Mundo i 43 de l'ABC), els quals han estat la base per contrastar les hipòtesis. En algunes ocasions, un mateix fragment rellevant ha servit per donar resposta a més d'una hipòtesi.

Objectiu 2.1. Estudiar la significació política i social que atorguen al referèndum

Amb aquest objectiu es pretén estudiar quina és la idea o imatge que tenen els articulistes dels principals diaris de Madrid sobre el referèndum, des de dos punts de vista. Un correspon a la dimensió democràtica de l'acte, és a dir, a la hipotètica legitimitat del mateix com a votació. L'altra s'enfoca al referèndum com a mobilització ciutadana i a la transcendència que li atorguen els rotatius.

[H1-Deslegitimen el referèndum com a acte democràtic]

Font: Elaboració pròpia

La primera hipòtesi pressuposava que la premsa escrita de referència de Madrid va aprofitar les columnes d'opinió, juntament amb l'editorial i la portada, per deslegitimar el referèndum com a acte democràtic. El contrast d'aquesta hipòtesi a través de 34 fragments rellevants és rotund, amb la totalitat dels fragments verificant el corrent deslegitimador i en conseqüència la hipòtesi. Cap dels tres diaris ha legitimat la votació utilitzant diferents arguments, alguns d'ells coincidents.

A continuació es presenten les proposicions extreïdes de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre la deslegitimació del referèndum.

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 1: deslegitimació del referèndum		
El País	1-El referèndum va ser il·legal	2-El referèndum va ser il·legal
	3-No va ser un referèndum el què va tenir lloc	4-El referèndum és una ficció inventada per la Generalitat
	5-El referèndum no es va celebrar	6-El referèndum no va ser verdader
	7-El referèndum s'ha celebrat, però es tracta d'un delictu col·lectiu	8- El referèndum va ser il·legal
El Mundo	9-El referèndum va ser il·legal	10-El referèndum va ser una farsa
	11-El referèndum va ser un cop d'Estat	12-El referèndum va ser una revolució fallida
	13-El referèndum no va passar de l'escenificació	14-El referèndum va ser una aberració jurídica
	15- El referèndum va ser un motí insurreccional de pandereta	16-El referèndum no va tenir cap tipus de validesa
	17-El referèndum va ser una maniobra antidemocràtica del tot il·legal	18- El referèndum va ser una farsa de lògica teatral
	19-Es podia votar tants cops com es volgués en el referèndum	20- El referèndum va ser il·legal
	21-No va haver-hi cap referèndum	
ABC	22-El referèndum ha fracassat	23- El referèndum va ser il·legal
	24-El referèndum va ser un cop d'Estat	25- El referèndum va ser un delictu
	26-El referèndum va ser un frau del tot il·legal	27- El referèndum no va existir, va ser una farsa
	28- El referèndum és un cop d'Estat	29- El referèndum va ser una representació teatral d'un cop d'Estat
	30- El referèndum va ser una paròdia de consulta il·legal	31- El referèndum va ser una farsa
	32- No va ser un referèndum perquè no es van donar les condicions necessàries	33- El referèndum no va passar d'una posada en escena
	34- El referèndum va ser una pantomima antidemocràtica	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la primera hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del

comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els següents exemples representatius verifiquen la primera hipòtesi específica del treball:

El País

"La consigna de la Generalitat proclama 'Esto sí es **un referéndum**' aunque se vea la **ficción** desde minutos antes de la apertura de las urnas opacas- nunca mejor dicho-para aceptar votos en cualquier lugar, sin papeletas oficiales o sobres, sin sindicatura electoral, con la treta del censo universal y observadores internacionales que ni Maduro."

Proposició extreta: *El referèndum és una ficció inventada per la Generalitat*

En aquest cas es presenta el referèndum com una ficció, deslegitimant l'acte per la manca de garanties en el procés de votació. Parlant d'urnes opaques es qüestiona la certesa dels resultats del referèndum, distorsionats per uns independentistes que van poder votar tants cops com van voler. Remarcant l'absència de paperetes oficials o l'ús del cens universal es projecta un missatge de desprestigi envers el referèndum, el qual no es considera seriós perquè no compleix cap requisit i no va passar de la representació. En fer referència a uns observadors internacionals que ni Nicolás Maduro hagués disposat en unes votacions veneçolanes, implícitament s'affirma que aquests estaven comprats, condicionats per determinar un veredict favorable a l'independentisme i, per tant, allunyats de la neutralitat que hauria de correspondre a aquest rol.

"Un **referéndum ilegal**, alentado por leyes hechas para ser violadas por ellos mismos. Un Govern que juega a la Gallinita ciega con las urnas y con las papeletas. Los Mossos que se esconden, como los libros, en el Monte de Piedad."

Proposició extreta: *El referèndum va ser il·legal*

En aquest fragment la deslegitimació se centra en el fet que la llei no permet celebrar el referèndum. Es posa èmfasi en el seu caràcter il·legal, ja que no només anava en contra de la llei espanyola, sinó que també respecte de les que va aprovar el mateix Parlament de Catalunya, conegudes com a Lleis de Desconnexió. Recordant aquesta doble il·legalitat s'alerta de l'absoluta manca de validesa de l'acte, així com del ridícul que el govern català va fer amagant urnes i paperetes fins al darrer moment.

El Mundo

"Y a cambio de no haber impedido la celebración del **golpe de Estado** (que ha sido algo más que una **consulta ilegal** o un referéndum **sin garantías**: una abierta sedición contra España encabezada por los representantes del Estado en Cataluña), seguir sin impedirlo en el futuro. Todavía condecorará al traidor Trapero."

Proposició extrema: *El referèndum va ser un cop d'Estat*

Aquest fragment correspon a Federico Jiménez Los Santos, un dels periodistes de referència en contra del moviment independentista. Entén que el fet de ser il·legal i de no haver-hi garanties en el recompte de vots deixa sense efecte el referèndum, però la deslegitimació va més enllà equiparant l'acte a un cop d'Estat. Un periodista amb ressò a Espanya està dient al gran públic que els independentistes han intentat prendre el poder polític d'una manera violenta, vulnerant la legitimitat institucional de l'Estat i les normes legals. També parla de sedició oberta, és a dir, d'alçament públic i col·lectiu contra l'autoritat. Tot és desprestigi d'acord amb com es va produir. El què, és a dir, la voluntat de 2 milions de catalans és residual.

"Ciertamente, lo que se desarrolló ayer en Cataluña no fue un referéndum, sino una **aberración jurídica** que pretendieron vestir de una legalidad alternativa, con uso delictivo del censo electoral. Luego, lo de siempre, la aberración jurídica y moral suele ir coronada por la guinda del esperpento. Normal que se dotaran de urnas diseñadas para separar basura orgánica."

Proposició extrema: *El referèndum va ser una aberració jurídica*

El caràcter antijurídic del referèndum, és a dir il·legal, és el centre de la crítica. Si el que emparava la votació va ser una legalitat alternativa, l'acte queda sense efecte, ja que per tenir validesa hauria d'estar acceptat per la Constitució espanyola, l'única llei vàlida. A més, fent referència a l'ús delictiu del cens electoral es menyspreen els resultats electorals per una manca de fiabilitat fruit d'una suposada distorsió dels independentistes. El fragment conclou alertant que les urnes utilitzades normalment són utilitzades per separar brossa. Donada la duresa prèvia dels comentaris, convida a interpretar que s'equiparà el valor dels vots de l'1 d'octubre amb les deixalles.

ABC

"A estas alturas, parece claro que el objetivo del independentismo catalán es romper el orden constitucional vigente y que el <referéndum> del 1-O era el medio o la excusa para lograr su fin. Por eso no merece la pena insistir en lo obvio y subrayar el **carácter ilegal** (véase el editorial en la página anterior) de la convocatoria fraudulenta de ayer."

Proposició extreta: *El referèndum va ser un frau del tot il·legal*

Mitjançant aquest fragment l'autor deslegitima el referèndum: "Si es va celebrar al marge de la llei, perd tota validesa i queda deslegitimat", seria el missatge. Aquesta és la visió de l'autor, qui confon la legalitat amb la legitimitat quan no té per què ser el mateix. La legalitat pertany a l'ordre del dret, normes de les quals contenen força de llei i generen obligació jurídica. Ara bé, la legitimitat se situa en l'òrbita de l'ètica pública, independentment del que dicti un text legal. Considerant la convocatòria un frau es resta significació al referèndum entès com a acció contrària a la veritat, com un engany, com una vulneració de la norma.

"Los sediciosos catalanes han perpetrado un **golpe de estado** disfrazado de participación democrática. [...] Por tanto, es obligatorio que ganemos quienes creemos en la democracia y no en la ruptura. Si vence el Estado, ellos podrán vivir con nosotros; si ganan los sediciosos, nosotros no podremos vivir con ellos."

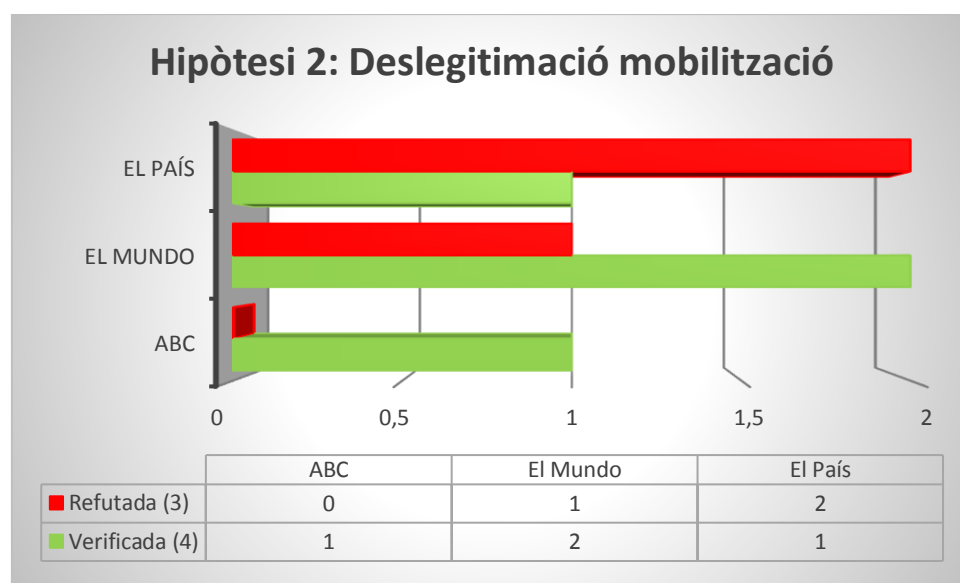
Proposició extreta: *El referèndum va ser un cop d'Estat*

El desprestigi del referèndum, en aquest cas, es fa equiparant-lo a un acte d'imposició com és un cop d'Estat. Encara que pugui semblar un acte democràtic on hi ha urnes, es dipositen vots i el resultat final depèn de la voluntat de la majoria el que realment ha passat l'1 d'octubre, segons l'autor, és una maniobra per assolir el poder de manera antidemocràtica, violant la llei i imposant unes idees.

A partir d'aquests exemples representatius, i del total de fragments analitzats, s'observa que El País, El Mundo i l'ABC utilitzen les peces d'opinió per deslegitimar el referèndum i que en línies generals coincideixen en l'argumentació. El principal argument comú entre els rotatius és la referència al caràcter il·legal de l'1 d'octubre, però en comparteixen d'altres. És el cas de la manca de garanties en el cens, en el recompte o en el control de les vegades que es podia votar. També la presentació de l'acte com un delictes, com una ficció o representació teatral, com irreal o fals o bé com a fracàs.

Hi ha una gran diferència entre El País i els altres dos rotatius. Als arguments esmentats per deslegitimar el referèndum, El Mundo i l'ABC n'afegeixen un que no fa servir el diari del grup Prisa: l'equiparació a un cop d'Estat. El Mundo és el diari on es fa més present aquest tipus d'argumentació amb comparacions a un cop d'Estat, a una revolució o a un motí insurreccional.

[H2-Deslegitimen el referèndum com a mobilització]

Font: Elaboració pròpia

Amb aquesta hipòtesi s'avançava la possibilitat que els 3 grans diaris de Madrid van deslegitimar, a través de les peces d'opinió, la mobilització ciutadana que es va produir l'1 d'octubre. En comparació a la primera hipòtesi aquesta ha presentat molts menys fragments per contrastar-la. El nombre de verificacions, amb 4, ha estat superior a les vegades que s'ha refutat (3).

El País ha estat l'únic dels rotatius que presenta més refutacions que verificacions, sinònim de reconèixer el potencial de la mobilització en més ocasions que no pas al contrari. El Mundo presenta 1 fragment que refuta la hipòtesi per 2 que la verifiquen. L'únic fragment de l'ABC que fa referència a la mobilització resta significació a la resposta popular, verificant la hipòtesi.

A continuació es presenten les proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre la deslegitimació de la mobilització.

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 2: deslegitimació de la mobilització		
El País	1- Es va produir una gran mobilització	2- La mobilització potser no va ser tan significativa com diuen
	3- Els catalans que van anar a votar van ser abundants	
El Mundo	4- La desmobilització va ser superior	5- Van ser milers les persones dispersades per Catalunya
	6- La mobilització va ser gran	
ABC	7- Van ser pocs els catalans que van participar en el referèndum	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la segona hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els següents exemples representatius han refutat la hipòtesi:

El País

"Así que el referéndum independentista "efectivo, con todas las garantías y vinculante" que prometió el Govern no se ha producido: colapsó desde primera hora de la mañana, garantizando la pervivencia de la legalidad democrática. Y al mismo tiempo, **la movilización popular**- en parte secesionista, en otra porción antigubernamental y en ocasiones, de ambos signos- **fue categórica, intensa, masiva.**"

Proposició extreta: *Es va produir una gran mobilització*

Si bé es deslegitimen els resultats del referèndum per la manca de garanties, es reconeix la mobilització popular. Els més de 2 milions de catalans que van participar en el referèndum fan que l'autor titlli de categòric i massiu el moviment popular. En aquest sentit afirma de manera absoluta la mobilització sense condicions ni alternatives que valguin i la considera de gran quantitat. Amb la 'intensitat' projecta energia al moviment.

"En sentido tragicómico, podría decirse que la lluvia no disuadió la **afluencia de los catalanes** a las urnas."

Proposició extreta: *Els catalans que van anar a votar van ser abundants*

Reconeixent l'afluència i, per tant, l'abundant participació dels catalans al referèndum, l'autor reconeix la importància de l'acte des del punt de vista de la mobilització popular, independentment de la legalitat de l'acte. Fent referència a la pluja està dotant de força el moviment i donant mèrit als que es van mobilitzar tot i unes condicions meteorològiques adverses.

El Mundo

"Los datos que anuncie el Govern no valen, aunque han sido apoyados por la barra libre en una **gran movilización**. Los ciudadanos podían depositar el voto donde gustaran y tantas veces como quisieran."

Proposició extreta: *La mobilització va ser gran*

La deslegitimació del referèndum és evident, però no amaga que la mobilització popular va existir i que aquesta va ser important.

Els següents són exemples representatius que han verificat la hipòtesi:

El Mundo

"Las **miles de personas** dispersas por toda Cataluña no actuaron pacíficamente. La paz es la ley, y **esos miles** ejercieron violencia moral activa y violencia física (casi siempre) pasiva contra el cumplimiento de las resoluciones judiciales que habían declarado ilegal la maniobra antidemocrática."

Proposició extreta: *Van ser milers les persones dispersades per Catalunya*

Parlant de milers es minimitza descaradament la mobilització ciutadana. No només es resta importància al moviment popular, sinó que s'està distorsionant en un nombre molt considerable el nombre de catalans que van participar d'una manera o altra en la jornada, situant el nombre d'assistents dins un interval molt inferior al real. De milers a milions hi van uns quants.

ABC

"Cataluña vivió ayer una jornada que algunos intentaron presentar como un día de terror. Estuvo muy lejos de ello. Fue solo un domingo en el que **unos pocos** quisieron alterar ilegal e ilegítimamente la vida de la mayoría."

Proposició extreta:
Van ser pocs els catalans que van participar en el referèndum

Van ser milions de persones les que van anar a votar l'1-O. Pérez-Maura, en canvi, destaca que van ser pocs. Pocs és una paraula vaga, però en aquest cas també de distorsió de la realitat, ja que més de 2 milions de catalans dipositant el seu vot no són precisament 'pocs'. Projectant una quantitat baixa de mobilitzats es treu força al moviment independentista.

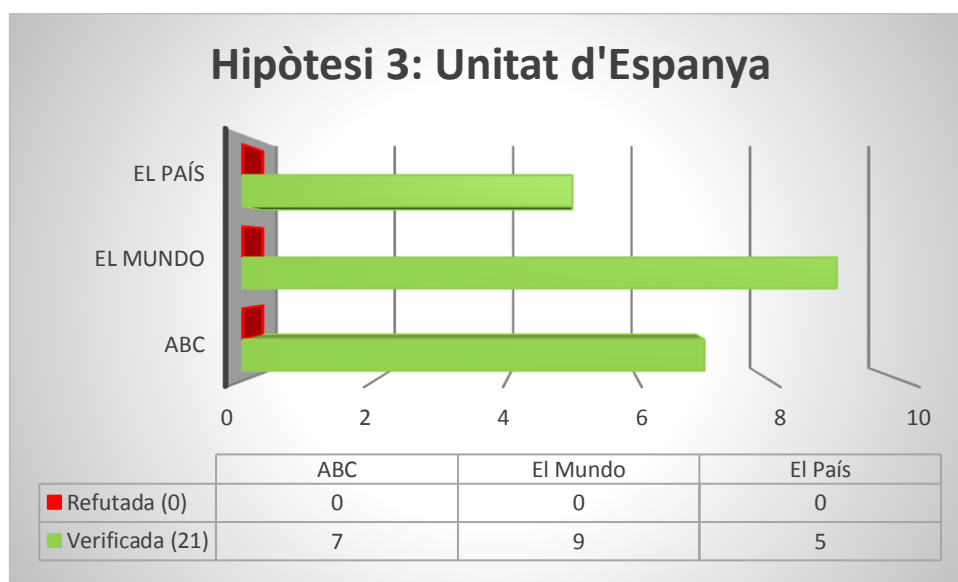
Analitzats tots els fragments rellevants és destacable la poca referència a la mobilització popular per part de la premsa de referència de Madrid, gairebé no en parlen. Els rotatius se centren a deslegitimar el referèndum com a votació, remarcant el caràcter il·legal de l'acte.

Objectiu 2.2. Estudiar la dimensió identitària nacionalista dels diaris

En aquest punt l'objectiu se centra en l'estudi de la dimensió ideològica, políticament parlant, dels articulistes i com a conseqüència dels diaris. D'una banda es pretén identificar si la unitat d'Espanya i la seva indivisibilitat territorial és una base sobre la qual se sustenta la ideologia nacionalista espanyola dels columnistes. Seria el cas dels fermes defensors de la Constitució des del punt de vista que es fonamenta en la indissoluble unitat de la nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols.

L'altre punt objecte d'estudi se centra a esbrinar si aquesta ideologia nacionalista espanyola parteix de la base que la democràcia no és votar, sinó que és complir les lleis votades, és a dir, que la democràcia no comença amb els vots sinó que comença amb complir el que s'ha votat. Per esbrinar-ho es buscarà en els articles dels rotatius si el fet de limitar-se a aplicar la llei es considera la solució per acabar amb el conflicte.

[H3-La seva base ideològica d'identitat nacional és el caràcter indivisible i unitari de la nació espanyola]

Font: Elaboració pròpia

La tercera hipòtesi del treball pressuposava que la ideologia nacionalista espanyola té la unitat i indivisibilitat del país com a pilar innegociable. El contrast s'ha dut a terme a partir de 21 fragments rellevants, els quals han

verificat la hipòtesi en la seva totalitat. L'absència de refutacions mostra que la unitat del país, sigui amb autonomies o amb Estats federals, és sagrada per la ideologia nacionalista espanyola. El Mundo ha estat el rotatiu amb més fragments rellevants que defensen aquesta indivisibilitat de la nació, seguit de l'ABC i amb El País en darrera posició.

Aquestes són les proposicions que s'han extret de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre la unitat territorial d'Espanya.

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 3: unitat d'Espanya		
El País	1- Espanya és el denominador comú de totes les Comunitats Autònomes	2- Espanya té un gran potencial sempre que es mantingui unida
	3- S'ha d'evitar que Espanya es trenqui	4- L'1 d'octubre, com a subversió, atempta contra l'estabilitat d'Espanya
	5- El debat de la desintegració és present a Espanya	
El Mundo	6- Els independentistes s'han revelat contra l'Estat	7- Votar sí en el referèndum és voler separar Catalunya d'Espanya
	8- L'objectiu independentista és destruir la Constitució	9- La unitat d'Espanya està en perill, si és que no s'ha trencat ja
	10- El Govern havia de defensar la unitat d'Espanya	11- Els independentistes pretenen deixar a Espanya sense el territori català
	12- Els independentistes van intentar prendre el control d'un territori espanyol	13- Els nacionalistes catalans tornen a traïr el pacte constitucional
	14- La unitat d'Espanya prima sobre el dret d'autodeterminació en el cas de Catalunya	
ABC	15- Espanya està danyada	16- Qui vol la ruptura d'Espanya no és demòcrata
	17- Espanya és una pàtria comuna i indivisible	18- L'independentisme català vol trencar l'ordre constitucional
	19- Si el Govern central no pren mesures, l'Estat serà una 'piltrafa' i la nació un record	20- Espanya es trencarà, si el cop d'Estat triomfa
	21- L'objectiu dels independentistes és dinamitar Espanya	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la tercera hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent

rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els següents són exemples representatius que han verificat la hipòtesi:

El País

"España es el apellido que llevan tras de sí cada uno de los nombres **de las comunidades autónomas**. Si queremos trasladar la emocionalidad de los debates rupturistas a planos simbólicos, tenemos que imaginarnos a **un montón de hermanos** compartiendo una gran casa."

Proposició extreta:

Espanya és el denominador comú de totes les comunitats autònomes

Es projecta la idea que Espanya és la suma de cada un dels seus territoris, cadascun d'ells amb les seves peculiaritats, però tots ells imprescindibles per ser forts com a país. En catalogar certs debats de rupturistes denota que l'autor els concep com una amenaça per la unitat de l'Estat.

"El sí a la idependencia supone rechazar el vínculo entre los pueblos de España, que tiene **mucho que ofrecer** en el concierto mundial **desde una articulación de unidad** y pluralidad que tan pocos países han sabido engarzar."

Proposició extreta:

Espanya té un gran potencial sempre que es mantingui unida

Com que la independència va en contra de la unitat d'Espanya l'autora l'ataca i prescindeix de fer l'exercici de comprendre que poden haver-hi causes més profundes per desitjar-la, siguin identitàries o econòmiques. Cortina entén la independència com un desig que aspira a danyar Espanya i acaba parlant de la unitat de la nació com una condició imprescindible per no perdre potencial com a país. Aquesta afirmació, implícitament, suposa que si Espanya no es manté unida, no serà forta, ni tindrà el potencial suficient per assolir determinades fites. Reconeix la pluralitat, sempre dins la unitat.

"Si Rajoy conservara algún resto de dignidad y La Niña de la Sexta un mínimo de vergüenza, ayer hubieran llamado a la Zarzuela pidiendo perdón por financiar, habilitar y no impedir la bochornosa jornada golpista, y quedando a disposición del Jefe del Estado para facilitar la formación de un Gobierno de emergencia y de unidad constitucional (PP, Cs y PSOE) con dos tareas esenciales: frenar el proceso revolucionario que se ha puesto en marcha para **destruir el régimen constitucional español** y, tras imponer en toda España el régimen legal que permita eliminar las instituciones que se han rebelado contra el Estado (las catalanas, para empezar), convocar elecciones antes de que sean los golpistas y sus socios los que, tras una moción de censura, puedan convocarlas y **legalizar el desguace de la Nación.**"

Proposició extreta: *L'objectiu independentista és destruir la Constitució*

Els independentistes volen crear una nació pròpia que implicaria la destrucció de l'actual règim legal que sosté la unitat Espanya, afirma el fragment. Es contempla la independència catalana com una seriosa amenaça contra la indivisibilitat de la nació espanyola i s'indica la necessitat de prendre mesures immediates per frenar un procés revolucionari abans que sigui massa tard. Expressions com destrucció o desballestament de la nació denoten la preocupació envers la situació.

"Los independentistas de camisa vieja y los agregados de última hora han comprobado que tanto empeño sirvió para esto. Para poner en pie una loca historia que propone **embalar España y sacarla de Cataluña, piedra a piedra**, mientras unos cantan *Els Segadors* atizando por efecto contagio a esos otros mozos absurdos del *Cara al sol* (mirando la letra en el móvil)."

Proposició extreta:
Els independentistes pretenen deixar a Espanya sense el territori català

'Piedra a piedra' diu Lucas. El sentiment de l'autor sembla a flor de pell, en fer referència a unes pedres que van ser posades segles enrere amb un gran esforç per unificar un país que no pot ser trencat així com així. El bloc de pedres és indivisible, així es va fer constar en la 'sagrada' Constitució, i permet mantenir a Catalunya i Espanya dins el mateix sac.

"Porque es innegable que **el principio de integridad territorial prima** sobre el de libre determinación salvo en los casos de pueblos colonizados, ocupados militarmente o aquellos en los que los ciudadanos hayan visto rechazado un acceso efectivo al gobierno para asegurar su desarrollo político, económico, cultural y social (Dictamen del Tribunal Superior de Canadá del 20 de agosto de 1998). Circunstancias que evidentemente no se dan en Cataluña."

Proposició extreta:

La unitat d'Espanya prima sobre el dret d'autodeterminació en el cas de Catalunya

Aquest fragment correspon al columnista José Manuel García-Margallo. Si bé l'exministre espanyol d'Assumptes Exteriors no tanca la porta a la possibilitat de reformes constitucionals al llarg de l'article, la seva base ideològica no contempla reformes quan el que està en joc és la unitat d'Espanya. Ho demostra afirmant que la integritat territorial espanyola prima sobre el dret d'autodeterminació català. És el clàssic 'parlem del que vulgueu, menys del que realment desitgeu'.

ABC

"Los sediciosos catalanes han perpetrado un golpe de estado disfrazado de participación democrática. [...] Por tanto, es obligatorio que ganemos **quienes creemos en la democracia y no en la ruptura**. Si vence el Estado, ellos podrán vivir con nosotros; si ganan los sediciosos, nosotros no podremos vivir con ellos."

Proposició extreta: *Qui vol la ruptura d'Espanya no és demòcrata*

A través d'aquest fragment es penja el cartell d'antidemòcrata a tots aquells que aposten per la independència de Catalunya. En canvi es considera demòcrata a tot aquell qui defensa la unitat territorial d'Espanya. En aquest sentit la dicotomia no associa la democràcia al 'com', sinó al 'què'. Aquest 'què' suposa defensar la unitat d'Espanya com a nació. Si ets independentista, no comparteixes aquest 'què', fet que et converteix en antidemocràtic per aspirar a dinamitar la unitat del país.

"Contrariamente a lo que el nacionalismo argumenta, el separatismo ha progresado no por haber ignorado **España** las necesidades de los ciudadanos catalanes sino por la timidez de la estructura institucional española para dotar de plena viabilidad a la propuesta de unos ciudadanos <libres e iguales> residenciados en una <**patria común e indivisible**>."

Proposició extreta: *Espanya és una pàtria comuna i indivisible*

El columnista d'aquest fragment és el polític i diplomàtic espanyol, membre integrant del Partit Popular, Javier Rupérez. És el fragment on queda més clar que la unitat i indivisibilitat d'Espanya com a país és un pilar bàsic de la ideologia nacionalista espanyola de qui l'escriu. Si l'autor entén Espanya com una pàtria comuna i indivisible, no entra en el seu cap la independència de Catalunya perquè aquesta atempta contra un principi ideològic primordial: la unitat de la nació espanyola.

"Si tras el referéndum de 2014 se hubiera cortado en seco el desafío secesionista, asumiendo el control de la autonomía en aplicación del artículo 155 de la Constitución, nunca habríamos llegado a la situación actual. Si tras lo sucedido este 1-O no se activa de inmediato ese mecanismo previsto en la Carta Magna precisamente para casos como éste, se procede a detener a los sediciosos, se disuelve el cuerpo de los mossos o se asegura su obediencia a los jueces, y se garantiza el restablecimiento del Estado de Derecho en Catalunya, el golpe habrá triunfado y **acabará quebrándose España**. "

Proposició extreta: *Espanya es trencarà, si el cop d'Estat triomfa*

Columna que alerta sobre la necessitat de prendre mesures abans que s'acabi trencant Espanya. Segons el fragment el fet de no haver aplicat el 155 com a resposta al 9-N del 2014, veient on s'ha arribat, ha de servir d'exemple per aplicar-lo immediatament. Hi ha un risc que podria suposar el trencament de la nació espanyola i aquest risc és un cop d'Estat. Si aquest triomfés, dinamitaria la unitat d'Espanya, cosa que no es pot permetre.

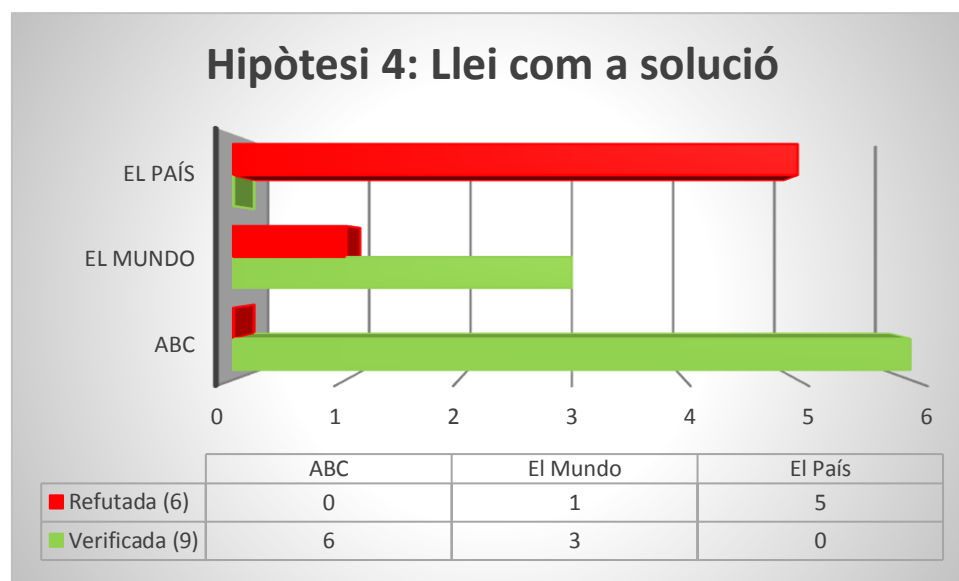
Analitzats tots els fragments i verificada la hipòtesi en tots els casos, és evident que la unitat i indivisibilitat d'Espanya és un pilar ideològic del nacionalisme espanyol. Dit això, hi ha diferències entre els tres rotatius. El diari El País, en línies generals, defensa aquesta unitat amb subtileza com ho

demostra el fet d'equiparar la separació catalana a un refús del vincle entre els pobles d'Espanya. També ho demostra el fet d'utilitzar metàfores com la comparació de les comunitats autònomes amb una gran família o el trencament de l'Estat amb el de tota la vaixella. De fet s'arriba a defensar la pluralitat sempre que es respecti la unitat, una mostra de certa tolerància i comprensió.

La línia d'El País, per tant, es desmarca clarament de l'alarmisme i la duresa d'El Mundo i l'ABC. En aquests dos darrers rotatius hi abunden expressions com la de dinamitar o trencar Espanya, la destrucció del règim constitucional, la separació imposada de Catalunya, l'intent d'uns de prendre el control del territori català o la imperiosa necessitat que primi el principi d'integritat territorial espanyola.

Una altra de les diferències significatives és que El Mundo i l'ABC alerten en reiterades ocasions sobre la necessitat de prendre mesures per protegir l'Estat. També ho fa El País, però mentre el rotatiu del grup Prisa aposta per noves propostes consensuades, la via dels altres dos diaris és imposar el règim legal.

[H4-Opten per limitar-se a aplicar la llei com a solució al conflicte]

Font: Elaboració pròpia

La quarta hipòtesi específica del treball planteja que la premsa de referència de Madrid opta per limitar-se a aplicar la llei com a solució al conflicte. A partir dels 15 fragments rellevants relacionats amb aquesta hipòtesi el nombre de verificacions (9) ha estat superior al de refutacions (6). El Mundo presenta cert equilibri en el contrast amb un nombre superior de verificacions, mentre que El País i l'ABC se situen en extrems oposats. Els fragments rellevants del diari del grup Prisa han refutat la hipòtesi en tots els casos, mentre que els del diari del grup Vocento l'han verificat.

Les proposicions extretes de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre el fet de limitar-se a aplicar la llei per solucionar el conflicte són les següents:

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 4: llei com a solució al conflicte		
El País	1- Cal reformar amb urgència la llei	2- Canviar la llei pot ajudar a solucionar el conflicte
	3- La solució del conflicte exigeix recuperar el diàleg polític perdut	4- Amb la llei no n'hi ha prou per solucionar el conflicte
	5- El discurs polític és necessari per defensar la democràcia	
El Mundo	6- L'article 155 frenarà els plans independentistes en sec	7- La solució és imposar la llei i recuperar la normalitat
	8- La llei és la pau	9- No n'hi ha prou amb aplicar la llei, cal fer política
ABC	9- Aplicant abans el 155 no s'hagués celebrat el referèndum	10- La llei és la nostra defensa
	11- Si la llei s'apliqués bé, el conflicte no existiria	12- Aplicant l'article 155 i els diferents mecanismes legals s'acaba amb el conflicte
	13- El govern espanyol podria haver impedit el referèndum aplicant la llei i no ho va fer	14- L'article 155 és capaç d'arreglar la situació

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la quarta hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu

d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els següents són exemples representatius que han verificat la hipòtesi:

El Mundo

"para facilitar la formación de un Gobierno de emergencia y de unidad constitucional (PP, Cs y PSOE) con dos tareas esenciales: frenar el proceso revolucionario que se ha puesto en marcha para destruir el régimen constitucional español y, tras **imponer en toda España el régimen legal** que permita eliminar las instituciones que se han rebelado contra el Estado (las catalanas, para empezar), convocar elecciones antes de que sean los golpistas y sus socios los que, tras una moción de censura, puedan convocarlas y legalizar el desguace de la Nación."

Proposició extreta:

La solució passa per imposar la llei i recuperar la normalitat

D'aquest fragment es dedueix que la solució al conflicte és aplicar la llei, ja que s'afirma que imposant el règim legal es deixa sense competències a aquells que s'han rebel·lat contra l'Estat, frenant el procés revolucionari. En parlar d'imposició es transmet la idea d'una acció que intenta obligar a un individu o grup a fer algú. Es projecta la idea que si amb la llei es pot obligar als independentistes a deixar d'actuar d'una determinada manera, s'acabarà el problema.

"El mayor Trapero es responsable de agravar los enfrentamientos. Si no se hubiera insubordinado, restablecer **la ley –«es decir, la paz»**– habría sido una tarea mucho menos cruenta."

Proposició extreta: *La llei és la pau*

S'està equiparant la llei amb la pau, aquella situació en què no hi ha guerra ni lluites entre dues o més parts enfrontades. D'aquí que es planteja com a solució limitar-se a aplicar la llei, ja que aquesta mesura desembocarà en una situació caracteritzada per l'absència de conflicte i per un equilibri i estabilitat

entre les parts. Si restablint la llei s'obté la pau, amb l'aplicació de la llei s'acabarà amb el conflicte català.

ABC

"El Gobierno nunca vio oportuno aplicar este precepto (**l'article 155**), que **habría permitido** arrebatarse a los nacionalistas las competencias que estaban utilizando contra el Estado y **anticiparse a los acontecimientos**."

Proposició extreta:
Aplicant abans el 155 no s'hagués celebrat el referèndum

"Si tras el referéndum de 2014 se hubiera cortado en seco el desafío secesionista, asumiendo el control de la autonomía en aplicación del **artículo 155 de la Constitución, nunca habríamos llegado a la situación actual**. Si tras lo sucedido este 1-O no se activa de inmediato ese mecanismo **previsto en la Carta Magna precisamente para casos como éste**, se procede a detener a los sediciosos, se disuelve el cuerpo de los mossos o se asegura su obediencia a los jueces, y se garantiza el restablecimiento del Estado de Derecho en Catalunya, el golpe habrá triunfado y acabará quebrándose España."

Proposició extreta:
Aplicant l'article 155 i els diferents mecanismes legals s'acaba amb el conflicte

"En las calles españolas resuena una pregunta: ¿Qué más tiene que ocurrir en Cataluña para que se aplique **el artículo 155** de la Constitución, **diseñado exactamente para situaciones como esta?**"

Proposició extreta: *L'article 155 és capaç d'arreglar la situació*

Aquests 3 fragments giren al voltant d'una mateixa idea: aplicar la llei en forma d'article 155 és la solució. Es projecta la idea que si s'hagués aplicat abans, els nacionalistes s'haurien quedat sense competències i de retruc sense capacitat per atacar l'Estat perquè aquest article està dissenyat per apartar del poder els dirigents autonòmics, en aquest cas catalans. Es tracta del mecanisme necessari per evitar que es produeixi un cop d'Estat, per tant, n'hi ha prou en aplicar la llei per restablir l'Estat de Dret. S'ha d'aplicar el 155 immediatament.

Han refutat la hipòtesi els següents exemples representatius:

El País

"Y proponíamos (el diari) un decálogo de medidas entre las que sobresalía la **urgencia de una reforma de la Constitución** y la reconversión del Estado de las Autonomías de acuerdo con el modelo federal. [...] Responsabilidad mayor recae sobre los partidos tradicionales y constitucionalistas, incapaces de ponerse de acuerdo en cuestiones de Estado para **promover las reformas urgentes y necesarias.**"

Proposició extreta: *Cal reformar amb urgència la llei*

Aquest fragment corresponent a l'editorial d'El País on queda clara la idea que hi ha una necessitat urgent de reformar la Constitució. En aquest sentit, el rotatiu no considera que limitar-se a aplicar l'actual llei sigui la solució. S'aposta per un decàleg de mesures, és a dir, de canvis, així com per un canvi radical que implica convertir Espanya en un Estat federal. És clar que des d'El País, parlant de reformes urgents i necessàries, van molt més enllà d'imposar la legalitat en la gestió del conflicte català.

"**La respuesta** del PP, el PSOE y Ciudadanos **debe ser legal y política.** Frenar la insurrección y **proponer alternativas** para un nuevo marco de convivencia."

Proposició extreta: *Amb la llei no n'hi ha prou per solucionar el conflicte*

El Mundo

"El **respeto a la legalidad** está muy bien; **pero, además** hay que **hacer política**, como recordó Francisco Pérez de los Cobos en su discurso de despedida como presidente del Tribunal Constitucional: «Hay problemas políticos que pueden resolverse satisfactoriamente por métodos jurisdiccionales, pero (...) los problemas derivados de la voluntad de una parte del Estado de alterar su estatus jurídico no pueden ser resueltos por este tribunal (...). Los poderes públicos son los que están llamados a **resolver mediante el diálogo y la cooperación**, los problemas que se desenvuelven en este ámbito» (14 marzo 2017). "

Proposició extreta:
S'ha de respectar la llei, però també obrir-se al diàleg polític

Aquests dos darrers fragments defensen una mateixa idea. El primer apareix al diari El País i el segon a El Mundo, aquest últim amb un discurs més alineat amb els columnistes del diari del grup Prisa que no pas als del seu mateix rotatiu. És l'article de José Manuel García-Margallo, un ferm defensor de la unitat d'Espanya com s'ha vist anteriorment, però obert a les reformes.

La idea que defensen aquests dos fragments és que la resposta legal és necessària per resoldre el conflicte, però insuficient si no va acompanyada de propostes des de l'àmbit polític. Per a Margalló respectar la llei és clau, però si no es complementa amb diàleg polític, no es podrà solucionar el conflicte català. Creu que quan una part de l'Estat vol alterar el seu estatus jurídic, com és el cas d'una part important dels catalans, la complexitat del tema requereix cooperació política. No és suficient optar exclusivament per la via judicial.

Un cop analitzats el total de fragments rellevants relacionats amb aquesta quarta hipòtesi cal destacar que El País i l'ABC es troben en extrems oposats sobre quina és la solució al conflicte. Mentre que l'ABC creu que limitar-se a aplicar la llei és la solució tal com confirmen tots els fragments rellevants del diari, El País creu que no n'hi ha prou. El Mundo s'aproxima a la línia de pensament de l'ABC, amb l'excepció de la columna d'opinió de García-Margallo.

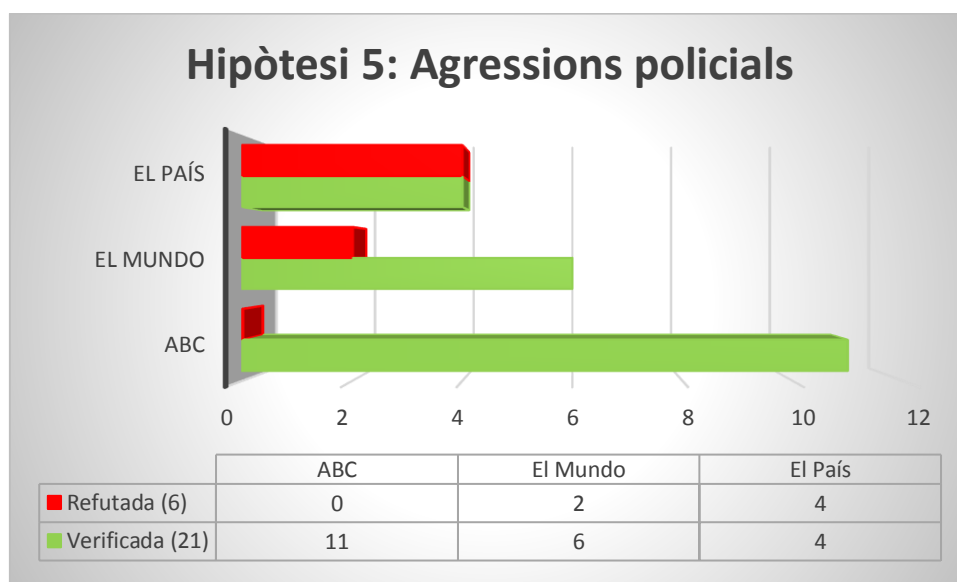
I què proposen exactament uns i altres? Doncs des d'El País, a banda de respectar la llei, s'aposta per reformar la Constitució, per la cooperació política i fins i tot per reconvertir l'Estat espanyol en federal. L'ABC i El Mundo, en canvi, pregunten per l'aplicació de l'article 155, aquell que dota a l'Estat d'un mecanisme coactiu per obligar les comunitats autònomes que incompleixin les obligacions imposades per la Constitució. Complementàriament, el diari fundat per Torcuato Luca de Tena posa èmfasi en el fet que la resposta legal també ha de servir per castigar els qui han delinquit, procedint a detenir-los.

Objectiu 2.3. Analitzar com valoren l'actuació dels cossos de seguretat

L'actuació policial en el referèndum de l'1 d'octubre ha estat un dels punts més polèmics i discutits de la jornada. Mentre que uns han denunciat les agressions de les forces de seguretat, altres han criticat la manca d'intervenció dels Mossos d'Esquadra al llarg de la jornada. En aquest punt del treball l'objectiu és esbrinar en quin grup se situa la premsa de referència de Madrid.

L'anàlisi es dividirà en dues parts. La primera es dedicarà a analitzar quin és el posicionament d'El País, El Mundo i l'ABC sobre les agressions policials per saber si les defensen o bé les condemnen per desmesurades. En la segona part, centrada en l'actuació dels Mossos, s'analitzarà si els diaris de la mostra condemnen la permissivitat de la policia autonòmica catalana per permetre la celebració del referèndum o bé l'aproven per prudent.

[H5-Defensen les agressions per part de la policia espanyola]

Font: El·laboració pròpia

La cinquena hipòtesi del treball suposava que la premsa de referència de Madrid va defensar les agressions de la policia espanyola durant el referèndum. El resultat del contrast ha deixat un nombre clarament superior de verificacions. A partir de 27 fragments rellevants s'han obtingut 21

verificacions i s'ha refutat la hipòtesi en només 6 ocasions. El País és qui presenta més equilibri en el contrast, mentre que tot han sigut verificacions en el cas de l'ABC donada la defensa unànime de l'actuació de la policia espanyola en el rotatiu.

Les proposicions extretes de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre les agressions policials han estat les següents:

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 5: agressions policials		
El País	1- La llei empara l'actuació de la policia espanyola, però si va haver desproporció, s'ha de castigar legalment	2- L'actuació de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional va ser imprudent
	3- Realment, la repressió violenta no va existir	4- Les agressions policials van causar patiment físic
	5- El Govern s'ha vist obligat a imposar la força	6- Les agressions policials van ser ferotges
	7- Hi ha imatges que confirmen la irregularitat de l'actuació policial	8- Els cops policials van ser desmesurats
El Mundo	9- Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals	10- Les agressions policials van ser immorals per excessives
	11- L'opinió dels ciutadans envers les càrregues difereix de la del cap d'antidisturbis	12- Les càrregues policials no van ser desproporcionades
	13- La intervenció de la Guàrdia Civil va ser impecable	14- Davant determinats actes, és normal que la policia agredixi
	15- Les càrregues policials no van ser violentes	16- La violència policial va ser legítima
ABC	17- Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals	18- No existeix la desproporcionalitat policial quan es tracta de defensar la democràcia
	19- La professionalitat de les forces de seguretat va ser exquisida	20- La Guàrdia Civil i la Policia Nacional van defensar la llei
	21- No hi havia un estat d'excepció	22- Davant d'un cop d'Estat tota agressió policial està justificada
	23- La Policia Nacional i la Guàrdia Civil no han comès el més mínim error	24- El que podia fer la Guàrdia Civil, ho va fer
	25- Les agressions de la policia espanyola van ser moderades	26- La repressió de les Forces de Seguretat va ser tova
	27- La intervenció de l'Estat no va ser una agressió intolerable a Catalunya tal com va vendre La Sexta	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la cinquena hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent

rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els exemples representatius que han verificat la hipòtesi són:

El País

"No queremos que esto se interprete como una justificación por anticipado de la conducta del resto de las fuerzas del orden del Estado español. **Su actuación se produjo, por supuesto, dentro de la ley,** y como es propio de un Estado de Derecho, **en la medida en que hayan cometido excesos,** se haya aplicado la fuerza de forma desproporcionada o empleado material no autorizado, sus actuaciones serán sometidas al escrutinio de los tribunales y, si fuera el caso, **sancionadas.**"

Proposició exterta:

La llei empara l'actuació de la policia espanyola, però si va haver desproporció, s'ha de castigar legalment

El fet que El País determini que l'actuació de la policia espanyola es va produir dins la llei implica que defensa les agressions des d'un punt de vista legal. El diari no descarta que algunes de les agressions fossin desproporcionades, però no les reconeix. Tenint en compte que hi ha centenars d'imatges on es poden observar les càrregues i que els periodistes del rotatiu tenen suficientment criteri com per jutjar-les, que prescindeixin de fer-ho és sinònim de no condemnar-les.

"Su pelea es con el principio de realidad (independentistes), para **lograr la aceptación** de que allí está sucediendo **un referéndum real que ha sido reprimido violentamente** por un estado antidemocrático. No importa lo que sea realmente."

Proposició extreta: *Realment, la repressió violenta no va existir*

Segons aquest fragment la repressió violenta de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional no va existir. Només existeix en la versió dels fets narrada pels independentistes, una versió que pretén l'acceptació tot i ser contrària al principi de realitat. Si s'afirma que en realitat no va haver-hi violència, s'està aprovant les agressions i la violència per aturar les votacions. Segons el principi de realitat de l'autor l'Estat és democràtic, contràriament al que diuen els secessionistes.

El Mundo

"Cabe **felicitar a los agentes** de la Policía Nacional y la Guardia Civil por el desempeño de un trabajo tan ingrato como espinoso en **proporcionada aplicación de su encomienda legal**. Un saldo de centenares de heridos no es un dato del que blasonar, pero las cosas podrían haber sido mucho peores, dadas las circunstancias."

Proposició extreta:

Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals

Una mostra clara sobre la defensa de les agressions policials al diari El Mundo. El fragment correspon a l'editorial i s'arriba a felicitar a les forces de seguretat espanyoles per la seva intervenció. Defensa la proporcionalitat de les agressions en nom de la llei. L'opinió del rotatiu és que els policies van estar tan bé que van minimitzar el nombre de ferits.

"Merced a la **impagable labor pedagógica de la Guardia Civil**, unos cuantos miles de eternos adolescentes locales entraron en la vida adulta, por fin, a lo largo de la muy agitada mañana del 1 de octubre. Tránsito vital del que todos deberíamos felicitarnos."

Proposició extreta: *La intervenció de la Guàrdia Civil va ser impecable*

Aquest fragment també defensa rotundament les càrregues de la policia espanyola. No contempla indicatiu algun de desproporcionalitat en les agressions, més aviat tot el contrari. S'afirma que la intervenció de la Guàrdia Civil va ser pedagògica, és a dir, que va servir perquè molts ciutadans amb actituds adolescents madurin.

"La deslealtad, lindante con la traición, de los Mossos d'Esquadra descargó en la Policía y la Guardia Civil toda la responsabilidad de asegurar el respeto a la ley. **El empleo de la fuerza fue legítimo, proporcional y necesario.** Nuestras fuerzas de seguridad actuaron con una profesionalidad encomiable en unos escenarios muy complicados para el uso de la fuerza legítima."

Proposició extreta: *Els Mossos van ser deslleials*

Legítim, proporcional i necessari, així cataloga El Mundo l'ús de la força per part de la policia espanyola. Només li falta condecorar amb la medalla d'or al mèrit policial a les forces de seguretat per la seva intervenció. Més que justificar-les, el rotatiu defensa les agressions i aplaudeix la professionalitat de les forces de seguretat.

"Si consideramos la magnitud del desafío, que fue más allá de la desobediencia para entrar en la rebelión, no sé lo que pensarán ustedes, pero este que escribe **considera la actuación de las Fuerzas de Seguridad españolas comedida e incluso refrenada.**"

Proposició extreta:
Les agressions de la policia espanyola van ser moderades

Donada la gravetat dels fets, una rebel·lió segons el fragment, la policia no va sobrepassar el límit de la proporcionalitat en cap moment. La defensa de les agressions és evident i es presenta l'actuació policial com a moderada i continguda amb la idea que els policies encara podrien haver repartit més llenya davant tal desobediència a l'Estat.

Per altra banda, els següents exemples representatius que han refutat la hipòtesi:

El País

[...] "Otra corresponde a la dirección política de los Mossos, cuyo benevolente absentismo inicial descargó sobre sus colegas la tarea asignada por el TSJC: y multiplicó así su carga. Y la final es de aquellos responsables de los otros cuerpos que **no aplicaron la prudencia imprescindible**, con resultados brutales."

Proposició extreta:

L'actuació de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional va ser imprudent

En aquest cas, la crítica a l'actuació de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil és clara: no van ser prudents. S'afirma doncs que les agressions es consideren desproporcionades. S'està condemnant la duresa de les càrregues policials per imprudents i per reconèixer que els resultats van ser brutals.

"Recordaremos el primero de octubre como un éxito de la subversión- subversión inducida desde el sistema- y como una capitulación o una frustración del **Estado central**, caricaturizado en su impotencia o **denunciado en su ferocidad represora**."

Proposició extreta: *Les agressions policials van ser ferotges*

Es condemna la desmesura en el cas de les forces de seguretat espanyoles. Parla d'una repressió per impedir les votacions, però aquesta repressió la titlla de ferotge, és a dir, caracteritzada per una agressivitat i una crueltat desproporcionada.

El Mundo

"Ayer el Estado ganó una batalla que luchó mal y tarde y la ganó al precio de parecer hoy más débil que anteayer. Porque las mejores cosas se pierden en la victoria y porque **si la fuerza es necesaria, la fuerza excesiva es inmoral**. Hoy no puede olvidar que su futuro tiene que depender de mucho más que de su poder represivo."

Proposició extreta: *Les agressions policials van ser immorals per
excessives*

Aquest fragment condemna les agressions policials. Carrega contra el Govern espanyol per actuar tard i malament. Es justifica la necessitat d'utilitzar la força per defensar la llei. Ara bé, no de manera il·limitada com va succeir, ja que es considera immoral i excessiva la força utilitzada per la policia per aturar el referèndum. S'entén, per tant, que les càrregues van ser desproporcionades.

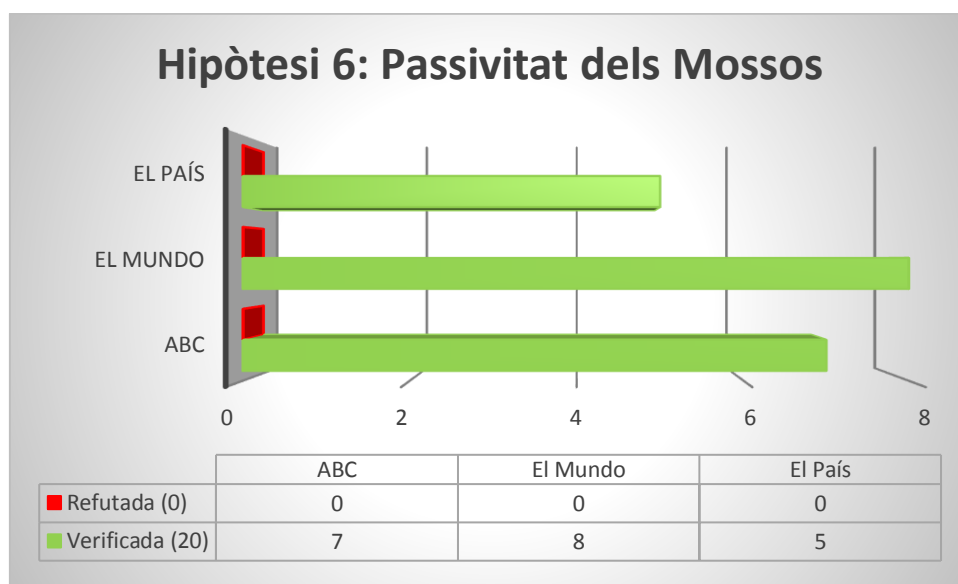
Analitzats tots els fragments rellevants relacionats amb la cinquena hipòtesi del treball, sens dubte, El País és el diari més crític amb les agressions policials. Si bé hi ha més columnistes que defensen els cops en nom de la llei, és el rotatiu més crític amb l'actuació de la policia espanyola per imprudent, per causar patiment físic als ciutadans o per reprimir desmesuradament. És cert que ser el més crític no és massa difícil tenint en compte la visió dels altres 2 rotatius.

No genera cap dubte que l'ABC és el més partidari de la repressió policial, defensant en tots els casos les càrregues. Ho fa en nom de la llei i de la democràcia espanyola. El Mundo presenta algun columnista contrari a les càrregues, però hi predominen els defensors de l'actuació policial amb els mateixos arguments que l'ABC.

Si bé El País, tot i que en menor grau, pot coincidir amb els altres rotatius en defensar les agressions policials en nom de la llei, difereix en certs aspectes. Tan El Mundo com l'ABC utilitzen part del discurs per aplaudir la professionalitat de la policia espanyola felicitant els agents, destacant-ne una tasca pedagògica o titllant la professionalitat d'exquisida o encomiable. Aquest enaltiment no es produeix al diari El País.

Un altre aspecte que separa El País dels altres dos rotatius és la victimització de les parts. El Mundo i l'ABC arriben a presentar els policies espanyols com a víctimes per actuar en escenaris complicats i adversos, posant en risc la seva integritat, aguantant insults i humiliacions i, fins i tot, sent apedregats a Sant Carles de La Ràpita. El País en cap moment etiqueta de víctimes els policies.

[H6-Condemnen la política de tolerància dels Mossos d'Esquadra]

Font: Elaboració pròpia

La sisena hipòtesi del treball pressuposava que els tres grans diaris espanyols van posicionar-se en contra de la política de tolerància dels Mossos d'Esquadra. S'ha confirmat amb rotunditat, ja que els 20 fragments rellevants sotmesos a contrast s'han traduït tots ells en verificacions de la hipòtesi. Ha estat El Mundo el rotatiu que més cops ha verificat la posició crítica contra la policia autonòmica catalana, seguit de l'ABC i El País.

Aquestes són les proposicions extretes de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi sobre l'actuació dels Mossos d'Esquadra:

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 6: política de tolerància dels Mossos		
El País	1- Els Mossos haurien d'haver entrat als col·legis	2- Els Mossos són responsables d'haver provocat moltes de les escenes lamentables que es van produir l'1-O.
	3- Els Mossos d'Esquadra haurien d'haver impedit el referèndum	4- Els Mossos van sabotejar l'Estat
	5- Els Mossos es van amagar	
El Mundo	7- Els Mossos són uns traïdors	8- Els Mossos han col·laborat amb els independentistes, desobeint la llei espanyola
	9- Traperó és un traïdor	10- Els Mossos havien de complir el mandat judicial
	11- Josep Lluís Traperó és un mercenari	12- Els Mossos van ser deslleials

	13- Els Mossos van donar suport a uns plans independentistes suïcides	14- Els Mossos no van ser lleials com la policia espanyola
ABC	15- Els Mossos són uns traïdors per aliar-se amb els colpistes	16- Els Mossos van ser deslleials
	17- Els Mossos no haurien d'haver desobeït	18- El Govern espanyol hauria d'haver desarmat els Mossos per sediciosos i haver aplicat el Codi Penal al Govern de la Generalitat
	19- Els Mossos van traïr l'Estat	20- Els Mossos d'Esquadra havien de complir amb l'ordre del jutge
	21- Els Mossos van traïr l'Estat	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la sisena hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu. La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

A continuació s'exposen els exemples representatius que han servit per verificar la hipòtesi:

El País

"La actuación de la policía autonómica de Cataluña es particularmente grave. Si los Mossos, como les fue ordenado, hubieran impedido de antemano la apertura de colegios electorales y retirado urnas y papeletas, esta tarea no habría tenido que ser realizada después por la Policía y la Guardia Civil y **nos habríamos evitado muchas de las escenas lamentables** que ayer dieron la vuelta al mundo."

Proposició extreta:

Els Mossos són responsables d'haver provocat moltes de les escenes lamentables que es van produir l'1-O

La crítica als Mossos és contundent en aquest fragment. Se'ls culpa de no haver obeït el mandat judicial. Se sosté que si haguessin fet cas al jutge,

haurien impedit l'obertura dels col·legis electorals i evitat moltes de les lamentables escenes que es van viure. Amb aquesta afirmació es presenten, indirectament, els Mossos com a responsables dels cops que van rebre els ciutadans i s'exculpa a unes forces de seguretat espanyoles, projectant la idea que es van veure obligades a colpejar quan la votació ja estava en marxa.

Pero ayer ya se vio que la principal (responsabilidad) atañe al Govern y a sus aliados, por llamar a los catalanes a acudir a lo que sabían que era una encerrona, para capitalizar los desgarrs de la gente de a pie en dividendos del infausto *procés*. Otra corresponde a la dirección política de los **Mossos**, cuyo benevolente **absentismo inicial** descargó sobre sus colegas la tarea asignada por el TSJC: y **multiplicó así su carga**. Y la final es de aquellos responsables de los otros cuerpos que no aplicaron la prudencia imprescindible, con resultados brutales.

Proposició extreta:

Els Mossos d'Esquadra haurien d'haver impedit el referèndum

Fent referència a l'absentisme laboral es critica la desobediència judicial dels Mossos d'Esquadra, la seva passivitat durant la jornada i les facilitats brindades als independentistes per poder celebrar el referèndum. A causa d'aquesta passivitat, i com en l'anterior fragment rellevant, es presenta la policia catalana com a responsable indirecte dels cops produïts per les forces de seguretat espanyoles.

"El Estado español no ha evitado el referéndum porque no tiene terminales abiertas en Cataluña y porque ha subestimado **el sabotaje de los Mossos**. Se les recibía con flores. Se les involucraba en la comisión de un delito colectivo."

Proposició extreta: *Els Mossos van sabotejar l'Estat*

Un altre exemple de crítica contundent als Mossos, els quals se'ls presenta com a protagonistes d'un sabotatge per considerar que van entorpir de manera intencionada i maliciosa la resposta de l'Estat. D'aquesta manera es

transmet la idea que els Mossos no només van prescindir de complir amb la seva obligació d'aturar un delictes, sinó que en van formar part del mateix com a còmplices dels independentistes.

El Mundo

"Cuando el Gobierno, forzado por la situación, ha tenido que poner a prueba su capacidad de control del territorio, **la deslealtad de los Mossos** les devolvió a la realidad. **La pasividad exhibida en el instante decisivo** – incluso la descarada colaboración con la red de la ANC– confirma las sospechas que pesaban sobre la policía autonómica, cuyos mandos deberán afrontar su **responsabilidad penal** por haber preferido la legalidad paralela de sus jefes políticos en lugar de proteger los derechos constitucionales de todos."

Proposició extreta:

Els Mossos han col·laborat amb els independentistes, desobeint la llei espanyola

En el fragment s'etiqueta els Mossos de deslleials perquè han optat per no intervenir i deixar celebrar el referèndum, contràriament a l'ordre legal dictada per la justícia espanyola. L'autor considera que han optat per seguir la paral·lela llei catalana, donant suport al govern català i col·laborant amb l'ANC. Per tant, han de pagar penalment pel seu error.

"Por si no hubiera bastado con los irresponsables, la Policía hubo de bregar también con **los colegas desleales**. Los llamados **Mossos d'Esquadra** desplegaron desde primera hora de la mañana una **convivencia desacomplejada, a veces puramente cínica, con el batallón de irresponsables**. No sólo eso: protegidos por la acción y el ojo mediático de la turba incluso se permitieron recriminar en algunos momentos a los policías nacionales que, a diferencia de ellos, trataban de restablecer el orden democrático."

Proposició extreta: *Els Mossos van ser deslleials*

Es planteja un escenari de convivència entre dos cossos policials, on uns són els bons i els altres els dolents. Aquest darrer paper recau sobre els Mossos

d'Esquadra, qui són catalogats de deslleials. Una deslleialtat que l'autor fonamenta en la tolerància absoluta del cos amb els organitzadors i participants del referèndum. També se sosté que els Mossos van arribar a enfrontar-se verbalment amb la policia espanyola, una afirmació que situa la policia catalana al costat de la 'turba' i en contra de l'ordre democràtic.

"Y a cambio de no haber impedido la celebración del golpe de Estado (que ha sido algo más que una consulta ilegal o un referéndum sin garantías: una abierta sedición contra España encabezada por los representantes del Estado en Cataluña), seguir sin impedirlo en el futuro. **Todavía condecorará al traidor Traperó.**"

Proposició extreta: *Traperó és un traïdor*

"Esta guerra de trincheras, barro, agentes dobles y **traperos mercenarios** va a ser larga. Se extenderá, como mínimo, a lo largo de un lustro."

Proposició extreta: *Josep Lluís Traperó és un mercenari*

En aquests dos darrers fragments en comptes d'assenyalar els Mossos en global, com en els altres fragments, s'apunta amb bala contra la figura de Josep Lluís Traperó amb l'objectiu de deixar en evidència el qui és la cara visible de la policia catalana. 'Traïdor i mercenari', a Traperó se'l presenta doncs com una persona sense paraula i un venut per ser el màxim responsable de la desobediència al mandat judicial i per aliar-se amb l'enemic en contra de l'Estat.

ABC

LA TRAICIÓN DE LOS MOSSOS

"**Los agentes autonómicos** que comanda el mayor **Traperó se aliaron** ayer **con los golpistas y sabotearon** el trabajo de policías y guardias civiles"

Proposició extreta:
Els Mossos són uns traïdors per aliar-se amb els colpistes

Aquest fragment apareix a la portada de l'ABC, símptoma de la importància que dóna el rotatiu al considerat sabotatge dels Mossos. Com s'ha pogut observar en alguns fragments d'El Mundo s'assenyala al màxim responsable dels Mossos, Josep Lluís Traperó. El diari no dubta en afirmar que els Mossos són uns traïdors i no els perdona que hagin optat per posicionar-se contra l'Estat en favor dels independentistes, dificultant a les forces de seguretat espanyoles la feina d'aturar el referèndum.

"Basta ver a Puigdemont y a sus acólitos votar en su parodia de consulta ilegal, desobedeciendo abiertamente la prohibición de los tribunales; contemplar las imágenes de los tumultos instigados por ellos desde los medios de comunicación que controlan, o constatar la **flagrante traición de los <mossos d'esquadra>**, cuyo comportamiento ha oscilado entre el incumplimiento doloso del mandamiento judicial recibido y la **complicidad con los golpistas.**"

Proposició extreta: *Els Mossos van trair l'Estat*

"**Los Mossos** son una fuerza del Estado con competencias en Cataluña. Ayer se pusieron de perfil, **su actuación fue displicente** y a veces abiertamente burlona. **Una traición que estaba cantada.**

Proposició extreta: *Els Mossos van trair l'Estat*

Seguint la mateixa línia que la portada del diari, en aquests dos darrers fragments de l'ABC es carrega contra els Mossos per traïdors i per no amagar la complicitat amb els colpistes catalans. Es destaca l'incompliment del manament judicial i l'actitud displicent, és a dir, d'indiferència. S'utilitzen expressions com que es va constatar o que estava cantada la traïció per evidenciar que era previsible. Implícitament doncs, s'està assenyalant a qui no els ha controlat abans i tenia capacitat de fer-ho.

Analitzats tots els fragments rellevants es pot afirmar que cap dels tres diaris de la mostra aprova l'actuació de la policia catalana, ja que condemnen en tot moment la tolerància que aquesta va mostrar durant la jornada de l'1 d'octubre. Els tres rotatius coincideixen en destacar l'incompliment del mandat judicial per part dels Mossos i en etiquetar-los de passius o

displicents. Un altre dels aspectes coincidents entre la premsa de referència de Madrid és el fet de responsabilitzar els Mossos, indirectament, de les agressions. Fonamenten l'argument en què la policia espanyola es va trobar sola i desbordada per culpa de l'absentisme o deslleialtat de la catalana.

A diferència del diari del grup Prisa, El Mundo i l'ABC posen èmfasi en la traïció. Ambdós rotatius la situen en portada, l'ABC amb més força i recordant-la en més ocasions al llarg de les columnes interiors. La deslleialtat també és destacada com a crítica per aquests dos diaris.

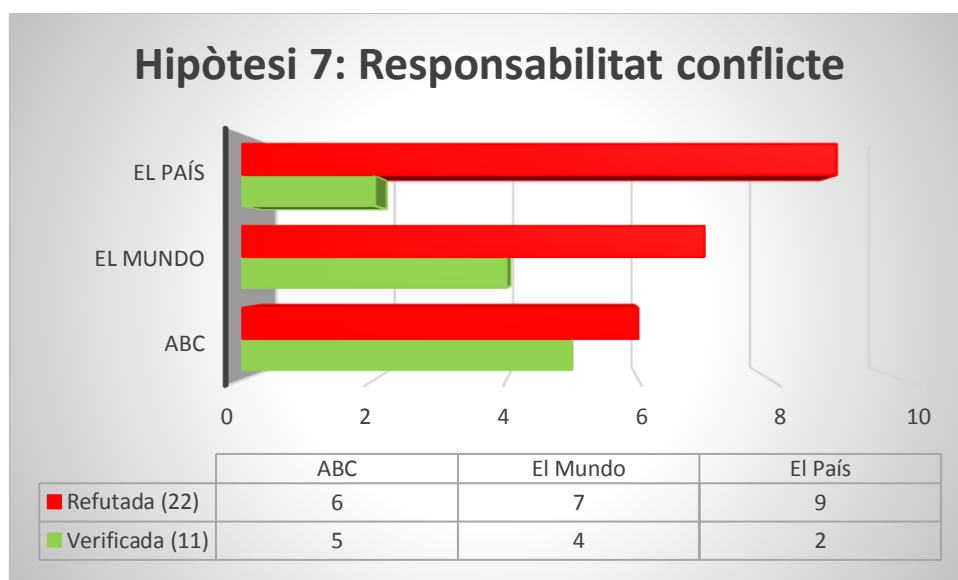
El Mundo i l'ABC també coincideixen en un aspecte, el qual no comparteix El País, com és el fet d'assenyalar en reiterades ocasions a Josep Lluís Trapero per deixar clar qui és el cap de la policia catalana, és a dir, el màxim responsable. El País es desmarca d'aquesta línia, ja que sempre parla en global de la policia catalana, sense citar en cap cas el Major dels Mossos en les columnes d'opinió. El binomi d'El Mundo i l'ABC tornen a anar de la mà i separats d'El País quan es tracta de posar a l'altura del betum els Mossos. Els dos primers rotatius destaquen que la policia autonòmica va arribar a recriminar a la policia espanyola el què estava fent, sabotejant la tasca policial i l'establiment de l'ordre democràtic.

El País i l'ABC associen els Mossos amb la comissió d'un delictes col·lectiu, però és El Mundo qui ho fa amb més força i directament opta per reclamar que els Mossos siguin castigats, afirmant que els superiors de la policia catalana han d'afrontar responsabilitats penals i recordant que ja tenen obertes diligències judicials pel fet d'incomplir amb la seva obligació.

Objectiu 2.4. Analitzar l'inventari de responsables polítics fet per la premsa espanyola de referència

El referèndum ha estat un dels principals focus de conflicte entre el Govern català i l'espanyol. Es tracta d'una situació en la qual les dues parts perceben que tenen interessos contraposats, fet que determina actituds i opinions diferents, derivant en un enfrontament. Tot i que el grau de responsabilitat no té per què repartir-se a parts iguals, ambdues parts han comès errors i la responsabilitat no deixar de ser compartida. En aquest punt del treball l'objectiu és comprovar si la premsa de referència de Madrid carrega totes les culpes a una part, als dirigents catalans.

[H7-S'assenyala el Govern català com a únic responsable del conflicte]

Font: Elaboració pròpia

La setena hipòtesi del treball pressuposava que la premsa espanyola de referència carregava tota la responsabilitat del conflicte als dirigents nacionalistes catalans. El contrast ha reportat 22 refutacions, doblant el total de verificacions. No s'ha refutat pas pel fet que els rotatius recriminin una falta de diàleg al Govern central, com es veurà tot seguit.

S'exposen a continuació el conjunt de proposicions extretes de tots els fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi que pressuposava que els dirigents nacionalistes catalans són assenyalats com a únics responsables del conflicte:

Proposicions extretes dels fragments rellevants relacionats amb la hipòtesi 7: responsabilitat del conflicte		
El País	1- Carles Puigdemont i Mariano Rajoy són culpables d'haver provocat la jornada de l'1-O	2- Els polítics independentistes catalans són els principals culpables, però no els únics
	3- Catalunya es vol separar i ho vol fer de males maneres	4- El Govern de la Generalitat és el principal responsable del conflicte
	5- Els líders independentistes no estan fent política, haurien de rectificar	6- Tant els independentistes com els unionistes són responsables del conflicte
	7- L'Executiu de Rajoy també ha comès errors	8- Rajoy també és culpable per incompetència política
	9- Mariano Rajoy és incapaç de gestionar el problema català	10- El conflicte confronta a 2 nacionalismes
	11- Els cops policials van ser desmesurats i el Govern de la Generalitat va enganyar als catalans	
El Mundo	12- La Generalitat i el Govern central comparteixen la responsabilitat en el conflicte	13- Rajoy és part del problema per no haver impedit el referèndum
	14- El Govern central ha estat desencertat	15- Si no s'haguessin cedit tantes competències en l'àmbit educatiu, el problema no existiria
	16- El problema és Carles Puigdemont i les seves fantasies	17- Els independentistes han rebotat la legalitat, però el PP ha estat irresponsable
	18- L'actuació del Govern central ha estat la correcta	19- S'ha arribat a aquest punt del conflicte perquè així ho ha volgut el Govern català
	20- El Govern espanyol va permetre votar a molts col·legis	21- Rajoy és incapaç de bastir ponts entre Catalunya i Espanya
	22- Els governants catalans ens han enganyat	
ABC	23- Els dirigents nacionalistes són els únics responsables	24- El Govern de la Generalitat és l'únic responsable del conflicte
	25- Els independentistes són uns provocadors i han traspassat les línies vermelles	26- Els antics governs espanyols, el de Rajoy i el de Puigdemont són responsables del conflicte
	27- El Govern català és el responsable del cop més gran a la democràcia des del 23-F	28- El Govern espanyol hauria d'haver desarmat els Mossos per sediciosos i haver aplicat el Codi Penal al Govern de la Generalitat
	29- Els successius governs d'Espanya han alimentat el nacionalisme català	30- El Govern espanyol ha estat maldestre en la resposta
	31- El Govern espanyol podria haver impedit el referèndum aplicant la llei i no ho va fer	32- El problema l'han generat els polítics nacionalistes catalans
	33- El Govern espanyol ha estat massa tolerant amb els independentistes	

D'entre el total de fragments rellevants que han servit per contrastar la setena hipòtesi específica del treball, a continuació es presenten alguns exemples representatius que il·lustren el discurs dels diaris. Cada exemple anirà complementat per la proposició extreta i per un comentari explicatiu.

La proposició permet identificar la idea principal que projecta el corresponent rotatiu en relació amb la hipòtesi plantejada, mentre que a través del comentari s'analitzen les afirmacions que conté el fragment en relació amb la hipòtesi i es reflexiona sobre el seu contingut explícit i implícit amb l'objectiu d'evidenciar el posicionament del diari. Un cop analitzats els exemples representatius, es conclou amb una consideració global sobre el posicionament dels diaris.

Els següents són exemples representatius que han verificat la hipòtesi:

El País

"Esto es exactamente lo que sucede con el 1 de octubre, al margen de la ley y las garantías elementales: no se trata de un referéndum sino de una representación. **Nada hace pensar que vayan a rectificar** (los líderes independentistas) **y a plantear otra hoja de ruta desde la política.**"

Proposició extreta:

Els líders independentistes no estant fent política, haurien de rectificar

Amb aquest fragment se sosté que la part responsable del conflicte són uns governants independentistes catalans que estant equivocats, ja que l'autor el que espera és que aquests rectifiquin, tot i que no té gaire esperança que això succeeixi. El fet d'esperar que plantegin nous fulls de ruta reforça aquesta idea d'equivocació en el full de ruta plantejat fins ara, és a dir, el camí de la independència unilateral. Afirmant que aquest full de ruta ha de ser des de la política s'està dient que han deixat de fer-la.

El Mundo

"**Nadie** razonable, ni dentro ni fuera de España, **puede reprochar nada** sustancial **al Gobierno** en su actuación de ayer."

Proposició extreta: *L'actuació del Govern central ha estat la correcta*

Un bon exemple per veure que amb poc es pot dir molt. S'exculpa totalment el Govern espanyol en relació als fets de l'1 d'octubre, presentant com a correcte la gestió que van fer Rajoy i els seus al llarg de la jornada. La idea que es defensa en el fragment és més forta pel que implica que no pas pel

que afirma, ja que el que deixa de dir és que la culpa correspon a l'altra part: al Govern de la Generalitat i els independentistes.

"Puigdemont, que a estas alturas de la asonada poco tiene que perder, **fantasea con proclamar el Estat Català** el próximo miércoles en el Parlament. Pero también Enver Hoxha ordenó establecer la inexistencia de Dios en la Constitución de la República Popular de Albania. **Un postrer salto de la rana para tratar de hacerse un hueco** junto a Macià y Companys **en la mitología martirológica** de los cruzados de la causa."

Proposició extreta: *El problema és Carles Puigdemont i les seves fantasies*

En aquest cas, afirmant que té poc a perdre, es convida a interpretar que Puigdemont ja ha comès un seguit d'errors que l'han situat entre l'espasa i la paret i que ara ja no s'agreujarà massa la seva situació, donada la gravetat de l'actual. Comparant la possible declaració d'independència amb un últim salt de la granota per convertir-se en màrtir, sosté la idea d'un Puigdemont equivocat i, en aquest darrer cas, evocat al fracàs. Es carrega la responsabilitat del conflicte a un president de la Generalitat 'desorientat'.

ABC

"Como señalábamos en nuestro editorial de ayer, **los dirigentes nacionalistas son los únicos responsables** políticos y legales de esta crisis y deben responder por lo que han hecho."

Proposició extreta: *Els dirigents nacionalistes són els únics responsables*

"Los únicos culpables del dislate vivido en Cataluña son sus promotores. Este es el primer y más contundente corolario de todo lo que ayer aconteció. No nos fustiguemos ni equivoquemos buscando enemigos donde no los hay."

Proposició extreta:
El Govern de la Generalitat és l'únic responsable del conflicte

Dos fragments de l'ABC que exemplifiquen quina és la línia crítica del diari en l'inventari de responsables del conflicte. Hi ha dues parts enfrontades: el

Govern espanyol i el Govern de la Generalitat, i tota la culpa o responsabilitat recau en aquests últims. Els enemics de l'Estat són ells, ningú més. A través del primer fragment, l'ABC destaca que la responsabilitat no és només política, també legal i això implica l'obligació de respondre davant la llei.

Aquests són exemples representatius que han refutat la hipòtesi:

El País

[...] Pero ni sus flagrantes delitos ni sus bravuconadas (de Puigdemont i Forcadell) pueden justificar la **pasividad e impericia del presidente Rajoy**, su afasia política, su reiterada incomparecencia ante la opinión y su medrosa delegación de responsabilidades en la Administración de justicia, retorciendo para ello hasta el estatuto del Tribunal Constitucional y **escudándose en las decisiones de otros** al no querer él tomar las que le correspondían.

Propisicó extreta:

Els polítics independentistes catalans són els principals culpables, però no els únics

Es penja el cartell de principals responsables del conflicte als líders independentistes, però no s'exonera de responsabilitat a Mariano Rajoy. Se sosté la idea que el president espanyol, contràriament al que hauria de fer un líder polític, ha optat per no prendre decisions delegant la responsabilitat a altres instàncies com la justícia. Es presenta el president del Govern com un polític passiu, poc hàbil i amb dificultats per comunicar-se.

"Es verdad que **los independentistas se han saltado todas las leyes** y han despreciado la opinión de la mayoría de los catalanes. Pero eso ya lo sabíamos hace un mes, hace una semana y ayer. **Lo preocupante es que el Ejecutivo de Mariano Rajoy no ha sido eficaz** ni en su respuesta judicial y administrativa, ni en su discurso político."

Proposició extreta: *L'Executiu de Rajoy també ha comès errors*

S'afirma que la responsabilitat dels independentistes és evident com demostra la violació de les lleis que han dut a terme fins a la celebració del referèndum, però això no exclou que el Govern central també ha comès

errors. Rajoy no només ha estat ineficient des d'un punt de vista judicial i administratiu, també en el discurs polític i això és preocupant. La responsabilitat del conflicte, uns amb major grau que altres, és compartida.

"Han sido Puigdemont y sus costaleros quienes han suspendido el Estado de derecho, **pero la jerarquía de la responsabilidad no contradice la negligencia** con que **Rajoy** se ha mostrado como un estadista miope y expuesto más que nunca al castigo de la moción de censura."

Proposició extreta: Rajoy també és culpable per incompetència política

Fent una escala ordenada de major a menor importància en relació a la responsabilitat del conflicte se situa a Puigdemont i els seus en primer ordre, però Mariano Rajoy també apareix en la llista d'assenyalats. S'afirma que el màxim responsable polític de l'Estat ha demostrat ser un polític 'miop', és a dir, sense la capacitat suficient per veure coses que són clares i fàcils d'entendre. S'afirma que Rajoy ha d'assumir la responsabilitat i la moció de censura és més a prop que mai.

El Mundo

"El 1 de octubre de 2017 no será recordado como el día en que se celebró un referéndum de independencia en Cataluña, sino como la jornada ominosa en que la **irresponsabilidad de una Generalitat ocupada por iluminados y la inoperancia de un Gobierno largo tiempo ausente** se confabularon para alumbrar el caos."

*Proposició extreta:
La Generalitat i el Govern central comparteixen la responsabilitat en el conflicte*

Es tracta de l'editorial d'El Mundo i es presenten com a màxims responsables del conflicte els polítics que són al capdavant de la Generalitat. Es destaca la irresponsabilitat d'uns polítics els quals són catalogats d'il·luminats. D'aquesta manera l'autor sosté que els governants catalans es pensen que estant en possessió de la veritat absoluta. Ara bé, també carrega contra el Govern espanyol per la seva ineficàcia donada una llarga absència en la gestió del conflicte.

"Los delincuentes tienen que pagar por lo que han hecho. Sólo eso les calmará. Nunca un Gobierno legítimo podrá negociar con esa cuadrilla de delincuentes. **Pero** no todo acaba ahí. **En el origen de todo** está la pederastia de **tantos años por la cesión inconveniente de las competencias de educación** a las comunidades autónomas."

Proposició extreta:
Si no s'haguessin cedit tantes competències en l'àmbit educatiu, el problema no existiria

Inicialment es responsabilitza els actuals polítics catalans, considerant-los delinqüents pel que han fet i demanant que siguin castigats judicialment. D'altra banda es recorda que el principal problema es troba en la cessió de competències educatives a les comunitats autònomes. És una crítica als anteriors governs espanyols, ja que els responsabilitza del conflicte en la mesura que han renunciat al control de l'educació durant tants anys i han permès el brot progressiu d'independentistes i de l'odi a Espanya.

"Ayer vimos, como dijo Mitterrand, que el nacionalismo es la guerra. Por eso **se echa en falta la sensación de que alguien está al mando**. Alguien capaz de tejer un discurso sólido y afectivo a un lado y otro del Ebro. El Estado ganó la batalla de la consulta ilegal, pero perdió la del relato."

Proposició extreta: *Rajoy és incapaç de tendir ponts entre Catalunya i Espanya*

S'afirma que el nacionalisme és la guerra. En aquest sentit, s'està responsabilitzant als polítics independentistes catalans per equivocar-se en el full de ruta traçat, però també es culpa a Rajoy amb contundència. Es defensa la idea que hi ha un buit de poder a l'Estat espanyol perquè Rajoy no és al capdavant i el seu discurs més que unir, el que fa és allunyar cada cop més els catalans dels espanyols. Carrega a Rajoy de responsabilitat en el conflicte per incompetència en el relat.

"Porque España es un gran país, como dijo anoche su presidente, no se merecía casi nada de **lo que ayer germinó: que los Gobiernos de Felipe González, José María Aznar y Rodríguez Zapatero se postraran durante lustros ante los nacionalistas por un puñado de votos**, dotándolos de dinero para fabricar odio contra España; **que el Gobierno de Rajoy no actuara antes** y fiara con candidez de púber a la lealtad de los Mossos la paralización del golpe; que las autoridades sediciosas sigan con sus funciones intactas."

Proposició extreta:
Els antics governs espanyols, el de Rajoy i el de Puigdemont són responsables del conflicte

S'identifica el Govern de la Generalitat com a autoritat sediciosa, fet que implica assenyalar els qui la dirigeixen com a responsables del conflicte. Ara bé, el fragment va molt més enrere en fer l'inventari de responsables. Culpa els anteriors executius espanyols per haver alimentat el nacionalisme català, és a dir, l'odi a Espanya a canvi de vots al Congrés dels Diputats. L'autor entén que aquest fet és clau per entendre l'actual situació, agreujada per un Govern de Rajoy absent fins al punt de fiar als Mossos d'Esquadra la resposta al cop d'Estat.

"**El Gobierno tarde y mal.** Nunca se debieron haber tolerado las sesiones en el Parlament del pasado 6 y 7 de septiembre. **Los sediciosos no ocultaron sus planes:** de manera previa anunciaron que aprobarían dos leyes golpistas, destinadas a dinamitar España y el propio Estatuto de Cataluña. **Pero se dejó hacer** en nombre de un equivocado principio de prudencia y proporcionalidad."

Proposició extreta: *El Govern espanyol ha estat massa tolerant amb els independentistes*

Es reparteix la responsabilitat sobre el conflicte. Segons el fragment, una recau sobre els governants catalans per sedició i l'altre sobre el Govern

espanyol per intervenir tard i malament. Si el Govern de Rajoy no hagués estat tan prudent i haguera frenat les sessions al Parlament de principis de setembre, no s'haguessin aprovat les Lleis de Desconnexió i no s'hagués arribat a l'actual escenari.

A partir de l'anàlisi de tots els fragments rellevants relacionats amb la setena hipòtesi específica s'observa que els tres rotatius coincideixen en assenyalar qui són els principals responsables del conflicte: els nacionalistes catalans que governen la Generalitat. Si bé en els tres diaris hi ha columnistes que carreguen totes les culpes als governants catalans n'hi ha d'altres que també culpen a l'Executiu espanyol per ineficàcia en la resposta, però sempre mantenint la Generalitat per sobre en la línia jeràrquica de responsabilitat.

El País, El Mundo i l'ABC comparteixen els arguments quan es tracta de culpar el Govern català: burlar la llei, l'ordre democràtic i estafar amb un referèndum sense garanties són els principals. És l'ABC el diari més contundent en la crítica als nacionalistes catalans, ja que en més d'una columna d'opinió els subratlla textualment 'd'únics responsables' i destaca que han provocat el cop més gran a la democràcia des del 23-F.

Les crítiques al Govern espanyol també són nombroses i en aquest punt El País s'allunya lleugerament dels altres dos diaris en l'argumentació. El diari del grup Prisa posa el focus en la incapacitat de gestió de l'Executiu espanyol, en la manca de discurs i la incompetència de Rajoy per no adonar-se del problema polític o no voler veure'l. El Mundo i l'ABC, en canvi, retreuen a Rajoy no haver aplicat la llei o el poder constitucional amb fermesa i amb antelació per acabar amb el problema d'arrel.

Un altre aspecte diferencial entre El País i els altres dos rotatius, és que El Mundo i l'ABC presenten un tercer responsable del conflicte: els anteriors governs espanyols. El Mundo situa l'origen del problema a la cessió inconvenient de les competències educatives a les comunitats autònomes durant tants anys. L'ABC fa el mateix recordant que els anteriors governs espanyols van alimentar el nacionalisme català a canvi de vots al Congrés i que li van subministrar el beuratge necessari per fomentar l'odi a Espanya durant dècades.

4.3.-OBJECTIU 3. ANÀLISI COMPARATIU DE PORTADES I EDITORIALS

En aquest punt s'inclou una anàlisi particular de les portades i els editorials, donada la seva rellevància en qualsevol rotatiu. Finalment es relacionen entre si, juntament amb les columnes d'opinió.

Portades

El principal missatge d'El País en la portada es focalitza en destacar dos aspectes: el com s'ha aturat el referèndum i la il·legalitat de l'acte. Si bé El Mundo i l'ABC també fan referència al caràcter il·legal en un segon pla, un titllant d'il·legal l'acte i l'altre equiparant-lo a un cop d'Estat, no informen

sobre el 'com' es va aturar la celebració. Podríem dir que aquest darrer aspecte és molt important pel diari del grup Prisa, ja que en el titular principal es destaca que el referèndum es va impedir per la força. La importància del diari pel 'com' es veu confirmada en l'única imatge de la portada on es mostra uns ciutadans amb actitud pacífica i uns policies amb armes.

El País aprofita el subtítol per alertar que tot i ser avortat el referèndum la situació és preocupant, ja que Puigdemont vol proclamar la independència en els pròxims dies. Aquesta preocupació es fa encara més evident en el cas d'El Mundo, qui opta per remarcar la proximitat d'aquest escenari indesitjat en el titular principal.

Puigdemont proclamará la independencia «en días»

El fracaso del referéndum ilegal deriva en una rebelión abierta por parte de los separatistas ► El 'president' se escuda en las cargas policiales para pedir el respaldo de la Unión Europea a la secesión unilateral POR DANIEL G. SASTRE / PÁGINAS 4 Y 5

Mentre que El País opta per il·lustrar una imatge en la portada, El Mundo opta per presentar-ne dues. La superior, per tant més important, no s'associa

directament al titular principal, però sí amb el subtítular corresponent en el que es destaca el fracàs d'un referèndum que ha derivat en una rebel·lió oberta. La imatge reforça aquest missatge escenificant la rebel·lió als carrers amb els ciutadans d'una banda i de l'altra un policia com a imatge simbòlica d'un Estat que intervé i fa fracassar el referèndum.

L'altra imatge il·lustrada pel diari El Mundo a la portada s'utilitza per reforçar un dels tres titulars secundaris, en concret el que titlla de traïdors els Mossos d'Esquadra. A la imatge s'observa un Mosso d'Esquadra interactuant amb Oriol Junqueras amb mostres de complicitat com demostra el contacte físic entre ells. Se'ls presenta així, als Mossos, com aliats dels responsables del que consideren un cop d'Estat.

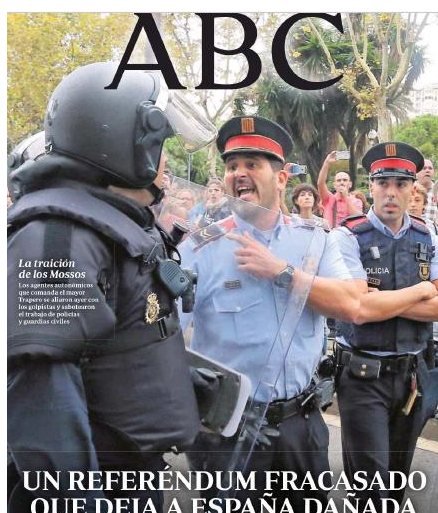

Oriol Junqueras saluda a un "mosso" a las puertas de su colegio electoral, ayer, en Barcelona. ANTONIO MORENO

Los Mossos traicionan al Estado

Ocho jueces abren diligencias contra la policia catalana / La intervención de la Policía Nacional y la Guardia Civil en los colegios provoca cientos de heridos PÁGINA 8

Com s'ha pogut observar, destacar en el subtítular del titular principal d'El Mundo el fracàs del referèndum (*El fracaso de referéndum ilegal deriva en una rebelión abierta por parte de los separatistas*) és important pel diari d'Unidad Editorial i encara ho és més deixar en evidència la policia autonòmica catalana. L'ABC segueix aquesta línia, destacant el fracàs i la traïció dels Mossos en la seva portada. Ho fa amb molta més força, contràriament a El País que es limita a parlar de passivitat.

L'ABC opta per il·lustrar en la portada una imatge a tota plana en la qual s'observa un Mosso que sembla recriminar l'actitud a un policia espanyol. La imatge reforça el text de l'esquerre dedicat als Mossos, el qual fa referència a la traïció i al sabotatge d'aquests. Mitjançant el titular principal es reconeix que el referèndum ha danyat Espanya, però deixant clar que ha estat un fracàs i que l'Estat és el guanyador.

Mentre que El Mundo i l'ABC opten per dedicar part de la portada a destacar la manca de garanties del referèndum remarcant l'adulteració del cens o la duplicació de vots, El País prescindeix de fer-ho i prefereix fer un avanç editorial per remarcar que la llei és un instrument a l'abast de l'Estat per respondre als independentistes, però que no n'hi ha prou per solucionar el conflicte. En aquest avanç editorial també es fa un inventari de responsables on hi és Puigdemont, però acompanyat de Rajoy.

EDITORIAL

*Frente a la insurrección,
la ley, pero no solo la ley*

El País

El Mundo també opta per fer un avanç de l'editorial a la portada, però amb un objectiu ben diferenciat de l'editorial anterior. Opta per dir que davant un atac tan greu contra l'Estat, aquest ha de respondre immediatament. Està demanant que es prenguin mesures, una cosa que també fa l'ABC indirectament, parlant de decepció entre els espanyols perquè els promotors de l'intent de cop d'Estat segueixin en llibertat.

EDITORIAL

*Ningún minuto que perder
frente al independentismo*

El Mundo

Una diferència rellevant entre les portades d'El País i El Mundo és que la primera, mitjançant un subtítol, destaca que Pedro Sánchez exigeix a Rajoy que obri una negociació política amb el Govern català. En canvi, segons El Mundo és Rajoy qui ha ofert diàleg a tots els partits i que ho ha fet sense tancar portes. El diari del grup Prisa està dient que l'Executiu espanyol no està obert al diàleg a hores d'ara i que és Sánchez qui l'alerta de la necessitat de fer-ho, mentre que El Mundo presenta a Rajoy oferint diàleg per iniciativa pròpia. Dues realitats diferents.

Un punt coincident entre els rotatius és la informació sobre els ferits. Aquesta és nul·la o irrellevant. Podria considerar-se un punt important d'acord amb el criteri-notícia del nombre d'afectats, però tant El País com l'ABC no fan cap referència sobre l'existència de ferits en la portada. En el cas d'El Mundo es fa una mínima referència en un petit subtítol que queda en un pla residual situat al racó inferior dret de la portada on s'informa d'un centenar de ferits.

Ocho jueces abren diligencias contra la policía catalana / La intervención de la
Policía Nacional y la Guardia Civil en los colegios provoca cientos de heridos PÁGINA 8

Editorials

Analitzats els editorials, en línies generals, aquests subscriuen el que el rotatiu ha dit prèviament a la portada. Es reiteren les idees principals. El primer missatge d'El País en l'editorial és a través del titular presentant la llei com a condició necessària per solucionar el conflicte, però insuficient.

El segon missatge del diari del grup Prisa consisteix a assenyalar els dirigents nacionalistes catalans com a principals responsables del conflicte, però sense justificar la incompetència de Rajoy, un líder caracteritzat per no assumir responsabilitats. Es fa referència als Mossos, destacant-ne la passivitat com a la portada, però aquí la crítica és més contundent en titllar de greu l'actuació per incomplir el mandat judicial i provocar escenes lamentables.

Hi ha dos punts a l'editorial que no apareixen a la portada. El primer consisteix a reclamar una reforma urgent de la Constitució espanyola, l'adopció d'un model federal i en criticar l'Executiu espanyol per no escoltar les demandes de la ciutadania. El segon punt defensa les agressions des del punt de vista

legal i reclama sancions als policies, en cas d'haver agredit amb desproporcionalitat. El condicional obre la porta a la possibilitat que no hi hagués desproporcionalitat, per tant, el rotatiu no es mulla en relació a un dels punts més polèmics de la jornada.

El Mundo es mostra especialment preocupat a la portada per la proximitat d'una hipotètica declaració d'independència. La preocupació es manté en l'editorial, fent-ne referència en més d'una ocasió. Aquesta reiteració també es produeix amb aspectes presents a la portada com el fracàs del referèndum i la seva manca de garanties.

Un dels punts que més emfatitza El Mundo en l'editorial és, com avançava a la portada, la necessitat que l'Estat actuï, que deixi d'ajornar l'assumpció de mesures i que respongui immediatament. Es reclama l'article 155. Sense amagar la crítica al Govern espanyol per inoperant i prudent, s'arriba a reclamar càstig legal per Puigdemont i els seus a qui assenyala com a màxims responsables. La responsabilitat penal també la reclama contra els Mossos per deslleials.

Mentre que El País no es mullava sobre la desproporcionalitat de les agressions de la policia espanyola en l'editorial, El Mundo opta per felicitar-la. Creu que el centenar de ferits són pocs tenint en compte la gravetat dels fets, una llista reduïda gràcies a la professionalitat de les forces de seguretat.

L'ABC reitera en l'editorial l'atac als Mossos per traïdors fet a la portada, afegint que aquests són còmplices dels independentistes i que han provocat la confrontació i la fractura a Catalunya. On posa molt accent en l'editorial, més que en la portada, és en la il·legalitat del referèndum i en la desactivació del mateix per part de l'Estat.

L'editorial de l'ABC presenta un punt diferenciat al dels altres dos rotatius. Mentre que els altres presentaven com a màxims responsables els dirigents catalans sense excloure el Govern espanyol, l'editorial de l'ABC presenta els nacionalistes catalans com a únics responsables. Ara bé, l'ABC i El Mundo presenten coincidències en més d'un aspecte. Com fa El Mundo en l'editorial, l'ABC reclama càstig en forma d'inhabilitacions i empresonaments als responsables d'atacar Espanya a través del referèndum, com per exemple els

dirigents dels Mossos. L'altra coincidència és en la defensa de les agressions policials argumentant la necessitat de restaurar l'ordre legal. La força va ser legítima i proporcional segons l'editorial de l'ABC. Finalment, també es reclama l'aplicació de l'article 155, com fa el rotatiu d'Unidad Editorial.

De la portada a les columnes, passant pels editorials

Feta l'anàlisi s'observa que els rotatius utilitzen les editorials per reafirmar les idees projectades en la portada, alhora que incorporen altres valoracions que per motius d'espai o d'importància no han estat incloses en la primera plana. La reiteració d'idees, en aquest cas en relació amb el conflicte català i en concret amb el referèndum de l'1 d'octubre, denota l'existència d'una línia ideològica que s'intueix veient la portada, es confirma llegint l'editorial i es reafirma en les columnes d'opinió de les pàgines interiors.

En el cas d'El País la línia ideològica es veu reflectida amb un simple cop d'ull a la portada. La il·legalitat del referèndum, la necessitat de reformes i de negociació política, així com la condemna als Mossos són algunes de les idees defensades a la portada del diari. La deslegitimació del referèndum per celebrar-se al marge de la llei és present en l'editorial i reiterada en les columnes d'opinió. El mateix succeeix amb la idea mitjançant la qual es defensa la necessitat de no fiar-ho tot a la llei, fent servir l'editorial per demanar reformes urgents i que s'escolti a la ciutadania, així com les columnes d'opinió per reafirmar aquesta idea considerant beneficioses les reformes i necessària la cooperació política.

La crítica als Mossos d'esquadra feta a la portada es ratifica a l'editorial i als articles d'opinió, on en cap moment es parla de traïdors, optant per parlar de passivitat en l'actuació i de la gravetat d'incomplir el mandat judicial. L'ambigüitat d'El País a l'editorial en referència a les agressions policials, no les aprova ni les condemna, es plasma en la diversitat d'opinions dels articulistes en les pàgines interiors.

El Mundo, per la seva part, aprofita la portada per destacar la il·legalitat de l'acte, titllar els Mossos de traïdors i alertar de la proximitat d'una hipotètica declaració d'independència. Aquest darrer missatge es relaciona amb la necessitat de prendre mesures que reclama el diari a la portada a través de

l'avanç editorial i en el mateix editorial, on demana l'aplicació de l'article 155 i responsabilitats penals als qui van atacar l'Estat. En les columnes interiors es reitera la idea de prendre mesures immediates, reclamant a Rajoy una resposta contundent.

A la portada del diari d'Unidad Editorial no hi ha cap valoració sobre les agressions de la policia espanyola per frenar el referèndum. Aquesta valoració no es fa esperar i apareix amb força a l'editorial per felicitar a les forces de seguretat, una línia que predomina en els articles d'opinió del diari, aprovant l'ús de la força per legítim en nom de la llei i l'ordre democràtic. Respecte dels Mossos, presentats a la portada com a traïdors, es manté una crítica contundent en l'editorial on se'ls acusa de deslleials i es reitera la crítica a les columnes on se'ls cataloga de traïdors i deslleials. La crítica a Rajoy que fa El Mundo a l'editorial per no haver frenat els independentistes amb l'article 155 es reitera en algunes columnes d'opinió.

En el cas de l'ABC, la portada del rotatiu presenta els Mossos com a traïdors, equipara el referèndum a un cop d'Estat i alerta a l'Executiu espanyol sobre la necessitat de prendre mesures immediates per respondre als nacionalistes catalans, els quals han muntat una estafa democràtica. La presentació a la portada dels Mossos com els traïdors de la jornada avança una crítica contundent contra la policia catalana que es mantindrà en l'editorial i a través dels articulistes del rotatiu. En relació a les agressions de la policia espanyola, a l'editorial de l'ABC es parla de professionalitat encomiable dels agents, idea reiterada en alguna columna d'opinió, on s'incorporen idees com que els agents no van fallar el més mínim o que la repressió va ser tova comparada amb les que han tingut lloc a Europa.

Com a la portada, l'ABC torna a parlar de cop d'Estat frenat a l'editorial i en alguna columna d'opinió. En aquest sentit, ja en la portada, alerta de la necessitat de prendre mesures castigant els promotors del cop i aplicant l'article 155. A l'editorial també es reclamarà el càstig, inclús en forma de presó pels principals responsables com els dirigents dels Mossos. En alguna de les columnes d'opinió es reclama l'aplicació del codi penal als responsables polítics catalans i pren força el reclam a Rajoy perquè apliqui d'una vegada per totes el 155.

5-CONCLUSIONS

Un cop analitzades les peces d'opinió de la premsa de referència de Madrid queda verificada la hipòtesi general, ja que s'identifica cert grau de distorsió sobre els fets, així com posicions de caràcter antidemocràtic i la transmissió d'una matriu ideològica nacionalista espanyola. Val a dir que El Mundo i l'ABC verifiquen la hipòtesi amb més contundència que no pas El País, el qual té un punt de vista lleugerament diferenciat en relació amb les idees analitzades.

La distorsió dels fets es fa present quan es tracta de valorar les càrregues policials. Si bé hi ha alguna crítica aïllada, en els tres rotatius existeix la negació de repressió violenta. Només fa falta veure les imatges de la intervenció policial o les ferides d'alguns ciutadans durant la jornada per comprendre que la desproporció va existir i que la resposta policial va ser desmesurada tenint en compte el comportament generalment pacífic de la ciutadania. En El Mundo i l'ABC s'arriba a llegir que la policia espanyola va minimitzar els danys i els ferits, tot i que les imatges conviden a pensar el contrari.

La valoració de l'actuació dels Mossos d'Esquadra també genera cert grau de distorsió. Que cap rotatiu aprovi la política de tolerància de la policia autonòmica catalana és una cosa, l'altra és responsabilitzar-la dels enfrontaments i de la duresa de les càrregues. Es projecta la idea que els policies espanyols es van veure obligats a respondre amb duresa perquè els Mossos no els van ajudar. Responsabilitzar de les càrregues a qui carrega és lògic, responsabilitzar els qui opten per no fer-les és distorsionar la realitat.

Si bé no és el cas d'El País, la distorsió dels fets es fa present en els altres dos rotatius equiparant el referèndum amb un cop d'Estat. Per cop d'Estat s'entén la presa del poder polític d'una manera sobtada i violenta, unes condicions, especialment la segona, que no es van donar l'1 d'octubre. Es pot alertar de la il·legalitat de l'acte, fins i tot de la seva il·legitimitat segons els criteris de cadascú, però el que no es pot fer és parlar de cop d'Estat perquè aquest implica violència i la violència la va posar la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, no pas els dirigents catalans o la ciutadania que volia dipositar el seu vot a les urnes.

Tal com s'ha apuntat, la intervenció de la policia espanyola permet identificar una distorsió dels fets per part de la premsa de referència de Madrid, però també identificar un posicionament antidemocràtic. Els tres rotatius defensen, uns més que altres, les agressions policials en nom de la llei. Partint de la base que el referèndum és il·legal un posicionament democràtic seria més aviat partidari de no donar-li validesa un cop celebrat i suspendre o inhabilitar els responsables de l'acte. En les columnes d'opinió dels tres diaris analitzats s'està defensant una resposta policial violenta, les porres, les bales de goma, les agressions indiscriminades contra un col·lectiu pacífic i això no és precisament gaire democràtic, sinó que és més aviat una resposta pròpia d'un règim totalitari.

Els tres diaris deslegitimen el referèndum sobre la base de la il·legalitat de l'acte. Si el problema només fos que la llei el prohibeix, serien partidaris de canviar-la i el referèndum passaria a ser automàticament legal. Per tant, limitar-se a dir que el referèndum no es pot fer perquè ho prohibeix la llei implica un posicionament antidemocràtic en la mesura que no es qüestiona una prohibició legal que nega un dret del tot democràtic: el dret d'autodeterminació. Potser el problema real no és que sigui il·legal, sinó que no existeix la voluntat de modificar la llei per una qüestió d'interessos, no pas democràtics. Si bé El País és partidari de reformes legals, no les enfoca a legalitzar la celebració d'un referèndum.

La transmissió d'una matriu ideològica nacionalista espanyola es fa evident en els tres diaris quan els columnistes parlen de la unitat d'Espanya com a país. Aquesta condició és sagrada, indiscutible, innegociable. La unitat i indivisibilitat de la nació és el gran pilar ideològic nacionalista espanyol que projecta la premsa de referència de Madrid i tot allò que ho posi en dubte, com l'amenaça independentista en forma de referèndum, és atacat durament a través del discurs. Aquest ha estat un dels punts més rotunds en el contrast, ja que els tres rotatius van de la mà quan es tracta de defensar la unitat d'Espanya. A diferència d'El Mundo i l'ABC, El País és partidari d'un Estat federal, però la condició d'unitat és intocable.

Presentar el respecte a la llei com l'essència de la democràcia és un altre pilar que forma part de la matriu ideològica nacionalista espanyola de la premsa analitzada. Si bé el discurs d'El País no és tan rígid com el del diari El Mundo

i l'ABC, el diari del grup Prisa també considera imprescindible el respecte a la llei. La diferència és que els altres dos rotatius aposten per l'aplicació immediata de l'article 155, una mesura a la qual no es fa referència en les peces d'opinió d'El País, on s'aposta per defensar el respecte a la llei i per la necessitat de reformes. Precisament el fet de considerar necessària la modificació del marc legal, la Constitució, és la principal diferència entre El País i els altres dos rotatius, els quals ni s'ho plantegen. En aquest sentit El País és conscient que Espanya és un país plural caracteritzat per la diversitat lingüística i cultural. Mentre que el diari del grup Prisa entén que aquesta diversitat és sinònim de riquesa, El Mundo i l'ABC ho contemplen més aviat com un problema, si més no és el que s'intueix del seu discurs.

L'anàlisi realitzat permet associar els rotatius de la mostra a una determinada ideologia política, ja que s'identifiquen línies editorials reproduïdes en la majoria, si no en totes, de les columnes d'opinió del corresponent diari. El País, tot i que menys que en temps pretèrits, manté un perfil més progressista obrint-se a certs canvis. El Mundo és un diari clarament de dretes com també ho és l'ABC, qui presenta un perfil més conservador. En tot cas, la premsa espanyola de referència utilitza les peces d'opinió per atacar, amb més o menys contundència, tot el relacionat amb l'independentisme i no hi ha rastre de columnistes favorables al procés català o al referèndum de l'1 d'octubre. Per tant, es pot afirmar que el pluralisme brilla per la seva absència.

El ciutadà ha de tenir accés a informació diversa, d'aquesta manera podrà fer un balanç de les idees i construir el seu propi pensament. El problema és que si la informació es concentra en una sola direcció, com en el cas de les peces d'opinió d'El País, El Mundo i l'ABC en relació amb el conflicte català, es trepitja el dret de la ciutadania a la diversitat d'opinions, a la pluralitat d'idees, a l'anàlisi heterogeni dels fets. D'aquesta manera s'està induint al lector a un pensament. Si els missatges són reiterats, si no hi ha debat, no hi ha discussió i no hi ha diversitat de fonts o anàlisis comparables la informació projectada pels mitjans no pot ser assimilada correctament pels ciutadans. D'aquí la importància de la pluralitat d'idees, una condició que no es va donar en les peces d'opinió de la premsa espanyola de referència l'endemà de l'1 d'octubre.

6-BIBLIOGRAFIA

.Anderson, B. (1983, 1991). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. Disponible en línea: http://www.perio.unlp.edu.ar/catedras/system/files/anderson_benedict-_comunidades_imaginadas.pdf

.Castillo, A. (2011). *Los medios de comunicación como actores sociales y políticos*. Razón y palabra, Núm.75. Disponible en línea: http://www.razonypalabra.org.mx/N/N75/monotematico_75/12_Castillo_M75.pdf

.Comas D'Argemir, D. (2008). *Construyendo imaginarios, identidades comunidades: El papel de los medios de comunicación*. XI Congreso de Antropología: retos teóricos y nuevas prácticas. *Ankulegi Antropologia Elkarte*, (14), 179-208. Universidad Rovira i Virgili. Disponible en línea: <http://www.ankulegi.org/wp-content/uploads/2012/03/0007Comas-DArgemir.pdf>

.Cortés Martínez, M.R. (2004). *Nacionalismo como catalizador de conflictos: Rusia, Japón y los territorios del norte*

.Curran, J. (2005). *Medios de comunicación y poder en una sociedad democrática*. Barcelona: Hacer. Disponible en línea: <https://www.raco.cat/index.php/analisi/article/viewFile/74286/94455>

.Fernández Buey, F. (2012). *Sobre "cuarto poder" y democracia mediática*. Ética y filosofía política A. Universitat Pompeu Fabra. Disponible en línea: <http://web.archive.org/web/20120220124227/http://www.upf.edu/materials/fhuma/etfipo/eticaa/docs/32.pdf>

.Gellner, E. (1983). *Nations and Nationalism*. Cornell University Press in Itaca.

.Giró, X. (1999) *Anàlisi crítica del discurs sobre nacionalisme i identitat als editorials de la premsa diària publicada a Catalunya des de la transició fins al govern del PP (1977-1996)*. Universitat Autònoma de Barcelona. Disponible en línea: <http://www.fbofill.cat/publicacions/analisi-critica-del-discurs-sobre-nacionalisme-i-identitat-als-editorials-de-la-premsa>

.Giró, X. (2007), *Enfoques analíticos críticos sobre el discurso de la cobertura informativa de conflictos*. Comunicación 282.

.Giró, X. (2010). *Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas*. La especialización en el periodismo. Formarse para informar, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

.Hobsbawm, E. (1990). *Nations and Nationalism since 1780*. Programme, Myth, Reality. Cambridge University Press. Disponible en línea:
<https://dedona.files.wordpress.com/2012/02/hobsbawm-eric-1990-naciones-y-nacionalismo-desde-1780.pdf>

.Hurtado Hervas, J. (2005). *Autonomías ya! Ensayo acerca de la amenaza de desintegración de Bolivia*

.Márquez Restrepo, M.L. (2011). *Perspectivas teóricas para abordar la nación y el nacionalismo*. Disponible en línea:
<http://www.scielo.org.co/pdf/papel/v16n2/v16n2a10.pdf>

.McCombs, M. (2006). *Estableciendo la agenda: el impacto de los medios en la opinión pública y en el conocimiento*. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica.

.Moreno, Almendral, R. (2016). *Corrientes históricas para el estudio de las naciones y el nacionalismo: críticas y alternativas al paradigma modernista*. Disponible en línea:
<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5423895.pdf>

.Pardo, N. (2011). *Análisis crítico del discurso: conceptualización y desarrollo*. Cuadernos de Lingüística Hispánica N.º 19, 41-62.

.Saldierna Salas, A. R. y Alvírez Villegas, J.S. (2015) *La participación de los medios de comunicación en la arena política: aproximación desde la ciencia política*. 201-221. Disponible en línea:
<http://eprints.uanl.mx/8179/1/Documento11.pdf>

.Sanmiguel, J. (2012). *Pensar el nacionalismo II. Nacionalismo y modernidad* (2)

.Sartori, G. (1987) *Teoría de la democracia: el debate contemporáneo*, 28

.Seara Vázquez, M. (1974) *Los límites del principio de autodeterminación de los pueblos*; en Cassin, René y otros. Veinte años de evolución de los derechos humanos. Instituto de investigaciones jurídicas. Universidad Nacional Autónoma de México, 473-478. Disponible en línea: <https://archivos.juridicas.unam.mx/www/bjv/libros/2/848/21.pdf>

.Smith, A. D. (1998). *Nationalism and Modernism*. Disponible en línea: <http://milliyyet.info/wp-content/uploads/2015/11/Anthony-D.-Smith-Nationalism-and-Modernism.pdf>

.Van Dijk, T.A. (1993). *El poder i els mitjans de comunicació*. *Periodística*, 6, 11-38. Disponible en línea: <http://www.discursos.org/oldarticles/El%20poder%20i%20els%20mitjans%20de%20comunicaci%F3.pdf>

.Van Dijk, T.A. (1996). *Análisis del discurso ideológico*. Versión, 6. Disponible en línea: <https://ecaths1.s3.amazonaws.com/analisisdeldiscursocom/1557476866.Van%20Dijk.%20An%C3%A1lisis%20del%20discurso%20ideol%C3%B3gico.pdf>

.Van Dijk, T.A. (1999). *Análisis crítico del discurso*. *Anthropos*, 186, 23-36. Disponible en línea: <http://www.discursos.org/oldarticles/El%20an%C3%A1lisis%20cr%EDtico%20del%20discurso.pdf>

.Valencia, C. (2011) *Del análisis crítico del discurso y las ideologías*. Universidad de Antioquia, Colombia. Disponible en línea: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=21925446005>

.Yanes Mesa, R. (2004). *El artículo, un género entre la opinión y la actualidad*. *Revista Latina de Comunicación Social*, 58, La Laguna. Disponible en línea: <http://www.ull.es/publicaciones/latina/20041858yanes.htm>

EL PAÍS

www.elpais.com

EL PERIÓDICO GLOBAL

LUNES 2 DE OCTUBRE DE 2017 | Año XLI | Número 14.696 | EDICIÓN MADRID | Precio: 1,50 euros

GRAVE CRISIS INSTITUCIONAL POR LA DESOBEDIENCIA DE LA GENERALITAT

El Gobierno impide por la fuerza el referéndum ilegal

Puigdemont da por ganada la consulta y anuncia que habrá una declaración unilateral de independencia de Cataluña en los próximos días

Votantes de un colegio electoral de Girona forcejan con agentes antidisturbios de la Policía Nacional que acudieron a clausurar el centro e incautarse de las urnas. / AGUSTI ENSESA

Policía y Guardia Civil entran en los colegios ante la pasividad de los Mossos

El presidente convoca a los partidos y pide comparecer ante el Parlamento

Sánchez exige a Rajoy que abra una negociación política con el Govern

Rivera mantiene su apoyo al Ejecutivo y reclama elecciones en Cataluña

PÁGINAS 14 A 42

EDITORIAL

Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley

El Gobierno de la nación por un lado y el de la Generalitat por el otro se apresuraron ayer a cantar victoria tras la vergonzante jornada que los ciudadanos de Cataluña se vieron obligados a vivir por culpa de la arrogancia xenófoba —en alianza con las fuerzas antisistema— que Carles Puigdemont representa y la absoluta incapacidad de gestión del problema por parte de Mariano Rajoy desde el principio de esta crisis.

Pero lejos de haber ganado ninguno de los que por desgracia ya podemos llamar dos bandos en conflicto, lo de ayer fue una derrota para nuestro país, para los intereses y los derechos de todos los españoles, sean catalanes o de cualquier otro lugar de España, para el destino de nuestra democracia y para la estabilidad y el futuro del sistema de convivencia que hace casi cuarenta años nos dimos a nosotros mismos.

PASAR A LA PÁGINA 10

OPINIÓN

Un relato de España
Adela Cortina

PÁGINA 11

La independencia del 'balconet'
Amelia Valcárcel

PÁGINA 12

Esto sí es un referéndum... probablemente
Teodoro León Gross

PÁGINA 16

Bajo la mirada del mundo
Lluís Bassets

PÁGINA 17

La vergüenza
Manuel Vilas

PÁGINA 28

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	El País utilitza el titular principal per destacar que el referèndum va ser il·legal, que el Govern central el va impedir i que ho va aconseguir a través de la força. Destacant la il·legalitat de l'acte en el titular més important del diari el rotatiu situa la deslegitimitat del referèndum en primer pla, així com la incompetència política de Rajoy.
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 1	El Gobierno impide por la fuerza el referéndum ilegal (TITULAR PRINCIPAL)	
Permet avaluar: Objectiu 2.1 - Hipòtesi 1		
Extracció de proposicions	El referèndum va ser il·legal	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Explicació	El referèndum va ser il·legal Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per celebrar-se al marge de la llei, verificant H1.	
Imatge associada		
Comentari imatge	La imatge que presenta El País a la portada es divideix en dues parts: per una part els ciutadans i per l'altra els policies. Els primers apareixen amb les mans enlaire, una clara mostra de pacifisme. Els segons, en canvi, apareixen amb armes i escuts, símbols de força i d'atac. Precisament aquest és el missatge que vol il·lustrar El País per reforçar el titular principal. Pel diari hi ha hagut un referèndum il·legal, però l'Estat ha sigut incapaç d'evitar-lo mitjançant la gestió política, només l'ha pogut aturar amb l'ús de la força i la imposició com es pot observar en la imatge.	

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 2 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Policía y Guardia Civil entran en los colegios ante la pasividad de los Mossos. (TITULAR SECUNDARI)	
Extracció de proposicions	Els Mossos haurien d’haver entrat als col·legis	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Explicació	Els Mossos haurien d’haver entrat als col·legis Verifica hipòtesi 6 La proposició crítica els Mossos per la seva passivitat, verificant H6.	Per a El País, la policia catalana hauria d’haver estat la primera a entrar als col·legis amb l’objectiu d’evitar que se celebrés el referèndum. No ho va fer, fet que va permetre a la gent votar, obligant a la policia espanyola a intervenir un cop la votació ja estava en marxa.

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 3 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	La vergonzante jornada que los ciudadanos de Cataluña se vieron obligados a vivir por culpa de la arrogancia xenófoba-en alianza con las fuerzas antisistema-que Carles Puigdemont representa y la absoluta incapacidad de gestión del problema por parte de Mariano Rajoy desde el principio de esta crisis. (AVENÇ EDITORIAL)	
Extracció de proposicions	Carles Puigdemont i Mariano Rajoy són culpables d’haver provocat la jornada de l’1-O	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Carles Puigdemont i Mariano Rajoy són culpables d’haver provocat la jornada de l’1-O Refuta hipòtesi 7 La proposició no carrega tota la culpa al Govern català, refutant H7.	Hi ha dos responsables que han provocat que es visqués una jornada com la d’ahir. Un és Carles Puigdemont per la seva xenofòbia, l’altra és Mariano Rajoy per la seva incapacitat de gestió des de l’inici de la crisi.

OPINIÓN

Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley

VIENE DE LA PRIMERA PÁGINA

Quede bien claro que en absoluto somos equidistantes respecto a las responsabilidades que hay que pedir a quienes causaron ayer este monumental destrozo en nuestra democracia del que tardaremos años en recuperarnos. Los culpables principales son el presidente de la Generalitat y la presidenta del Parlament que hace tiempo pusieron en marcha un proceso destinado a enfrentar a los catalanes entre sí y a Cataluña con el resto de España. Lejos de comportarse como dirigentes de todos los ciudadanos de su país han exhibido impudicamente su condición de facciosos dando muestras de un increíble sectarismo. Y lo han hecho con desprecio a la Constitución, al Estatuto de Cataluña, a sus representantes democráticos y al espíritu y la letra del Código Penal. Pero ni sus flagrantes delitos ni sus bravuconadas pueden justificar la pasividad e impericia del presidente Rajoy, su afasia política, su reiterada incomparecencia ante la opinión y su medrosa delegación de responsabilidades en la Administración de justicia, retorciendo para ello hasta el estatuto del Tribunal Constitucional y escudándose en las decisiones de otros al no querer él tomar las que le correspondían.

Dos afirmaciones recientes del jefe del Gobierno bastan para ilustrar esto que decimos. En primer lugar, la de que nadie podría haber imaginado que las cosas llegarían a este extremo. Y enseguida, de forma reiterada —expresada incluso ayer por el ministro del Interior— la de que la actitud de la Generalitat les está obligando a hacer lo que no querían hacer. Si Rajoy no había imaginado nunca que esto se iba a poner como se ha puesto debe de ser porque desde hace años no lee los periódicos, ni los de Cataluña ni los de Madrid, y no ve la televisión. Se cuentan por cientos, por miles, los artículos y declaraciones de políticos, intelectuales, empresarios, líderes sociales, periodistas y observadores de todo tipo que vienen, desde hace años, por un lado anticipando lo que claramente preparaban los independentistas, y anunciando, por otro, la necesidad de tomar la iniciativa para resolver las cuestiones no resueltas de la organización territorial de España.

En cuanto a lo de verse obligado el Gobierno a hacer lo que no quiere pone de relieve que, en efecto, nunca ha sabido lo que quería y debía hacer a este respecto. Quizás se vea ahora, en cambio, obligado a hacer lo que evidentemente nunca quiso: contribuir a revisar la Constitución, abrazar los principios federales que subyacen en la España de las autonomías y buscar el consenso político necesario que evite la división entre españoles, dramáticamente puesta de manifiesto en los acontecimientos de ayer y los días precedentes.

Hace casi cinco años que nuestro periódico publicó una reflexión, fruto del común debate en su consejo editorial, so-

bre *Cómo reconstruir el futuro*. En ella se explicaba textualmente que “con ser muy grave la crisis económica por la que atraviesa España, con seis millones de parados y un empeoramiento general del nivel de vida, su importancia palidece si se la compara con la crisis política e institucional que el país afronta”. Y proponíamos un decálogo de medidas entre las que sobresalía la urgencia de una reforma de la Constitución y la reconversión del Estado de las Autonomías de acuerdo con el modelo federal. Nuestro editorial terminaba entonces llamando la atención sobre que era tarea de los líderes políticos encabezar un proceso así y advertíamos de que “si, acosados por la opinión y las sombras de su pasado, se enroscan en su ensimismamiento y hacen oídos sordos a las demandas de la ciudadanía, el régimen de la Constitución de 1978 correrá innecesarios riesgos en el próximo futuro”.

Pues bien, el futuro ya ha llegado y si el llamado *régimen del 78* afronta una crisis de Estado tan grave como la que nos ocupa no es debido principalmente al populismo rampante de los leninistas de color violeta y los okupas metidos a parlamentarios que pretenden invadir las instituciones para dinamitarlas. Responsabilidad mayor recae sobre los partidos tradicionales y constitucionalistas, incapaces de ponerse de acuerdo en cuestiones de Estado para promover las reformas urgentes y necesarias, enrocado el PSOE en las ambiciones personales de sus dirigentes, y batiéndose a la defensiva el PP, acusado justamente de ser el más corrupto de los partidos que nos ha gobernado.

Quizás tenga razón la vicepresidenta del Gobierno al criticar al señor Iceta por reclamar ayer la dimisión de Rajoy, acusándole de que su demanda responde solo a tácticas electorales. Pero hoy son muchos los ciudadanos de toda ideología y condición que no se presentan a elección alguna y se manifiestan preocupados por la incapacidad y la falta de asunción de responsabilidades por parte del presidente del Gobierno, dispuesto a endilgar a los demás (jueces, fiscales, policías, Guardia Civil) un trabajo que primordialmente era suyo. Todavía estamos esperando que se le ocurra dirigir un requerimiento formal (no solo declaraciones a los medios) al presidente de la Generalitat, conminándole a que cese en su actividad sediciosa y se enfrente al problema político que verdaderamente tiene ante sí: no es ni era la eventual celebración de una consulta popular suspendida por el Tribunal Constitucional, sino la incitación a una declaración unilateral de independencia por parte de quien paradójicamente es el más alto representante del Estado en la comunidad autónoma de Cataluña. Y que en su loca huida hacia adelante no ha dudado en promover lo que tiene todos los perfiles de un movimiento insurreccional, con el apoyo cuan-

Los principales culpables son el presidente de la Generalitat y la presidenta del Parlament

Son injustificables en Rajoy su pasividad, su impericia y la delegación de responsabilidades

El presidente debe aclarar si tiene un proyecto de futuro, en democracia y convivencia pacífica

do de rebeldía. No queremos que esto se interprete como una justificación por anticipado de la conducta del resto de las fuerzas del orden del Estado español. Su actuación se produjo, por supuesto, dentro de la ley, y como es propio de un Estado de derecho, en la medida en que hayan cometido excesos, se haya aplicado la fuerza de forma desproporcionada o empleado material no autorizado, sus actuaciones serán sometidas al escrutinio de los tribunales y, si fuera el caso, sancionadas.

Ha habido desde el principio más actores en esta crisis. Ya habrá tiempo de debatir sobre la alianza espuria entre los intereses del capitalismo proteccionista de la burguesía catalana con los objetivos del anticapitalismo nihilista y tantas veces violento que representa la CUP. Tiempo también para lamentar la ambigüedad y escasa presencia del PSOE en este proceso, cuyos orígenes se inscriben en algunas torpes decisiones del presidente José Luis Rodríguez Zapatero. Hoy toca saber cómo va a seguir enfrentando este descomunal desafío el Gobierno legítimamente elegido por los españoles. Estos tienen derecho a que Rajoy se lo explique sin necesidad de repetir lo que ya sabemos, que es preciso garantizar el imperio de la ley, porque eso es tan obvio como que amanece cada día. Para nada vale que el Gobierno se lamenta de que le obligan a hacer lo que no quería. Lo que tiene que aclarar su presidente, si es capaz de ello, es lo que verdaderamente quiere y está dispuesto a hacer para que este país y sus 17 autonomías tengan un proyecto de futuro, en democracia y pacífica convivencia.

FORGES

EL PAÍS

EDITADO POR DIARIO EL PAÍS, SOCIEDAD LIMITADA

PRESIDENTE
Juan Luis Cebrián
CONSEJERO DELEGADO
Manuel Mirat

DIRECTOR
Antonio Caño
DIRECCIÓN ADJUNTA
Jorge Rivera (Información),
David Alandete (Producción y Distribución),
José Manuel Calvo (Coordinación Editorial)

DIRECCIÓN AMÉRICA
Luís Prados
DIRECCIÓN CATALUÑA
Julià Bassets
DIRECCIÓN OPINIÓN
José Ignacio Torreblanca

Subdirectores:
Benedicto Martín,
Eva Sáiz, Maite Rico,
Miguel Jiménez,
Carlos de Vega y
Antonio Jiménez Barca

pressreader

PRINTED AND DISTRIBUTED BY PRESSREADER
PressReader.com +1 654 278 4604
COPYRIGHT PROTECTED BY AMERICAN LAW

Editorial		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 4 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Los culpables principales son el presidente de la Generalitat y la presidenta del Parlament que hace tiempo pusieron en marcha un proceso destinado a enfrentar a los catalanes entre sí y a Cataluña con el resto de España. Lejos de comportarse como dirigentes de todos los ciudadanos de su país han exhibido impudicamente su condición de facciosos dando muestras de un increíble sectarismo. Y lo han hecho con desprecio a la Constitución, al Estatuto de Cataluña, a sus representantes democráticos y al espíritu y la letra del Código Penal. Pero ni sus flagrantes delitos ni sus bravuconadas pueden justificar la pasividad e impericia del presidente Rajoy, su afasia política, su reiterada incomparecencia ante la opinión y su medrosa delegación de responsabilidades en la Administración de justicia, retorciendo para ello hasta el estatuto del Tribunal Constitucional y escudándose en las decisiones de otros al no querer él tomar las que le correspondían.	
Extracció de proposicions	Els polítics independentistes catalans són els principals culpables, però no els únics	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Els polítics independentistes catalans són els principals culpables, però no els únics Refuta hipòtesi 7 La proposició també carrega responsabilitat en Rajoy, refutant H7.	Els principals culpables del conflicte són Puigdemont i Forcadell, però això no exonera a Rajoy de certa responsabilitat. El president del Govern espanyol no ha pres les decisions que havia de prendre. Ha optat per la passivitat política i per escudar-se en la justícia. Rajoy no és un polític hàbil, té dificultats per comunicar-se.

Editorial		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 5 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 4	Y proponíamos (el diari) un decálogo de medidas entre las que sobresalía la urgencia de una reforma de la Constitución y la reconversión del Estado de las Autonomías de acuerdo con el modelo federal. Nuestro editorial terminaba entonces llamando la atención sobre que era tarea de los líderes políticos encabezar un proceso así y advertíamos de que “si, acosados por la opinión y las sombras de su pasado, se enrocan en su ensimismamiento y hacen oídos sordos a las demandas de la ciudadanía, el régimen de la Constitución de 1978 correrá innecesarios riesgos en el próximo futuro”. Pues bien, el futuro ya ha llegado y si el llamado <i>régimen del 78</i> afronta una crisis de Estado tan grave como la que nos ocupa no es debido principalmente al populismo rampante de los leninistas de color violeta y los okupas metidos a parlamentarios que pretenden invadir las instituciones para dinamitarlas. Responsabilidad mayor recae sobre los partidos tradicionales y constitucionalistas, incapaces de ponerse de acuerdo en cuestiones de Estado para promover las reformas urgentes y necesarias.	
Extracció de proposicions	Cal reformar amb urgència la llei	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 4 llei	
Explicació	Cal reformar amb urgència la llei Refuta hipòtesi 4 La primera proposició implica un canvi en la legislació, refutant H4.	El País creu que hi ha una necessitat urgent de reformar la Constitució. Això és sinònim que el rotatiu no considera que limitar-se a aplicar l'actual llei sigui suficient per solucionar el conflicte. Entre els canvis pels quals apostaria El País es troba el de convertir Espanya en un Estat federal.

Editorial		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 6 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	La actuación de la policía autonómica de Cataluña es particularmente grave. Si los Mossos, como les fue ordenado, hubieran impedido de antemano la apertura de colegios electorales y retirado urnas y papeletas, esta tarea no habría tenido que ser realizada después por la Policía y la Guardia Civil y nos habríamos evitado muchas de las escenas lamentables que ayer dieron la vuelta al mundo.	
Extracció de proposicions	Els Mossos són responsables d'haver provocat moltes de les escenes lamentables que es van produir l'1-O.	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Explicació	Els Mossos són responsables d'haver provocat moltes de les escenes lamentables que es van produir l'1-O. Verifica hipòtesi 6 La proposició carrega contra els Mossos per provocar indirectament les posteriors agressions, verificant H6.	Si haguessin obeït el mandat judicial, els Mossos haurien impedit l'obertura dels col·legis electorals i molts fets que van passar al llarg de la jornada no s'haguessin produït. Els Mossos, per tant, van obligar indirectament a les forces de seguretat espanyoles a agredir els ciutadans per frenar la votació quan aquesta ja estava en marxa.

Editorial		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Frente a la insurrección, la ley, pero no solo la ley	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 7 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	No queremos que esto se interprete como una justificación por anticipado de la conducta del resto de las fuerzas del orden del Estado español. Su actuación se produjo, por supuesto, dentro de la ley, y como es propio de un Estado de Derecho, en la medida en que hayan cometido excesos, se haya aplicado la fuerza de forma desproporcionada o empleado material no autorizado, sus actuaciones serán sometidas al escrutinio de los tribunales y, si fuera el caso, sancionadas.	
Extracció de proposicions	La llei empara l'actuació de la policia espanyola, però si va haver desproporció s'ha de castigar legalment	
Verificació / Refutació	Verifica parcialment hipòtesi 5 agressions	
Explicació	La llei empara l'actuació de la policia espanyola, però si va haver desproporció s'ha de castigar legalment Verifica parcialment hipòtesi 5 La proposició defensa les agressions en la mesura que estan justificades legalment, però no descarta l'existència puntual de la desproporció. Així es verifica parcialment H5.	El fet que El País determini que l'actuació de la policia espanyola es va produir dins la llei implica que defensa les agressions des d'un punt de vista legal. El diari no descarta que algunes de les agressions fossin desproporcionades, però no les reconeix. Moltes de les agressions es van poder observar clarament en les imatges emeses, i el rotatiu té suficientment criteri com per jutjar-les, cosa que prescindeix de fer.

PÁGINA 2

MIRADOR

La familia

Ana Merino

España no está casada con nadie. España es el apellido que llevan tras de sí cada uno de los nombres de las comunidades autónomas. Si queremos trasladar la emocionalidad de los debates rupturistas a planos simbólicos, tenemos que imaginarnos a un montón de hermanos compartiendo una gran casa. Hermanos con diferentes nombres, con personalidades únicas y sus curiosas peculiaridades, con su temperamento y su forma de ser. Una familia numerosa de muchos hermanos que se apellidan España. Como en todas las familias, hay altos y bajos en la convivencia cotidiana. Unos se llevan mejor que otros, no podemos negarlo. Esas afinidades van por temporadas, así son las dinámicas entre parientes. Porque son un montón de hermanos los que componen la familia España, y comparten un piso estúpido, soleado y rodeado de playas. En su cocina inmensa hay siempre buenos platos. Dicen que en la casa de los España es donde mejor se come del mundo. No sé yo quien lo niegue, tenemos que reconocer que medio universo está deseando pasar sus vacaciones en esa casa. Allí todos los hermanos tienen una amplia habitación independiente con baño decorada a su gusto, pero deben compartir salón, cocina y pasillo. No hay duda de que la casa puede admitir reformas para que todos quepan en la cocina y no se tengan que hacer turnos durante las comidas. Si se ampliara el salón podríamos hacer grandes fiestas e invitar a los vecinos. Esta familia tiene temperamento afable y, a la hora de saber disfrutar de la vida, son los primeros. Pero resulta que uno de ellos se quiere quitar el apellido, y ya no reconoce al resto de sus hermanos. Les llama a todos España, como si el apellido que comparten se hubiese engullido sus nombres de pila. Mira a sus hermanos y ve un mismo rostro. Apela a la ruptura y amenaza con tabicar su dormitorio, llevarse la nevera y la mitad de la librería con el pasillo. También quiere la parte del salón con el aparador de la bisabuela a la que reivindica como suya mientras repudia su apellido y ya no identifica a sus hermanos. Menudo drama familiar, uno de ellos quiere renunciar a la fraternidad. Ha olvidado los años de la infancia, se ha olvidado de que ha crecido con ellos, que son parte de su vida, que tienen la misma sangre, que son hijos de los mismos padres. Tantos hermanos, tantos nombres, y no se acuerda de ninguno, todos se ahora el rostro de un mismo ser, una especie de marido estafador al que llama facha represor. Cómo sufren todos los hermanos mientras contemplan pesados a su hermano querido que ya no les reconoce.

Estamos abrumados bajo la lluvia del día plomizo y triste que nunca quisimos en el calendario.

Si uno fuera un analista neozelandés, destacaría friamente que lo esencial del guion para el 1-O se ha cumplido en Cataluña.

Así que el referéndum independentista "efectivo, con todas las garantías y vinculante" que prometió el Govern no se ha producido: colapsó desde primera hora de la mañana, garantizando la pervivencia de la legalidad democrática.

Y al mismo tiempo, la movilización popular —en parte secesionista, en otra porción antigubernamental y en ocasiones, de ambos signos— fue categórica, intensa, masiva.

Hasta ahí parecería que todos consiguieron sus principales objetivos, y pues, podrían sentirse satisfechos tras una suerte de (relativa) victoria general, una apariencia de empate, quizá propicia a reconstruir puentes e iniciar una nueva dinámica.

El problema es que ese escenario se logró pagando un carísimo peaje de dolor. Dolor para ciudadanos concretos. Pesar para todos. Quizá el analista neozelandés destacaría que la mayoría de las intervenciones policiales fueron pulcras, sin daños colaterales.

CLAVES

Abrumados

Xavier Vidal-Folch

Pero los efectos de otras, menores en número pero mayores en visibilidad, dejaron el rastro de imágenes que deja la desmesura. Y otorgaron el premio icónico a la dirigencia secesionista que las buscó con denuedo, a efectos sacrificiales, martirológicos, heroicos: para vender al mundo.

Tiempo habrá para calibrar con exactitud el alcance de las responsabilidades de ese dolor.

Pero ayer ya se vio que la principal atañe al Govern y a sus aliados, por llamar a los catalanes a acudir a lo que sabían que era una encerrona, para capitalizar los desgarros de la gente de a pie en dividendos del infausto *procés*. Otra corresponde a la dirección política de los Mossos, cuyo benevolente absentismo inicial descargó sobre sus colegas la tarea asignada por el Tribunal Superior de Justicia de Cataluña: y multiplicó así su carga. Y la final es de aquellos responsables de los otros cuerpos que no aplicaron la prudencia imprescindible, con resultados brutales.

Tocará volver a la política: ya, para reañar heridas, físicas y emocionales; también para restaurar el Estatut, y al cabo, para abrir cauces de futuro. Pero, de momento, estamos abrumados.

EL ROTO

CONVERSACIÓN GLOBAL Isabel Ferrer | La Haya

Canciones pegadizas contra visitantes molestos

La estación de Ámsterdam evita con música a todo volumen que se pernocte en los pasillos

La estación central de trenes de Ámsterdam tiene dos entradas: una da a la ciudad propiamente dicha; la otra, a la bahía formada por el río IJ. En esta última se ha inaugurado un moderno vestíbulo repleto de tiendas y cafeterías similar a un bulevar urbano. El conjunto tiene gran éxito y un inconveniente

inesperado. Atrae grandes cantidades de jóvenes que pasan la tarde allí sin consumir nada. Otros se quedan hasta bien entrada la noche, con el consiguiente enfado de los tenderos y el resto del público. Para ahuyentarlos, la dirección de los ferrocarriles nacionales ha recurrido a la música que suena en

Efteling, el parque de atracciones más famoso del país, emitida a todo volumen.

Se trata de canciones muy pegadizas, pero también repetitivas. En un espacio abierto y con el bullicio adicional de un público familiar se soportan bien. En un interior, como los nuevos pasillos de la estación, pueden acabar exasperando al visitante. Justo lo que querían los responsables ferroviarios. Las melodías, de tipo carnavalesco, suenan —más bien atruenan— todos los días entre las cinco de la madrugada y las ocho de la mañana. Luego reaparecen desde las nueve de la noche hasta pasada la medianoche. A fuerza de repetirlas, los visitantes molestos claudican y se van.

La selección musical responde a un sondeo efectuado en 2015 por una radio nacional. La

conclusión de los oyentes fue que estos ritmos eran los peores. Llegaron incluso a calificarlos de "perforaorejas". Ese mismo año, una escuela cercana a Róterdam intentó desanimar a las pandillas de adolescentes que vagabundeaban por sus cercanías con armonías clásicas. Un error. Les gustaba el ambiente creado y no había forma de sacarlos de allí. Cuando probaron con las notas de Efteling, desaparecieron enseguida. De momento, algo parecido ocurre en la estación central de Ámsterdam. Según sus responsables, hay "menos pandillas y menos gente por la noche". Ruud Bos, de 81 años y autor de algunos de las melodías utilizadas, se lo ha tomado con deportividad. "Lo entiendo. Ponerlos tan fuerte tanto rato...", ha dicho, sin acritud.

Columna d'opinió 1		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La familia	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 8 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Espanña es el apellido que llevan tras de sí cada uno de los nombres de las comunidades autónomas. Si queremos trasladar la emocionalidad de los debates rupturistas a planos simbólicos, tenemos que imaginarnos a un montón de hermanos compartiendo una gran casa.	
Extracció de proposicions	Espanya és el denominador comú de totes les comunitats autònomes	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Explicació	Espanya és el denominador comú de totes les comunitats autònomes Verifica hipòtesi 3 De la proposició s'extreu la defensa de l'autor sobre el vincle entre comunitats autònomes en benefici de la unitat d'Espanya, fet que verifica H3.	

Espanya és la suma de cada un dels seus territoris, cadascun d'ells amb les seves peculiaritats, però tots ells imprescindibles per ser forts com a país. En catalogar certs debats de rupturistes denota que l'autor els concep com una amenaça per la unitat de l'Estat.

Espanya és la suma de cada un dels seus territoris, cadascun d'ells amb les seves peculiaritats, però tots ells imprescindibles per ser forts com a país. En catalogar certs debats de rupturistes denota que l'autor els concep com una amenaça per la unitat de l'Estat.

Columna d'opinió 1		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La familia	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 9 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	No hay duda de que la casa puede admitir reformas para que todos quepan en la cocina y no se tengan que hacer turnos durante las comidas. Si se ampliará el salón podríamos hacer grandes fiestas e invitar a los vecinos.	
Extracció de proposicions	Canviar la llei pot ajudar a solucionar el conflicte	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 4 llei	
Explicació	Canviar la llei pot ajudar a solucionar el conflicte Refuta hipòtesi 4 La proposició refuta H4, ja que contempla la possibilitat de reformar la llei.	
		Si no es canvia la llei, el conflicte català seguirà viu, en canvi, dialogar i arribar a acords per modificar certes lleis pot ser una solució efectiva per acabar amb els problemes de convivència i d'encaix. Afirmant que ampliant 'el salón' es podrien fer 'grandes fiestas' s'interpreta que les reformes no només són possibles, sinó que són necessàries.

Si no es canvia la llei, el conflicte català seguirà viu, en canvi, dialogar i arribar a acords per modificar certes lleis pot ser una solució efectiva per acabar amb els problemes de convivència i d'encaix. Afirmant que ampliant 'el salón' es podrien fer 'grandes fiestas' s'interpreta que les reformes no només són possibles, sinó que són necessàries.

Columna d'opinió 1		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La familia	
Autor	Ana Merino	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 10 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Apela (Catalunya) a la ruptura y amenaza con tabicar su dormitorio, llevarse la nevera y la mitad de la librería con el pasillo. También quiere la parte del salón con el aparador de la bisabuela a la que reivindica como suya mientras repudia su apellido y ya no identifica a sus hermanos.	
Extracció de proposicions	Catalunya es vol separar i ho vol fer de males maneres	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Catalunya es vol separar i ho vol fer de males maneres Verifica hipòtesi 7 Del fragment s'extreu una proposició que responsabilitza a Catalunya per rupturista i per egoista, fet que permet verificar H7.	

Davant l'absència d'autocrítica sobre per què Catalunya vol 'tabicar' el seu dormitori i repudiar el cognom de la seva àvia, l'autor es limita a carregar-li les culpes, a assenyalar-la com a la part responsable. I la presenta com el germà que, contràriament a la resta de la família, està equivocadament.

Davant l'absència d'autocrítica sobre per què Catalunya vol 'tabicar' el seu dormitori i repudiar el cognom de la seva àvia, l'autor es limita a carregar-li les culpes, a assenyalar-la com a la part responsable. I la presenta com el germà que, contràriament a la resta de la família, està equivocat.

Columna d'opinió 2		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Abrumados	
Autor	Xavier Vidal-Folch	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 11 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 i 2	Así que el referéndum independentista “efectivo, con todas las garantías y vinculante” que prometió el Govern no se ha producido: colapsó desde primera hora de la mañana, garantizando la pervivencia de la legalidad democrática. Y al mismo tiempo, la movilización popular- en parte secesionista, en otra porción antigubernamental y en ocasiones, de ambos signos- fue categórica, intensa, masiva.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser il·legal 2-Es va produir una gran mobilització	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i refuta hipòtesi 2 mobilització	
Explicació	1-El referèndum va ser il·legal Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitma el referèndum perquè l'autor el titlla d'il·legal, li treu tot el valor, fet pel qual es verifica H1. 2-Es va produir una gran mobilització Refuta hipòtesi 2 La segona proposició extreta refuta H2, la qual preveia la minimització de la mobilització.	

1-Tot i la promesa dels governants catalans, els resultats del referèndum no són vinculants sobre la base de la il·legalitat de l'acte.

1-Tot i la promesa dels governants catalans, els resultats del referèndum no són vinculants sobre la base de la il·legalitat de l'acte.

2-Una cosa és el referèndum com a votació vinculant, l'altre és la mobilització dels catalans. Aquesta va ser categòrica i no és una qüestió subjectiva, és un fet. Més de 2 milions de persones van participar en l'acte.

Columna d'opinió 2		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Abrumados	
Autor	Xavier Vidal-Folch	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 12 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7 Objectiu 2.3 – Hipòtesis 6 i 5	Pero ayer ya se vio que la principal (responsabilidad) atañe al Govern y a sus aliados, por llamar a los catalanes a acudir a lo que sabían que era una encerrona, para capitalizar los desgarrs de la gente de a pie en dividendos del infausto <i>procés</i> . Otra corresponde a la dirección política de los Mossos, cuyo benevolente absentismo inicial descargó sobre sus colegas la tarea asignada por el TSJC: y multiplicó así su carga. Y la final es de aquellos responsables de los otros cuerpos que no aplicaron la prudencia imprescindible, con resultados brutales.	
Extracció de proposicions	1-El Govern de la Generalitat és el principal responsable del conflicte 2-Els Mossos d'Esquadra haurien d'haver impedit el referèndum 3-L'actuació de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional va ser imprudent	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 Responsabilitat Verifica hipòtesi 6 Mossos Verifica hipòtesi 5 Agressions	
Explicació	1-El Govern de la Generalitat és el principal responsable del conflicte Refuta hipòtesi 7 La primera proposició assenyala la Generalitat com a màxim responsable, però no únic. Queda refutada H7. 2-Els Mossos d'Esquadra haurien d'haver impedit el referèndum Verifica hipòtesi 6 La segona proposició condemna l'absentisme laboral dels Mossos i verifica H6. 3-L'actuació de la Guàrdia Civil i la Policia Nacional va ser imprudent Verifica hipòtesi 5 La tercera proposició determina que les agressions van ser desproporcionades donada la imprudència policial. Verifica la H5.	

1-Assenyala el Govern català com a màxim responsable, però també acusa els cossos de seguretat per la manera com van actuar, condicionant de manera negativa els esdeveniments.
2-Critica la passivitat dels Mossos per no evitar la celebració del referèndum i, per tant, complir amb el mandat judicial. A causa d'aquesta passivitat els presenta com a causants indirectes dels cops produïts pels altres cossos policials.
3-Deixa clar que l'actuació de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil no va ser prudent, és a dir, que va ser desproporcionada. D'aquesta manera està condemnant les càrregues policials per la seva duresa.

Columna d'opinió 2		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Abrumados	
Autor	Xavier Vidal-Folch	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 13 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	Tocarà volver a la política: ya, para restañar heridas, físicas y emocionales; también para restaurar el Estatut, y al cabo, para abrir cauces de futuro. Pero, de momento, estamos abrumados.	
Extracció de proposicions	La solució del conflicte passa per recuperar el diàleg polític perdut	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 4 llei i 8 context	
Explicació	La solució del conflicte passa per recuperar el diàleg polític perdut Refuta hipòtesi 4 La proposició refuta H4, ja que s'aposta pel diàleg com a solució al conflicte.	

Al dir 'volver a la política', l'autor ens està dient que s'ha deixat de fer política, estancant-se el conflicte al voltant de la llei. Si bé per l'autor les lleis s'han de complir, la solució exigeix tornar a dialogar i assolir acords polítics.

Al dir 'volver a la política', l'autor ens està dient que s'ha deixat de fer política, estancant-se el conflicte al voltant de la llei. Si bé per l'autor les lleis s'han de complir, la solució exigeix tornar a dialogar i assolir acords polítics.

El 'sí' a la independencia supone rechazar el vínculo entre los pueblos de España, que tienen mucho que ofrecer en el concierto mundial desde una articulación de unidad y pluralidad que tan pocos países han sabido engarzar

Un relato de España

ADELA CORTINA

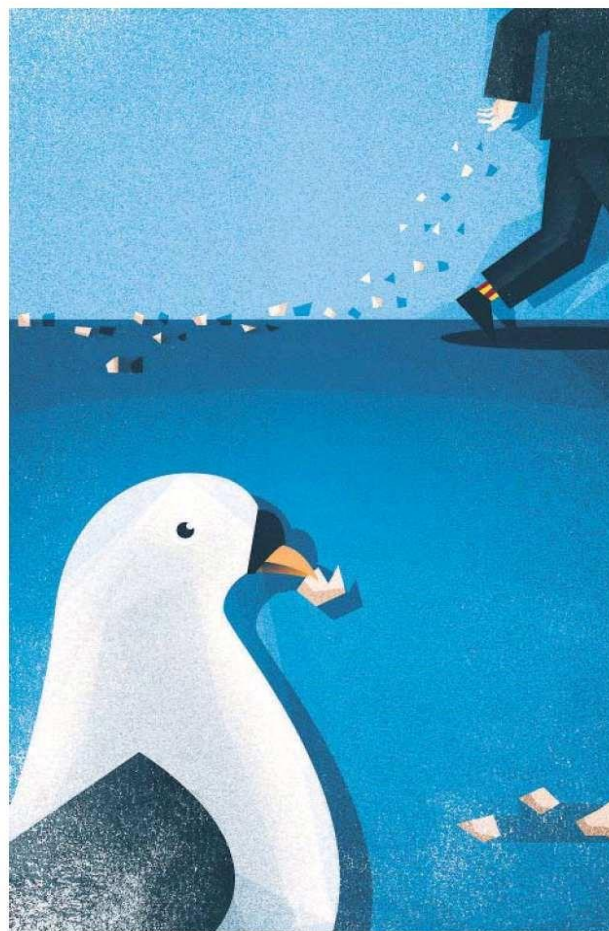
En 1937, se publicó *Viento del pueblo*, el poemario del alicantino Miguel Hernández, que cuenta entre sus poesías con la que da título al libro. "Vientos del pueblo me llevan, / vientos del pueblo me arrastran, / me esparcen el corazón / y me aventan la garganta" es el célebre comienzo de un texto empeñado en mostrar que no es ese un pueblo de bueyes, dispuestos a doblar la cerviz, sino ansioso de libertad y señorío. ¿Quiénes componen el pueblo? Miguel Hernández va desgarrando los nombres de todos los pueblos de España y caracteriza a cada uno de ellos con un rasgo alentador: "Asturianos de braveza, / vascos de piedra blindada..." y así hasta haber nombrado a todos los que componen el conjunto de esa España, en que, según él, nunca medraron los bueyes.

Hace algunos días, en las páginas de este diario, José Juan Toharia lamentaba que en el conflicto territorial que estamos viviendo en nuestro país sólo los independentistas hayan contado un relato, que se ha ido imponiendo por sintonizar con los sentimientos de una parte de la población, y sobre todo por falta de alternativa. No parecen existir otras narraciones, capaces de ilusionar a las gentes en otro sentido, y eso favorece la causa independentista.

Y es verdad que las personas interpretamos los hechos desde los relatos que se han ido inscribiendo en nuestro cerebro desde la infancia y que se encuentran muy próximos a las emociones. Es verdad que las narraciones son indispensables para llegar al sentimiento; por eso, todas las culturas educan a sus miembros contando cuentos y parábolas que hunden sus raíces en el pasado y proyectan el futuro. Pero también es cierto que, como decía Lakoff, las historias para ser fecundas, no sólo tienen que ser atractivas, sino, sobre todo, tienen que ser verdaderas. Tienen que unir —añadiría yo— sentimientos y razón, convencer con argumentos, y no sólo persuadir con recursos emotivos, porque deben llegar a la razón de las personas concretas, que es una razón cordial. Y no es de recibo distorsionar los hechos para acoplarlos a una historia que puede ser eficaz en movilizar sentimientos, pero falsa. La posverdad es sencillamente mentira, y rompe el vínculo humano de la comunicación en provecho de quien la cuenta, se mida ese provecho en votos o en dinero.

El relato de España en que creímos muchos de nosotros es el de Miguel Hernández, el de un conjunto de pueblos a los que la historia, con sus avances y retrocesos, ha ido uniando, y que pueden aportar cada uno mucho de positivo al acervo común; una aportación que, afortunadamente, no siempre se mide en dinero, como querría una sociedad mercantilizada.

Creímos en un conjunto de pueblos, con sus peculiares historias y tradiciones, pero con una historia y una lengua compartidas, que nos ligaba a nuestra América, situada al otro lado del Océano Atlántico, y entre los que podía existir el proyecto compartido de organizar una sociedad más justa, tanto en la propia casa, como en el concierto de los

NICOLÁS AZNÁREZ

No es de recibo distorsionar los hechos para acoplarlos a una historia falsa

Hay una desoladora escena de enfrentamiento entre dos entelequias: Madrid y Cataluña

países. Podíamos hacerlo precisamente porque había un vínculo cultural y, a la vez, peculiaridades diversas, pero además porque existían diferencias económicas entre las regiones, y la solidaridad entre ellas podía propiciar esa reducción de las desigualdades entre los ciudadanos que es la marca de cualquier proyecto progresista. Tal vez los términos "izquierda" y "derecha" oscurecen la realidad más que iluminarla, y habría que sustituirlos por "progreso" y "regreso", denunciando por regresivo cualquier intento de quebrar una unidad en lo diverso que ya existe.

Sin embargo, en el actual debate so-

bre la organización territorial de España se ha producido un inmisericorde empobrecimiento de aquella perspectiva amplia. El número de protagonistas del relato parece haberse reducido a dos: el Gobierno de Mariano Rajoy en el marco del Estado y la Generalitat de Cataluña y quienes salen a las calles pidiendo la independencia. Han desaparecido del horizonte los "extremeños de centeno, / (...) / aragoneses de casta" y cuantos intervenían en nuestra historia común, junto a los "catalanes de firmeza", y ha quedado en la desoladora escena un enfrentamiento entre una entelequia llamada "Madrid" y otra, igual de difusa, llamada "Cataluña". Ninguna de ellas corresponde a una realidad social de carne y hueso, ninguna de ellas tiene verdadera encarnadura social.

Y no sólo porque la mayoría de los catalanes no son independentistas, y habría que decir en el mejor de los casos "una parte de los catalanes", sino porque apostar por la independencia de Cataluña no es decir no a Rajoy y a un "Madrid" inventado. Tampoco es decir no al Partido Popular. El sí a la independencia supone rechazar el vínculo con las gentes de esos pueblos de España, que tal vez no sean tan bravíos como los soñaba Miguel Hernández, pero tienen mucho que ofrecer en el concierto mundial desde esa articulación de unidad y pluralidad que tan pocos países han sabido engarzar con tanto respeto, si es que hablamos de cultura, tradiciones o lengua. Baste comprobar la diferencia con otros países, por otra parte, espléndidos como Alemania o Francia, bastante menos sensibles al cuidado de lo diverso. Si en nuestro caso hablamos de desigualdad económica, no de diversidad cultural, entonces entramos en la discusión sobre la justicia distributiva y la solidaridad, no sobre cuestiones de identidad.

Sin embargo, como los relatos arrancan del pasado y, sobre todo, han de proyectarse al futuro, a las alturas del siglo XXI, en el horizonte de un mundo global, no creo que haya proyecto más ilusionante y atractivo que el que esbozaron los ilustrados en el siglo XVIII, haciendo pie en el estoicismo y el cristianismo: el de construir una sociedad cosmopolita en que sea posible erradicar la pobreza y el hambre, reducir las desigualdades, conseguir que ningún ser humano se vea obligado a emigrar, porque todos son ciudadanos de ese mundo. La globalización ha traído recursos que nunca pudimos soñar para ir adensando el grado de democratización de los distintos países, reforzando los vínculos legales y éticos con otras comunidades, que hoy en día ya comparten soberanía gracias a las uniones supranacionales, como la Unión Europea, y a la multiplicación de entidades internacionales, que podrían ser el germen de una gobernanza mundial. Es, sin duda, un proyecto y un relato que une los sentimientos a la razón.

Adela Cortina es catedrática de Ética y Filosofía Política de la Universidad de Valencia, miembro de la Real Academia de Ciencias Morales y Políticas y directora de la Fundación Étnor.

Columna d'opinió 3		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Un relato de España	
Autor	Adela Cortina	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 14 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	El sí a la idependencia supone rechazar el vínculo entre los pueblos de España, que tiene mucho que ofrecer en el concierto mundial desde una articulación de unidad y pluralidad que tan pocos países han sabido engarzar.	
Extracció de proposicions	Espanya té un gran potencial sempre que es mantingui unida	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Explicació	Espanya té un gran potencial sempre que es mantingui unida Verifica hipòtesi 3 De la proposició extreta es dedueix la feblesa d'Espanya si es divideix, fet que verifica H3.	
		Com que la independència va en contra de la indivisibilitat d'Espanya, l'autora l'ataca i prescindeix de fer l'exercici de comprendre que poden haver-hi causes més profundes per desitjar-la, siguin identitàries o econòmiques. Cortina es limita a entendre la independència com un desig fonamentat en danyar Espanya i acabar amb una unitat que entén que és clau en el potencial del país.

OPINIÓN

La primera vez la Historia actúa en tragedia; la segunda, en comedia. Cataluña, en el punto de mira, hace correr a los manifestos como la pólvora. Los manifestos suelen comenzar por una invocación que señala culpables. Y el nacionalismo se lleva la palma. Pero lo cierto es que yo no me atrevo a decir que el patriotismo es la madre de todos los males. Más bien me suele parecer una virtud y en esto acuerdo con tradiciones muy solventes. De modo que esa soflama no se me alcanza. Por lo mismo, guardo con Cataluña una relación peculiar. Siempre me ha parecido una nación. No voy a decir que adorable... tiene sus cosas, como todas. Es, por ejemplo, conservadora en exceso según mi idea, porque tantos años de gobierno de la derecha, aunque sea catalana, no pasan en balde. Pero posee muchas virtudes también.

Tengo amigos y amigos de allí en cantidades abundantes. Los disfruto. Procuro ir poco. El que sus gobernantes se hayan dedicado al expolio sistemático, el atraco y la edificación rápida de una fortuna familiar pues... no me parece bien. Es como si hubieran tenido mucha prisa. Venga de robar a pleno pulmón jadeante mientras también se daban al adoctrinamiento patriótico. O sea, como si no confiaran en el adoctrinamiento. Tengo yo la idea antigua de que los patrimonios se hacen durante generaciones, con pulso sostenido que los conserva; no por viajes sistemáticos a paraísos fiscales cercanos corriendo locamente por las carreteras. Apurando el tiempo como si quedara poco. Quienes hacen esto no son gente correcta. Ningún buen burgués *noucentista* lo habría aprobado. Pero es que van no quedando casi de esos. Bajo el mismo manto hay otras caras. En realidad, en Cataluña es como si hubiera habido una defección de las clases dirigentes. Yo ya no sé dónde se esconden los descendientes de los que encargaron las mansiones modernistas. Ni tampoco adónde fueron todos aquellos clérigos

La independencia del 'balconet'

AMELIA VALCÁRCCEL

tan galicanos que inventaron las formas de devoción a la moda a la sombra de la Sagrada Familia. Incluso el patriotismo *noucentista* se ha ido. Todo se ha desvanecido y queda solamente el decorado. Como si las gentes del común se hubieran quedado solas y a solas. En un decorado.

Barcelona, cabeza del país, aunque Las Ramblas rebose, me parece una ciudad solitaria.

No es digno montar un referéndum que no lo es para salir de nuevo al balcón a lanzar proclamas

Las Olimpiadas la sacaron de su mormera quizá solo un corto tiempo. La ciudad era la bella durmiente desde la Guerra Civil. Y cuando la Transición terminó se dijo que más bien parecía el *Titanic*. Estas visiones dependen de los relatos de cada quien. Ya sé que el mío es personal. Son mis percepciones, subjetivas, porque así perciben los sujetos. Creo que la ciudad mastica una orfandad

que viene de antiguo. Lo menos desde la Semana Trágica. O desde Cambó. Cuando su vocación de gobierno fue frustrada. Durante la República tampoco corrieron buenos vientos. Ni cuajó el "principio dispositivo", ni lo hicieron las proclamas desde sucesivos balcones. Ni Macià ni Companys. Bien al contrario, la lucha obrera dispuso del escenario para organizar sus propios combates civiles dentro de la locura general del 36. Y de todo ello tan solo quedó un relato, el que el exilio retomó en 1961. Ese, hidratado y engordado, es el que se sirve desde hace dos décadas a los viciosos del esquilmé. Un relato un tantico llorón y victimista que entretiene a las criaturas mientras los nuevos líderes corren con los sacos de billetes.

No es aixó. No es digno, ni serio, ni presentable en sociedad. A una gente que se levanta para trabajar todos los días, o para buscar-se las sopas, no se les puede enganar con la independencia del balconet. Un balconet más. Otro que sumar a los ya habidos. A más de los habidos. No es digno montar un referéndum que no lo es para poder salir de nuevo al balconet a lanzar proclamas. De esas gentes, unas cuantas, se visten con *esteladas* a modo de capichuela. Pero no es eso lo que está en el contrato. Quienes gobiernan tienen ciertos deberes de cuidado. Sabe cualquiera que a los niños no hay que dejarlos solos. Aunque griten muy fuerte y digan que no tienen miedo. Esta fuga adolescente nos muestra la difícil y fina línea entre lo heroico y lo ridículo. Y pocas cosas hay menos patrióticas que dejar en ridículo al propio solar. Los que aprendimos a cantar en catalán a la libertad nos sentimos dolidos con toda esta comedia que, en vez de ser heroica, tira a bufa. Otra independencia del balconet no le conviene a nadie. Si no tienes plan B, ni se te ocurra comenzar. No es aixó.

Amelia Valcárcel es catedrática de Filosofía Moral y Política de la UNED y miembro del Consejo de Estado.

ROS

Columna d'opinió 4		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La independència del 'balconet'	
Autor	Amelia Valcárcel	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 15 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	A una gente que se levanta para trabajar todos los días o para buscarse las sopas no se les puede engañar con la independencia del balconet. Un balconet más. Otro que sumar a los ya habidos. A más de los habidos. No es digno montar un referéndum que no lo es para salir de nuevo al balcón a lanzar proclamas.	
Extracció de proposicions	No va ser un referèndum el què va tenir lloc	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Explicació	No va ser un referèndum el què va tenir lloc Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per inexistent i permet verificar H1.	L'autor no concreta què va ser, però deixa clar que un referèndum no. Per restar significació a l'acte assegura que es va fer més per desig, que no pas per legitimitat, de sortir al balcó de la Generalitat a proclamar una hipotètica República Catalana.

ANÁLISIS

Esto sí es un referéndum... probablemente

TEODORO LEÓN GROSS
El referéndum està operando con la ruptura lógica del cuadro de la pipa de René Magritte, titulado *Ceci n'est pas une pipe* (*Esto no es una pipa*): el ojo ve una cosa y el mensaje dice lo contrario. La consigna de la Generalitat proclama "Esto sí es un referéndum" aunque se vea la ficción desde minutos antes de la apertura de las urnas opacas —nunca mejor dicho— para aceptar votos en cualquier lugar, sin papeletas oficiales o sobres, sin sindicatura electoral, con la treta del censo universal y observadores internacionales que ni Maduro. No cumple ningún requisito para serlo, pe-

ro el portavoz de la Generalitat, Jordi Turull, ha anunciado —"con garantías, tal como nos comprometimos"— que esto sí es un referéndum.

El independentismo ha buscado la lógica del Test del Pato de Riley: "Si anda como un pato, nada como un pato y vuela como un pato, entonces probablemente sea un pato". En definitiva, si hay urnas como en un referéndum, si hay colegios electorales como en un referéndum y hay votantes como en un referéndum, entonces es un referéndum. El propio Magritte, al explicar su cuadro, mencionaba que en efecto aquello no es realmente una pipa sino una representa-

ción, puesto que esa pipa del cuadro no se puede llenar de tabaco y fumarse. Eso es exactamente lo que sucede con el 1-O, al margen de la ley y las garantías elementales: no se trata de un referéndum sino de una representación.

Nada hace pensar que vayan a rectificar y a plantear otra hoja de ruta desde la política. Probablemente los líderes independentistas incluso consideren un éxito su estrategia. Tras lograr la mundialización del conflicto, han obtenido el botín de las fotografías anheladas. Como advertía *Süddeutsche Zeitung*, los independentistas han actuado "buscando una foto para el mundo". En las prime-

ras horas, desde *The Guardian* a *Clarín*, muchos diarios abrían con imágenes de violencia policial; y desde *Frankfurter Allgemeine* o *Le Monde* al *Dagens Nyheter* sueco, con las fuerzas de seguridad reprimiendo el voto. Objetivo cumplido. En definitiva, el cuadro de la pipa de Magritte pertenece a la serie *La traición de las imágenes*.

La batalla que ellos tratan de dar en este momento nada tiene que ver con el resultado. Eso está descontado desde mucho tiempo antes. Su pelea es con el principio de realidad, para lograr la aceptación de que allí está sucediendo un referéndum real que ha sido reprimido violentamente por un Estado antidemocrático. No importa lo que sea realmente. Como decía Groucho: "¿A quién va a creer usted, a mí o a sus propios ojos?". Los líderes independentistas han confiado en que los catalanes no crean a sus ojos, sino a ellos.

Columna d'opinió 5		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 16 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	La consigna de la Generalitat proclama “Esto sí es un referéndum” aunque se vea la ficción desde minutos antes de la apertura de las urnas opacas-nunca mejor dicho-para aceptar votos en cualquier lugar, sin papeletas oficiales o sobres, sin sindicatura electoral, con la treta del censo universal y observadores internacionales que ni Maduro.	
Extracció de proposicions	El referèndum és una ficció inventada per la Generalitat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Explicació	El referèndum és una ficció inventada per la Generalitat Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per entendre'l com una ficció i permet verificar H1.	
		León utilitza el sistema de votació, l'absència de paperetes oficials o l'ús del cens universal per dir al lector que no es pot considerar un referèndum seriós perquè no compleix cap requisit i només va ser una representació. En fer referència als observadors internacionals en relació a Maduro està afirmant que aquests estaven condicionats amb antelació per determinar un veredict favorable a l'independentisme, presentant així el referèndum com una representació.

Columna d'opinió 5		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 17 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Esto es exactamente lo que sucede con el 1 de octubre, al margen de la ley y las garantías elementales: no se trata de un referéndum sino de una representación. Nada hace pensar que vayan a rectificar (los líderes independentistas) y a plantear otra hoja de ruta desde la política.	
Extracció de proposicions	Els líders independentistes no estant fent política, haurien de rectificar	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Els líders independentistes no estant fent política, haurien de rectificar Verifica hipòtesi 7 La segona proposició concreta que qui ha de rectificar és una part, la Generalitat, verificant així H7.	

Assenyala als líders independentistes com la part responsable del problema per com estan actuant, fora dels límits de la política segons l'autor, és a dir, del marc jurídic. D'aquí que no assenyali el govern espanyol.

Assenyala als líders independentistes com la part responsable del problema per com estan actuant, fora dels límits de la política segons l'autor, és a dir, del marc jurídic. D'aquí que no assenyali el govern espanyol.

Columna d'opinió 5		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	COMENTARI
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 18 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Su pelea es con el principio de realidad, para lograr la aceptación de que allí está sucediendo un referéndum real que ha sido reprimido violentamente por un estado antidemocrático. No importa lo que sea realmente.	
Extracció de proposicions	Realment, la repressió violenta no va existir	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Explicació	Realment, la repressió violenta no va existir Verifica hipòtesi 5 La proposició nega qualsevol tipus de repressió violenta en la realitat i verifica H6.	

ANÁLISIS

Bajo la mirada del mundo

LLUÍS BASSETS

El mundo nos miraba y no le ha gustado lo que ha visto. El balance no puede ser peor para la imagen del Gobierno y como corolario de España. Rajoy ha evitado el referéndum de autodeterminación, pero el precio que ha pagado ha sido el de una severa erosión del prestigio democrático español.

Los socios europeos esperaban que hiciera lo que tenía que hacer, especialmente para evitar que la crisis catalana se convirtiera en crisis europea. Pero que lo hiciera bien. Tenía muchas cosas a favor: el principio de legalidad, también una solidaridad europea de principio y obligada entre socios, incluso el interés común en reforzar

el camino de unión y la integración. El Gobierno independentista hizo su propia contribución al desprestigiarse ante los socios internacionales, primero, con su irresponsable gestión de los atentados del 17 de agosto, convertidos en ocasión para erosionar al Gobierno en Madrid, y luego, con la fraudulenta aprobación parlamentaria de las dos leyes iliberales de desconexión, la del referéndum y la de la transición y fundación de la república.

Con estas cartas en la mano, a Rajoy solo le faltaba paralizar el referéndum de forma que fuera aceptable y comprensible para el conjunto de España y especialmente para los preocupados socios europeos.

El combate que debía librar, se ha visto ahora, era consigo mismo. Primero contra su laconismo. Un dirigente político es, ante todo, alguien que sabe comunicar con los ciudadanos, explicarles lo que está haciendo y hacer comprensibles sus decisiones más difíciles. No es el caso de Rajoy, que incluso cuando debe dar cuenta de jornadas tan difíciles como la de ayer se atiene a un guion previsible e inane, sin capacidad alguna de conectar.

El segundo combate consigo mismo afecta al campo político, donde Rajoy se mueve como un presidente ausente, como si atendiera aquel viejo consejo del dictador: "Haga como yo, no se meta en políti-

ca". Rajoy la subarrienda a los abogados del Estado, a los jueces, a los fiscales, a los policías incluso, al final a los ciudadanos, confluendo así por pasiva en la inteligente técnica del *outsourcing* (externalización) de un *procés* que es digital y que ha confiado a los ciudadanos la realización práctica del referéndum. El resultado es la catástrofe del 1-O, en la que han sufrido físicamente los ciudadanos en manos de los policías, mientras los responsables de los delitos y los desperfectos, de uno y otro lado, se siguen enfrentando verbalmente a través de sus respectivos medios de comunicación.

Esto tampoco puede gustar fuera de España. No gustaba Puigdemont y ahora no gusta Rajoy. Y no gusta esta realidad de dos Gobiernos enfrentados en una situación de doble poder, que evoca momentos prerrevolucionarios y alienta el recuerdo de los peores años de nuestra historia, cuando España se hizo triste y mundialmente célebre entre 1936 y 1939.

Columna d'opinió 6		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	COMENTARI
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 19 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Rajoy ha evitado el referéndum de autodeterminación, pero el precio que ha pagado ha sido el de una severa erosión del prestigio democrático español.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum no es va celebrar	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Explicació	1-El referèndum no es va celebrar Verifica hipòtesi 1 La negació de la celebració del referèndum el deslegitima i fa que la proposició verifiqui H1.	
		Afirma que Rajoy va evitar el referèndum, per tant, nega la seva existència i la legitimitat de les urnes i del recompte de vots.

Columna d'opinió 6		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Esto sí es un referéndum...probablemente	
Autor	Teodoro León	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 20 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5 Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	El resultado es la catástrofe del 1-O, en la que han sufrido físicamente los ciudadanos en manos de los policías, mientras los responsables de los delitos y los desperfectos, de uno y otro lado, se siguen enfrentando verbalmente a través de sus respectivos medios de comunicación.	
Extracció de proposicions	1-Les agressions policials van causar patiment físic 2-Tant els independentistes com els unionistes són responsables del conflicte	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 5 agressions i refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	1-Les agressions policials van causar patiment físic Refuta hipòtesi 5 La primera proposició reconeix el patiment, per tant, la duresa dels cops i refuta H5. 2-Tant els independentistes com els unionistes són responsables del conflicte Refuta hipòtesi 7 La segona proposició responsabilitza a les dues parts del conflicte, refutant H7.	

1-Si reconeix que van causar patiment físic, està reconeixent que la policia va actuar amb duresa i, per tant, amb desproporcionalitat, condemnant així la seva actuació. Si defensés les agressions, no se centraria a destacar el patiment de la part vulnerable, en aquest cas els ciutadans que volien votar.
2-Responsabilitza els diferents actors polítics per limitar-se a desacreditar els oponents mitjançant declaracions a través dels mitjans de comunicació, prescindint de fer política per desencallar un conflicte cada cop més agreujat. No responsabilitza a una part en funció de la seva ideologia, apunta a totes direccions.

1-Si reconeix que van causar patiment físic, està reconeixent que la policia va actuar amb duresa i, per tant, amb desproporcionalitat, condemnant així la seva actuació. Si defensés les agressions, no se centraria a destacar el patiment de la part vulnerable, en aquest cas els ciutadans que volien votar.

2-Responsabilitza els diferents actors polítics per limitar-se a desacreditar els oponents mitjançant declaracions a través dels mitjans de comunicació, prescindint de fer política per desencallar un conflicte cada cop més agreujat. No responsabilitza a una part en funció de la seva ideologia, apunta a totes direccions.

Hemos perdido todos

JAVIER AYUSO

La jornada del referéndum ilegal por la independencia de Cataluña ha concluido con el peor escenario de los posibles: el Gobierno de la nación ha tenido que utilizar las fuerzas del orden para evitar una votación, que se ha llevado a cabo ante la mirada de todo el mundo. Demasiados platos rotos en una disputa en la que el Estado llevaba semanas anunciando un frac-

so, el de los secesionistas, que no se ha producido. Hemos perdido todos.

Es verdad que el responsable último de la insurrección es el Gobierno de la Generalitat, con la ayuda de todos los grupos civiles, movimientos políticos y medios de comunicación subvencionados con el dinero de los contribuyentes. Es verdad que los independentistas se han saltado todas las leyes y han despreciado

la opinión de la mayoría de los catalanes. Pero eso ya lo sabíamos hace un mes, hace una semana y ayer. Lo preocupante es que el Ejecutivo de Mariano Rajoy no ha sido eficaz ni en su respuesta judicial y administrativa, ni en su discurso político.

Hoy estamos peor que ayer. Mucho peor. Los insurrectos han consumado su votación (aunque haya sido tramposa, de barra libre ante las urnas y sin

garantías) y caminan hacia la inmediata declaración de independencia, sin importarles ni el número de votos obtenidos (quién se va a creer lo que digan), ni las consecuencias de los próximos pasos de un Gobierno del Estado que ha quedado muy debilitado.

El día después del falso referéndum, la sociedad catalana está más fragmentada que nunca, mientras las instituciones de Cataluña han perdido toda su legiti-

midad. Pero en la batalla de las percepciones, los independentistas se sienten más fuertes y van a seguir hasta el final, con el apoyo indirecto de los grupos de la izquierda radical (Bildu y Podemos), que aprovecharon la jornada de ayer para romper todos los platos posibles, tirando desde sus cuentas en redes sociales.

Para evitar que se acabe rompiendo toda la vajilla, Mariano Rajoy debería cumplir cuanto antes lo anunciado ayer y plantear una propuesta con Pedro Sánchez, Albert Rivera y quien se quiera sumar, que esté a la altura de la gravedad del problema. Nadie duda a estas alturas que si se hubiera puesto en mar-

Columna d'opinió 7		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Hemos perdido todos	
Autor	Javier Ayuso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 21 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	El Gobierno de la nación ha tenido que utilizar las fuerzas del orden para evitar una votación, que se ha llevado a cabo ante la mirada de todo el mundo.	
Extracció de proposicions	El Govern s'ha vist obligat a imposar la força	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Explicació	El Govern s'ha vist obligat a imposar la força Verifica hipòtesi 5 La proposició defensa la necessitat de l'ús de la força per evitar el referèndum, minimitzant la duresa de les càrregues i verificant així H5.	
		El Govern de l'Estat no tenia una altra opció. Ha enviat les forces de l'ordre a donar cops per gust, ho ha fet perquè s'ha vist obligat en defensa de l'ordre constitucional. En certa manera, Ayuso justifica les agressions, independentment de la duresa, com a mitjà per aconseguir el fi: evitar la votació.

Columna d'opinió 7		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Hemos perdido todos	
Autor	Javier Ayuso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 22 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Es verdad que los independentistas se han saltado todas las leyes y han despreciado la opinión de la mayoría de los catalanes. Pero eso ya lo sabíamos hace un mes, hace una semana y ayer. Lo preocupante es que el Ejecutivo de Mariano Rajoy no ha sido eficaz ni en su respuesta judicial y administrativa, ni en su discurso político.	
Extracció de proposicions	L'Executiu de Rajoy també ha comès errors	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	L'Executiu de Rajoy també ha comès errors Refuta hipòtesi 7 De la proposició s'extreu que els independentistes no són els únics responsables, refutant H7.	

La responsabilitat dels independentistes és evident com demostra la violació de les lleis que han dut a terme fins a la celebració del referèndum, però això no exclou que el govern central també ha comès errors. No només ha estat ineficient des d'un punt de vista judicial i administratiu, també en el discurs polític.

La responsabilitat dels independentistes és evident com demostra la violació de les lleis que han dut a terme fins a la celebració del referèndum, però això no exclou que el govern central també ha comès errors. No només ha estat ineficient des d'un punt de vista judicial i administratiu, també en el discurs polític.

Columna d'opinió 7		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Hemos perdido todos	
Autor	Javier Ayuso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 23 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2 Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Los insurrectos han consumado su votación (aunque haya sido tramposa, de barra libre ante las urnas y sin garantías) y caminan hacia la inmediata declaración de independencia, sin importarles el número de votos obtenidos (quién se va a creer lo que digan), ni las consecuencias de los próximos pasos de un Gobierno del Estado que ha quedado muy debilitado. El día después del falso referéndum, la sociedad catalana está más fragmentada que nunca.	
Extracció de proposicions	1-La mobilització potser no va ser tant significativa com diuen 2-El referèndum no va ser verdader	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 2 mobilització	
Explicació	1-La mobilització potser no va ser tant significativa com diuen Verifica hipòtesi 2 La primera proposició minimitza la mobilització posant en dubte el nombre de vots totals, verificant H2. 2-El referèndum no va ser verdader Verifica hipòtesi 1 La segona proposició deslegitima el referèndum per fals i verifica H1.	
		1-Dient que la votació ha estat tramposa i que no es creu els resultats de la votació, l'autor està restant importància a la mobilització. 'Quién se va a creer lo que digan', és sinònim de dir que potser en comptes de 2 milions tan sols en van ser 1. 2-El referèndum va ser trampós, per tant, els seus resultats no es poden tenir en compte. L'acte va ser una falsedat.

1-Dient que la votació ha estat tramposa i que no es creu els resultats de la votació, l'autor està restant importància a la mobilització. 'Quién se va a creer lo que digan', és sinònim de dir que potser en comptes de 2 milions tan sols en van ser 1.

2-El referèndum va ser trampós, per tant, els seus resultats no es poden tenir en compte. L'acte va ser una falsedat.

Columna d'opinió 7		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Hemos perdido todos	
Autor	Javier Ayuso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 24 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Para evitar que se acabe rompiendo toda la vajilla, Mariano Rajoy debería cumplir cuanto antes lo anunciado ayer y plantear una propuesta con Pedro Sánchez, Albert Rivera y quien se quiera sumar, que este a la altura de la gravedad del problema.	
Extracció de proposicions	S'ha d'evitar que Espanya es trenqui	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Explicació	S'ha d'evitar que Espanya es trenqui Verifica hipòtesi 3 La proposició alerta que la unitat d'Espanya està en perill, verificant H3.	

Després del referèndum els independentistes poden proclamar la independència, un fet que atempta contra la indivisibilitat i el caràcter unitari d'Espanya.

Després del referèndum els independentistes poden proclamar la independència, un fet que atempta contra la indivisibilitat i el caràcter unitari d'Espanya.

Columna d'opinió 7		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Hemos perdido todos	
Autor	Javier Ayuso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 25 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	La respuesta del PP, el PSOE y Ciudadanos debe ser legal y política. Frenar la insurrección y proponer alternativas para un nuevo marco de convivencia.	
Extracció de proposicions	Amb la llei no n'hi ha prou per solucionar el conflicte	
Verificació / Refutació	Refuta l'hipòtesi 4 llei	
Explicació	Amb la llei no n'hi ha prou per solucionar el conflicte Refuta l'hipòtesi 4 La proposició implica que des de Madrid la resposta política ha de complementar la legal, refutant H4.	
		La resposta legal és necessària per resoldre el conflicte, però insuficient si no va acompanyada del diàleg polític amb Catalunya per modificar l'actual relació entre els catalans i la resta d'espanyols.

La resposta legal és necessària per resoldre el conflicte, però insuficient si no va acompanyada del diàleg polític amb Catalunya per modificar l'actual relació entre els catalans i la resta d'espanyols.

Pucherazo consumado (y tolerado)

RUBÉN AMÓN

En sentido tragicómico, podría decirse que la lluvia no disuadió la afluencia de los catalanes a las urnas. Por ejemplo, en la Escola Drassanes. Ubicada a unos metros de La Rambla y hasta descriptiva de la "normalidad" con que se desenvolvió el escrutinio. Se vitoreaba a una anciana que llegaba a votar en silla de ruedas. Y la Guardia Urbana garantizaba el orden de la cola multitudinaria. Acaso se echó de menos a los Mossos. No para cerrar la escuela, sino para votar.

El ejemplo del colegio puede considerarse restrictivo de cuanto ha representado el acaecer del primero de octubre, pero se antoja ilustrativo del fracaso de Mariano Rajoy en el compromiso de evitar el referéndum. Votar, se votó. Y donde no

se hizo, adquirió vuelo el relato victimista de la represión, acaso resumido o atomizado en la imagen de una anciana cuya frente sangraba y cuyas lágrimas de frustración conmovieron a la opinión pública —catalana, nacional, internacional, como si fuera la *pietà* del *Guernica* y el símbolo senatorial de un pueblo desarmado—.

Era imposible oponer un discurso alternativo al icono de la mártir. Y como quiera que no estamos en una batalla de ideas, ni de razones sino de símbolos y de propaganda, la consternación de la *mater dolorosa* consolida la versión de la patria oprimida, incluso proporciona un nuevo argumento emocional al caudal de las hormonas, las supersticiones y los sentimientos.

El Estado español no ha evitado el referéndum porque no tiene terminales abier-

tas en Cataluña y porque ha subestimado el sabotaje de los Mossos. Se les recibía con flores. Se les involucraba en la comisión de un delito colectivo. Y es verdad que el pucherazo de Carles Puigdemont conserva toda la gravedad de una fechoría a la democracia y de un fraude electoral, pero también expone el marco de independencia y de autonomía del proto-Estado catalán.

Objetaba Sáenz de Santamaría desde un embarazoso candor mediático que el referéndum no era un referéndum. Cabe entonces preguntarse por qué trató de impedirse. Por qué se proporcionó la coartada de la "violencia policial" (TV3). Por qué se desfiguró la imagen de la Guardia Civil. Y por qué el fracaso de la operación no conlleva responsabilidades políticas.

La idea de la rendición se antoja el escar-

miento de una jornada convulsa de la historia contemporánea de España. Recordaremos el primero de octubre como un éxito de la subversión —subversión inducida desde el sistema— y como una capitulación o una frustración del Estado central, caricaturizado en su impotencia o denunciado en su ferocidad represora. O no llega. O lo hace para repartir estopa. He aquí los extremos de esta gran consternación política.

No va a desaprovecharla Pablo Iglesias ni en el oportunismo ni en la colusión del populismo con el nacionalismo. El líder de Podemos ha otorgado credibilidad al gran pucherazo, lo ha revestido de honores políticos. Y lo ha hecho aspirando a incitar la sensibilidad de Miquel Iceta (PSC) y de Pedro Sánchez (PSOE), conscientes ambos de la toxicidad del *marianismo*.

Han sido Puigdemont y sus costaleros quienes han suspendido el Estado de derecho, pero la jerarquía de la responsabilidad no contradice la negligencia con que Rajoy se ha mostrado como un estadista miope y expuesto más que nunca al castigo de la moción de censura.

 PRINTED AND DISTRIBUTED BY PRESSREADER
PressReader.com +1 604 270 4604
COPYRIGHT AND PROTECTED BY APPLICABLE LAW

Columna d'opinió 8		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Pucherazo consumado (y tolerado)	
Autor	Rubén Amón	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 26 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2	En sentido tragicómico, podría decirse que la lluvia no disuadió la afluencia de los catalanes a las urnas.	
Extracció de proposicions	Els catalans que van anar a votar van ser abundants	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 2 mobilització	
Explicació	Els catalans que van anar a votar van ser abundants Refuta hipòtesi 2 La proposició no minimitza la mobilització reconeixent l'abundància de votants i refutant H2.	
		Reconeixent l'afluència i, per tant, l'abundant participació dels catalans al referèndum, l'autor reconeix la importància de l'acte des del punt de vista de la mobilització, independentment de la legalitat de l'acte.

Columna d'opinió 8		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Pucherazo consumado (y tolerado)	
Autor	Rubén Amón	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 27 Permet avaluar: Objectiu 2.1- Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 - Hipòtesi 6	El Estado español no ha evitado el referéndum porque no tiene terminales abiertas en Cataluña y porque ha subestimado el sabotaje de los Mossos. Se les recibía con flores. Se les involucraba en la comisión de un delito colectivo.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum s'ha celebrat, però es tracta d'un delictu col·lectiu 2-Els Mossos van sabotejar l'Estat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i 6 Mossos	
Explicació	1-El referèndum s'ha celebrat, però es tracta d'un delictu col·lectiu Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum pel seu caràcter delictiu, verificant H1. 2-Els Mossos van sabotejar l'Estat. Verifica hipòtesi 6 La segona proposició crítica els Mossos per anar en contra de l'organisme que el dirigeix, verificant H6.	1-A diferència de molts altres columnistes del diari, Amón reconeix que votar es va votar, però deslegitima el referèndum catalogant-lo de delictu col·lectiu i carrega contra l'Executiu espanyol per incapacitat de frenar-lo. 2-Els Mossos no només van prescindir de complir amb la seva obligació d'aturar un delictu, sinó que en van formar part sabotejant l'Estat i el mandat judicial. Van deixar votar als ciutadans, fet que els converteix en còmplices dels independentistes.

Columna d'opinió 8		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Pucherazo consumado (y tolerado)	
Autor	Rubén Amón	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 28 Permet avaluar: Objectiu 2.2- Hipòtesi 3 Objectiu 2.3 - Hipòtesi 5	Recordaremos el primero de octubre como un éxito de la subversión-subversión inducida desde el sistema- y como una capitulación o una frustración del Estado central, caricaturizado en su impotencia o denunciado en su ferocidad represora.	
Extracció de proposicions	1-L'1 d'octubre, com a subversió, atempta contra l'estabilitat d'Espanya 2-Les agressions policials van ser ferotges	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat i refuta hipòtesi 5 agressions	
Explicació	1-L'1 d'octubre, com a subversió, atempta contra l'estabilitat d'Espanya Verifica hipòtesi 3 La primera proposició presenta l'1 d'octubre com una subversió a l'Estat, verificant H3. 2-Les agressions policials van ser ferotges Refuta hipòtesi 5 La segona proposició refusa les càrregues policials titllant-les de ferotges i refutant H5.	1-Si l'autor cataloga el que va passar l'1 d'octubre de subversió és perquè veu amenaçada la unitat d'Espanya, ja que es tracta d'un moviment revolucionari caracteritzat per la destrucció de l'estabilitat política o social del país. 2-En aquest mateix article, Amón recrimina als Mossos no haver frenat les votacions, però condemna la desmesura en el cas de les forces de seguretat espanyoles. Parla d'una repressió caracteritzada per la ferocitat, és a dir, per una agressivitat i una crueltat desproporcionada.

Columna d'opinió 8		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Pucherazo consumado (y tolerado)	
Autor	Rubén Amón	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 29 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Han sido Puigdemont y sus costaleros quienes han suspendido el Estado de derecho, pero la jerarquía de la responsabilidad no contradice la negligencia con que Rajoy se ha mostrado como un estadista miope y expuesto más que nunca al castigo de la moción de censura.	
Extracció de proposicions	Rajoy també és culpable per incompetència política	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Rajoy també és culpable per negligència política Refuta hipòtesi 7 Segons la proposició, els governants catalans no són els únics responsables, verificant H7.	El fet que Puigdemont i els seus siguin els màxims responsables, no exclou de responsabilitat a Mariano Rajoy, a qui titlla d'incompetent com a responsable polític de l'Estat. L'autor creu que Rajoy no ha sabut gestionar el conflicte polític des de la seva posició de màxim responsable del poder executiu.

Manuel Vilas

La vergüenza

Los hijos de quienes construyeron la democracia no han sabido defenderla

Y hemos llegado al día de hoy habiendo derrochado energía política de la manera más inútil y miserable. Si se hubiera gastado esa energía civil en crear empleo, en generar riqueza, en cultura y en ciencia, habríamos dado un paso de gigante. Y en este 2 de octubre en vez de tener un país que hable de progreso tenemos un país que habla de enfrentamiento y desintegración. No nos merecemos los políticos que tenemos, pero están hechos a nuestra imagen y semejanza.

Quien ha salido agraviado de esta crisis política sin precedentes ha sido el prestigio de nuestra democracia. Y una democracia prestigiosa genera prosperidad, y quien lucra esa prosperidad son las clases medias.

Llama la atención que, desde la supuesta izquierda que dice representar, Pablo Iglesias no advirtiera nunca de que quienes iban a perder en esta crisis eran los trabajadores. La izquierda calló la mayor, a saber: que la independencia de Cataluña crea una

inestabilidad económica cuyo principal perjudicado son las rentas más bajas de nuestra sociedad. El político más decepcionante ha sido el líder de Podemos, porque él sí tenía crédito moral para haber ayudado a mantener no la dignidad del Gobierno sino la dignidad del Estado, que es la dignidad de un sistema productivo, de una convivencia y de una cultura democrática. Dilapidar el crédito de la democracia española y sembrar dudas sobre la misma en el plano internacional ha sido la gran tarea de Podemos y de la Generalitat.

Toda la crisis catalana parece una conspiración para hundir el progreso material de las clases medias. Mariano Rajoy, por su parte, lleva instalado en la incompetencia en lo que afecta al problema catalán desde hace años. Su incapacidad política para gestionar esta crisis será, dentro de un par de generaciones, pregunta de examen en Selectividad. Nadie con poder ha sabido defender bien el Estado y defender el Estado es defen-

der a los ciudadanos más pobres y más necesitados. Tampoco la Monarquía brilló por su utilidad. Y qué decir de la inanidad de Pedro Sánchez, con su patética búsqueda del santogrial de la equidistancia.

Los hijos de cuantos construyeron históricamente la democracia española no han sabido defenderla, por impericia y por falta de discurso. Son las clases medias y los trabajadores los que van a pagar con su salario menguante la fantasía totalitaria de Puigdemont. Los trabajadores de Extremadura, de Asturias, de Galicia, de Aragón, de Andalucía, de Cantabria, de Castilla y León, de Valencia... y por supuesto de Cataluña, van a pagar a escote la factura de la gran cena mesiánica de Puigdemont y Junqueras. Hoy toda España es más pobre.

Hay dos cosas que ya unen para siempre a los catalanes y a los españoles en santo matrimonio: el sentimiento de la vergüenza política y del sórdido ridículo histórico que hemos hecho entre todos.

Columna d'opinió 9		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La vergüenza	
Autor	Manuel Vilas	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 30 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Y en este 2 de octubre en vez de tener un país que hable de progreso tenemos un país que habla de enfrentamiento y desintegración.	
Extracció de proposicions	El debat de la desintegració és present a Espanya	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Explicació	El debat de la desintegració és present a Espanya Verifica hipòtesi 3 La proposició reconeix l'amenaça de desintegració del país, verificant H3.	
		Parlar de progrés blindaria la unitat i indivisibilitat d'Espanya com a país, parlar d'enfrontament i desintegració com és el cas suposa una amenaça que pot traduir-se en el trencament d'Espanya. La nació està en perill, hi ha uns quants que volen dissoldre la seva unitat.

Columna d'opinió 9		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La vergüenza	
Autor	Manuel Vilas	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 31 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Mariano Rajoy, por su parte, lleva instalado en la incompetencia en lo que afecta al problema catalán desde hace años. Su incapacidad política para gestionar esta crisis será, dentro de un par de generaciones, pregunta de examen en Selectividad.	
Extracció de proposicions	Mariano Rajoy és incapaç de gestionar el problema català	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	Mariano Rajoy és incapaç de gestionar el problema català Refuta hipòtesi 7 La proposició veu a Rajoy com a part del problema, refutant H7.	
		Si bé en l'article parla de 'Fantasia totalitaria' de Puigdemont, aquest fragment deixa clar que el president de la Generalitat no és l'únic responsable. Destaca la incapacitat durant anys de Rajoy per gestionar el conflicte polític, fet que li carrega part de la responsabilitat.

Columna d'opinió 9		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	La vergüenza	
Autor	Manuel Vilas	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 32 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	Los hijos de cuantos construyeron históricamente la democracia española no han sabido defenderla, por impericia y por falta de discurso.	
Extracció de proposicions	El discurs polític és necessari per defensar la democràcia	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 4 llei	
Explicació	El discurs polític és necessari per defensar la democràcia Refuta hipòtesi 4 La proposició exclou la llei com a única solució al conflicte, refutant H4.	
		Ha faltat habilitat i discurs polític, una condició indispensable per defensar la democràcia. Si el que s'ha fet és portar el conflicte al terreny judicial i l'autor veu indefensa la democràcia és que no entén la llei a solució suficient per si mateixa.

Ha faltat habilitat i discurs polític, una condició indispensable per defensar la democràcia. Si el que s'ha fet és portar el conflicte al terreny judicial i l'autor veu indefensa la democràcia és que no entén la llei a solució suficient per si mateixa.

ANÁLISIS

Nacionalismo y trinchera mediática

JORGE GALINDO

El mecanismo por el que estamos dispuestos a creer cualquier cosa que diga nuestro bando, y desacreditar la del contrario, no es nuevo ni desconocido para la psicología social. Se compone de muchos sesgos cognitivos: la tendencia a considerar como autoridad a quien tenemos más cerca y es más familiar, lo difícil que nos resulta cuestionar nuestro propio punto de vista, y lo reconfortante que es pensar que tenemos razón. Eso ayuda a entender por

qué, incluso en una situación como la que ayer se vivió en Cataluña, cuando cualquiera que quisiese cuestionar la actuación por parte del Estado tenía cientos de imágenes verídicas y contrastadas a su disposición, se acudió a otras que eran de dudosa procedencia, o directamente manipuladas.

Las noticias falsas funcionan particularmente bien en una situación de polarización, como ya hemos comprobado en otros muchos países recientemente, pero, si esta se da por la

confrontación creciente de dos nacionalismos, el entorno para su difusión es casi perfecto. No es casualidad, por ejemplo, que hayan sido las campañas del Brexit o de Donald Trump las que más se han alimentado de las maquinarias de creación de rumores. Su componente nacionalista ayudaba: esta ideología lleva en su ADN la diferenciación del propio grupo con respecto al resto, con lo que los sesgos cognitivos anteriormente descritos encuentran un espacio perfecto para retroali-

mentarse. La búsqueda de la razón se convierte entonces en un círculo vicioso.

El acto de poner una bandera en un balcón sirve como analogía relativamente cercana a abrir Facebook, Twitter y colgar en el perfil de uno todo aquello que sirva para subrayar y resaltar al grupo al que uno pertenece. Además, tienen una ventaja sobre la bandera: mientras esta es un signo ostensible e innegable de partidismo, un enlace es una fuente externa hasta que se demuestre lo contrario.

En la práctica no lo es, pero desenmascarar los bulos y la parcialidad de sus fuentes es costoso y complejo, con lo que pocas veces el resultado es claro e indiscutible incluso para

quien puso su parte para difundirlo. Así, a medida que aumenten las banderas en los balcones de toda Cataluña y de toda España, es de esperar que también lo hagan las informaciones poco contrastadas en los muros digitales de todos nosotros. La sensación de imposibilidad de confiar en la contraparte y en sus medios termina de definir la trinchera mediática, detrás de la que se coloca cada uno para disparar al otro lado con todos los pedazos de información que tiene a mano.

Este río revuelto es particularmente atractivo para dos tipos de pescadores interesados en lo que puedan ganar. Primero están los que buscan fomentar el caos. Así sucede, por ejemplo, con la Rusia de Putin

Columna d'opinió 10		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Nacionalismo y trinchera mediática	
Autor	Jorge Galindo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 33 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Incluso en una situación como la que ayer se vivió en Cataluña cuando cualquiera que quisiese cuestionar la actuación por parte del Estado tenía cientos de imágenes verídicas y contrastadas a su disposición, se acudió a otras que eran de dudosa procedencia, o directamente manipuladas.	
Extracció de proposicions	Hi ha imatges que confirmen la irregularitat de l'actuació policial	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 5 agressions	
Explicació	Hi ha imatges que confirmen la irregularitat de l'actuació policial Refuta hipòtesi 5 La proposició qüestiona les agressions en base a l'existència de nombroses imatges, refutant H5.	
		Si bé destaca que algunes de les imatges de la jornada van ser manipulades, reconeix que hi ha moltíssimes imatges que permeten qüestionar els cops policials i, per tant, considerar les agressions desproporcionades.

Columna d'opinió 10		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Nacionalismo y trinchera mediática	
Autor	Jorge Galindo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 34 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Las noticias falsas funcionan particularmente bien en una situación de polarización, como ya hemos comprobado en otros muchos países recientemente, pero, si está se da por la confrontación creciente de dos nacionalismos, el entorno para su difusión es casi perfecto.	
Extracció de proposicions	El conflicte confronta a 2 nacionalismes	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	El conflicte confronta a 2 nacionalismes Refuta hipòtesi 7 La proposició parla de confrontació entre dues parts i no d'una única part responsable, refutant H7.	

Si la confrontació és creixent entre dos nacionalismes, són dos els qui s'enfronten i en són els responsables. Són dos els que agreugen el conflicte i, per tant, comparteixen la responsabilitat d'aquest.

Asombro en el Rick's Café

JUAN CRUZ

Un referéndum ilegal, alentado por leyes hechas para ser violadas por ellos mismos. Un Govern que juega a la gallinita ciega con las urnas y con las papeletas. Los Mossos, que se esconden, como los libros, en el Monte de Piedad.

Y en esto que llega la Guardia Civil del malvado Mariano Rajoy. La manda el juez, pero es mejor decir que la envía el malvado Rajoy. ¿Para qué esta fuerza, dicen, si solo vamos a votar? Por la mañana Jordi Turull toca la corneta: todo está permitido, no hacen falta reglamentos. Oriol Junqueras dice que no es votar y cantar. Esto es vinculante. Él está en el casino, juega para ganar, y advierte

el botín. El botín es la independencia, *ara mateix*.

Luego vino la maldita policía. Y esas imágenes de la desmesura. Carles Puigdemont se encargó de ensartar enseguida las fotos como quien encuentra un juguete. La policía reprimiendo. Ada Colau y Pablo Iglesias y muchos otros mostraron su indignación. Colau, disfrazada en este caso de Chiquito de Barcelona, inyectó a Rajoy la medicina de su desprecio: "Cobarde".

La policía es fea por naturaleza; la del franquismo era feísima. Con Franco esto no pasaba exactamente. En democracia a la policía la llama un juez, le avisa de que en un algún sitio se juega ilegalmente y

es la policía la que interviene, no interviene un somatén. ¿Qué hace la policía? ¿Qué hicieron los Mossos, *els nostres mossos*, cuando la Generalitat los ha necesitado para hacer lo mismo? Los Mossos fueron como son tantas veces los policías, contundentes y duros. Los Mossos, los policías, en el Reino Unido, en Escocia y hasta en Canadá. La democracia tiene eso: tiene policía, para guardar las leyes, en los casinos, en los alrededores de los parlamentos, en los estadios de fútbol y hasta en las puertas de las iglesias. Y cuidan el cumplimiento de la ley, estén en el Gobierno el cobarde Rajoy o la audaz Colau. ¿O la ansiada república va a ser una república *sense Mossos*?

¿Desmesurada la policía? Claro, cualquiera con una porra en la mano es desmesurado. La desmesura hay que medirla ahora, para eso también hay leyes, y si se pasó la policía los jueces entrarán en ello también, están obligados, no basta que lo digamos desde la grada. La acción de la policía habrá sido desmesurada, seguramente, pero no ha resultado más ladina que la acción de quienes dijeron a la gente que este iba a ser un día normal y que no importaba que no fueran legales el referéndum, las urnas o las papeletas. Sorprenderse de que la policía entra donde se comete un delito es como asustarse de que te cobren en el supermercado.

Unos y otros, los que llevan armas y los que no, están sujetos al imperio de la ley. Si el armado, guardia civil o mosso, se extralimita, ahí estarán en todos los casos las denuncias y las leyes. En democracia los afectados de las desmesuras tienen iguales derechos que los que cometen alevosías. Miremos las actas.

Columna d'opinió 11		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Asombro en el Rick's Café	
Autor	Juan Cruz	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 35 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Un referèndum ilegal, alentado por leyes hechas para ser violadas por ellos mismos. Un Govern que juega a la Gallinita ciega con las urnas y con las papeletas. Los Mossos que se esconden, como los libros, en el Monte de Piedad.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser il·legal 2-Els Mossos es van amagar	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i 6 Mossos	
Explicació	1-El referèndum va ser il·legal Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum per fer-se al marge de la llei, verificant H1. 2-Els Mossos es van amagar Verifica hipòtesi 6 La segona proposició crítica la passivitat dels Mossos, verificant H6.	
		1-A banda de catalogar-lo d'il·legal, fent servir expressions com jugar a la gallineta cega, l'autor menysprea el referèndum i li resta importància. 2-El que haurien d'haver fet els Mossos és no amagar-se, limitant-se a parlar amb els votants. Haurien d'haver complert amb el mandat judicial per evitar que els vots es dipositessin a les urnes.

1-A banda de catalogar-lo d'il·legal, fent servir expressions com jugar a la gallineta cega, l'autor menysprea el referèndum i li resta importància.

2-El que haurien d'haver fet els Mossos és no amagar-se, limitant-se a parlar amb els votants. Haurien d'haver complert amb el mandat judicial per evitar que els vots es depositessin a les urnes.

Columna d'opinió 11		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El País	
Títol	Asombro en el Rick's Café	
Autor	Juan Cruz	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 36 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5 Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	La acción de la policía habrá sido desmesurada, seguramente, pero no ha resultado más ladina que la acción de quienes dijeron a la gente de que este iba a ser un día normal y que no importaba que no fueran legales el referéndum, las urnas o las papeletas.	
Extracció de proposicions	1-Els cops policials van ser desmesurats i el Govern de la Generalitat va enganyar als catalans	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 5 agressions i hipòtesi 7 responsabilitat	
Explicació	1-Els cops policials van ser desmesurats Refuta hipòtesi 5 La primera proposició reconeix la desproporcionalitat de les agressions per considerar desmesurats els cops, verificant H5. 2-El Govern de la Generalitat va enganyar als catalans Refuta hipòtesi 7 La segona proposició responsabilitza a la Generalitat, però no ho fa de manera exclusiva, refutant H7.	
		1-Si per l'autor les agressions van ser desmesurades, creu que podrien haver estat més pulcres i, per tant, no les aprova. 2-Carrega la responsabilitat del conflicte principalment als organitzadors del referèndum (el Govern català), però també responsabilitza a la desmesurada acció de la policia d'haver agreujat el conflicte. Anteriorment en el fragment rellevant 1 titlla de covard a Rajoy.

1-Si per l'autor les agressions van ser desmesurades, creu que podrien haver estat més pulcres i, per tant, no les aprova.

2-Carrega la responsabilitat del conflicte principalment als organitzadors del referèndum (el Govern català), però també responsabilitza a la desmesurada acció de la policia d'haver agreujat el conflicte. Anteriorment en el fragment rellevant 1 titlla de covard a Rajoy.

ESCRIBEN: FERRAN CABALLERO, BERTA GONZÁLEZ DE VEGA, LUCÍA MÉNDEZ, RAFA LATORRE, RAÚL CONDE, CAYETANA ÁLVAREZ DE TOLEDO, ARCADÍ ESPADA, ANTONIO LUCAS, FEDERICO JIMÉNEZ LOSANTOS, SANTIAGO GONZÁLEZ, JOSÉ MANUEL GARCÍA-MARGALLO, JOSÉ GARCÍA DOMÍNGUEZ Y RAÚL DEL POZO

EL MUNDO

LUNES 2 DE OCTUBRE DE 2017.
AÑO XXVII. NÚMERO: 10.145.
EDICIÓN NACIONAL.
PRECIO: 1,50 €

• Nosotras mismos somos nuestro peor enemigo. Nada puede destruir la humanidad, excepto la humanidad misma (Pierre Teilhard de Chardin) •

Puigdemont proclamará la independencia «en días»

El fracaso del referéndum ilegal deriva en una rebelión abierta por parte de los separatistas ► El 'president' se escuda en las cargas policiales para pedir el respaldo de la Unión Europea a la secesión unilateral

POR DANIEL G. SASTRE / PÁGINAS 4 Y 5

Rajoy ofrece diálogo a todos los partidos «sin cerrar puertas»

Sánchez reafirma su apoyo al Estado de derecho y rechaza la oferta de Podemos para echar al presidente

MARISA CRUZ MADRID

El presidente del Gobierno dio ayer por fracasado el intento de la Generalitat de celebrar un referéndum y anunció su decisión de convocar a

todas las fuerzas parlamentarias para emprender desde hoy una «reflexión sobre el futuro». Un diálogo, aseguró, dentro de la ley pero «sin cerrar puertas».

SIGUE EN PÁG. 6

El Govern viola hasta su propia ley del 1-0

La votación se celebró sin ninguna garantía

GERMÁN GONZÁLEZ

FERRAN BOIZA BARCELONA

La Generalitat cambió ayer, una hora antes de empezar la votación, las reglas de la misma: censo universal y papeletas sin sobres impresos en

casa. Una artimaña para tratar de regatear la actuación policial, pero que supuso dejar sin ninguna garantía el proceso y contravenir la propia Ley del Referéndum aprobada por el Parlament.

PÁGINA 6

EDITORIAL

Ningún minuto que perder frente al independentismo

PÁGINA 3

Sexo es Vida
¿Problemas de Erección?
¿Eyaculación Precoz?

> 902 907 687
WWW.BOSTON.ES

BOSTON
MEDICAL GROUP

Las Unidades de Intervención Policial (UIP) se enfrentan a ciudadanos en un centro de votación en Barcelona. BIEL ALÍO

Oriol Junqueras saluda a un 'mossos' a las puertas de su colegio electoral, ayer, en Barcelona. ANTONIO MORENO

Los Mossos traicionan al Estado

Ocho jueces abren diligencias contra la policía catalana / La intervención de la Policía Nacional y la Guardia Civil en los colegios provoca cientos de heridos

PÁGINA 8

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 37 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	El fracaso del referéndum ilegal deriva en una rebelión abierta por parte de los separatistas (SUBTÍTOL 1)	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser il·legal 2-Els independentistes s'han rebel·lat contra l'Estat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 3 unitat	
Explicació	1-El referèndum va ser il·legal Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum per celebrar-se al marge de la llei, verificant H1. 2-Els independentistes s'han rebel·lat contra l'Estat Verifica hipòtesi 3 La segona proposició implica un atac contra la unitat d'Espanya, verificant H3.	1-El Mundo utilitza el primer subtítol principal per destacar que el referèndum va ser il·legal. Destacant la il·legalitat de l'acte en el subtítol més important el rotatiu situa la deslegitimitat del referèndum en primer pla. 2-Acusant de rebel·lió els independentistes, El Mundo els acusa de cometre un fet tan greu com és aixecar-se contra l'autoritat o el govern, per derrocar-lo i instaurar-ne un de propi. Es tracta d'una amenaça contra l'Estat, ja que en cas de triomfar acabaria amb la unitat de la nació espanyola.
Imatge associada		
Comentari imatge	Aquesta imatge permet a El Mundo reforçar el missatge textual de què el referèndum ha fracassat gràcies a la intervenció policial i que s'ha produït una rebel·lió ciutadana a Catalunya. El rotatiu escenifica un moment que il·lustra la rebel·lió als carrers amb els ciutadans d'una banda i de l'altra un policia com a imatge simbòlica d'un Estat que es defensa. El Mundo ens ensenya un policia dialogant en nom de la llei en l'intent de fer entrar en raó al personal. En aquest sentit, El Mundo deixa fora de pla qualsevol tipus d'agressió policial. El diari d'Unidad Editorial deu entendre que el rellevant és ensenyar la rebel·lió separatista i no pas la duresa d'algunes agressions, ja que si no les mostra és que no les deu considerar importants o no li interessa mostrar-les.	

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	COMENTARI
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 38	Los Mossos traicionan al Estado (TITULAR SECUNDARI)	
Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6		
Extracció de proposicions	Els Mossos són uns traïdors	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Explicació	Els Mossos són uns traïdors Verifica hipòtesi 6 La proposició carrega contra els Mossos per haver traï l'Estat, verificant H6.	
Imatge associada		
Comentari imatge	Una imatge val més que 1000 paraules. Poques fotografies tenen la capacitat de reforçar millor el titular secundari amb què El Mundo acusa els Mossos de traïdors. S'observa un Mosso rebent una salutació de complicitat d'Oriol Junqueras, considerat a Espanya una de les cares visibles del Cop d'Estat. Junqueras li posa la mà al braç del Mosso. El contacte i la proximitat dels personatges convida al lector a associar els Mossos amb els colpistes i d'aquesta manera el rotatiu reforça la posició de traïció en què situa la policia autonòmica catalana.	

EL MUNDO
GRUPO UNIDAD EDITORIAL

DIRECTOR:
FRANCISCO ROSELL

DIRECTORES ADJUNTOS:
Rafael Moyano y Joaquín Manso (Información),
Ignacio Gil (Suplementos).

DIRECTOR DE ARTE:
Rodrigo Sánchez.

PRESIDENTE DEL CONSEJO EDITORIAL:
Jorge de Esteban.

PRESIDENTE:
ANTONIO FERNÁNDEZ-GALIANO.

VICEPRESIDENTE:
Giampaolo Zambonetti.

DIRECTOR GENERAL:
Javier Cabrerizo.

DIRECTOR GENERAL DE PUBLICACIONES:
Aurelio Fernández.

DIRECTOR GENERAL DE PUBLICIDAD:
Jesús Zabala.

Fundado en 1999 por Alfonso de Salas,
Pedro J. Ramírez, Baltasar Fraga y Juan González.
EDITA: Unidad Editorial Información
General, S.L.U.

Ni un minuto que perder frente al independentismo

Y LA VERGÜENZA se consumó. El 1 de octubre de 2017 no será recordado como el día en que se celebró un referéndum de independencia en Cataluña, sino como la jornada ominosa en que la irresponsabilidad de una Generalitat ocupada por iluminados y la inoperancia de un Gobierno largo tiempo ausente se confabularon para alumbrar el caos. No puede decirse que ocurriera nada completamente imprevisible, porque cuando las propias instituciones auspician el desborde de los cauces democráticos, es natural que la anárquica riada inunde la calle. Ese exactamente era el plan de Puigdemont, una vez desmantelada la logística de una consulta mínimamente presentable.

Los máximos culpables del desastroso espectáculo que las calles de Cataluña ofrecieron ayer al mundo son aquellos que decidieron tomar a la parte adicta de su propia sociedad como rehén de un proyecto unilateral de segregación, vestido de designio patriótico. Y esos son Puigdemont, Junqueras, Forcadell y el resto de cabecillas cuyo comportamiento ya no puede ser juzgado por un editorial, sino por un tribunal: nuestra democracia no puede mostrar menor fortaleza que la República en su momento. El *president* de la Generalitat concretó anoche su amenaza: rodeado del Govern, anunció que en 48 horas trasladará al Parlament el resultado de la farsa de ayer para proclamar la independencia. En el colmo de la impudicia, pidió ayuda a la UE para consumir sus planes, con el delirante argumento de que las cargas policiales habrían constituido una violación de los derechos humanos.

El mecanismo de fusión entre masa y poder, entre Generalitat golpista y cooperación civil, venía engrasándose desde varias Diadas atrás. Ayer funcionó de nuevo: embriagados de la propaganda sentimental que restringe la democracia al ejercicio del voto al margen de la ley, catalanes bienintencionados –en su mayoría– se echaron a

la calle en pos de colegios abiertos para meter una papeleta impresa en casa en una urna opaca de plástico, en la convicción de estar expresando un anhelo ancestral de libertad. Las letales dosis de retórica nacionalista ingeridas durante décadas quizá les velaba el verdadero significado de su acción: empujar a la extranjería a sus vecinos y segar la solidaridad con el resto de los españoles. Por eso no dudaron en utilizar a sus propios hijos como escudos humanos, en primera línea de defensa frente a los antidisturbios, ni en desafiar a la policía para obtener la enésima imagen victima que lanzar a las redes como un engañoso grito de opresión. En el paroxismo de una guerra de propaganda que sustituye el análisis racional de los hechos, las victorias se cuentan por vídeos viralizados –o por partidos de fútbol cerrados al público, como el que jugó el Barça en señal de queja hipócrita– y no por garantías observadas. Porque el esperpento de ayer, con urnas que llegaban ya llenas al colegio o a la plaza y ciudadanos que repetían votación, no sólo incumplía la legalidad constitucional y el Estatut: también una veintena de puntos de la denominada ley del referéndum.

Fue un fracaso como consulta democrática, pero ese fracaso degeneró en instantes puntuales de represión: el botín emocional que perseguía el independentismo. Cabe felicitar a los agentes de la Policía Nacional y la Guardia Civil por el desempeño de un trabajo tan ingrato como espinoso en proporcionada aplicación de su encomienda legal. Un saldo de centenares de heridos no es un dato del que blasonar, pero las cosas podrían haber sido mucho peores, dadas las circunstancias. El Gobierno nunca debería haber permitido que un puñado de agentes se convirtiera en el último retén de la democracia sobre un terreno en el que se sentían extranjeros, y no por su culpa. Sino por los años de dejación de funciones del Estado en Cataluña. Cuando el Gobierno, forzado por la situación, ha tenido que poner a prueba su capaci-

dad de control del territorio, la deslealtad de los Mossos les devolvió a la realidad. La pasividad exhibida en el instante decisivo –incluso la descarada colaboración con la red de la ANC– confirma las sospechas que pesaban sobre la policía autonómica, cuyos mandos deberán afrontar su responsabilidad penal por haber preferido la legalidad paralela de sus jefes políticos en lugar de proteger los derechos constitucionales de todos.

Rajoy declaró que el 1-O fracasó. Formalmente hablando, tiene razón. Pero su estrategia de esperar primero y mandar después a la policía se ha revelado otro fracaso quizá mayor. No ha logrado impedir que las imágenes cargadas de dramatismo den la vuelta al mundo. Ese capital político acumulado por el separatismo prolonga una rebelión cuya existencia el presidente se niega a asumir. Y sin asumirla, no es posible el restablecimiento institucional que propone abordar desde hoy.

La extraordinaria gravedad que supone la amenaza de Puigdemont de declarar la independencia de forma unilateral –dando por válida la dramática mascarada en la que degeneró la votación de ayer– exige una respuesta contundente por parte del Estado. Ya no es tiempo de contención, ni de amables invitaciones al diálogo ante un grupo de dirigentes golpistas de los que ya no cabe ninguna duda de que van a seguir manteniendo su voluntad sediciosa en los próximos días.

Ante esta flagrante insurrección al orden legítimo, y en un contexto revolucionario que incluye la convocatoria de una huelga general, el Gobierno no puede dilatar la asunción de medidas que permitan frenar en seco los planes del independentismo, lo que

incluye la aplicación inmediata del artículo 155 o la Ley de Seguridad Ciudadana, en aras de preservar la legalidad y situar a los Mossos bajo el control del Estado. El Gobierno no puede perder ni un minuto ni le debe temblar el pulso a la hora de hacer frente, con la ley en la mano, a la felonía del independentismo.

Pese a la farsa de ayer, Puigdemont pretende declarar la independencia

GALLEGOS & REY

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 39 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	El 1 de octubre de 2017 no será recordado como el día en que se celebró un referéndum de independencia en Cataluña, sino como la jornada ominosa en que la irresponsabilidad de una Generalitat ocupada por iluminados y la inoperancia de un Gobierno largo tiempo ausente se confabularon para alumbrar el caos.	
Extracció de proposicions	La Generalitat i el Govern central comparteixen la responsabilitat en el conflicte	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	La Generalitat i el Govern central comparteixen la responsabilitat en el conflicte Refuta hipòtesi 7 La proposició no només responsabilitza al Govern català, refutant H7.	L'editorial d'El Mundo presenta com a màxims responsables als polítics que són al capdavant de la Generalitat i l'adjectiu d'irresponsables és dels més tous que fa servir. Ara bé, també carrega contra el Govern espanyol per la seva ineficàcia donada l'absència de gestió política del conflicte.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 40 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	El <i>president</i> de la Generalitat concretó anoche su amenaza: rodeado del Govern, anunció que en 48 horas trasladará al Parlament el resultado de la farsa de ayer para proclamar la independencia.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una farsa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una farsa Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per no ser realista, verificant H1.	
		El Mundo deslegitima recurrentment el referèndum al llarg del seu editorial amb expressions com 'esperpento' o 'fracaso'. En aquest fragment titlla el referèndum de farsa, entenent-lo com un acte surrealista per fingir o aparentar.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 41 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Las letales dosis de retórica nacionalista ingeridas durante décadas quizá les velaba (als votants independentistes) el verdadero significado de su acción: empujar a la extranjería a sus vecinos y segar la solidaridad con el resto de los españoles.	
Extracció de proposicions	Votar sí en el referèndum és voler separar Catalunya d'Espanya	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Votar sí en el referèndum és voler separar Catalunya d'Espanya Verifica hipòtesi 3 La proposició carrega contra el vot independentista per separatista, verificant H3.	

La unitat d'Espanya implica la presència de Catalunya dins l'Estat i la solidaritat dels catalans amb la resta d'espanyols. En el referèndum, els independentistes estan votant per acabar amb tot això, estan dipositant un vot per trencar la indivisibilitat de la nació espanyola. D'aquí la condemna de l'acció per part d'El Mundo en el seu editorial.

La unitat d'Espanya implica la presència de Catalunya dins l'Estat i la solidaritat dels catalans amb la resta d'espanyols. En el referèndum, els independentistes estan votant per acabar amb tot això, estan dipositant un vot per trencar la indivisibilitat de la nació espanyola. D'aquí la condemna de l'acció per part d'El Mundo en el seu editorial.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 42 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Cabe felicitar a los agentes de la Policía Nacional y la Guardia Civil por el desempeño de un trabajo tan ingrato como espinoso en proporcionada aplicación de su encomienda legal. Un saldo de centenares de heridos no es un dato del que blasonar, pero las cosas podrían haber sido mucho peores, dadas las circunstancias.	
Extracció de proposicions	Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals Verifica hipòtesi 5 La proposició defensa les agressions en base a la seva proporcionalitat, verificant H5.	
		El Mundo, en l'editorial, arriba a felicitar les forces de seguretat espanyoles per la seva intervenció. Defensa les agressions per dur-se a terme en defensa de la llei i de manera proporcional. L'opinió del rotatiu és que els policies van estar tan bé que van minimitzar el nombre de ferits.

El Mundo, en l'editorial, arriba a felicitar les forces de seguretat espanyoles per la seva intervenció. Defensa les agressions per dur-se a terme en defensa de la llei i de manera proporcional. L'opinió del rotatiu és que els policies van estar tan bé que van minimitzar el nombre de ferits.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 43 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Cuando el Gobierno, forzado por la situación, ha tenido que poner a prueba su capacidad de control del territorio, la deslealtad de los Mossos les devolvió a la realidad. La pasividad exhibida en el instante decisivo –incluso la descarada colaboración con la red de la ANC– confirma las sospechas que pesaban sobre la policía autonómica, cuyos mandos deberán afrontar su responsabilidad penal por haber preferido la legalidad paralela de sus jefes políticos en lugar de proteger los derechos constitucionales de todos.	
Extracció de proposicions	Els Mossos han col·laborat amb els independentistes, desobeint la llei espanyola	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Els Mossos han col·laborat amb els independentistes, desobeint la llei espanyola Verifica hipòtesi 6 La proposició acusa de deslleials els Mossos per ajudar els enemics de l'Estat, verificant H6.	Els Mossos han sigut deslleials perquè han optat per no intervenir i deixar celebrar el referèndum, contràriament a l'ordre legal dictada per la justícia espanyola. Han optat per seguir la paral·lela llei catalana donant suport al govern català i col·laborant amb l'ANC. Han de pagar penalment pel seu error.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Ni un minuto que perder frente al independentismo	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 44 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	El Gobierno no puede dilatar la asunción de medidas que permitan frenar en seco los planes del independentismo, lo que incluye la aplicación inmediata del artículo 155 o la Ley de Seguridad Ciudadana, en aras de preservar la legalidad y situar a los Mossos bajo el control del Estado. El Gobierno no puede perder ni un minuto ni le debe temblar el pulso a la hora de hacer frente, con la ley en la mano, a la felonía del independentismo.	
Extracció de proposicions	L'article 155 frenarà els plans independentistes en sec	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	L'article 155 frenarà els plans independentistes en sec Verifica hipòtesi 4 La proposició presenta la solució al problema en forma d'article 155 de la Constitució, verificant H4.	La solució al conflicte, segons El Mundo, es troba en la Constitució espanyola. El rotatiu creu que amb la llei a la mà n'hi haurà prou per frenar l'independentisme i no deixar-lo avançar. En concret proposa l'article 155 com a solució al problema, preguntant per la seva aplicació immediata.

OPINIÓN

COMENTARIOS
LIBERALESF. JIMÉNEZ
LOSANTOSGobierno de
emergencia

SI RAJOY conservara algún resto de dignidad y *La Niña de la Sexta* un mínimo de vergüenza, ayer hubieran llamado a la Zarzuela pidiendo perdón por financiar, habilitar y no impedir la bochornosa jornada golpista, y quedando a disposición del Jefe del Estado para facilitar la formación de un Gobierno de emergencia y de unidad constitucional (PP, Cs y PSOE) con dos tareas esenciales: frenar el proceso revolucionario que se ha puesto en marcha para destruir el régimen constitucional español y, tras imponer en toda España el régimen legal que permita eliminar las instituciones que se han rebelado contra el Estado (las catalanas, para empezar), convocar elecciones antes de que sean los golpistas y sus socios los que, tras una moción de censura, puedan convocarlas y legalizar el desguace de la Nación.

Evidentemente, tras admirar a Rajoy felicitarse de la jornada de éxito vivida por la democracia española y pedir a los golpistas que depongan su traviesa actitud, porque todo puede dialogarse en democracia, excepto combatir a los enemigos de la democracia, nadie dudará de que el Gobierno va a seguir como hasta ahora, o sea, uniendo a su destino a los dos partidos más (Cs) o menos (PSOE)

«Rajoy usurpó las funciones del Rey convocando a los demás partidos para ver qué hace él cuando los golpistas proclaman la secesión»

constitucionales. Y a cambio de no haber impedido la celebración del golpe de Estado (que ha sido algo más que una consulta ilegal o un referéndum sin garantías: una abierta sedición contra España encabezada por los representantes del Estado en Cataluña), seguir sin impedirlo en el futuro. Todavía condecorará al traidor Trapero.

Pedro Sánchez aprovechó la triste jornada golpista para lamentar las cargas policiales, no tanto los delitos que las motivaron, y, sobre todo, para reivindicar a Pedro Sánchez, esa persona de principios que renunció a todo para no renunciar a nada. Lo que viene a significar: «Pablo, espera a presentar la moción de censura a que te lo diga yo, no Roures». Y Albert Rivera, no sé por qué, me recordó al león del Mago de Oz, que perdió el valor en algún recodo del camino de las amarillas. Ese que transita Inés camino de Ictea, creyendo que es Itaca.

En resumen: Rajoy usurpó ayer las funciones del Rey convocando para hoy a los demás partidos para ver qué hace o deja de hacer él cuando los golpistas proclaman la independencia. Y no será mañana ni pasado mañana. Fue ayer o anteayer.

RICARDO

SÍ, LOS independentistas habían subestimado la fuerza del Estado. Los independentistas sabían que era posible desbordar un Estado. Sabían, como todo hijo de vecino, que si un hombre se salta la ley es un delincuente pero que si se la saltan miles es una revolución. Siempre que triunfe. Y sabían o, mejor dicho, creían saber que las revoluciones ya no son lo que eran. Por eso fueron a los colegios electorales acompañados de ancianos y niños. No porque odien a sus hijos, ni porque como fanáticos terroristas palestinos los prefieran mártires que vivos. No porque desprecien la vida de sus padres o sus abuelos. No por desprecio a sus seres queridos, sino por una confianza a todas luces excesiva en el pacifismo de nuestros tiempos y en el sentido de la proporcionalidad de las fuerzas del orden.

Es una lección que creían aprendida del 9-N, que se celebró con absoluta tranquilidad gracias, precisamente, a la contención policial y a la prudencia del fiscal de guardia, que consideró despro-

porcionado mandar a la policía a retirar urnas y desalojar colegios electorales, llenos como suelen estar de niños y ancianos. Hasta ayer mismo, y durante todo el proceso, los independentistas habían descartado la hipótesis de la violencia. Habían creído que ni siquiera un Estado del que tan mal hablan sería capaz de responder con la fuerza a un referéndum por ilegal que fuese.

que construir uno nuevo. Que la debilidad del Estado no es necesariamente la fuerza del independentismo y mucho menos la de los ciudadanos de Cataluña.

Ayer el Estado ganó una batalla que luchó mal y tarde y la ganó al precio de parecer hoy más débil que anteayer. Porque las mejores cosas se pierden en la victoria y porque si la fuerza es necesaria, la fuerza excesiva es inmoral. Hoy no

SAN CASCIANO

FERRAN
CABALLERO

Desbordados

Se equivocaban gravemente. Por creer que la CUP puede justificar la violencia en respuesta a la violencia simbólica pero el Estado no. Por creer que a la fuerza se la vence con astucia y por olvidar, contra toda evidencia y contra todo pronóstico, que desbordar o avergonzar a un Estado es más fácil, mucho más fácil,

puede olvidar que su futuro tiene que depender de mucho más que de su poder represivo. Del día de ayer salimos todos más débiles de lo que entramos, y la única ventana al optimismo es que toda vida política, toda libertad cívica, se construye siempre sobre el tenso equilibrio de poderes, miedos y debilidades.

EN 1660 apareció la 'Gazeta', o relación de «algunos casos particulares, así políticos como militares, sucedidos en la mayor parte del mundo». España era abierta por imperial e informaba de las «provincias de Italia», aunque llegaba tarde a la guerra de noticias, con imprentas europeas que hacían tiempo que escupían demagogia de leyenda negra, un arma que, también hoy, supera a cierta elegancia española. Nació el Boletín Oficial del Estado, llamado así desde la victoria del bando nacional en la guerra civil, y que pasó a manos públicas cuando Carlos III, estilo ilustrador,

LA PUNTA DEL BOE

El Estado
en boletínPOR BERTA GONZÁLEZ
DE VEGA

decidió que sería la propia Administración la que detallara sus afanes. Ayer, sin embargo, esa información fue deficiente porque no se sintió al Estado cuando amanecía en Cataluña: se desprecó a la hora del café con churros. El BOE lleva otro ritmo y responde con la pulcritud de los opositores que sueñan con sus nombres impresos en él, la meta después de entrenamientos neuronales en zapatillas de estar por casa. Mariano Rajoy fue de ellos y ayer dejó constancia del registro de la propiedad que corresponde a Cataluña. En una semana intensa en lo político, las páginas

oficiales del Estado informan de la incorporación a sus filas de los nuevos ingenieros aeronáuticos, muchas mujeres, mayoría en el trío de investigadores para el departamento de Investigación del Ministerio de Defensa. Lo consiguen en el mismo año en el que una mujer, la capitana Rosa Malea, vuela en la Patrulla Águila del Ejército del Aire, que pinta con la bandera de España los cielos del estadio Metropolitano pero no el de las Ramblas. La Generalitat denunció sólo que le espían los drones. El viernes, Felipe VI hacía saber que sancionaba la ley para «recuperar la

independencia de la Corporación RTVE». No todas las independencias son iguales. Queda mucho ahora por «recuperar» y algunos pedirán que sean competencias de Cataluña. En días o meses puede que lo ocurrido tenga reflejo en algún tipo de anuncio en algunas páginas del BOE. Mientras, seguirá nombrando, por ejemplo, a las hornadas de jueces que pasarán por la escuela judicial de Barcelona, de donde saldrán dispuestos a hacer cumplir la ley, con la ayuda de la Policía y de la Guardia Civil. El BOE dispone, la ley se cumple y, si no, a veces, se impone. Mientras, la leyenda negra acelera.

Columna d'opinió 1		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Gobierno de emergencia	
Autor	Federico Jiménez Losantos	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 45 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7 Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3 i 4	Si Rajoy conservara algún resto de dignidad y La Niña de la Sexta un mínimo de vergüenza, ayer hubieran llamado a la Zarzuela pidiendo perdón por financiar, habilitar y no impedir la bochornosa jornada golpista, y quedando a disposición del Jefe del Estado para facilitar la formación de un Gobierno de emergencia y de unidad constitucional (PP, Cs y PSOE) con dos tareas esenciales: frenar el proceso revolucionario que se ha puesto en marcha para destruir el régimen constitucional español y, tras imponer en toda España el régimen legal que permita eliminar las instituciones que se han rebelado contra el Estado (las catalanas, para empezar), convocar elecciones antes de que sean los golpistas y sus socios los que, tras una moción de censura, puedan convocarlas y legalizar el desguace de la Nación.	
Extracció de proposicions	1-Rajoy és part del problema per no haver impedit el referèndum 2-L'objectiu dels independentistes és destruir la Constitució 3-La solució passa per imposar la llei i recuperar la normalitat	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat. Verifica hipòtesi 3 unitat i 4 llei	
Explicació	1-Rajoy és part del problema per no haver impedit el referèndum Refuta hipòtesi 7 La primera proposició carrega part de les culpes a Mariano Rajoy, fet que refuta H7. 2-L'objectiu dels independentistes és destruir la Constitució Verifica hipòtesi 3 Segons la segona proposició, existeix una amenaça en contra la llei magna que protegeix la unitat del país. Es verifica H3. 3-La solució passa per imposar la llei i recuperar la normalitat Verifica hipòtesi 4 La tercera proposició verifica H4, ja que la imposició de la llei implica la recuperació de la normalitat.	
		1-Els principals culpables són els governants catalans per 'golpistas', però també Rajoy. Ara bé, la culpabilitat de Rajoy no ve per una falta de diàleg amb la Generalitat, sinó que es deu a la seva incapacitat per aturar a temps el referèndum i les aspiracions independentistes. 2-Els independentistes volen crear una nació pròpia que implicaria la destrucció de la unitat d'Espanya. 3-Cal formar un govern d'emergència per imposar la llei i acabar amb qualsevol intent de rebel·lió contra l'Estat. Si s'aplica la llei, els rebels no podran actuar des de les institucions i el problema s'esfumirà.

Columna d'opinió 1		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Gobierno de emergencia	
Autor	Federico Jiménez Losantos	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 46 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Y a cambio de no haber impedido la celebración del golpe de Estado (que ha sido algo más que una consulta ilegal o un referéndum sin garantías: una abierta sedición contra España encabezada por los representantes del Estado en Cataluña), seguir sin impedirlo en el futuro. Todavía condecorará al traidor Trapero.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser un cop d'Estat 2-Trapero és un traïdor	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	1-El referèndum va ser un cop d'Estat Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum equiparant-lo a un cop d'Estat. Es verifica H1. 2-Trapero és un traïdor Verifica hipòtesi 6 La segona proposició es posiciona en contra dels Mossos per obeir un traïdor, verificant H6.	
		1-El referèndum va ser de tot menys un acte democràtic amb garanties. Va estar marcat pel seu caràcter il·legal. És més, va ser un acte de sedició per alçament públic i col·lectiu contra l'autoritat. 2- Josep Lluís Trapero, com a Major dels Mossos, és el principal responsable de la passivitat dels Mossos i de la desobediència envers el mandat judicial d'aturar la celebració del referèndum. Això el converteix en un traïdor, com els Mossos per obeir el seu Major.

Columna d'opinió 2		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desbordados	
Autor	Ferran Caballero	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 47 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Los independentistas sabían que era posible desbordar un Estado. Sabían, como todo hijo de vecino, que si un hombre se salta la ley es un delincuente pero que si se la saltan miles es una revolución. Siempre que triunfe.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una revolució fallida	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una revolució fallida Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per intent fracassat de revolució, verificant H1.	Tots aquells que participen en un referèndum il·legal estan cometent un delicte. L'autor parla de revolució, ja que l'acte delinqüent el van cometre milions de persones, remarcant que no va triomfar i que, per tant, el referèndum va fracassar.

Columna d'opinió 2		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desbordados	
Autor	Ferran Caballero	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 48 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Ayer el Estado ganó una batalla que luchó mal y tarde y la ganó al precio de parecer hoy más débil que anteayer. Porque las mejores cosas se pierden en la victoria y porque si la fuerza es necesaria, la fuerza excesiva es inmoral. Hoy no puede olvidar que su futuro tiene que depender de mucho más que de su poder represivo.	
Extracció de proposicions	Les agressions policials van ser immorals per excessives	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Les agressions policials van ser immorals per excessives Refuta hipòtesi 5 La proposició reconeix que les agressions policials van ser excessives, sinònim de desproporcionades, verificant H5.	L'autor justifica la necessitat d'utilitzar la força per defensar la llei. Ara bé, no de manera il·limitada i categoritza d'immoral la força que va fer servir la policia contra els votants per excessiva. Entén que les càrregues van ser desproporcionades.

ASUNTOS INTERNOS

LUCÍA
MÉNDEZ

Miedo y tristeza

Día triste para España. El 1-O pasará a la Historia con toda seguridad. No sabemos si será el punto y aparte del «proceso», o el comienzo de algo peor. «España se rompe» fue una pancarta que el PP puso en circulación contra Zapatero y que habitualmente utilizamos políticos, periodistas y humoristas en tono de chanza. Quién sabe si después del 1-O habrá que empezar a tomársela en serio. Quién sabe si no es que España se rompa, sino que ya

se ha roto y no habíamos caído en la cuenta. Y con un Gobierno del PP para más señas.

Al caer la tarde del aciago 1-O, el presidente del Gobierno de España dijo lo mismo que había dicho el día anterior, la semana anterior, el mes anterior, el año anterior y el 9-N. No ha habido referéndum. El Estado lo ha impedido. El 1-O sólo ha sido «escenificación». Dando por bueno su argumento, la «escenificación» del 1-O mostró una España que no nos gusta. Una España en la que no podemos reconocernos. Una España que da miedo y un poco de vergüenza, al comprobar hasta dónde hemos llegado sin que nadie haya sido capaz de evitarlo.

Si la rebelión catalana tiene como hecho diferencial una intensa emocionalidad, con total desprecio a las leyes y a las normas de la democracia representativa, el Estado ha hecho un pan como unas tortas. Las cargas policiales lograron cerrar un puñado de colegios electorales, pero a cambio han pro-

porcionado al movimiento independentista unas imágenes que valen su precio en oro en el mercado de la «escenificación» sentimental. Esa zanja imaginaria que separa sentimentalmente a muchos catalanes del resto de los españoles se ha visto ensanchada, veremos si de forma irreversible. Si el nacionalismo es victimista por su propia naturaleza, ahora ya tiene víctimas con sangre en la cara y lágrimas en los ojos. Imágenes que son pasto de todos los medios internacionales. Asombro mundial porque el asunto es tan difícil de entender fuera como dentro de España.

El Gobierno sostiene que las Fuerzas de Seguridad actuaron de forma proporcional. La palabra «proporcional» no significa lo mismo para un jefe de los antidisturbios que para los ciudadanos que ven las imágenes

por televisión o en las redes sociales. Todos los políticos españoles tenían miedo a lo que pasaría el 1-O. Un miedo ahora sabemos que justificado. Un miedo que no se les borró de la cara en las comparecencias públicas que protagonizaron al final de la jornada.

Había miedo y estupor en el rostro impenetrable de Rajoy. Había miedo y gravedad en la cara de Pedro Sánchez. Ambos se escondieron de las preguntas de los periodistas quién sabe si porque no tenían respuestas. Sólo discursos. Había miedo y enfado en el rostro de Pablo Iglesias. Había miedo e incertidumbre en el gesto de Albert Rivera.

Rajoy auguró que hoy regresará la «normalidad institucional». Que Santa Lucía le conserve la vista. Porque hasta el artículo 155 hubiera sido mejor que este funesto 1-O.

El independentismo victimista ya tiene sus víctimas con sangre y lágrimas

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Miedo y tristeza	
Autor	Lucía Méndez	Potser Espanya s'està trencant o, fins i tot, ja està trencada i no ens n'haviem adonat. El text denota el sentiment de l'autor envers la unitat d'Espanya com a país, la qual veu amenaçada.
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 49 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	«España se rompe» fue una pancarta que el PP puso en circulación contra Zapatero y que habitualmente utilizamos políticos, periodistas y humoristas en tono de chanza. Quién sabe si después del 1-O habrá que empezar a tomársela en serio. Quién sabe si no es que España se rompa, sino que ya se ha roto y no habíamos caído en la cuenta.	
Extracció de proposicions	La unitat d'Espanya està en perill, si és que no s'ha trencat ja	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	La unitat d'Espanya està en perill, si és que no s'ha trencat ja Verifica hipòtesi 3 La proposició alerta del perill o certesa de trencament del país. Es verifica H3.	

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Miedo y tristeza	
Autor	Lucía Méndez	
PART ANALÍTICA		L'Estat va tenir la capacitat d'aturar el referèndum, per tant, aquest no es va celebrar. Es va tractar d'una simple escenificació dels independentistes.
Fragment rellevant 50 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Al caer la tarde del aciago 1-O, el presidente del Gobierno de España dijo lo mismo que había dicho el día anterior, la semana anterior, el mes anterior, el año anterior y el 9-N. No ha habido referéndum. El Estado lo ha impedido. El 1-O sólo ha sido «escenificación». Dando por bueno su argumento, la «escenificación» del 1-O mostró una España que no nos gusta.	
Extracció de proposicions	El referèndum no va passar de l'escenificació	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum no va passar de l'escenificació Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum pel seu caràcter fictici, verificant H1.	

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Miedo y tristeza	
Autor	Lucía Méndez	
PART ANALÍTICA		Com en tot conflicte, l'estratègia juga un paper rellevant en la resolució d'aquest. Optant per les càrregues policials, el Govern central ha caigut a la trampa dels independentistes: a ulls del món ha posat en primer pla mundial les agressions. Rajoy i els seus tenen part de responsabilitat en la mesura que han potenciat l'escenificació.
Fragment rellevant 51 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Si la rebelión catalana tiene como hecho diferencial una intensa emocionalidad, con total desprecio a las leyes y a las normas de la democracia representativa, el Estado ha hecho un pan como unas tortas. Las cargas policiales lograron cerrar un puñado de colegios electorales, pero a cambio han proporcionado al movimiento independentista unas imágenes que valen su precio en oro en el mercado de la «escenificación» sentimental.	
Extracció de proposicions	El Govern central ha estat desencertat	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El Govern central ha estat desencertat Refuta hipòtesi 7 La proposició centra part de la responsabilitat del conflicte en el Govern central, refutant H7.	

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Miedo y tristeza	
Autor	Lucía Méndez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 52 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	El Gobierno sostiene que las Fuerzas de Seguridad actuaron de forma proporcional. La palabra «proporcional» no significa lo mismo para un jefe de los antidisturbios que para los ciudadanos que ven las imágenes por televisión o en las redes sociales.	
Extracció de proposicions	L'opinió dels ciutadans envers les càrregues difereix de la del cap d'antidisturbis	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 5 agressions	
Justificació	L'opinió dels ciutadans envers les càrregues difereix de la del cap d'antidisturbis Refuta hipòtesi 5 La proposició implica que els ciutadans consideren les càrregues desproporcionades, verificant H5.	
		L'autor entén que per molt que un cap d'antidisturbis consideri proporcionals les càrregues policials, els ciutadans van poder veure les imatges a través del televisor o dels diferents canals de difusió i fer la seva pròpia valoració de les agressions, diferint de l'opinió del cap d'antidisturbis.

A CONTRAPELO
SANTIAGO GONZÁLEZ

Desproporciones

Ayer compareció la vicepresidenta para explicar que «no ha habido referéndum ni una apariencia de tal». Es otra vez la confusión entre la legalidad y los hechos. Ciertamente, lo que se desarrolló ayer en Cataluña no fue un referéndum, sino una aberración jurídica que pretendieron vestir de una legalidad alternativa, con uso delictivo del censo electoral. Luego, lo de siempre, la aberración jurídica y moral suele ir coronada por la guinda del esperpento. Normal que se dotaran de urnas diseñadas para separar basura orgánica.

Pero estos separatistas con cualquier cosa se hacen un apaño. Han mentido desde el principio y ayer también, naturalmente, exhibiendo como víctimas de la Guardia Civil a un minero herido en Madrid en 2012 y a un adolescente herido en una carga de los Mossos d'Esquadra en 2014.

La Moncloa defendió la proporcionalidad de la actuación policial emitiendo vídeos comparativos de otros cuerpos de policías en la Unión Europea y una escena grabada en San Carlos de la Rápita, en la que varios guardias civiles se montaban a la carrera en dos jeeps para huir perseguidos por la turba que les corría a cantazos.

Esto es lo único que a mí me pareció desproporcionado: ver a unos guardias a la carrera para huir de unos perseguidores que los apedrean. El juego de policías y manifestantes sigue una regla del torero que Chaves Nogales atribuía a Lagartijo, y que el muñeco de Jesulín de Ubrique habría hecho suya con mucho gusto: «Esto de las manifestaciones yo lo veo como el toro,

¿no? Tú te pones aquí y luego te quitas. Te quitas tú o te quita el toro».

Hemos visto a los Mossos incumplir su obligación, por lo que ya se les han abierto diligencias judiciales. A un agente electoral se le cayó la urna que llevaba en una bolsa negra como de basura y dos o tres centenares de papeletas. Gente votando en la calle, hacerlo varias veces. Niños votando.

Era inevitable, el corolario lógico del resultado que ya había determinado el viernes el infalible ojo clínico de Junqueras: «La participación será superior al

60% y votará sí el 80%». El aturullado alzádor de bienes predecía un 73% de votaciones, millones de votantes. Se vino a media tarde y el recuento será largo, más allá de mi hora de cerrar esta columna. A esta tropa le gusta afrontar estos asuntos sin sorpresas, un momento que la están peinando.

¿Y ahora, qué? Pues que esto no es un referéndum, pero a ellos les sirve como tal, y cuando se acabe el largo recuento tendrán que enfrentarse a su compromiso de declarar la independencia unilateral. Al Gobierno no le quedará más remedio que aplicar el 155, aunque es más dudoso

que llegue a detener a Puigdemont, Junqueras, Forcadell y su tropa. Los delincuentes tienen que pagar por lo que han hecho. Sólo eso les calmará. Nunca un Gobierno legítimo podrá negociar con esa cuadrilla de delincuentes. Pero no todo aca-

ba ahí. En el origen de todo está la pederastia de tantos años por la cesión inconveniente de las competencias de educación a las comunidades autónomas. Cataluña es la demostración palmaria del fiasco autonómico, pero a ver quién le quita ese cascabel a ese gatazo.

«Al Gobierno no le quedará más remedio que aplicar el 155»

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		De llei només n'hi ha una i és la Constitució espanyola. La resta és una farsa i el que va passar ahir a Catalunya va ser un delictes. No suficientment satisfet amb la deslegitimació feta del referèndum, González el menysprea una mica més recordant que les urnes utilitzades, normalment, tenen la funció de separar brossa. Equipara els vots amb la brossa? Convida a comparar-ho.
Fragment rellevant 53 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Ciertamente, lo que se desarrolló ayer en Cataluña no fue un referéndum, sino una aberración jurídica que pretendieron vestir de una legalidad alternativa, con uso delictivo del censo electoral. Luego, lo de siempre, la aberración jurídica y moral suele ir coronada por la guinda del esperpento. Normal que se dotaran de urnas diseñadas para separar basura orgánica.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una aberració jurídica	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una aberració jurídica Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per il·legal, verificant H1.	

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		Destacant un atac aïllat dels ciutadans a la policia a Sant Carles de la Ràpita i prescindint de condemnar les nombroses agressions a la inversa és evident que l'autor no considera desproporcionades les càrregues policials. Ho confirma al final del fragment dient que aquell atac als policies va ser l'únic que li va semblar desproporcionat.
Fragment rellevant 54 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La Moncloa defendió la proporcionalidad de la actuación policial emitiendo vídeos comparativos de otros cuerpos de policías en la Unión Europea y una escena grabada en San Carlos de la Rápita, en la que varios guardias civiles se montaban a la carrera en dos jeeps para huir perseguidos por la turba que les corría a cantazos. Esto es lo único que a mí me pareció desproporcionado: ver a unos guardias a la carrera para huir de unos perseguidores que los apedrean.	
Extracció de proposicions	Les càrregues policials no van ser desproporcionades	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Les càrregues policials no van ser desproporcionades Verifica hipòtesi 5 La proposició verifica H5, ja que l'autor només considera desproporcionat l'atac als policies.	

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 55 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Hemos visto a los Mossos incumplir su obligación, por lo que ya se les han abierto diligencias judiciales.	
Extracció de proposicions	Els Mossos havien de complir el mandat judicial	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Els Mossos havien de complir el mandat judicial Verifica hipòtesi 6 La proposició condemna els Mossos pel seu incumpliment legal i verifica H6.	L'obligació dels Mossos era frenar el referèndum. No ho van fer, ja que van optar per desatendre les ordres del jutge. La conseqüència és que han d'assumir responsabilitats legals per la seva actuació negligent.

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 56 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Los delincuentes tienen que pagar por lo que han hecho. Sólo eso les calmará. Nunca un Gobierno legítimo podrá negociar con esa cuadrilla de delincuentes. Pero no todo acaba ahí. En el origen de todo está la pederastia de tantos años por la cesión inconveniente de las competencias de educación a las comunidades autónomas.	
Extracció de proposicions	Si no s'haguessin cedit tantes competències en l'àmbit educatiu, el problema no existiria	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Si no s'haguessin cedit tantes competències en l'àmbit educatiu, el problema no existiria Refuta hipòtesi 7 La proposició responsabilitza, en part, els governs espanyols del passat. Es refuta H7.	En el present, el màxim responsable és un govern autonòmic format per delinqüents, els quals han de sotmetre's al pes de la justícia pels seus actes. Però el problema ve de llarg. Part de la responsabilitat és dels governants espanyols del passat, per dotar les autonomies de màniga ampla en competències educatives.

ESPAÑA

DESAFÍO INDEPENDENTISTA LA OPINIÓN

Agentes de la Policía Nacional rompen la puerta del polideportivo donde iba a votar Carles Puigdemont, en Sant Julià de Ramis (Gerona). REUTERS

Anarcolactantes

JOSÉ GARCÍA DOMÍNGUEZ

Toda una cohorte generacional de anarcolactantes catalanes, la de los menores de 50 años que crecieron untando Nocilla en pan Dimbo ante la pantalla de TV3, acaba de descubrir, entre incrédula y estupefacta, que el Estado existe y que organizar motines insurreccionales con el manual de estilo de Pippi Calzaslargas no resulta tan fácil y divertido como jugar a hacer pompas de jabón en el recreo del cole. Merced a la impagable labor pedagógica de la Guardia Ci-

vil, unos cuantos miles de eternos adolescentes locales entraron en la vida adulta, por fin, a lo largo de la muy agitada mañana del 1 de octubre. Tránsito vital del que todos deberíamos felicitarnos.

El Gobierno estaba llamado a elegir entre quedar bien en el telediario nocturno de la CNN o que quedara algún rastro de la existencia de España durante la emisión de ese mismo informativo. Y eligió lo segundo. Se nos dijo mil veces que el Estado no podría

soportar de ningún modo la foto de adorables niños rubitos llorando desconsolados. Y tampoco la de viejecitas entrañables rodando por los suelos. Pero la única imagen que no puede soportar un Estado es la derrota. Y esa, de momento, no se ha producido.

De momento. Porque lo de ayer sólo fue una primera escaramuza, apenas eso. Esta guerra de trincheras, barro, agentes dobles y traperos mercenarios va a ser larga. Se extenderá, como mínimo, a lo largo de un lustro. Quizá más. Y al final habrá, por supuesto, vencedores y vencidos. Una vez quemada toda su colección completa de máscaras históricas en la pira del procés, el catalanismo no se va a echar atrás. Y el Estado, por su parte, tampoco puede recular. Ya no. Puigdemont, que a estas alturas de la asona-

da poco tiene que perder, fantasea con proclamar el Estat Català el próximo miércoles en el Parlament. Pero también Enver Hoxha ordenó establecer la inexistencia de Dios en la Constitución de la República Popular de Albania. Un postrer salto de la rana para tratar de hacerse un hueco junto a Macià y Companys en la mitología martirológica de los cruzados de la causa. Poco más.

De modo agónico, sí; teniendo que recurrir a estampas portuarias que rememoran escenarios casi bélicos, sí; sorteando la deserción encubierta de la Administración regional y la insubordinación explícita de su policía, sí; contra viento y marea, sí, pero el Estado todavía existe en Cataluña.

Ayer, pese a todo y pese a todos, lo demostró. Pero, con ser ello importante, no fue lo único que se demostró a lo largo de la jornada. Si lo fue la definitiva *quebequització* de la querella catalana, esto es, la ruptura en dos mitades de la que en su día fuera una única comunidad política, definidas ambas por rasgos étnico-culturales. El inocultable papel de la lengua materna como variable crítica que explica la adscripción de la población a una u otra de las dos lealtades nacionales en liza, ese secreto a voces, el gran tabú que nadie en Cataluña se atreve a reconocer en público, también ha acabado emergiendo a la luz pública durante el primer asalto del gran combate.

La distribución geográfica de los focos de tensión en los centros electorales —casi inexistentes en los municipios y barrios de mayoría castellanohablante, ubicuos en las comarcas del interior y los distritos de las ciudades de predominio vernáculo— resulta inequívoca al respecto. Corolario de esa falla cultural latente que siempre ha escindido a Cataluña, la que ya no se puede ocultar por más tiempo, es la creciente dificultad para nadar entre dos aguas de Colau y demás pescadores en el río revuelto de las terceras vías.

Los mandos de Els Comuns se abrazaron a los convergentes en los barrios de clase media y media-alta de Barcelona, pero sus votantes de Nou Barris, Cornellà y Hospitalet no estaban el domingo en las mismas calles, tan anchas y señoriales, de la derecha del Ensanche. Y tampoco en el mismo lado de la barricada. La guerra, ya se ha dicho, será larga. Aún no hemos visto nada.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Anarcolactantes	
Autor	José García Domínguez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 57 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Toda una cohorte generacional de anarcolactantes catalanes, la de los menores de 50 años que crecieron untando Nocilla en pan Bimbo ante la pantalla de TV3, acaba de descubrir, entre incrédula y estupefacta, que el Estado existe y que organizar motines insurreccionales con el manual de estilo de Pippi Calzaslargas no resulta tan fácil y divertido como jugar a hacer pompas de jabón en el recreo del cole.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser un motí insurreccional de pandereta	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser un motí insurreccional de pandereta Verifica hipòtesi 1 La propisició deslegitima el referèndum per la falta de serietat. Es verifica H2.	
		González deslegitima el referèndum en considerar-lo un motí, una revolta. També el menysprea destacant que no va ser seriós comparant el manual d'estil de l'acte amb el d'un estrambòtic personatge d'una sèrie de TV per infants.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Anarcolactantes	
Autor	José García Domínguez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 58 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Merced a la impagable labor pedagógica de la Guardia Civil, unos cuantos miles de eternos adolescentes locales entraron en la vida adulta, por fin, a lo largo de la muy agitada mañana del 1 de octubre. Tránsito vital del que todos deberíamos felicitarnos.	
Extracció de proposicions	La intervenció de la Guàrdia Civil va ser impecable	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	La intervenció de la Guàrdia Civil va ser impecable Verifica hipòtesi 5 La proposició aprova les agressions policials per pedagògiques i sense errors, verificant H5.	
		Les agressions policials no només no van ser desproporcionades, sinó que van ser necessàries i exemplificants. Van ajudar molts ciutadans amb actituds adolescents, ja que els van permetre madurar i convertir-se en adults, diu González.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Anarcolactantes	
Autor	José García Domínguez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 59 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	El Gobierno estaba llamado a elegir entre quedar bien en el telediario nocturno de la CNN o que quedara algún rastro de la existencia de España durante la emisión de ese mismo informativo.	
Extracció de proposicions	El Govern havia de defensar la unitat d'Espanya	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	El Govern havia de defensar la unitat d'Espanya Verifica hipòtesi 3 De la proposició s'extreu la necessitat de mantenir Espanya unida al preu que fos, verificant així H3.	

No sempre es pot quedar bé. És el cas quan està en joc el trencament d'Espanya. El Govern va fer el que tocava: respondre legalment a qualsevol amenaça contra la unitat de la nació, tot i quedar malament a escala mundial.

No sempre es pot quedar bé. És el cas quan està en joc el trencament d'Espanya. El Govern va fer el que tocava: respondre legalment a qualsevol amenaça contra la unitat de la nació, tot i quedar malament a escala mundial.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Anarcolactantes	
Autor	José García Domínguez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 60 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Esta guerra de trincheras, barro, agentes dobles y traperos mercenarios va a ser larga. Se extenderá, como mínimo, a lo largo de un lustro.	
Extracció de proposicions	Josep Lluís Traperó és un mercenari	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Josep Lluís Traperó és un mercenari Verifica hipòtesi 6 La proposició condemna el paper de Traperó, per tant, el dels seus fidels súbdits, els Mossos. Es verifica H6.	

Traperó és un aliat del referèndum i com a líder dels Mossos, els seus súbdits es converteixen en traïdors de la pàtria per deixar votar els catalans. En el conflicte, Traperó va donar suport a l'enemic en comptes de defensar l'Estat.

Traperó és un aliat del referèndum i com a líder dels Mossos, els seus súbdits es converteixen en traïdors de la pàtria per deixar votar els catalans. En el conflicte, Traperó va donar suport a l'enemic en comptes de defensar l'Estat.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 61 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Puigdemont, que a estas alturas de la asonada poco tiene que perder, fantasea con proclamar el <i>Estat Català</i> el próximo miércoles en el Parlament. Pero también Enver Hoxha ordenó establecer la inexistencia de Dios en la Constitución de la República Popular de Albania. Un postrer salto de la rana para tratar de hacerse un hueco junto a Macià y Companys en la mitología martirológica de los cruzados de la causa.	
Extracció de proposicions	El problema és Carles Puigdemont i les seves fantasies	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El problema és Carles Puigdemont i les seves fantasies Verifica hipòtesi 7 La proposició presenta a Puigdemont com a culpable per fantasiejar, verificant H7.	

Puigdemont és el responsable de tot el que està passant. S'ha ficat a la gola del llop en el seu intent de trencar Espanya i convertir-se en màrtir. A hores d'ara no cedirà en el seu intent de morir, políticament parlant, en defensa dels seus ideals.

Puigdemont és el responsable de tot el que està passant. S'ha ficat a la gola del llop en el seu intent de trencar Espanya i convertir-se en màrtir. A hores d'ara no cedirà en el seu intent de morir, políticament parlant, en defensa dels seus ideals.

ESPAÑA

DESAFÍO INDEPENDENTISTA EL AMBIENTE EN LAS CALLES

Los Beatles en el Raval

ANTONIO LUCAS

De uno de los balcones salió la música y los muchos que esperaban votar en el colegio del carrer dels Angels, en el Raval, se dieron la vuelta, levantaron la vista hacia la fachada, escucharon los primeros acordes y al minuto coreaba toda la calle el *Come together* de los Beatles como si una voz unisona significara unanimidad. Eran las cuatro de la tarde y ya sabían que el holograma de referéndum inválido (pero tan sentimental) estaba ganado. Los independentistas tienen plenamente la iniciativa en Cataluña. Y el patrimonio de las lágrimas. Y el de las fotos. El Gobierno del PP tan sólo apadrina ya el fracaso de no saber frenar todo esto. Una vez más ha pinchado. Lo de este partido es memorable, no caben más desconexiones de la realidad en una sola formación. Tampoco entendieron que es más fácil sacar a la gente de sus casas que vencerlos de volver. Y ahora hay adolescentes que han probado la épica de verse a dos metros de un furgón policial *chupando* hostias.

En todo este fracaso colectivo hay un demente triunfo: después de 30 años confeccionando a varias generaciones y alimentando su condición de elegidos para estrenar algún día la arcadia, los independentistas de camisa vieja y los agregados de última hora han comprobado que tanto empeño sirvió para esto. Para poner en pie una loca historia que propone embalar España y sacarla de Cataluña, piedra a piedra, mientras unos cantan *Els Segadors* atizando por efecto contagio a esos otros mozos absurdos del *Cara al sol* (mirando la letra en el móvil). Es lo que tenemos, un abismo que nos abraza a todos. Un país donde unos pocos han decidido por el resto intentando convertir las pancartas en sueños y la Constitución en amenaza, con un contrabando espectacular de fantasías. El referéndum sólo es la antesala disney de lo que viene. Aunque Rajoy se descuelgue diciendo que el referéndum que se vio no lo es. Eso ya lo sabíamos, lo difícil es disimular que lo hubo. Este hombre cualquier día despierta fuera del tiempo.

En Barcelona ayer se aplaudía cualquier cosa a la puerta de los colegios: a mayores, a jóvenes, a gatos, a palomas, a mossos. Una mujer pasó en bicicleta a la altura del 116 de la calle Mallorca con una *estelada* a modo de capa y le cayó encima una ovación que cerca estuvo de tirarla. Fue un síntoma extraordinario, porque todo el mundo sabe que las palmas en colectivo disfrazan de alegría los problemas, sobre todo los propios. Esas imágenes son muy eficaces para atomillar en los parietales del personal la idea de tribu levítica. Pero son muchos más los que no bajaron a votar, ni tuvieron jaleo por burlerías, y se espantan porque son conscientes de que la vida se pone un punto más difícil a la hora de la resaca. Que llega hoy. Esta alegría de los independentistas nace de reventar las garantías de la legalidad. Acojonante. La tristeza de tantos de nosotros (sin afán de patria ni de naciones) es una larga expedición que remata en la *panenka* irresponsable del PP; doctorado también en driblar la legalidad (la corrupción, la separación de poderes, los discos duros).

Ya no caben más opiniones. La única responsabilidad está urgentemente en la política. Esa misma que ha vuelto a defraudar. Lo del *Come together* me da que no va a funcionar.

Una mujer celebra con efusividad haber logrado votar ayer en uno de los colegios de Barcelona en el referéndum ilegal. AFP

Un policía nacional llevándose una urna del instituto Jaume Balcells de Barcelona. BIEL ALIÑO

Una familia abrazada en Sant Julià de Ramis (Gerona). EFE

Trabajadores fotografiando un punto de votación. GETTY

Gerard Piqué, futbolista del FC Barcelona, al votar. E. M.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 62 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Eran las cuatro de la tarde y ya sabían (los independentistas) que el holograma de referéndum inválido (pero tan sentimental) estaba ganado.	
Extracció de proposicions	El referèndum no va tenir cap tipus de validesa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum no va tenir cap tipus de validesa Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per la seva invalidesa i artificialitat. Es verifica H1.	
		Així com el fenomen de l'holograma ofereix la possibilitat de veure algú com si fos real, el referèndum va ser un fenomen artificial caracteritzat per la seva manca de validesa i d'efecte vinculant.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 63 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Y ahora hay adolescentes que han probado la épica de verse a dos metros de un furgón policial <i>chupando</i> hostias.	
Extracció de proposicions	Davant determinats actes, és normal que la policia agredeixi	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Davant determinats actes, és normal que la policia agredeixi Verifica hipòtesi 5 La proposició minimitza les agressions per normalitzar-les com a resposta policial, verificant H5.	
		El 'chupando hostias' que fa servir Lucas denota que un ha de responsabilitzar-se del que fa i que si comet un acte contrari a la llei, ha de ser conscient que rebrà cops de la policia. En certa manera justifica les càrregues viscudes, ja que no les condemna i es limita a alertar que això és el que passa quan s'actua de manera èpica, però il·legal.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 64 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Los independentistas de camisa vieja y los agregados de última hora han comprobado que tanto empeño sirvió para esto. Para poner en pie una loca historia que propone embalar España y sacarla de Cataluña, piedra a piedra, mientras unos cantan <i>Els Segadors</i> atizando por efecto contagio a esos otros mozos absurdos del <i>Cara al sol</i> (mirando la letra en el móvil).	
Extracció de proposicions	Els independentistes pretenen deixar a Espanya sense el territori català	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Els independentistes pretenen deixar a Espanya sense el territori català Verifica hipòtesi 3 La proposició fa evident el perill de trencament del país amb la separació catalana. Es verifica H3.	'Piedra a piedra' diu Lucas. El sentiment de l'autor sembla a flor de pell, en fer referència a unes pedres que van ser posades una a una, segles enrere, per construir un país, una unitat que no pot ser trencada. El bloc de pedres és indivisible, així es va fer constar en la <i>sagrada</i> constitució.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	COMENTARI EXPLICATIU
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 65 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2	Pero son muchos más los que no bajaron a votar, ni tuvieron jaleo por burlerías, y se espantan porque son conscientes de que la vida se pone un punto más difícil a la hora de la resaca.	
Extracció de proposicions	La desmobilització va ser superior	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 2 mobilització	
Justificació	La desmobilització va ser superior Verifica hipòtesi 2 La proposició minimitza la mobilització donant valor a la part no mobilitzada i verifica H2.	
		Treu ferro a la mobilització recordant que van ser més els catalans que es van quedar a casa i que no són partidaris d'actes il·legals i de la independència.

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Desproporciones	
Autor	Santiago González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 66 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Esta alegría de los independentistas nace de reventar las garantías de la legalidad. Acojonante. La tristeza de tantos de nosotros (sin afán de patria ni de naciones) es una larga expedición que remata en la <i>panenka</i> irresponsable del PP, doctorado también en driblar la legalidad (la corrupción, la separación de poderes, los discos duros).	
Extracció de proposicions	Els independentistes han rebentat la legalitat, però el PP ha estat irresponsable	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Els independentistes han rebentat la legalitat, però el PP ha estat irresponsable Refuta hipòtesi 7 La proposició refuta H7, ja que no responsabilitza exclusivament als governants catalans.	

Els independentistes s'han equivocat actuant al marge de les lleis, però el PP també és responsable en la mesura que no respecta la separació de poders i ha perdut credibilitat per la corrupció massiva.

Els independentistes s'han equivocat actuant al marge de les lleis, però el PP també és responsable en la mesura que no respecta la separació de poders i ha perdut credibilitat per la corrupció massiva.

DESAFÍO INDEPENDENTISTA EL ANÁLISIS

ESPAÑA

Un guardia civil trata cuidadosamente de que un padre saque a su hijo de un tumulto, ayer, en Sant Julià de Ramis (Gerona). JAVI MARTÍNEZ

La ejemplar labor de la Policía española impidió ayer cualquier conjetura de verosimilitud del presunto referéndum e hizo algo más importante: encarnar el poder y la razón democrática. Además, hubo de bregar con los colegas desleales. La Policía autonómica catalana se ha convertido en el cuerpo de seguridad privado del secesionismo

La paz, la ley, la fuerza

ARCADI ESPADA

El Gobierno democrático trazó ayer una línea roja. Se ha abusado de la imagen, pero aún le queda color. Las líneas rojas se trazan a veces con sangre. Pero la ejemplar labor de la Policía española logró que se necesitara poca para trazarla. Su trabajo de ayer quedará en los anales del empleo de la fuerza del Estado de Derecho. Miles de ciudadanos irresponsables, miserablemente convocados por un Gobierno que había abandonado toda pretensión de legalidad; miles de personas a las que el Gobierno del Estado, o

sea, la autoridad política de la ejemplar Policía, no supo advertir solemnemente en las vísperas del peligro que corrían al participar en un acto ilegal, trataron de hacerse ayer con el control de un territorio mediante la fechoría de un supuesto referéndum, supuestamente democrático.

Las miles de personas dispersas por toda Cataluña no actuaron pacíficamente. La paz es la ley, y esos miles ejercieron violencia moral activa y violencia física (casi siempre) pasiva contra el cumplimiento de las resoluciones judiciales que habían declarado ilegal la maniobra antide-mocrática.

La acción de la Policía —una acción de fuerza y no de violencia— impidió cualquier conjetura de verosimilitud en torno al presunto referéndum e hizo algo infinitamente

más importante: encarnar el poder y la razón democráticas. Lo hicieron, además, con ciencia y conciencia, limitando en una proporción asombrosa la sobrerreacción, a pesar de sus heridas por las agresiones, escasas pero ciertas, y de los insultos y las humillaciones continuadas.

La lista de los cientos de heridos proporcionada por el Gobierno desleal y asumida de inmediato, y sin mayor verificación, por nuestra prensa, incluye probablemente los arañazos. Y un sólo herido grave, por el impacto de una pelota de goma en un ojo. Esta actuación cabría compararla, iproporcionadamente! a las magnitudes diversas de los empeños, con la de las policías alemanas, británicas, americanas o francesas cuando se ponen a la tarea de despejar las calles.

Por si no hubiera bastado con los irresponsables, la Policía hubo de bregar también con los colegas desleales. Los llamados Mossos d'Esquadra desplegaron desde primera hora de la mañana una convivencia desacomplejada, a veces puramente cínica, con el batallón de irresponsables.

No sólo eso: protegidos por la acción y el ojo mediático de la turba incluso se permitieron recominar en algunos momentos a los policías nacionales que, a diferencia de ellos, trataban de restablecer el orden democrático.

Así pues, burlaron la ley, burlaron el compromiso adquirido y burlaron la confianza que cualquier ciudadano podía mantener en ellos. La Policía autonómica catalana se convirtió ayer en el cuerpo de seguridad privado del secesionismo y éste es, probablemente, el más grave problema que deja la jornada del primero de octubre encima de la mesa del Gobierno.

Mientras la Policía se abría paso peligrosamente entre la fragilidad existencial de las abuelas y los adolescentes —el músculo cerebral de la comunidad, ese que va de los 30 a los 61 años suele estar minoritariamente representado en la kermés nacionalista— los socialistas Pedro Sánchez y Miquel Iceta aprovechaban la situación con su habitual humanidad desmoralizadora pidiendo

que la democracia, es decir, también la fuerza, dejara de aplicarse en las calles de Cataluña.

Los dos pertenecen, sin saberlo ni sobre todo alcanzarlo a saber, a una de las estirpes más malignas de la socialdemocracia: las almas bellas. Un alma bella es una conciencia que renuncia a la acción en cuanto le enloda, pero que a pesar de ello exige a la acción ide los otros! la resolución de sus problemas prácticos.

La genealogía del concepto pasa por Schiller, Kant, Goethe y, sobre todo, Hegel. Pero es Nietzsche el que acaba redondeando su utilidad política, según lo vio con agudeza Manuel Ruiz Zamora, en un artículo de hace unos años en el diario *El País*: «Nietzsche, siempre más malévolo, no dejaría de olfatear una inequívoca voluntad de poder, eso sí, reactiva, detrás de esa pretendida

«Siempre que ha utilizado la violencia, el nacionalismo catalán ha perdido»

«Nadie razonable puede reprochar nada al Gobierno en su actuación de ayer»

inocencia». La voluntad de poder, exactamente, que apostaba en los dos socialistas y que aún se olía, tan sumamente desagradable, a última hora de ayer en la declaración más o menos institucional del secretario socialista.

El Estado ha ganado el 1 de octubre. El reto concreto de la fecha solo requería de pericia y firmeza policial en las calles, porque era en las calles —y no en las urnas, como sostiene la mascarada— donde el nacionalismo había planteado su delirante pleito revolucionario. El Estado democrático mandó ayer un inequívoco mensaje a los dirigentes nacionalistas, pero también al conjunto irresponsable de la comunidad catalana: no podrán imponer sus planes por la fuerza y Cataluña no quedará, en consecuencia, al margen del Estado de derecho.

Nadie razonable, ni dentro ni fuera de España, puede reprochar nada sustancial al Gobierno en su actuación de ayer. Ni siquiera la apocalíptica deformación de la realidad que trae el nuevo paradigma informativo —un ojo inmenso, pero microscópico que deja el sentido a nivel de las bacterias— puede negar que la acción revolucionaria de unos miles ha llegado a su límite. Como siempre que a lo largo de la historia ha utilizado la violencia, el nacionalismo catalán ha perdido. Ahora volverá a la negociación. A la fuerza.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	La paz, la ley, la fuerza	
Autor	Arcadi Espada	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 67 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	(Miles de personas) trataron de hacerse ayer con el control de un territorio mediante la fechoría de un supuesto referéndum, supuestamente democrático.	
Extracció de proposicions	Van intentar prendre el control d'un territori espanyol	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Van intentar prendre el control d'un territori espanyol Verifica hipòtesi 3 La proposició expressa un intent, tot i que fallit, de prendre el control sobre el territori català, alterant la unitat espanyola. Verifica H3.	
		Amb l'excusa d'un referèndum inexistent i antidemocràtic, els independentistes van intentar prendre el control d'un territori espanyol, per tant, volien separar Catalunya d'Espanya, trencant així la unitat del país.

Amb l'excusa d'un referèndum inexistent i antidemocràtic, els independentistes van intentar prendre el control d'un territori espanyol, per tant, volien separar Catalunya d'Espanya, trencant així la unitat del país.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	La paz, la ley, la fuerza	
Autor	Arcadi Espada	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 68 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 i 2	Las miles de personas dispersas por toda Cataluña no actuaron pacíficamente. La paz es la ley, y esos miles ejercieron violencia moral activa y violencia física (casi siempre) pasiva contra el cumplimiento de las resoluciones judiciales que habían declarado ilegal la maniobra antidemocrática.	
Extracció de proposicions	1-Van ser milers les persones dispersades per Catalunya 2-El referèndum va ser una maniobra antidemocràtica del tot il·legal	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 2 mobilització i hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	1-Van ser milers de persones les dispersades per Catalunya. Verifica hipòtesi 2 La proposició minimitza la mobilització en limitar-la a milers de persones. Verifica H2. 2-El referèndum va ser una maniobra antidemocràtica del tot il·legal Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum, titllant-lo d'antidemocràtic. Es verifica H1.	
		1-Tot i que van votar més de 2 milions de persones, Espada parla de milers en l'article. Això no només és restar importància a la mobilització, és distorsionar la realitat. 2-Ni legal ni democràtic. El referèndum no complia amb cap requisit per tenir en compte els resultats perquè així ho havia determinat un jutge.

1-Tot i que van votar més de 2 milions de persones, Espada parla de milers en l'article. Això no només és restar importància a la mobilització, és distorsionar la realitat.

2-Ni legal ni democràtic. El referèndum no complia amb cap requisit per tenir en compte els resultats perquè així ho havia determinat un jutge.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	La paz, la ley, la fuerza	
Autor	Arcadi Espada	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 69 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La acción de la Policía –una acción de fuerza y no de violencia– impidió cualquier conjetura de verosimilitud en torno al presunto referéndum e hizo algo infinitamente más importante: encarnar el poder y la razón democráticas. Lo hicieron, además, con ciencia y conciencia, limitando en una proporción asombrosa la sobre-reacción, a pesar de sus heridos por las agresiones, escasas pero ciertas, y de los insultos y las humillaciones continuadas.	
Extracció de proposicions	Les càrregues policials no van ser violentes	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Les càrregues policials no van ser violentes Verifica hipòtesi 5 La proposició nega la desproporcionalitat en negar la violència de les càrregues, fet que verifica H5.	

Segons l'autor, la Policia es va limitar a utilitzar la força en nom de la llei, però sense violència. Això implica que no considera les càrregues abusives, desproporcionades. La defensa de les agressions és evident i destaca la professionalitat dels policies carregant amb consciència per limitar el nombre de ferits.

Segons l'autor, la Policia es va limitar a utilitzar la força en nom de la llei, però sense violència. Això implica que no considera les càrregues abusives, desproporcionades. La defensa de les agressions és evident i destaca la professionalitat dels policies carregant amb consciència per limitar el nombre de ferits.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	La paz, la ley, la fuerza	
Autor	Arcadi Espada	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 70 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Por si no hubiera bastado con los irresponsables, la Policía hubo de bregar también con los colegas desleales. Los llamados Mossos d'Esquadra desplegaron desde primera hora de la mañana una convivencia desacomplejada, a veces puramente cínica, con el batallón de irresponsables. No sólo eso: protegidos por la acción y el ojo mediático de la turba incluso se permitieron recriminar en algunos momentos a los policías nacionales que, a diferencia de ellos, trataban de restablecer el orden democrático.	
Extracció de proposicions	Els Mossos van ser deslleials	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Els Mossos van ser deslleials Verifica hipòtesi 6 La proposició és un atac contra els Mossos perquè no van respectar la llei. Es verifica H6.	

L'obligació i l'actuació dels Mossos va diferir. Estaven obligats a impedir la celebració del referèndum, però el que van fer va ser col·laborar amb una presència purament passiva i enfrontant-se verbalment amb els altres policies que lluitaven per recuperar l'ordre.

L'obligació i l'actuació dels Mossos va diferir. Estaven obligats a impedir la celebració del referèndum, però el que van fer va ser col·laborar amb una presència purament passiva i enfrontant-se verbalment amb els altres policies que lluitaven per recuperar l'ordre.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	La paz, la ley, la fuerza	
Autor	Arcadi Espada	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 71 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Nadie razonable, ni dentro ni fuera de España, puede reprochar nada sustancial al Gobierno en su actuación de ayer.	
Extracció de proposicions	L'actuació del Govern central ha estat la correcta	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	La actuació del Govern central ha estat la correcta Verifica hipòtesi 7 La proposició aprova l'actuació del Govern central, negant cap responsabilitat de l'Executiu i verificant H7.	

El conflicte sobre el referèndum implica dos actors principals: el Govern Central i el Govern de la Generalitat. Si no es pot recriminar res a Rajoy i els seus, tota la responsabilitat recau en els governants independentistes.

El conflicte sobre el referèndum implica dos actors principals: el Govern Central i el Govern de la Generalitat. Si no es pot recriminar res a Rajoy i els seus, tota la responsabilitat recau en els governants independentistes.

ESPAÑA

DESAFÍO INDEPENDENTISTA EL PRECEDENTE HISTÓRICO

COMPANYS.
PROCLAMANDO EL
ESTADO CATALÁN
EN 1934

Cuando el presidente de la Generalitat consiguió entrar en el centro de votación que, en la lógica teatral de este referéndum, le correspondía hizo una declaración muy reveladora ante los medios. Desplazó el foco. El argumentario ya no empleaba la fingida retórica electoral. Es difícil mantener la farsa cuando es el propio presidente el que tiene que cambiar de colegio electoral sobre la marcha. No habló de resultados o de participación sino de la represión violenta del Estado. El proceso no termina aquí, sólo entra en una nueva fase y todo indica que, tras la huelga, Puigdemont jugará exactamente la misma carta que jugó Companys en 1934: el Govern ya no puede contener el ímpetu revolucionario del pueblo catalán y se impone una

PUIGDEMONT TRAS LA
ESTELA DE COMPANYS

83 años. En octubre de 1934, Lluís Companys proclamó el Estado Catalán desde el balcón de la Generalitat. Una independencia efímera de sólo unas horas. En octubre de 2017, Carles Puigdemont también pretende proclamar la independencia. Antes de subirse a cualquier balcón, ayer acudió a votar en el referéndum ilegal. Lo tuvo que hacer a escondidas, en un centro que no era el suyo. Luego, eso sí, acudió a su colegio a hacerse la foto. | ALBUM FAMILIAR / AFP

PUIGDEMONT.
SALUDANDO TRAS
VOTAR AYER
EN EL I-D*Hay locos
que se creen
Napoleón*

RAFA LATORRE

Estos días Cataluña está infestada de símbolos y de resonancias históricas, que es una forma que tiene la política de degenerar cuando renuncia a dirigirse a la razón para apelar al sentimiento. El Gobierno de Carles Puigdemont quiso que Cataluña alcanzara su punto de ebullición patriótica en octubre. La tentación simbólica era poderosa. En octubre de 1934 Lluís Companys traicionó a la República y proclamó el Estado catalán; y en octubre de 1940 fue fusilado des-

pués de un consejo militar franquista. La forja de símbolos es una tarea bastante sencilla. Sólo hace falta un poco de voluntad y algo de desvergüenza, y de ambas hay de sobra en la factoría discursiva del nacionalismo.

Hay locos que se creen Napoleón y los hay con delirios más modestos. Puigdemont se parece tanto a Companys como la España de hoy se parece a aquella de la que Cataluña se separó durante horas. La Historia jamás se repite, ni como farsa ni como tragedia, aunque puedan existir algunas semejanzas.

Hoy como ayer, burgueses y agitadores se confunden en la extravagante bacanal del bloque secesionista, que -hoy como ayer- divide sus esfuerzos entre la lucha anarcosindicalista y la patriótica. Hoy como ayer, una parte de la izquierda transige con las aspiraciones de los sediciosos por puro odio a las derechas, la CEDA de ayer y el PP de

hoy. Hoy como ayer los nacionalistas traicionan el pacto constitucional al que se habían sumado a cambio de que se le concediera a Cataluña un autogobierno reconocido en un estatuto de autonomía. Y hoy como ayer la coartada del nacionalismo para atizar el fuego de la discordia es un recurso de inconstitucionalidad contra una de sus leyes.

A todos estos ecos de la Historia se le pueden oponer mil matices porque los paralelismos históricos siempre son tramposos. Pero se puede extraer alguna lección. Si en algo se parecen los actuales promotores de la secesión a Companys es en su capacidad para convertir un conflicto de competencias en una afrenta histórica de una gravedad tal que obliga a la separación. En 1934, el agravio fue la declaración de inconstitucionalidad por parte del Tribunal de Garantías de la Ley de Contratos de Cultivo. Sólo cuatro días después de que se dictase la

sentencia de anulación, el Parlamento catalán desafiaba a la República con la aprobación de una nueva ley exactamente igual que la anterior en una sesión cargada de violencia y de intimidaciones a la oposición. Le sucedieron meses de tensión y, tras una huelga revolucionaria, el 6 de octubre Companys proclamó desde el balcón de la Generalitat «el Estado catalán de la República Federal Española». El golpe de Estado fue sofocado en tan sólo 10 horas por el general Domingo Batet al mando de unos centenares de hombres. Companys se sorprendió de que la muchedumbre que festejó la independencia con tanto entusiasmo se esfumara en cuanto llegó el momento de defenderla.

Puigdemont ya tiene la tensión y la huelga. Sólo falta por saber si también tiene el coraje -o la inconsciencia- para enfrentarse a una condena por rebelión. Con la muchedumbre mejor que no cuente.

solución, es decir, una declaración unilateral de independencia.

Hay otra semejanza entre Puigdemont y el mártir del nacionalismo catalán. Un hilo histórico que une ambas épocas, tan lejanas. En marzo de 1936, Manuel Chaves Nogales viajó a Barcelona, recién restablecida la Generalitat e indultado Lluís Companys. El periodista sevillano, como tantos otros por entonces, lo consideraba un político insignificante. La figura de Companys fue exageradamente reivindicada por Vázquez Montalbán a principios de los 80 y definitivamente engrandecida por el martirologio nacionalista. Pero mientras vivió, muchos veían en él a un puigdemont, un presidente circunstancial y abrumado. Al terminar una de tantas manifestaciones desbordantes, Chaves Nogales anotó la opinión de un barcelonés: «A nuestro pueblo le entusiasman esas grandes paradas de la ciudadanía. Pero acaso entre una y otra, aunque sólo mediasen tres o cuatro meses, alguien tendría que preocuparse de rellenar el tiempo con una tarea que quizás no sea del todo superflua: la de gobernar, la de administrar, la de hacer por el pueblo algo más que ofrecerle ocasión y pretexto para estos deslumbrantes espectáculos».

La opinión del propio Chaves Nogales la recoge Xavier Pericay en *Cuatro historias de la República*. «Reconozcamos que Cataluña tiene esa virtud imponderable: la de convertir a sus revolucionarios en puros símbolos, ya que no puede hacer de ellos perfectos estadistas». Hoy como ayer.

Columna d'opinió 8		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 72 Fragment rellevant 1 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	El Gobierno de Carles Puigdemont quiso que Cataluña alcanzara su punto de ebullición patriótica en octubre.	
Extracció de proposicions	S'ha arribat a aquest punt del conflicte perquè així ho ha volgut el Govern català	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	S'ha arribat a aquest punt del conflicte perquè així ho ha volgut el Govern català Verifica hipòtesi 7 La proposició carrega tota la responsabilitat del conflicte al govern de Puigdemont, verificant H7.	
		Si el govern català amb Puigdemont al capdavant no hagués actuat tal com ho ha fet, no estaríem davant un problema tan greu com el d'ara. Ells són qui l'han creat, ells són els responsables.

Columna d'opinió 8		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 73 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Hoy como ayer los nacionalistas traicionan el pacto constitucional al que se habían sumado a cambio de que se le concediera a Cataluña un autogobierno reconocido en un Estatuto de Autonomía.	
Extracció de proposicions	Els nacionalistes catalans tornen a traïr el pacte constitucional	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Els nacionalistes catalans tornen a traïr el pacte constitucional Verifica hipòtesi 3 La proposició fa referència a la traïció d'un pacte que assegura la unitat d'Espanya. Es verifica H3.	
		Es va firmar un pacte constitucional que assegura la indivisibilitat de la nació espanyola. Catalunya no respecta aquest pacte, sinònim de plantejar un atac contra l'Estat que podria trencar el país territorialment.

Columna d'opinió 8		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 74 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Cuando el presidente de la Generalitat consiguió entrar en el centro de votación que, en la lógica teatral de este referéndum, le correspondía hizo una declaración muy reveladora ante los medios. Desplazó el foco. El argumentario ya no empleaba la fingida retórica electoral. Es difícil mantener la farsa cuando es el propio presidente el que tiene que cambiar de colegio electoral sobre la marcha.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una farsa de lògica teatral	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una farsa de lògica teatral Verifica hipòtesi 1 La proposició minimitza el referèndum perquè l'entén com una teatralització. Es verifica H1.	

Si el referèndum segueix una lògica teatral, no és una votació real. Tal com l'entén Latorre és una actuació representada per uns actors davant uns espectadors. L'autor està deslegitimant l'acte, el qual titlla de farsa i el menysprea recordant que Puigdemont va votar on va voler.

Si el referèndum segueix una lògica teatral, no és una votació real. Tal com l'entén Latorre és una actuació representada per uns actors davant uns espectadors. L'autor està deslegitimant l'acte, el qual titlla de farsa i el menysprea recordant que Puigdemont va votar on va voler.

CORRER LA MILLA

RAFA
LATORRE

Clavel de fuego

PASADAS las siete de la mañana, dos *mossos d'esquadra* llegaban a un local del barrio barcelonés de El Putxet donde se estaba consumando un fraude democrático. Iban con la orden de precintar el lugar y llevarse las urnas. Se fueron sin las urnas y con un clavel en la mano. El caluroso aplauso con el que fueron despedidos por los amotinados hizo que a uno de los agentes se le humedecieran los ojos. Esto fue el 1 de octubre en Barcelona, *clavell de foc*. A las siete de la mañana en El Putxet y durante todo el día en ciudades y pueblos de Cataluña se hizo evidente, no la derrota del Estado, sino que no había Estado. Si el Estado había sufrido una derrota, ésta ocurrió, desde luego, mucho antes del 1 de octubre de 2017; de una forma poco espectacular, sin estruendo ni pelotas de gomas, sin cámaras incluso, con frialdad burocrática.

El clavel de los *mossos* es lo siniestro travestido de cursilería. Al coger la flor, los agentes estaban abandonando a su pueblo a la arbitrariedad y el abuso. Al menos hasta que el Estado se hiciera presente con su legítima violencia para restablecer la ley.

Los Mossos eran la penúltima barrera de defensa de los catalanes frente a los planes suicidas de sus dirigentes. Los únicos que, llegados a este punto, podían evitar que un gobierno autonómico ya ilegítimo estrellase a parte de sus ciudadanos contra el muro que delimita el Estado democrático. ¿Alguien pensaba que unas sonrisas iban a quebrar la integridad

«Si Traperó no se hubiera insubordinado, restablecer la ley habría sido una tarea menos cruenta»

territorial de la cuarta economía de la Unión Europea? El mayor Traperó es responsable de agravar los enfrentamientos. Si no se hubiera insubordinado, restablecer la ley —«es decir, la paz»— habría sido una tarea mucho menos cruenta.

La propaganda —¡el relato!— nacionalista dice que la sangre ha sido culpa de Mariano Rajoy. El guion ya estaba escrito. Como el escrutinio. Rajoy, sin embargo, tiene otra culpa que asumir. Si una responsabilidad tiene el Gobierno español es, por el contrario, sobre todos y cada uno de los lugares donde se pudo consumir la ilegalidad. Donde el Estado no compareció y, en su ausencia, reinaron la arbitrariedad y el abuso. La violencia, en fin.

En cada uno de esos lugares cada catalán pudo votar una, dos, tres, cuatro o 15 veces contra los derechos del resto de los ciudadanos. En la lógica de Puigdemont, Junqueras y Gabriel a esto se reduce la democracia. A votar todas las veces que a cada uno se le antoje sobre lo que a cada uno se le antoje. Pero eso es lo contrario de la democracia, es violencia, y por eso el Estado tenía que impedirlo.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 75 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesis 6 i 5	Al coger la flor, los agentes (Mossos) estaban abandonando a su pueblo a la arbitrariedad y el abuso. Al menos hasta que el Estado se hiciera presente con su legítima violencia para restablecer la ley. Los Mossos eran la penúltima barrera de defensa de los catalanes frente a los planes suicidas de sus dirigentes. Los únicos que, llegados a este punto, podían evitar que un gobierno autonómico ya ilegítimo estrellase a parte de sus ciudadanos contra el muro que delimita el Estado democrático.	
Extracció de proposicions	1-Els Mossos van donar suport a uns plans independentistes suïcides 2-La violència policial va ser legítima	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos i hipòtesi 5 agressions	
Justificació	1-Els Mossos van donar suport a uns plans independentistes suïcides Verifica hipòtesi 6 La primera proposició carrega contra els Mossos per posicionar-se amb els independentistes, verificant H6. 2-La violència policial va ser legítima Verifica hipòtesi 5 La segona proposició legitima les agressions policials en nom de la llei, verificant H5.	
		1-Els Mossos havien d'aturar el referèndum com fos i no marxar d'un col·legi electoral sense urnes i amb un clavell a la mà que els hi va donar un votant per deixar-los votar. Van ser arbitraris en favor dels independentistes, no van ser justos. 2-La violència policial de l'1 d'octubre és legítima. En aquest sentit, Latorre no fixa cap límit per considerar que les càrregues superin el límit de la proporcionalitat. Si s'agredeix en nom de la llei, no hi ha debat sobre la duresa d'aquestes, segons Latorre.

1-Els Mossos havien d'aturar el referèndum com fos i no marxar d'un col·legi electoral sense urnes i amb un clavell a la mà que els hi va donar un votant per deixar-los votar. Van ser arbitraris en favor dels independentistes, no van ser justos.

2-La violència policial de l'1 d'octubre és legítima. En aquest sentit, Latorre no fixa cap límit per considerar que les càrregues superin el límit de la proporcionalitat. Si s'agredeix en nom de la llei, no hi ha debat sobre la duresa d'aquestes, segons Latorre.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 76 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	El mayor Trapero es responsable de agravar los enfrentamientos. Si no se hubiera insubordinado, restablecer la ley –«es decir, la paz»– habría sido una tarea mucho menos cruenta.	
Extracció de proposicions	La llei és la pau	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	La llei és la pau Verifica hipòtesi 4 La proposició implica que l'aplicació de la llei erradica el conflicte, fet que verifica H4.	

La pau es caracteritza per l'absència de conflicte i per un equilibri i estabilitat entre les parts. Si restablint la llei s'obté la pau, amb l'aplicació de la llei s'acabarà amb el conflicte català.

La pau es caracteritza per l'absència de conflicte i per un equilibri i estabilitat entre les parts. Si restablint la llei s'obté la pau, amb l'aplicació de la llei s'acabarà amb el conflicte català.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 77 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	El guion ya estaba escrito. Como el escrutinio. Rajoy, sin embargo, tiene otras culpas que asumir. Si una responsabilidad tiene el Gobierno español es, por el contrario, sobre todos y cada uno de los lugares donde se pudo consumir la ilegalidad. Donde el Estado no compareció y, en su ausencia, reinaron la arbitrariedad y el abuso. La violencia, en fin.	
Extracció de proposicions	El Govern espanyol va permetre votar a molts col·legis	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El Govern espanyol va permetre votar a molts col·legis Refuta hipòtesi 7 La proposició carrega part de les culpes al govern de Rajoy per deixar votar a molts col·legis, refutant H7.	
		El govern independentista és culpable per frau democràtic. El govern espanyol també comparteix la responsabilitat perquè a molts punts de votació l'Estat no va arribar, és a dir, es va poder votar amb normalitat.

El govern independentista és culpable per frau democràtic. El govern espanyol també comparteix la responsabilitat perquè a molts punts de votació l'Estat no va arribar, és a dir, es va poder votar amb normalitat.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Hay locos que se creen Napoleón	
Autor	Rafa Latorre	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 78 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	En cada uno de esos lugares cada catalán pudo votar una, dos, tres, cuatro o 15 veces contra los derechos del resto de los ciudadanos. En la lógica de Puigdemont, Junqueras y Gabriel a esto se reduce la democracia. A votar todas las veces que a cada uno se le antoje sobre lo que a cada uno se le antoje.	
Extracció de proposicions	Es podia votar tants cops com es vulgués en el referèndum	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	Es podia votar tants cops com es vulgués en el referèndum Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum perquè es podia votar a la carta. Es verifica H1.	
		Si es podia votar més d'un cop i sobre un tema com la independència, no contemplada a ulls de la Constitució, no és un referèndum seriós i en cap cas un referèndum democràtic.

Si es podia votar més d'un cop i sobre un tema com la independència, no contemplada a ulls de la Constitució, no és un referèndum seriós i en cap cas un referèndum democràtic.

ALBERTO DI LOLLI

EL APUNTE GRÁFICO

Un juego peligroso en Cataluña

La periodista Josefina Carabias relató en *Los que le llamabamos Don Manuel* el enojo de un diputado

independentista cuando Azaña gritó «¡Viva España!» tras un discurso en Barcelona. Un redactor del *Heraldo de Madrid* terció: «Tranquilicele usted diciéndole que los vivas a Cataluña el señor Azaña los da en Castilla, que es donde tiene mérito». Ayer vimos, como dijo Mitterrand, que el nacionalismo es la guerra. Por eso se echa en falta la sensación de que alguien está al mando. Alguien capaz de tejer un discurso sólido y afectivo a un lado y otro del Ebro. El Estado ganó la batalla de la consulta ilegal, pero perdió la del relato. Rajoy sigue sin entender que el liderazgo consiste no sólo en recitar la ley, sino en evitar que la política derive en un juego peligroso. **RAÚL CONDE**

Columna d'opinió 10		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Un juego peligroso en Cataluña	
Autor	Raúl Conde	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 79 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7 Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Ayer vimos, como dijo Mitterrand, que el nacionalismo es la guerra. Por eso se echa en falta la sensación de que alguien está al mando. Alguien capaz de tejer un discurso sólido y afectivo a un lado y otro del Ebro. El Estado ganó la batalla de la consulta ilegal, pero perdió la del relato.	
Extracció de proposicions	1-Rajoy és incapaç de tendir ponts entre Catalunya i Espanya 2-El referèndum va ser il·legal	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat i verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	1-Rajoy és incapaç de tendir ponts entre Catalunya i Espanya Refuta hipòtesis 7 La proposició carrega certa responsabilitat a Rajoy per falta de discurs afectiu, verificant H7. 2-El referèndum va ser il·legal Verifica hipòtesi 1 La segona proposició deslegitima el referèndum pel seu caràcter il·legal, verificant H1.	
		1- Conde deixa clar que el president del Govern té responsabilitat i molta. Per a Conde la solució no passa per una llei, sinó que exigeix projectar un discurs sòlid capaç de teixir ponts de diàleg amb Catalunya, mostrant afectivitat. 2-La il·legalitat del referèndum el deslegitima com a acte democràtic i li resta a la votació tot el valor.

1- Conde deixa clar que el president del Govern té responsabilitat i molta. Per a Conde la solució no passa per una llei, sinó que exigeix projectar un discurs sòlid capaç de teixir ponts de diàleg amb Catalunya, mostrant afectivitat.

2-La il·legalitat del referèndum el deslegitima com a acte democràtic i li resta a la votació tot el valor.

TRIBUNA POLÍTICA El autor subraya que el respeto a la legalidad es crucial, pero que además hay que hacer política. Y ello empieza por recuperar la iniciativa en la escena internacional, donde la ofensiva de la Generalitat ha sido muy intensa.

Separatistas en el callejón del gato

JOSÉ MANUEL GARCÍA-MARGALLO

CUENTA Valle-Inclán que en el viejo Madrid había un callejón que se llamaba el callejón del Gato. En ese callejón existía un espejo, no sé bien si cóncavo o convexo, que devolvía las imágenes distorsionadas. Los flacos se veían gordos y los gordos, flacos. Me cuentan que el citado callejón aún existe, y así debe de ser, porque los reflejos distorsionados –a juzgar por algunas afirmaciones que oigo en apoyo del famoso *procés*– siguen estando a la orden del día.

Las reivindicaciones soberanistas empiezan, o al menos se recrudecen, en el año 2008. Un *annus horribilis* donde los haya, porque ese año empezó la mayor crisis económica que el mundo ha conocido desde el *crash* de 1929. El PIB español se desplomó, el desempleo alcanzó cifras intolerables, los bancos amenazaron quiebra y las cuentas con el exterior y las cuentas públicas registraron déficits históricos. La credibilidad de España estaba por los suelos; y, en consecuencia, nadie parecía demasiado dispuesto a prestarnos dinero.

En Cataluña el panorama era todavía más sombrío porque la economía catalana crece más que la española en su conjunto cuando las cosas van bien y se desploma con mayor rapidez cuando van mal. El déficit no cesó de aumentar y la deuda pública se disparó hasta superar los 44.000 millones de euros en el año 2011, muy por encima de la media de las demás Comunidades Autónomas. El resultado fue el cierre a cal y canto de los mercados financieros.

La reacción del Gobierno de la Generalitat fue de manual: descargar sobre el Gobierno central la responsabilidad de los ajustes. El relato se ha ido adornando más y más con el paso del tiempo, por-

que abre infinitas y atractivas posibilidades de sumar voluntades a la idea –empíricamente indemostrable– de que una Cataluña independiente se volvería más próspera y europea, se habría liberado del «ex-

polio fiscal» al que España le había sometido y se adueñaría, por fin, de su propio destino.

Muchos catalanes que sufrían y sufren en carne propia la dureza de la crisis quedan entonces seducidos por estos cantos de sirena. No se interrogan seriamente acerca de los costes de una secesión. No ven con objetividad el largo camino histórico recorrido por Cataluña en España. Y tampoco se paran a echar cuentas de los beneficios que Cataluña, con absoluto merecimiento, ha obtenido de su

pertenencia a España y a Europa. Entramos así en el callejón del Gato.

La estrategia secesionista ha cambiado en los últimos tiempos. Hasta hace bien poco, lo que pretendían era ser reconocidos por la Comunidad Internacional y por la Unión Europea. Dos pretensiones imposibles. Porque es innegable que el principio de integridad territorial prima sobre el de libre determinación salvo en los casos de pueblos colonizados, ocupados militarmente o aquellos en los que los ciudadanos hayan visto rechazado un acceso efectivo al gobierno para asegurar su desarrollo político, económico, cultural y social (Dictamen del Tribunal Superior de Canadá del 20 de agosto de 1998). Circunstancias que evidentemente no se dan en Cataluña. Y porque es también innegable que así una parte de un territorio de un Estado miembro –de la Unión Europea– deja de ser parte de dicho Estado porque se convierte en un nuevo estado independiente, los tratados (...) ya no se aplicarían desde el mismo día de su independencia en ese territorio» (Declaraciones del presidente del Consejo Europeo el 12 diciembre de 2013). Y eso es aplicable tanto a Escocia como a Cataluña.

Cuando los secesionistas se convencen de que nadie está dispuesto a legitimar la secesión cambian de tercio. Pasan a querer demostrar que el Reino de España pisotea los derechos y las libertades y desconoce los principios más elementales de un Estado de derecho. La cosa empezó hace ya más de tres años cuando Ramón Tremosa (PDe-

CAT) formuló a la Comisión la siguiente pregunta: «Teniendo en cuenta la historia del Estado español en los últimos años (...) ¿piensa la Comisión clarificar si pediría que se aplicara el artículo 7 del TUE en caso de una intervención del ejército en la vida democrática de un Estado miembro?». Esta estrategia de deslegitimación de las instituciones democráticas ha sido aireada por toda España en los últimos meses por Podemos, Bildu y cuantos desean la voladura del edificio Constitucional que entre todos construimos en 1978.

¿Qué va a pasar en los próximos días? No tengo una bola de cristal, pero creo que los separatistas –con o sin declaración de independencia– van a trasladar a la calle el debate con el decidido propósito de crear un clima *prerrevolucionario* que vaya abonando el terreno para unas elecciones autonómicas que ellos calificarán de constituyentes.

El Gobierno de la Nación ha optado hasta ahora por combatir el proceso con extraordinaria prudencia, primando los argumentos jurídicos sobre los políticos. Sin embargo, creo que ya ha llegado la hora de sancionar a los sediciosos y sobre todo de suspenderles en sus funciones para que no se sigan aprovechando de su posición institucional para perpetrar un golpe de Estado contra las propias instituciones que dirigen. Como ocurrió en 1934, no se trata de suspender la autonomía ni mucho menos de derogar el Estatuto; suscribo las palabras que en aquella ocasión dijo Alejandro Lerroux: «Hemos reconocido una situación jurídica en Cataluña y no hemos de atentar contra ella; hemos de

pedir solamente que los catalanes respeten también la Constitución del Estado» (9 de octubre de 1934). Santa palabra.

Pero esto no basta. El respeto a la legalidad está muy bien; pero, además hay que hacer política, como recordó Francisco Pérez de los Cobos en su discurso de despedida como presidente del Tribunal Constitucional: «Hay problemas políticos que pueden resolverse satisfactoriamente por métodos jurisdiccionales, pero (...) los problemas derivados de la voluntad de una parte del Estado de alterar su estatus jurídico no pueden ser resueltos por este tribunal (...). Los poderes públicos son los que están llamados a resolver mediante el diálogo y la cooperación, los problemas que se desenvuelven en este ámbito» (14 marzo 2017).

LA POLÍTICA empieza por recuperar la iniciativa en la escena internacional, porque, como he recordado muchas veces, el partido se juega fuera. La ofensiva diplomática de la Generalitat catalana ha sido muy intensa en los últimos meses y, en mi opinión, nuestra respuesta ha sido demasiado débil. Y, además, hay que restablecer los puentes del diálogo, como acertadamente reclamaba Pérez de los Cobos. Este diálogo, obvio recordarlo, sólo puede hacerse dentro de la ley y por quienes acepten que las reformas institucionales sólo pueden abordarse por el procedimiento establecido en la propia Constitución.

Conviene puntualizar como he hecho en mi re-

LPO

«El Gobierno debe garantizar que la ley se cumpla y, a la vez, abordar las necesarias reformas constitucionales»

cienté libro *Por una convivencia democrática* (Deusto) que las reformas que se proponen no pueden interpretarse en términos de cesión a las exigencias de los actuales responsables catalanes. Más bien responden al propósito de actualizar los acuerdos de convivencia que nos dimos en 1978 en el sentido que demanda buena parte de la sociedad española. Con todo, estas reformas deberían dar respuestas satisfactorias suficientes a la cuestión catalana, y deberían hacerlo para intentar mantener vivo durante dos o tres generaciones un pacto que permita habitar con comodidad en la Casa Común a todos los españoles.

José Manuel García-Margallo y Marfil es diputado del Partido Popular y ex ministro de Exteriores.

Columna d'opinió 11		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Separatistas en el callejón del gato	
Autor	José-Manuel García Margallo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 80 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Porque es innegable que el principio de integridad territorial prima sobre el de libre determinación salvo en los casos de pueblos colonizados, ocupados militarmente o aquellos en los que los ciudadanos hayan visto rechazado un acceso efectivo al gobierno para asegurar su desarrollo político, económico, cultural y social (Dictamen del Tribunal Superior de Canadá del 20 de agosto de 1998). Circunstancias que evidentemente no se dan en Cataluña.	
Extracció de proposicions	La unitat d'Espanya prima sobre el dret d'autodeterminació en el cas de Catalunya	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	La unitat d'Espanya prima sobre el dret d'autodeterminació en el cas de Catalunya Verifica hipòtesi 3 unitat La proposició prioritza la unitat d'Espanya com a país per sobre del dret d'autodeterminació català, verificant H3.	
		La indivisibilitat territorial dels països és innegociable, excepte en uns casos concrets entre els quals no es troba el català. Això significa que la unitat d'Espanya predomina sobre el dret d'autodeterminació del territori català.

La indivisibilitat territorial dels països és innegociable, excepte en uns casos concrets entre els quals no es troba el català. Això significa que la unitat d'Espanya predomina sobre el dret d'autodeterminació del territori català.

Columna d'opinió 11		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	Separatistas en el callejón del gato	
Autor	José-Manuel García Margallo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 81 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	El respeto a la legalidad está muy bien; pero, además hay que hacer política, como recordó Francisco Pérez de los Cobos en su discurso de despedida como presidente del Tribunal Constitucional: «Hay problemas políticos que pueden resolverse satisfactoriamente por métodos jurisdiccionales, pero (...) los problemas derivados de la voluntad de una parte del Estado de alterar su estatus jurídico no pueden ser resueltos por este tribunal (...). Los poderes públicos son los que están llamados a resolver mediante el diálogo y la cooperación, los problemas que se desenvuelven en este ámbito» (14 marzo 2017).	
Extracció de proposicions	No n'hi ha prou amb aplicar la llei, cal fer política	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 4 llei	
Justificació	No n'hi ha prou amb plicar la llei, cal fer política Refuta hipòtesi 4 La proposició defensa la incapacitat de la llei per solucionar el conflicte per sí sola, refutant H4.	Per a Margalló respectar la llei és clau, però si no es complementa amb política, no es podrà solucionar el conflicte català. Creu que quan una part de l'Estat vol alterar el seu estatus jurídic, com una part dels catalans, la complexitat del tema requereix cooperació. No és suficient optar exclusivament per la via judicial.

MADRID: Avenida San Luis, 25, 28032, Madrid.
Tel.: 91 443 50 00. Fax: 91 443 50 44.
EL MUNDO EN PORTUGAL COM: Os lunes a
viernes: 1,70 €. Sábados con Yo Dona: 2,30 €.

Domingos con Pápagi: 3 €.
© Unidad Editorial Información General,
Madrid 2017. Todos los derechos reservados.
Esta publicación no puede ser -ni en todo

EL MUNDO.es

Puede: 1,80 €.
Título de acceso
al cliente: 002 00 00 45.

ni en parte: reproducida, distribuida,
comunicada públicamente, utilizada o
registrada a través de ningún soporte o
mecanismo, ni modificada o alterada

sin la previa autorización escrita
de la sociedad editora. Confirma
a lo dispuesto en el artículo 52
de la Ley de Propiedad Intelectual, queda

expresamente prohibida la reproducción
de los contenidos de esta publicación
con fines comerciales a través
de recopilaciones de artículos periodísticos.

Imprime: Barmont Impresión,
avda. Portugal, 4 CTC Costada,
28921 Costada (Madrid).
Dep. Legal: M-25815-2004

«Todo ha cambiado, cambiado del todo. Una terrible belleza ha nacido». Así habló Yeats de la insurrección irlandesa. En Cataluña es posible que todo haya cambiado, pero no ha nacido una terrible belleza, sino una crisis nacional. Un catalán dirigente de la Transición, resume así el día: «Un fracaso del Gobierno. Un fracaso de los independentistas. Votará como máximo un millón. Las imágenes más destructivas recorren el mundo. Dónde queda nuestra imagen de la Transición. Las salidas, cada día más lejos. Entramos en otra era». Otros hablan del fin de la legislación y el hundimiento de la democracia del 78.

Horas antes de las votaciones le comenté a un amigo bien informado: «Hay quien cree que el Gobierno Rajoy ha entregado Cataluña». A mi planteamiento provocativo respondió: «Espero que el lunes puedas titular: 'No hubo referéndum'». No lo hubo. Hubo algo irreal, virtual, mediático, dirigido por unos bribones populistas mentirosos, en-

EL RUIDO DE LA CALLE

RAÚL DEL POZO

No hubo referéndum

tre cargas policiales. Los nacionalistas nos la metieron doblada: papeletas sin sobres; sólo había que mostrar el DNI o el pasaporte. Sin junta electoral; censo como sacado de la lista de teléfonos. Han inventado la pantomima del censo universal; aparecieron urnas llenas de papeletas antes de votar.

Los datos que anuncie el Govern no valen, aunque han sido apoyados por la barra libre en una gran movilización. Los ciudadanos podían depositar el voto donde gustaran y tantas veces como quisieran. «No ha habido referéndum», declara Soraya. Ni censo, ni recuento. La Guardia Civil y la Policía han desbaratado la consulta ilegal. Hubo alter-

cados entre los agentes leales a la Constitución y los mossos. Eso puede ser el conato de enfrentamientos armados. La alcaldesa Colau ha calificado la situación de estado de sitio. Acusa de cobardía a Rajoy. Desde este lado del Ebro se habla de pantomima, precipicio, paripé, farsa y golpe de Estado.

No suenan los tambores, pero ya han empezado a tremolar las banderas. No los estandartes, gallardetes y pendones de Flandes o de la Auracana, sino las de unos españoles contra otros. Los enemigos vuelven a ser los hermanos, vuelve el sabor del miedo. Margarita Robles me dice «hoy se inicia una nueva etapa de la historia de España democrática, en la que sólo puede tener cabida el diálogo y no la imposición». Un mayo agitado por internet, donde se han usado mentiras como verdades. Noche de pijamas, ganchillo y parchís; curas dando hisopazos a los tractores que ha terminado con cargas policiales y cientos de heridos.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	No hubo referéndum	
Autor	Raúl Del Pozo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 82 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	A mi planteamiento provocativo respondió: «Espero que el lunes puedas titular: 'No hubo referéndum' ». No lo hubo. Hubo algo irreal, virtual, mediático, dirigido por unos bribones populistas mentirosos, entre cargas policiales. Los nacionalistas nos la metieron doblada: papeletas sin sobres; sólo había que mostrar el DNI o el pasaporte. Sin junta electoral; censo como sacado de la lista de teléfonos. Han inventado la pantomima del censo universal; aparecieron urnas llenas de papeletas antes de votar.	
Extracció de proposicions	1-No va haver-hi cap referèndum 2-Els governants catalans ens han enganyat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	1-No va haver-hi cap referèndum Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per irreal, verificant H1. 2-Els governants catalans ens han enganyat Verifica hipòtesi 7 La proposició responsabilitza el govern català per mentider i verifica H7.	1-L'absència d'una junta electoral o la presència d'urnes plenes de paperetes abans de començar la votació fan catalogar el referèndum d'irreal a Del Pozo, qui parla de 'pantomima' en referència al sistema del cens universal. 2-La responsabilitat recau en el govern de Puigdemont per mentider i populista.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	No hubo referéndum	
Autor	Raúl Del Pozo	
PART ANALÍTICA		COMENTARI EXPLICATIU
Fragment rellevant 83 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2	Los datos que anuncie el Govern no valen, aunque han sido apoyados por la barra libre en una gran movilización. Los ciudadanos podían depositar el voto donde gustaran y tantas veces como quisieran.	
Extracció de proposicions	La mobilització va ser gran	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 2 mobilització	
Justificació	La mobilització va ser gran Refuta hipòtesi 2 La proposició reconeix la significació de la mobilització de l'1 d'octubre, refutant H2.	
		Del Pozo deslegitima reiteradament el referèndum al llarg de l'article, però no amaga que la mobilització va existir i que aquesta va ser important en catalogar-la de 'gran' mobilització.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	El Mundo	
Títol	No hubo referéndum	
Autor	Raúl Del Pozo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 84 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	La Guardia Civil y la Policía han desbaratado la consulta ilegal. Hubo altercados entre los agentes leales a la Constitución y los <i>mossos</i> . Eso puede ser el conato de enfrentamientos armados.	
Extracció de proposicions	Els Mossos no van ser lleials com la policia espanyola	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Els Mossos no van ser lleials com la policia espanyola Verifica hipòtesi 6 La proposició crítica els Mossos per deslleials i verifica H6.	
		Els policies espanyols van aturar l'acte il·legal. Els mossos no i això els converteix en deslleials amb l'Estat espanyol i en responsables d'haver-se produït enfrontaments armats durant la jornada.

2 OCTUBRE 2017 *Lunes*

ABC.es

ABC

**La traición
de los Mossos**

Los agentes autonómicos que comanda el mayor Trapero se aliaron ayer con los golpistas y sabotearon el trabajo de policías y guardias civiles

**UN REFERÉNDUM FRACASADO
QUE DEJA A ESPAÑA DAÑADA**

Decepción entre los españoles porque los promotores del intento de golpe sigan en libertad

La democracia según Puigdemont: votos duplicados, urnas opacas y el censo inflado y adulterado

[Editorial, Astrolabio, Enfoque y páginas 16 a 41]

FOTO: Jaime García / ABC

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 85	Un referèndum fracasado que deja a España dañada (TITULAR PRINCIPAL)	
Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3		
Extracció de proposicions	1-El referèndum ha fracassat 2-Espanya està danyada	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 3 unitat	
Explicació	1-El referèndum ha fracassat Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum pel seu resultat advers, verificant H1. 2-Espanya està danyada Verifica hipòtesi 3 La segona proposició reconeix que la nació espanyola és més feble que ahir, verificant H3.	1-No importa el perquè ha fracassat el referèndum per l'ABC. No el deslegitima sobre la base de la il·legalitat o a la irregularitat en el sistema de votació. La deslegitimació del rotatiu es basa a afirmar que no ha triomfat i això ja és l'èxit en si mateix. 2-Si Espanya ha estat danyada, la unitat de la nació ha estat debilitada i el perill de trencament és més factible. El Mundo alerta als seus lectors de la situació de la nació i de la complexitat del moment.

Portada		COMENTARI
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 86 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 6	La traición de los Mossos (TITULAR SECUNDARI) Los agentes autonómicos que comanda el mayor Traperó se aliaron ayer con los golpistas y sabotearon el trabajo de policías y guardias civiles (SUBTITULAR CORRESPONENT)	
Extracció de proposicions	Els Mossos són uns traïdors per aliar-se amb els colpistes	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Explicació	Els Mossos són uns traïdors per aliar-se amb els colpistes Verifica hipòtesi 6 La proposició carrega contra els Mossos per traïr l'Estat. Es verifica H6.	
Imatge associada		
Comentari imatge	L'ABC ha optat per donar protagonisme a la imatge en la portada. Aquesta ocupa tota la plana. La imatge es divideix en 3 parts i representa amb gran exactitud el titular de text i el corresponent subtítol en referència als Mossos. En un primer pla hi ha un Policia Nacional i al fons els ciutadans, la majoria segurament independentistes. Doncs bé, entremig de les parts observem els Mossos. Els 2 Mossos són com una barrera entre la policia espanyola i la ciutadania i un d'ells sembla discutir amb el seu col·lega espanyol. Així, El Mundo reforça el missatge de què van dificultar la feina a policies i guàrdies civils i que van optar per aliar-se amb qui volia dur a terme el Cop d'Estat en comptes d'evitar-lo. Els presenta com a traïdors tal com diu el text. Com en el cas d'El Mundo, i a diferència de tota la premsa internacional, ni rastre visual de les agressions policials. O les amaga o no les considera importants perquè les veu normals i adequades.	

ABC

PRESIDENTA-EDITORIAL:
CATALINA LUCA DE TENADirector
Bieito Rubido RamondeDirectores adjuntos
Montserrat Lluís Serret
Luis Ventoso
Agustín PerySubdirectores
José Ramón Alonso
Yolanda Gómez
Adolfo GarridoAdjuntos al Director
Ramón Pérez-Maura
Mayte Alcaraz
Manuel MartínABC.es
Laura Pintos

Áreas

Jaime González (Opinión)
Juan Fernández-Miranda (España)
Alberto Sotillo (Internacional)
María Jesús Pérez (Economía)
Miguel Oliver (Madrid)
Nuria Ramírez (Sociedad)

Jesús G. Calero (Cultura y Espect.)

Fernando Rojo (Deportes)

Sebastián Basco (Cierre)

Isaac Blasco (Fin de Semana)

Jesús Ayca (Diseño e Infografía)

Matías Nieto König (Fotografía)

Alexis Rodríguez (Suplementos)

Laura Revuelta (ABC Cultural)

Fernando Pérez (Empresa)

Isabel Gutiérrez (GenteJóvenes)

Julián de Velasco (Infografía)

Laura Peralta (Familia)

Archivo

Federico Ayala

Delegaciones

Antonio González (C. La Mancha)

José Luis Martín (Castilla y León)

José Luis Jiménez (Galicia)

Alex Cubern (Cataluña)

Alberto Caparrós (C. Valenciana)

Directora General
Ana Delgado Galán

Gerente

Javier Caballero

Control de Gestión

José Antonio Ansedé

Recursos Humanos

Raquel Herrera

Marketing y Negocio Digital

José María de la Guía

Distribución

Maite Corral

Comercial

Gemma Pérez

ÍNDICE

La Tercera 3 Cultura 60
Editoriales 4 Toros 64
Enfoque 5 Deportes 64

EL INDEPENDENTISMO ROMPE CATALUÑA

Es muy difícil afirmar que los violentos incidentes de ayer tendrán menos coste que el que hubiera tenido la aplicación a tiempo del artículo 155 de la Constitución

La dureza de las imágenes que produjo el día de ayer no debe oscurecer la realidad: nunca hubo en Cataluña nada digno de llamarse referéndum porque era ilegal. El desmoronamiento de los acontecimientos demostró que la convocatoria del 1-O no pretendía celebrar un referéndum, sino provocar una ocupación de las calles catalanas, con la complicidad de los Mossos d'Esquadra, para buscar la confrontación con el Estado y fracturar Cataluña. Desde el 6 de septiembre, con el golpe de Estado parlamentario en el Parlament, el nacionalismo catalán apostó exclusivamente por la ilegalidad. La sucesión de decisiones judiciales y de actuaciones policiales dejó al separatismo sin condiciones materiales para celebrar una votación con mínima apariencia de seriedad. Las condiciones legales nunca existieron. Sin embargo, pese a la absoluta razón legal que amparaba al Gobierno, y que ayer ratificó Mariano Rajoy en su declaración pública, el nacionalismo catalán ha jugado con acierto sus bazas en la propaganda política y en la manipulación de los sentimientos.

Con el eslogan «votar no es delito», que lo habría suscrito el mismísimo Hitler, han captado voluntades y confundido opiniones. Incluso provocó en el Gobierno central un claro encogimiento de su respuesta, que se daba a conocer en mensajes que anunciaban que no regalaría al separatismo la foto de la Guardia Civil marchando por la Diagonal o retirando urnas. Incluso portavoces del PP anticiparon que no se aplicaría el artículo 155 de la Constitución por razones temporales y jurídicas.

El discurso del nacionalismo nunca fue legal, sino político. El del Gobierno central siempre fue legal, y apenas político, y por eso le faltó estrategia. Ayer, en Cataluña, se llegó a lo que no era deseable, pero fue inevitable. La intervención de la Guardia Civil y de la Policía Nacional respondió a la necesidad ineludible de restaurar el orden legal, asegurar la primacía de la Constitución y cumplir las órdenes judiciales. La deslealtad, lindante con la traición, de los Mossos d'Esquadra descargó en la Policía y la Guardia Civil toda la responsabilidad de asegurar el respeto a la ley. El empleo de la fuerza fue legítimo,

proporcional y necesario. Nuestras Fuerzas de Seguridad actuaron con una profesionalidad encomiable en unos escenarios muy complicados para el uso de la fuerza legítima.

Hay que reconocer que pudo no haberse llegado a la situación de ayer. Es muy difícil afirmar que los violentos incidentes de ayer tendrán menos coste que el que hubiera tenido la aplicación a tiempo del artículo 155 de la Constitución. El Gobierno nunca vio oportuno aplicar este precepto, que habría permitido arrebatarse a los nacionalistas las competencias que estaban utilizando contra el Estado y anticiparse a los acontecimientos. Nada de esto ha sucedido. Incluso se esperó a constatar lo que era obvio: que los Mossos d'Esquadra iban a desobedecer la orden judicial de precintar colegios electorales. Mientras los miembros de la Policía autonómica refugiaban su complicidad en la noche, Policía y Guardia Civil tuvieron que desplegarse e intervenir a plena luz del día.

No hubo referéndum el 1-O. El Estado lo ilegalizó, pero el nacionalismo logró otros objetivos. Si hubo votaciones en dependencias públicas de la Generalitat y de los ayuntamientos, en abierta desobediencia a los tribunales de Justicia. Negar lo evidente no ayuda al Gobierno de Rajoy en estos momentos. Ni jueces, ni fiscales estaban capacitados para afrontar la dimensión constitucional de este conflicto, que ha quedado sin resolver y que debió encauzarse con la aplicación del 155 al día siguiente de la aprobación de las leyes de referéndum y de transitoriedad. Repárese en que el 1-O ha pasado sin que uno solo de sus responsables, incluidos los cómplices que dirigen los Mossos d'Esquadra, haya sido inhabilitado o encarcelado. Todos siguen a día de hoy en sus cargos y con sus funciones intactas. Inexplicable. Como señalábamos en nuestro editorial de ayer, los dirigentes nacionalistas son los únicos responsables políticos y legales de esta crisis y deben responder por lo que han hecho. El drama del problema nacionalista es que hoy no hay motivos para pensar que se abre una puerta al acuerdo. El nacionalismo se aferrará al 1-O como una victoria moral y política frente al Estado.

Por eso es necesaria la unidad de los constitucionalistas. Rajoy apeló a la colaboración del PSOE y, ayer mismo, su secretario general, Pedro Sánchez, volvió a moverse en esa ambigüedad que le caracteriza. Es por eso que Rajoy debe estar preparado para afrontar en soledad, y con un frente opositor reactivado, la toma de nuevas y más firmes decisiones.

Repárese en que el 1-O ha pasado sin que uno solo de sus responsables, incluidos los cómplices que dirigen los Mossos d'Esquadra, haya sido inhabilitado o encarcelado

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El independentismo rompe Cataluña	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 87 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	La dureza de las imágenes que produjo el día de ayer no debe oscurecer la realidad: nunca hubo en Cataluña nada digno de llamarse referéndum porque era ilegal.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser il·legal	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser il·legal. Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum pel seu caràcter il·legal, verificant H1.	

El Mundo deslegitima el referèndum destacant que no s'ha de tenir en compte pel fet de ser il·legal. En una altra part del text torna a negar l'existència del referèndum i també considera que la votació no tenia mínima aparença de serietat.
--

El Mundo deslegitima el referèndum destacant que no s'ha de tenir en compte pel fet de ser il·legal. En una altra part del text torna a negar l'existència del referèndum i també considera que la votació no tenia mínima aparença de serietat.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El independentismo rompe Cataluña	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 88 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La deslealtad, lindante con la traición, de los Mossos d’Esquadra descargó en la Policía y la Guardia Civil toda la responsabilidad de asegurar el respeto a la ley. El empleo de la fuerza fue legítimo, proporcional y necesario. Nuestras fuerzas de seguridad actuaron con una profesionalidad encomiable en unos escenarios muy complicados para el uso de la fuerza legítima.	
Extracció de proposicions	1-Els Mossos van ser deslleials 2-Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos i hipòtesi 5 agressions	
Justificació	1-Els Mossos van ser deslleials. Verifica hipòtesi 6 La primera proposició condemna els Mossos per no ser lleials a l’Estat, verificant H6. 2-Les agressions de la policia espanyola van ser proporcionals. Verifica hipòtesi 5 La segona proposició defensa els cops policials en considerar-los proporcionals, verificant H5.	
		1-El Mundo és contundent criticant l’actuació dels Mossos. Considera que van ser deslleials, amb un punt de traïció, causant indirectament la duresa en les càrregues per deixar sola a la policia espanyola. En la mateixa editorial destaca la desobediència del mandat judicial per part de la policia catalana i la complicitat amb els independentistes. 2-Legítim, proporcional i necessari, així cataloga El Mundo l’ús de la força per part de la policia espanyola. Només li falta condecorar amb la medalla d’or al mèrit policial a les forces de seguretat per la seva intervenció. El rotatiu defensa les agressions i aplaudeix la professionalitat de les forces de seguretat.

1-El Mundo és contundent criticant l'actuació dels Mossos. Considera que van ser deslleials, amb un punt de traïció, causant indirectament la duresa en les càrregues per deixar sola a la policia espanyola. En la mateixa editorial destaca la desobediència del mandat judicial per part de la policia catalana i la complicitat amb els independentistes.

2-Legítim, proporcional i necessari, així cataloga El Mundo l'ús de la força per part de la policia espanyola. Només li falta condecorar amb la medalla d'or al mèrit policial a les forces de seguretat per la seva intervenció. El rotatiu defensa les agressions i aplaudeix la professionalitat de les forces de seguretat.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El independentismo rompe Cataluña	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 89 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 4	El Gobierno nunca vio oportuno aplicar este precepto (l'article 155), que habría permitido arrebatarse a los nacionalistas las competencias que estaban utilizando contra el Estado y anticiparse a los acontecimientos.	
Extracció de proposicions	El Govern central podria haver evitat el referèndum aplicant l'article 155	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	El Govern central podria haver evitat el referèndum aplicant l'article 155 Verifica hipòtesi 4 La proposició proposa l'aplicació de la llei com a mesura per evitar el conflicte, verificant H4.	

S'hauria d'haver aplicat l'article 155 abans. D'aquesta manera els nacionalistes s'haurien quedat sense competències per atacar l'Estat. La llei és capaç de frenar el conflicte amb aquest article dissenyat per deixar sense poder els dirigents autonòmics, en aquest cas catalans.

S'hauria d'haver aplicat l'article 155 abans. D'aquesta manera els nacionalistes s'haurien quedat sense competències per atacar l'Estat. La llei és capaç de frenar el conflicte amb aquest article dissenyat per deixar sense poder els dirigents autonòmics, en aquest cas catalans.

Editorial		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El independentismo rompe Cataluña	
Autor	-	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 90 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Como señalábamos en nuestro editorial de ayer, los dirigentes nacionalistas son los únicos responsables políticos y legales de esta crisis y deben responder por lo que han hecho.	
Extracció de proposicions	Els dirigents nacionalistes són els únics responsables	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Els dirigents nacionalistes són els únics responsables Verifica hipòtesi 7 La proposició carrega tota la responsabilitat del conflicte a la part catalana, verificant H7.	

Pel diari ABC hi ha un únic responsable i aquest és el Govern de la Generalitat. La responsabilitat no és només política, també legal i això implica l'obligació de respondre davant la llei. El rotatiu exclou el govern central de qualsevol tipus de responsabilitat en el conflicte.

Pel diari ABC hi ha un únic responsable i aquest és el Govern de la Generalitat. La responsabilitat no és només política, també legal i això implica l'obligació de respondre davant la llei. El rotatiu exclou el govern central de qualsevol tipus de responsabilitat en el conflicte.

PARAR EL GOLPE

LOS únicos culpables del dislate vivido en Cataluña son sus promotores. Ese es el primer y más contundente corolario de todo lo que ayer aconteció. No nos fustiguemos ni equivoquemos buscando enemigos donde no los hay. Es fundamental que los demócratas dominemos el relato verdadero y que este no se pervierta en los meandros de la equidistancia o del buenismo irresponsable. Los sediciosos catalanes han perpetrado un golpe de Estado disfrazado de participación democrática. El primer acto tuvo lugar el pasado 6 de septiembre, cuando dieron carta de naturaleza a una legalidad inventada al margen de la Constitución española. El segundo fue ayer. Queda un tercero, y está muy próximo: la declaración de independencia. Por tanto, es obligatorio que ganemos quienes creemos en la democracia y no en la ruptura. Si vence el Estado, ellos podrán vivir con nosotros; si ganan los sediciosos, nosotros no podremos vivir con ellos. Por eso urge pedir que la fuerza de la legalidad democrática nos defienda ya con la detención de todos aquellos que quieren violentar nuestra convivencia. La culpa de todo esto es suya.

Columna d'opinió 1		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Parar el golpe	
Autor	Bieito Rubido	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 91 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Los únicos culpables del dislate vivido en Cataluña son sus promotores. Este es el primer y más contundente corolario de todo lo que ayer aconteció. No nos fustiguemos ni equivoquemos buscando enemigos donde no los hay.	
Extracció de proposicions	El Govern de la Generalitat és l'únic responsable del conflicte	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El Govern de la Generalitat és l'únic responsable del conflicte Verifica hipòtesi 7 La proposició només culpabilitza el govern de Puigdemont, verificant H7.	
		Tot i que hi ha dues parts enfrontades, l'article responsabilitza en exclusivitat a una part. Presenta el govern català com a únic responsable, excloent la part espanyola.

Columna d'opinió 1		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Parar el golpe	
Autor	Bieito Rubido	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 92	Los sediciosos catalanes han perpetrado un golpe de estado disfrazado de participación democrática. [...] Por tanto, es obligatorio que ganemos quienes creemos en la democracia y no en la ruptura. Si vence el Estado, ellos podrán vivir con nosotros; si ganan los sediciosos, nosotros no podremos vivir con ellos.	
Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3		
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser un cop d'Estat 2-Qui és demòcrata és contrari a la ruptura d'Espanya	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 3 unitat	
Justificació	1-El referèndum va ser un cop d'Estat Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum per entendre'l com un atac contra l'Estat. Es verifica H1. 2-Qui és demòcrata és contrari a la ruptura d'Espanya Verifica hipòtesi 3 La segona proposició presenta com a antidemocràtic tot aquell qui amenaça la unitat d'Espanya, verificant H3.	1-L'article defensa que no va haver-hi res similar a un referèndum. El que va passar va ser un intent de cop d'Estat disfressat de participació democràtica per part d'uns quants catalans. 2-Titlla de demòcrata a qui defensa la unitat territorial d'Espanya, independentment de com ho faci. No associa democràcia al 'com', sinó al 'què'. Aquest què suposa la unitat d'Espanya com a nació. Si ets independentista, ets antidemocràtic, per aspirar a la ruptura.

1-L'article defensa que no va haver-hi res similar a un referèndum. El que va passar va ser un intent de cop d'Estat disfressat de participació democràtica per part d'uns quants catalans.

2-Titlla de demòcrata a qui defensa la unitat territorial d'Espanya, independentment de com ho faci. No associa democràcia al 'com', sinó al 'què'. Aquest què suposa la unitat d'Espanya com a nació. Si ets independentista, ets antidemocràtic, per aspirar a la ruptura.

Columna d'opinió 1		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Parar el golpe	
Autor	Bieito Rubido	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 93 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	Por eso urge pedir que la fuerza de la legalidad democrática nos defienda ya con la detención de todos aquellos que quieren violentar nuestra convivencia.	
Extracció de proposicions	La llei és la nostra defensa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	La llei és la nostra defensa Verifica hipòtesi 4 llei La proposició presenta la llei com l'escut de defensa d'Espanya, verificant H4.	
		Si apliquem la llei, tancarem a la presó als polítics catalans que han delinquit i acabarem amb el problema, amb aquells que amenacen la convivència de tots els espanyols. La millor defensa és la força de la legalitat.

Si apliquem la llei, tancarem a la presó als polítics catalans que han delinquit i acabarem amb el problema, amb aquells que amenacen la convivència de tots els espanyols. La millor defensa és la força de la legalitat.

FUNDADO EN 1903 POR DON TORCUATO LUCA DE TENA

ESPAÑA, A 2 DE OCTUBRE DE 2017

POR JAVIER RUPÉREZ

«Hay que desarmar la osadía separatista y ayudar a que la patria recupere la estabilidad doméstica y el prestigio exterior del que ha gozado ininterrumpidamente desde 1975, cuando los españoles, en circunstancias difíciles, concitaron sus esfuerzos para poner al país en la sintonía y el ritmo de la historia. Ese sigue siendo hoy el reto. Y la gloria. Semper Hispania»

EL momento generado por el reto separatista de los nacionalistas catalanes es un golpe de estado contra la legitimidad democrática, el segundo que el país ha conocido desde que la Constitución fuera aprobada en 1978. La quiebra de la unidad nacional que los separatistas persiguen habría traído consigo situaciones en las que la libertad, la igualdad y la prosperidad de todos los españoles, incluyendo naturalmente a los catalanes, y sobre todo a los catalanes, se hubieran visto gravemente en peligro. La consiguiente inestabilidad tendría negativas consecuencias en las relaciones internacionales de España y en la estabilidad del proceso de unificación europea. Son amplia y profundamente perceptibles la perplejidad, ansiedad, angustia e incertidumbre que su misma evocación ha contribuido a crear en las opiniones públicas, en los medios de comunicación y en las instituciones, tanto en España como fuera de ella.

El 1 de Octubre, fecha señalada por los separatistas para celebrar su delictivo referéndum, no ha quebrado España. Aunque tardamente, la reacción del Gobierno español, acompañado en lo fundamental por las llamadas «fuerzas constitucionalistas», ha venido a poner de relieve la cantidad y la fortaleza de los resortes con que la Constitución y la ley han dotado al Estado de Derecho español para responder a las embestidas secesionistas. Pero también podemos y debemos presumir que hoy mismo la ciudadanía española se verá enfrentada a dos urgencias inaplazables. La primera, encarnada en el empecinamiento separatista para continuar con su proceso de rechazo a la unidad nacional española. La segunda situada en las formas, tácticas, estrategias, propuestas y modelos que las fuerzas políticas y todas las instituciones estatales deberán articular para conjurar la recurrente y terca obsesión del separatismo catalán para construir una entidad estatal desgajada de España. La pegajosa marcha hacia la separación que el nacionalismo catalán ha venido cultivando desde hace varias décadas, ha contribuido a sembrar una semilla que sin llegar a ser mayoritaria hoy engloba a sectores importantes de la población catalana, otra alejada del separatismo.

Ante ese escenario se abren dos respuestas. Una se inclinará previsiblemente por admitir que la reclamación separatista estaba fundada en justas aspiraciones sistemáticamente desoídas por la institucionalidad española y en con-

secuencia por abrir la posibilidad de concesiones adicionales, bien en el terreno económico, bien en el del autogobierno regional, bien en el de la España «plurinacional», o bien en el de la logomaquia del «referéndum pactado». Es un simple aplazamiento del problema. La voracidad del nacionalismo las embolsará como dádivas circunstanciales a descontar de la para ellos próxima parusía final: la independencia. Aproximación que revela hasta qué punto los que la predicar desconfían de las virtualidades de España y su democracia.

La segunda de las posibles respuestas consiste en reafirmar las calidades españolas –en la historia, en la cultura, en la variedad de sus gentes, en la calidad de su democracia– para negar cualquier razón al separatismo catalán e impulsar frente a convencidos, tibios e incluso contrarios, la verdad de lo evidente: siempre mejor juntos. Es una aproximación que no deja de reconocer los errores o las dejaciones que los gobiernos españoles hayan podido cometer en el camino y que predica su corrección sobre la evidencia del caso: contrariamente a lo que el nacionalismo argumenta, el separatismo ha progresado no por haber ignorado España las necesidades de los ciudadanos catalanes sino por la timidez de la estructura institucional española para dotar de plena viabilidad a la propuesta de unos ciudadanos «libres e iguales» residenciados en una «patria común e indivisible». Supone la negativa a

considerar nuevas cesiones, chalaneos o temporizaciones. Esta alternativa debiera primar sobre cualquier consideración táctica o circunstancial para concentrarse en una recuperación: la de una España unida y variada, fuerte y flexible, próspera y solidaria, orgullosa de su pasado y preparada para afrontar con garantías de viabilidad su futuro.

Tanto desde el punto de vista doméstico como desde el internacional, el mantenimiento de la unidad nacional española es sin duda alguna la mejor propuesta política, social y económica. En esa perspectiva es imprescindible reforzar la viabilidad de la España liberal y propiciar su funcionamiento entre fuerzas políticas y sociales, foros representativos e institucionales, sociedad civil y ámbitos públicos de responsabilidad. A los políticos que han pretendido vincular el franquismo con la situación actual hay que recordarles que los tiempos pasados, historia son: toda España reivindica el patriotismo constitucional de 1978.

Las malformaciones que en este momento aquejan a nuestra sociedad no se hallan en las supuestas o reales insuficiencias del marco constitucional sino en su indebida y timorata aplicación. No se trata de negar con ello las posibilidades de reforma constitucional que el mismo texto del 78 contiene sino de desvincularlas de la reivindicación secesionista. La reforma constitucional no debe figurar en el primer plano del debate político. Los caminos de perfección pueden ser abordados por vías políticas y legales que no necesitan de alteraciones en la norma básica de nuestra convivencia. Es largo el catálogo de temas para la reflexión y para la acción que el momento exige. Entre ellos cabría mencionar el de la enseñanza, el de la adecuación de la estructura autonómica, el de la cesión de las competencias de seguridad, el de las excepciones fiscales, el de la financiación regional. Cuestiones todas ellas cuyo dejadizo tratamiento ha traído consigo el embarramiento separatista en el que nos encontramos.

Con ello no se agota la lista de temas necesitados de consideración y mejora a través de los cauces que la Constitución y las leyes señalan. Ayudará la voluntad decidida de los responsables públicos y privados del país para hacer presente España en todos sus rincones. Hay que desarmar la osadía separatista y ayudar a que la patria recupere la estabilidad doméstica y el prestigio exterior del que ha gozado ininterrumpidamente desde 1975, cuando los españoles, en circunstancias difíciles, concitaron sus esfuerzos para poner al país en la sintonía y el ritmo de la historia. Ese sigue siendo hoy el reto. Y la gloria. Semper Hispania.

JAVIER RUPÉREZ ES ACADEMICO
CORRESPONDIENTE DE LA REAL ACADEMIA DE
CIENCIAS MORALES Y POLÍTICAS

Columna d'opinió 2		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	España, a 2 de octubre de 2017	
Autor	Javier Rupérez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 94 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	El 1 de octubre, fecha señalada por los separatistas para celebrar su delictivo referéndum, no ha quebrado España.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser un delicte	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser un delicte Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum, ja que el considera un acte delictiu. Es verifica H1.	
		Per a Rupérez el referèndum suposa una infracció al dret penal i, per tant, és antijurídic. Rupérez deslegitima l'acte per violació de les normes vigents i en parlar de delicte implica la necessitat de sanció als seus organitzadors.

Columna d'opinió 2		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	España, a 2 de octubre de 2017	
Autor	Javier Rupérez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 95 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Contrariamente a lo que el nacionalismo argumenta, el separatismo ha progresado no por haber ignorado España las necesidades de los ciudadanos catalanes sino por la timidez de la estructura institucional española para dotar de plena viabilidad a la propuesta de unos ciudadanos <libres e iguales> residenciados en una <patria común e indivisible>.	
Extracció de proposicions	Espanya és una pàtria comuna i indivisible	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Espanya és una pàtria comuna i indivisible Verifica hipòtesi 3 La proposició defensa amb rotunditat la unitat del país, verificant H3.	
		Si l'autor entén Espanya com una pàtria comuna i indivisible, no entra en el seu cap la independència de Catalunya perquè aquesta atempta contra la seva base ideològica. La unitat d'Espanya és innegociable.

Columna d'opinió 2		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	España, a 2 de octubre de 2017	
Autor	Javier Rupérez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 96 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	Las malformaciones que en este momento aquejan a nuestra sociedad no se hallan en las supuestas o reales insuficiencias del marco constitucional sino en su indebida y timorata aplicación.	
Extracció de proposicions	Si la llei s'apliqués bé, el conflicte no existiria	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	Si la llei s'apliqués bé, el conflicte no existiria Verifica H4 La proposició dota la llei de plena capacitat per solucionar el conflicte, verificant H4.	
		L'actual marc constitucional té plena capacitat per solucionar el conflicte, només cal aplicar-lo adequadament. Si té plena capacitat, no cal mirar més enllà de la llei per acabar amb el conflicte.

L'actual marc constitucional té plena capacitat per solucionar el conflicte, només cal aplicar-lo adequadament. Si té plena capacitat, no cal mirar més enllà de la llei per acabar amb el conflicte.

Un policía nacional traslada una urna requisada durante la jornada de ayer

JAIME GARCÍA

La democracia amenazada

El otro bucle melancólico

JAIME GONZÁLEZ

A estas alturas, parece claro que el objetivo del independentismo catalán es romper el orden constitucional vigente y que el «referéndum» del 1-O era el medio o la excusa para lograr su fin. Por eso no merece la pena insistir en lo obvio y subrayar el carácter ilegal (véase el editorial en la página anterior) de la convocatoria fraudulenta de ayer. Me interesa más reflexionar sobre la estrategia impulsada por el secesionismo y valorar si lo vivido en las últimas horas le ha servido de mucho, en parte o de nada para lograr sus objetivos.

Si lo que pretende el independentismo es romper el orden constitucional, convendrán ustedes que incumplir la ley no les preocupe en absoluto. Todo lo contrario. Su plan se basa en eso: en quitarse el corsé del Estado de Derecho y desligarse de España pasando por encima de su ordenamiento jurídico. Y si, además, le sirve para dejarse ver por el mundo, mucho mejor. Impagable la imagen del Barça jugando a puerta cerrada. Está claro que es mucho más que un club: es el régimen mismo en pantalones cortos.

Que el «referéndum» no se podía celebrar lo sabía el independentismo desde el mismo momento que lo convocó. Y lo hizo, precisamente, por eso. Porque el nacionalismo catalán se alimenta de la ilegalidad de sus actos. Huye de los razonamientos jurídicos y la Constitución española le sirve de coartada para reforzar su victimismo. Es Goliath contra David. La Policía y la Guardia Civil contra ancianitas y niños.

Por eso ha hecho de la ilegalidad del «referéndum» un instrumento de provocación recurrente y traspasado todas las líneas rojas. Se trata, en suma, de romper el tablero de la política española, en connivencia con esa izquierda radical que también pretende quebrar el orden constitucional vigente. Una alianza de intereses que quedó ayer meridianamente clara con el papel jugado por Ada Colau y las valoraciones que hicieron Pablo Iglesias y otros dirigentes de Podemos. La retroalimentación entre el independentismo y la izquierda extrema es una realidad empírica que coloca al PSOE ante una disyuntiva colosal. En estos momentos, un error sería letal. No para sus intereses, sino los de España. Y dada su proverbial confusión, solo nos queda cruzar los dedos y esperar a que el Gobierno entienda de una vez que el concepto de «proporcionalidad en la respuesta» —al que con tanta frecuencia alude— se ha convertido en otro bucle melancólico.

Esto no va del juego del gato y el ratón, sino de la continuidad de la democracia española. Que, por una elemental cuestión de proporcionalidad, es más importante que seguir haciendo equilibrios. Que se abran todas las puertas al diálogo, pero no a quienes han hecho de la ilegalidad un negocio político. A esos —por pura proporcionalidad— hay que darles con la puerta en las narices. [ESPAÑA]

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El otro bucle melancólico	
Autor	Jaime González	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 97 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3 Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	A estas alturas, parece claro que el objetivo del independentismo catalán es romper el orden constitucional vigente y que el <referéndum> del 1-O era el medio o la excusa para lograr su fin. Por eso no merece la pena insistir en lo obvio y subrayar el carácter ilegal (véase el editorial en la página anterior) de la convocatoria fraudulenta de ayer.	
Extracció de proposicions	1-L'independentisme català vol trencar l'ordre constitucional 2-El referèndum va ser un frau del tot il·legal	
Verificació / Refutació	Verificació hipòtesi 3 unitat i hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	1-L'independentisme català vol trencar l'ordre constitucional Verificació hipòtesi 3 La primera proposició identifica una amenaça contra el que blindava la unitat d'Espanya, l'ordre constitucional, verificant H3. 2-El referèndum va ser un frau del tot il·legal Verificació hipòtesi 1 La segona proposició deslegitima el referèndum per la il·legalitat de l'acte i verifica H1.	

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	España, a 2 de octubre de 2017	
Autor	Javier Rupérez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 98 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Por eso (el independentismo) ha hecho de la ilegalidad del <referéndum> un instrumento de provocación recurrente y traspasado todas las líneas rojas.	
Extracció de proposicions	Els independentistes són uns provocadors i han traspasat les línies vermelles	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Els independentistes són uns provocadors i han traspasat les línies vermelles Verifica hipòtesi 7 La proposició culpabilitza l'independentisme per haver superat els límits. Es verifica H7.	Les línies vermelles serveixen per acotar els límits d'una acció o decisió, considerant inacceptable allò que traspasa els corresponents límits. González d'aquesta manera està responsabilitzant del conflicte a l'independentisme per haver sigut la part que ha traspasat els límits i ha provocat recurrentment.

Columna d'opinió 3		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	España, a 2 de octubre de 2017	
Autor	Javier Rupérez	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 99 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Y dada su proverbial confusión, solo nos queda cruzar los dedos y esperar a que el Gobierno entienda de una vez que el concepto de <proporcionalidad en la respuesta>- al que con tanta frecuencia alude se ha convertido en otro bucle melancólico. Esto no va del juego del gato y el ratón, sino de la continuidad de la democracia española.	
Extracció de proposicions	No existeix la desproporcionalitat policial quan es tracta de defensar la democràcia	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	No existeix la desproporcionalitat policial quan es tracta de defensar la democràcia Verifica hipòtesi 5 La proposició implica la no fixació d'un límit en les agressions policials, verificant H5.	La defensa de la democràcia no entén de càrregues proporcionals o desproporcionades. Només entén que davant una amenaça s'ha de respondre i si és necessari, la policia ha d'agredir sense cap límit perquè el fi ho justifica: defensar la democràcia d'aquells que l'amenacen.

Bochorno universal

Memoria de un día para olvidar

MAYTE ALCARAZ

Ayer no hubo referéndum. No lo hubo. No podía haberlo porque el Estado de Derecho abortó la logística de una farsa. Como si el franquismo hubiera resucitado de tanto invocarlo Tardá y Rufián, la otrora región más europea de España, aquella que era la envidia de ese poblachón manchego –en palabras de Cela– que fue Madrid, se convirtió en un lunar en la achacosa pero democrática Europa. En la tradición del puchero en las dictaduras, las urnas-tupperware llevaban dentro papeletas tramosas; la oposición fue silenciada como heredera de la conspiración judeomasonica; y el poder judicial, desobedecido por poco patriota. Porque España es un gran país, como dijo anoche su presidente, no se merecía casi nada de lo que ayer germinó: que los Gobiernos de Felipe González, José María Aznar y Rodríguez Zapatero se postraran durante lustros ante los nacionalistas por un puñado de votos, dotándolos de dinero para fabricar odio contra España; que el Gobierno de Rajoy no actuara antes y fiara con candidez de púber a la lealtad de los Mossos la paralización del golpe; que las autoridades sediciosas sigan con sus funciones intactas; que millones de nuestros compatriotas catalanes sufrieran cómo unos gobernantes desleales les partían el alma y el horizonte; que el líder de la oposición usara el discurso en un día dramático para reivindicarse y equiparar a los golpistas con un gobierno democrático; y que una televisión nacional, de capital de derechas y discurso montonero, transmitiera a los españoles un golpe de Estado como si fuera un «edredoning» en Gran Hermano. Y ello, mientras la TV pública desviaba a su canal minoritario el relato constitucional. Pero sí hubo algo bueno: la exquisita profesionalidad de unas Fuerzas de Seguridad democráticas que, ellas sí, como muestra la imagen, estuvieron a la altura, cuidando al niño, y desenmascarando la impostura emboscada tras un clavel. [ESPAÑA]

ABC

A la izquierda, la Guardia Civil escolta a un manifestante que se hizo acompañar de un niño. Arriba, un mosso saluda al diputado de la CUP Joan Garriga.

EFE

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Memoria de un día para olvidar	
Autor	Mayte Alcaraz	
PART ANALÍTICA		L'autora afirma que no va haver-hi referèndum perquè l'Estat el va aturar. Un cop deslegítimat en negar-ne l'existència el titlla de farsa, entenent-lo com un acte surrealista per fingir o aparentar.
Fragment rellevant 100 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Ayer no hubo referéndum. No lo hubo. No podía haberlo porque el Estado de Derecho abortó la logística de una farsa.	
Extracció de proposicions	El referèndum no va existir, va ser una farsa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum no va existir, va ser una farsa Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum considerant-lo una farsa, per tant, negant la seva existència. Es verifica H1.	

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Memoria de un día para olvidar	
Autor	Mayte Alcaraz	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 101 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Porque España es un gran país, como dijo anoche su presidente, no se merecía casi nada de lo que ayer germinó: que los Gobiernos de Felipe González, José María Aznar y Rodríguez Zapatero se postraran durante lustros ante los nacionalistas por un puñado de votos, dotándolos de dinero para fabricar odio contra España; que el Gobierno de Rajoy no actuara antes y fiara con candidez de púber a la lealtad de los Mossos la paralización del golpe; que las autoridades sediciosas sigan con sus funciones intactas.	
Extracció de proposicions	Els antics governs espanyols, el de Rajoy i el de Puigdemont són responsables del conflicte	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Els antics governs espanyols, el de Rajoy i el de Puigdemont són responsables del conflicte Refuta hipòtesi 7 La proposició reparteix responsabilitats en relació al conflicte que ha germinat, refutant H7.	
		Responsabilitza el govern de Puigdemont per sedició. El govern de Rajoy també rep, però no per falta de diàleg, sinó per no haver reaccionat abans. Fins i tot carrega contra els antics governs de l'Estat, els quals culpabilitza del conflicte per haver reforçat econòmicament el nacionalisme català a canvi del seu suport al Congrés dels Diputats en temps pretèrits.

Columna d'opinió 4		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Memoria de un día para olvidar	
Autor	Mayte Alcaraz	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 102 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Pero sí hubo algo bueno: la exquisita profesionalidad de unas Fuerzas de Seguridad democráticas que, ellas sí, como muestra la imagen, estuvieron a la altura, cuidando al niño y desemmascarando la impostura emboscada tras un clavel.	
Extracció de proposicions	La professionalitat de les forces de seguretat va ser exquisida	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	La professionalitat de les forces de seguretat va ser exquisida Verifica hipòtesi 5 La proposició defensa les agressions en considerar professional la intervenció dels policies espanyols, verificant H5.	

Si Alcaraz considera exquisida la professionalitat de les Forces de Seguretat democràtiques, es refereix a la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, està defensant les agressions dels cossos de seguretat contra part dels ciutadans. No les considera pas desproporcionades.

Si Alcaraz considera exquisida la professionalitat de les Forces de Seguretat democràtiques, es refereix a la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, està defensant les agressions dels cossos de seguretat contra part dels ciutadans. No les considera pas desproporcionades.

A la derecha, Oriol Junqueras, en una escuela de Sant Vicenç dels Horts (Barcelona). Junto a estas líneas, Artur Mas vota en un colegio de la Ciudad Condal

EFE

EFE

La exhibición del golpe

¿Y quién negociará ahora con ellos?

EDURNE URIARTE

Menos votar dos veces, como una parte de los independentistas, los líderes del golpe han cometido todos los delitos posibles, incluida desde ayer la dirección de los Mossos para la desobediencia. Ante las cámaras de todo el planeta y, sobre todo, ante la mirada del resto de España. Con exhibicionismo y chulería y mientras la Policía Nacional y la Guardia Civil debían hacer el trabajo de los Mossos bajo las agresiones de las turbas dirigidas por ellos.

¿Y qué partido va a negociar con estos líderes a partir de ahora, como piden algunos? ¿Insistirá Sánchez en dialogar y negociar con los responsables del mayor golpe a la democracia desde el 23-F? Posiblemente, ni Gerard Piqué pueda volver a jugar con la selección. Quizá sí consiga la presidencia del Barça, pero habrá que ver qué Barça heredará, cuando sólo los nacionalistas, y los extranjeros, estén dispuestos a hacer propaganda secesionista para jugar allí.

Las imágenes de los Mossos departiendo con los delincuentes mientras la Guardia Civil y la Policía Nacional defendían en solitario la ley poniendo en riesgo su integridad han quedado grabadas en las retinas de los españoles y condicionarán en el futuro todo el debate sobre el Estado autonómico. Es posible que hasta los votantes de Pedro Sánchez silben a Piqué, a Puigdemont y a Junqueras cuando quieran volver al campo de la negociación. Han dado un golpe a la democracia, pero también al sistema autonómico, al nacionalismo y a ellos mismos. [ESPAÑA]

AFP

EFE

EFE

EFE

En el centro de la página, Carles Puigdemont vota en Cornellá del Terri. Debajo, Carme Forcadell, en Sabadell. Junto a estas líneas, Anna Gabriel, en una imagen difundida a través de las redes sociales. Más a la derecha, Ada Colau vota en el centro cívico La Sedeta de Barcelona

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	¿Y quién negociará ahora con ellos?	
Autor	Eduarne Uriarte	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 103 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Menos votar dos veces, como una parte de los independentistas, los líderes del golpe han cometido todos los delitos posibles, incluida desde ayer la dirección de los Mossos para la desobediencia.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum és un cop d'Estat 2-Els Mossos no haurien d'haver desobeït	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	1-El referèndum és un cop d'Estat Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum per ser un atac contra l'Estat, verificant H1. 2-Els Mossos no haurien d'haver desobeït Verifica hipòtesi 6 La segona proposició implica la crítica negativa a l'actuació dels Mossos, verificant H6.	
		1-La deslegitimació d'Uriarte es basa en el fet que pel que uns és un referèndum d'autodeterminació per ell és un intent de prendre el poder polític vulnerant la legitimitat institucional de l'Estat. 2-Els Mossos van desobeir. Van optar per ajudar el govern independentista, girant l'esquena a les lleis espanyoles.

1-La deslegitimació d'Uriarte es basa en el fet que pel que uns és un referèndum d'autodeterminació per ell és un intent de prendre el poder polític vulnerant la legitimitat institucional de l'Estat.

2-Els Mossos van desobeir. Van optar per ajudar el govern independentista, girant l'esquena a les lleis espanyoles.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	¿Y quién negociará ahora con ellos?	
Autor	Eduarne Uriarte	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 104 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	¿Y qué partido va a negociar con estos líderes (independentistas) a partir de ahora, como piden algunos? ¿Insistirá Sánchez en dialogar y negociar con los responsables del mayor golpe a la democracia desde el 23-F?	
Extracció de proposicions	El govern català és el responsable del major cop a la democràcia des del 23-F	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El govern català és el responsable del major cop a la democràcia des del 23-F Verifica hipòtesi 7 La proposició assenyalava el govern català com a responsable d'un conflicte greu, verificant H7.	
		L'articulista presenta el govern de Puigdemont com a únic responsable del conflicte per cometre un cop d'Estat equivalent al del 23-F. Sembla que l'autor oblida una petita diferència: en un hi havia armes de per mig, en l'altre vots.

L'articulista presenta el govern de Puigdemont com a únic responsable del conflicte per cometre un cop d'Estat equivalent al del 23-F. Sembla que l'autor oblida una petita diferència: en un hi havia armes de per mig, en l'altre vots.

Columna d'opinió 5		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	¿Y quién negociará ahora con ellos?	
Autor	Edurne Uriarte	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 105 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Las imágenes de los Mossos departiendo con los delincuentes mientras la Guardia Civil y la Policía Nacional defendían en solitario la ley poniendo en riesgo su integridad han quedado grabadas en las retinas de los españoles y condicionarán en el futuro todo el debate sobre el estado autonómico.	
Extracció de proposicions	La Guàrdia Civil i la Policia Nacional van defensar la llei	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	La Guàrdia Civil i la Policia Nacional van defensar la llei Verifica hipòtesi 5 La proposició implica la defensa de les agressions en nom de la llei, verificant H5.	

Si la Guàrdia Civil i la Policia Nacional van defensar la llei, els cops estant justificats. Uriarte deixa clar que li van semblar encertades les càrregues posant el focus en què si hi havia alguna integritat en perill, aquesta era la dels mateixos cossos de seguretat espanyols i no la dels ciutadans.
--

Si la Guàrdia Civil i la Policia Nacional van defensar la llei, els cops estant justificats. Uriarte deixa clar que li van semblar encertades les càrregues posant el focus en què si hi havia alguna integritat en perill, aquesta era la dels mateixos cossos de seguretat espanyols i no la dels ciutadans.

El separatismo se cuele en la Liga

Estadio de excepción

JESÚS LILLO

Orquestada por una industria del ocio que el pasado 20 de septiembre –tras la redada del juzgado número 13 de Barcelona– ya mostró su adhesión inquebrantable a la Generalitat, al poner su grito subvencionado en el cielo por lo que, a la hora señalada, consideró una agresión «a los derechos civiles» de los catalanes, la cancelación de conciertos y representaciones teatrales fue ayer el reflejo condicionado y automático del *establishment* cultural regional. Los mismos que once días atrás y de manera oficialmente espontánea firmaron un documento de condena decidieron ayer echar el cierre a sus negocios para darle un barniz de veracidad al estado de excepción que la Generalitat, mientras contaba heridos y pedía agua oxigenada, había denun-

ciado. No podía faltar en este ejercicio de postureo coral el FC Barcelona, máxima expresión del oasis de la felicidad republicana. Entre renunciar a su partido de Liga frente a Las Palmas y disputarlo a puerta cerrada, Bartomeu eligió la segunda opción, «el mensaje más potente del Barça al mundo», dijo el presidente del club con tono mesiánico y pretendido alcance universal. La ocasión lo merecía.

La última pachanga política del FC Barcelona, ejecutada entre dimisiones y plante de una directiva en la que aún se aprecian distintos grados de extremismo, quedó en numerito (3-0) y paripé. Ha abusado tanto el club azulgrana de la excepcionalidad –pitadas al Rey en las finales de Copa, banderas sancionadas por la UEFA, soflamas extradeporativas– y ha insistido tanto en ser más que un club que su juego propagandístico es ya moviola. Hay que saber reservarse. Las banderas españolas que ayer llenaron el Santiago Bernabéu, verdaderamente excepcionales, tienen más carga y significado que la enésima puesta en escena de un equipo de fútbol que se desgasta en una competición en la que juega contra sí mismo. [DEPORTES]

Columna d'opinió 6		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Estadio de excepción	
Autor	Jesús Lillo	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 106 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Los mismos que once días atrás y de manera oficialmente espontánea firmaron un documento de condena decidieron ayer echar el cierre a sus negocios para darle un barniz de veracidad al estado de excepción que la Generalitat, mientras contaba heridos y pedía agua oxigenada, había denunciado.	
Extracció de proposicions	No hi havia un estat d'excepció	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	No hi havia un estat d'excepció Verifica hipòtesi 5 La proposició implica que la jornada de l'1 d'octubre va transcórrer amb normalitat, verificant H5.	
		Negant l'estat d'excepció, Lillo està mitigant la repressió donant per entès que els fets es van caracteritzar per la normalitat. Des d'un pla general està minimitzant les agressions.

Negant l'estat d'excepció, Lillo està mitiganant la repressió donant per entès que els fets es van caracteritzar per la normalitat. Des d'un pla general està minimitzant les agressions.

CAMBIO DE GUARDIA

GABRIEL
ALBIACEL GOLPE DE ESTADO
ES HOY

Si el mando supremo de los Mossos no duerme esta noche en la cárcel el golpe habrá triunfado

AYER no sucedió nada. Sólo escena. No fue un golpe de Estado: no hay golpes de Estado sin que las armas aúpen un poder institucional nuevo. No fue un golpe de Estado, lo actuado. Fue su representación teatral: paso de danza, juego de salón. El golpe de Estado empieza hoy. Sabremos si ha triunfado o no muy deprisa. No hay «proporcionalidad» frente a un golpe de Estado: o es vencido o vence.

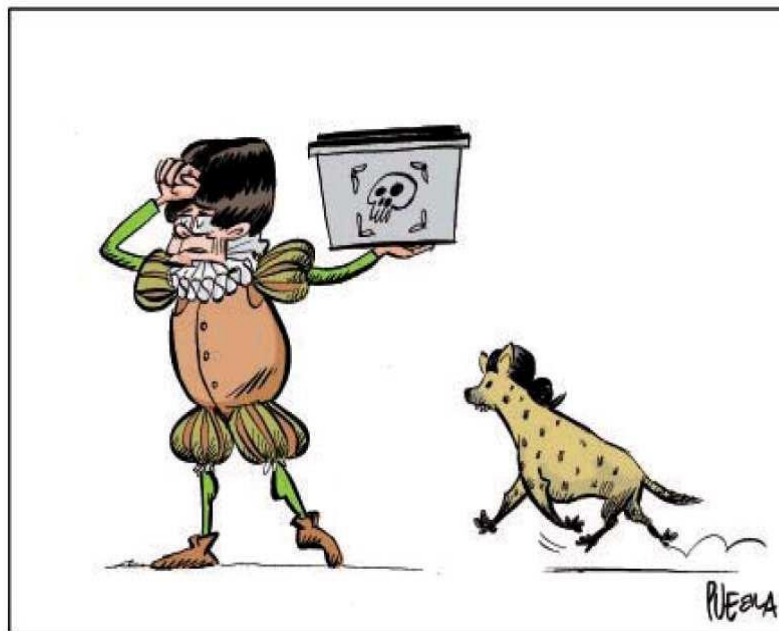
Si el mando supremo de los Mossos, que incurrió en rebelión armada el domingo, no duerme esta noche en la cárcel el golpe habrá triunfado. Si la autoridad regional de Cataluña, que planificó la violación de la ley y que llamó a la sedición, no duerme esta noche en la cárcel el golpe de Estado habrá triunfado. Si el responsable de las finanzas regionales, que robó dinero público para financiar la secesión, no duerme esta noche en la cárcel el golpe de Estado habrá triunfado. Si el Gobierno de la nación no abandona su pasivo actuar sólo a la contra, el golpe de Estado habrá alcanzado todos sus objetivos: contra un golpe de Estado no cabe agazaparse a la defensiva; o el Estado toma la iniciativa o no hay Estado; y entonces mejor rendirse cuanto antes. Si hay Estado, ninguna de las autoridades que incurrieron ayer en algo que tiempos menos eufemísticos llamaban «alta traición» puede dormir esta noche en su domicilio.

A eso se reduce todo. ¿Va a pasar el golpe de Estado catalán de la esgrima festiva de ayer al combate serio que empieza hoy? Nadie puede fingir sorpresa ante lo sucedido. Todos sabíamos, desde 2014 por lo menos, que los jefes de la CUP y el PdCat iban a poner sobre las tablas la charada que serviría de prólogo a la secesión; todos sabíamos, desde 2014 por lo menos, que la Policía Autónoma era el germen de ese Ejército Nacional de Cataluña que los de Puigdemont no se han privado de reivindicar. La sorpresa está en otro sitio: en Madrid.

¿Cómo ha sido posible que un Gobierno legítimo, cómo ha sido posible que una oposición democrática puedan consentir que una fuerza armada, cuyos mandos se autoproclaman sediciosos, siguiera en activo sin ser desarmada y rehecha bajo mandos constitucionalistas? ¿Cómo ha sido posible que un Gobierno legítimo, cómo ha sido posible que una oposición democrática hayan podido tolerar que los más altos funcionarios del Estado en Cataluña hayan procedido públicamente a tejer un «Estado paralelo» con el dinero de todos los españoles sin aplicar el Código Penal con el rigor que un delito de esa gravedad exige? ¿Cómo ha sido posible que una escena de doble poder haya podido ser desplegada durante tanto tiempo sin entender que no hay doble poder que no acabe en confrontación física?

Puigdemont, Junqueras, Forcadell, Trapero y los demás sediciosos que tomaron ayer calle e instituciones dormirán, espero, esta noche en un calabozo. Todos lo esperamos. De no ser así, el Gobierno de España habrá dejado de existir; la oposición se habrá diluido en nada, el Estado será piltrafas... Y la nación, nada más que un recuerdo.

PUEBLA

EL ÁNGULO OSCURO

JUAN MANUEL
DE PRADA

TIEMPOS SOMBRÍOS

A un caballo se le puede arrastrar hasta el río; pero no se le puede obligar a beber agua

Lo denunciaba Julián Besteiro en una fecha tan lejana como junio de 1923: «Los regionalistas catalanes han venido a este Congreso en más de una ocasión a formular peticiones autonomistas y han cedido ante la concesión de ventajas económicas.

Esta acusación de cohecho que Besteiro lanzaba al gobierno conserva hoy toda su vigencia. Pues, en efecto, el procedimiento empleado durante las últimas décadas para aplacar al nacionalismo no ha sido otro sino la concesión de ventajas no sólo ventajas económicas, sino también otras formas de cohecho todavía más inmorales, como la entrega de competencias educativas. De este modo, los nacionalistas pudieron sembrar el odio en el pueblo catalán hasta convertir a varias generaciones en jenízaros del independentismo. Y esto no fue una labor clandestina: ocurrió a la vista de todos, con el beneplácito de gobernantes dimisionarios que ahora tienen la desvergüenza de posar de patriotas. Durante décadas, el nacionalismo se dedicó a exasperar a su conveniencia el odio contra España, mientras en Madrid favorecía la «governabilidad» (o sea, mientras su codicia sin límites se aprovechaba de los cohechos pactados con los sucesivos gobiernos de España). Pero, en este juego de doble personalidad, al nacionalismo acabó ocurriéndole lo mismo que al personaje de Stevenson que liberaba o reprimía su naturaleza más salvaje ingiriendo un bebedizo. Llegó

un momento en que el nacionalismo ya no pudo controlar su metamorfosis y dio rienda suelta a sus peores instintos. Pero esta conversión definitiva del nacionalismo en un monstruo insaciable no debe hacernos olvidar que el bebedizo que durante décadas ingirió se lo suministraron los sucesivos gobiernos de España.

Así se ha llegado a una triste jornada como la de ayer, en la que una proporción muy significativa de catalanes ha roto definitivamente amarras con España. A un caballo se le puede arrastrar hasta el río; pero no se le puede obligar a beber agua. Y hay muchos, muchísimos catalanes, sobre todo entre las nuevas generaciones, que ya nunca van a beber el agua que les brinde España, porque están convencidos que está envenenada. Además, en la jornada de ayer han conseguido el hito que necesitaban para crearse una mitología que galvanice su odio y lo convierta en una antorcha llameante, contemplada con admiración por el papanatismo mundial.

Mienten quienes afirman que esta situación puede arreglarse con «diálogo». Pues el diálogo sólo es posible cuando existe una premisa común que las partes dialogantes aceptan y a partir de la cual pueden desarrollar razones que limen asperezas. Pero aquí no existe tal premisa compartida, sino dos premisas irreconciliables (unidad e independencia); por lo que el diálogo resulta imposible o, en todo caso, sólo podrá fundarse en el cambalache (esa milonga del «referéndum pactado»). Esta situación terrible sólo la podría arreglar un gobernante abnegado y valeroso, capaz de inmolarsse sin mirar por el raballo del ojo las encuestas, capaz de poner bálsamo en las heridas abiertas y de integrar en España la realidad distintiva de Cataluña, envenenada por siglos de errores que comenzaron con la abolición de los fueros y se han culminado con los sobornos de las últimas décadas. Pero ese gobernante no existe; y, si existiera, el clima corruptor de nuestra política lo ahogaría. De modo que nos aguardan tiempos sombríos; pues, como nos advertía Cervantes en el Persiles, los catalanes, cuando están pacíficos, son suaves; pero enojados son terribles.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El golpe de estado es hoy	
Autor	Gabriel Albiac	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 107 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Ayer no sucedió nada. Sólo escena. No fue un golpe de estado: no hay golpes de estado sin que las armas aüpen un poder institucional nuevo. No fue un golpe de estado, lo actuado. Fue su representación teatral: paso de danza, juego de salón. El golpe de estado empieza hoy. Sabremos si ha triunfado o no muy deprisa. No hay <proporcionalidad> frente a un golpe de Estado: o es vencido o vence.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser una representació teatral d'un cop d'Estat 2-Davant d'un cop d'Estat tota agressió policial està justificada	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 5 agressions	
Justificació	1-El referèndum va ser una representació teatral d'un cop d'Estat Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum en considerar-lo irreal i verifica H5. 2-Davant d'un cop d'Estat tota agressió policial està justificada Verifica hipòtesi 5 La segona proposició implica que no hi ha límits en les càrregues quan es tracta de defensar l'Estat, verificant H5.	1-L'autor no es pren seriosament el referèndum perquè entén que aquest no va passar de l'escenificació. Així com altres articulistes consideren que l'acte és un cop d'Estat, Albiac no perquè no s'ha produït cap canvi en l'ostentació del poder institucional. 2-Pel fet d'assegurar que no hi ha proporcionalitat quan es tracta de respondre a un cop d'Estat, està defensant implícitament les agressions policials. Que no hi hagi proporcionalitat és com dir que la defensa de l'Estat justifica qualsevol resposta, com podria ser el cas d'una agressió desmesurada.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El golpe de estado es hoy	
Autor	Gabriel Albiac	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 108 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6 Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	¿Cómo ha sido possible que un gobierno legítimo, cómo ha sido posible que una oposición democrática puedan consentir que una fuerza armada, cuyos mandos se autoproclaman sediciosos, siguiera en activo sin ser desarmada y rehecha bajo mandos constitucionalistas? ¿Cómo ha sido posible que un gobierno legítimo, cómo ha sido possible que una oposición democrática hayan podido tolerar que los más altos funcionarios del Estado en Cataluña hayan procedido públicamente a tejer un Estado paralelo con el dinero de todos los españoles sin aplicar el Código Penal con el rigor que un delito de esa gravedad exige?	
Extracció de proposicions	El Govern espanyol hauria d'haver desarmat els Mossos per sediciosos i haver aplicat el Codi Penal al Govern de la Generalitat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos i refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El Govern espanyol hauria d'haver desarmat els Mossos per sediciosos i haver aplicat el Codi Penal al Govern de la Generalitat Verifica hipòtesi 6 i refuta hipòtesi 7 La proposició condemna els Mossos per sediciosos i el Govern català per delinquir. Ahora responsabilitza el Govern central per no respondre. D'aquesta manera es verifica H6 i es refuta H7.	
		Albiac titlla de sediciosa l'actuació dels Mossos. Considera doncs que es van rebel·lar contra el Govern central amb l'objectiu de derrocar-lo. La crítica negativa és contundent. Si bé culpabilitza els Mossos i el Govern de la Generalitat, part de la responsabilitat la centra en el Govern espanyol. No el responsabilitza pas per una falta de diàleg, tot el contrari. Condemna la permissivitat de l'Executiu espanyol, la seva falta de contundència en l'aplicació del Codi Penal.

Columna d'opinió 7		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El golpe de estado es hoy	
Autor	Gabriel Albiac	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 109 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 3	Puigdemont, Junqueras, Forcadell, Traperó y los demás sediciosos que tomaron ayer calle e instituciones dormirán, espero, esta noche en un calabozo. Todos lo esperamos. De no ser así, el Gobierno de España habrá dejado de existir, la oposición se habrá diluido en nada, el Estado será piltrafas...Y la nación, nada más que un recuerdo.	
Extracció de proposicions	Si el Govern central no pren mesures, l'Estat serà una 'piltrafa' i la nació un record	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	Si el Govern central no pren mesures, l'Estat serà una 'piltrafa' i la nació un record Verifica hipòtesi 3 La proposició és un preg al govern per defensar la unitat d'Espanya, verificant H3.	

Albiac veu amenaçada la nació espanyola. Entén que si l'Executiu espanyol no castiga als qui ell considera culpables, l'Estat serà una 'piltrafa', és a dir, una part residual de la nació que encara és. En cas contrari, la nació estaria degradada i la seva unitat debilitada.

Albiac veu amenaçada la nació espanyola. Entén que si l'Executiu espanyol no castiga als qui ell considera culpables, l'Estat serà una 'piltrafa', és a dir, una part residual de la nació que encara és. En cas contrari, la nació estaria degradada i la seva unitat debilitada.

Columna d'opinió 8		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Tiempos sombríos	
Autor	Gabriel Albiac	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 110 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Pero esta conversión definitiva del nacionalismo en un monstruo insaciable no debe hacernos olvidar que el bebedizo que durante décadas ingirió se lo suministraron los sucesivos gobiernos de España.	
Extracció de proposicions	Els successius governs d'Espanya han alimentat el nacionalisme català	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	Els successius governs d'Espanya han alimentat el nacionalisme català Refuta hipòtesi 7 La proposició carrega certa responsabilitat envers el conflicte als governs espanyols per donar ales al nacionalisme, refutant H7.	

Albiac retreu als successius governs de l'Estat la concessió de competències a Catalunya, especialment en l'àmbit econòmic i educatiu. Afirmar que això ha estat determinant per entendre les aspiracions actuals dels nacionalistes catalans.

Albiac retreu als successius governs de l'Estat la concessió de competències a Catalunya, especialment en l'àmbit econòmic i educatiu. Afirma que això ha estat determinant per entendre les aspiracions actuals dels nacionalistes catalans.

EL CONTRAPUNTO

ISABEL
SAN SEBASTIÁN

REOS DE SEDICIÓN

Si no se activa el 155 y se detiene a los sediciosos acabará quebrándose España, pero antes caerá Rajoy

LO ocurrido en Cataluña este aciago 1 de octubre está tipificado en el artículo 544 del Código Penal como un delito de sedición castigado con hasta 15 años de cárcel si quien lo comete es una autoridad: «Son reos de sedición quienes se alcen pública y tumultuariamente para impedir, por la fuerza o fuera de las vías legales, la aplicación de las leyes o a cualquier autoridad, corporación oficial o funcionario público, el legítimo ejercicio de sus funciones o el cumplimiento de las resoluciones administrativas o judiciales». Basta ver a Puigdemont y sus acólitos votar en su parodia de consulta ilegal, desobedeciendo abiertamente la prohibición de los tribunales; contemplar las imágenes de los tumultos instigados por ellos desde los medios de comunicación que controlan, o constatar la flagrante traición de los «mossos d'esquadra», cuyo comportamiento ha oscilado entre el incumplimiento doloso del mandamiento judicial recibido y la complicidad con los golpistas, hasta el extremo de enfrentarse a la Guardia Civil que trataba de defender el orden constitucional, para comprobar hasta qué punto es aplicable ese tipo delictivo a la conducta de los gobernantes catalanes. Los responsables de la Generalitat han utilizado las instituciones sujetas a su custodia para alzarse contra el Estado del que emana su poder. Desde la Policía autonómica hasta la Consejería de Educación, sin hacer ascos a la utilización de niños como escudos huma-

nos frente a las fuerzas del orden. Desde las televisiones y radios autonómicas, lanzadas a la agitación de la calle, hasta el consejero de la Presidencia, tan envalentonado como para amenazar públicamente con denunciar al Ejecutivo español. ¿Tenemos que aguantar tanta infamia?

No es posible zanjar este episodio restando trascendencia a lo ocurrido por carecer de legitimidad, como parece desprenderse de las declaraciones hechas por la vicepresidenta Sáenz de Santamaría. No puede volver a salirles gratis como ocurrió el 9-N. Es evidente que las urnas, estas y aquellas, no tienen valor alguno en términos legales ni cumplen con los requisitos mínimos exigibles en cualquier votación. Ellos lo saben y lo asumen como una burla más hacia nosotros. No buscan legitimidad, desde el momento mismo en que ignoran de forma chulesca las reglas del juego democrático. Lo que quieren es romper el marco de convivencia en el que se desarrolla este pulso y hacerlo no solo con impunidad, sino en el papel de oprimidos, apareciendo ante los ojos del mundo como víctimas de un Goliath opresor. Pues bien, la torpeza del Gobierno en la respuesta ha sido de tal magnitud que en buena medida lo han conseguido. Y no porque Policía Nacional y Guardia Civil hayan fallado lo más mínimo en el cumplimiento de su deber, pese a la dureza de las condiciones en las que han debido trabajar, sino porque han faltado explicaciones, pedagogía, información, atención a la prensa internacional, valentía en la defensa de los valores y firmeza en la aplicación de la legislación vigente. O sea, coraje y convicción democráticos.

Si tras el referendun de 2014 se hubiera cortado en seco el desafío secesionista, asumiendo el control de la autonomía en aplicación del artículo 155 de la Constitución, nunca habríamos llegado a la situación actual. Si tras lo sucedido este 1-O no se activa de inmediato ese mecanismo previsto en la Carta Magna precisamente para casos como éste, se procede a detener a los sediciosos, se disuelve el cuerpo de los mossos o se asegura su obediencia a los jueces, y se garantiza el restablecimiento del Estado de Derecho en Cataluña, el golpe habrá triunfado y acabará quebrándose España. Pero antes, mucho antes, caerán Rajoy y su Gobierno.

UNA RAYA EN EL AGUA

IGNACIO
CAMACHO

AUSENCIA DE ESPAÑA

Es la primera vez que los golpistas continúan en sus puestos tras un golpe, en condiciones de volver a intentarlo

SÓLO una sociedad enferma de sectarismo, intoxicada de arbitrariedad, intelectualmente discapacitada por un ataque de sinrazón, podría aceptar la siniestra mascarada de ayer siquiera como un remoto simulacro de democracia. Ése es el estado de enajenación en que se halla una parte de los catalanes, por desgracia. Ahorremos los detalles sonrojantes, desde el censo fantasma o el voto grupal en la calle hasta las urnas opacas; ni a Nicolás Maduro se le habría ocurrido una adulteración tan desvergonzada. No vale la pena dignificar con un comentario la pretensión de validez de semejante farsa.

Lo triste es que ese espectáculo deplorable ocurrió, en la medida en que no lo logró impedir, bajo la responsabilidad (?) impotente del Gobierno. Que los máximos representantes institucionales de la autonomía catalana, empezando por el presidente de la Generalitat, participaron en pleno ejercicio de sus funciones en la orgullosa comisión de un delito manifiesto. Que los Mozos de Escuadra respaldaron a los delincuentes inhibiéndose ante un mandato judicial expreso. Que la Guardia Civil, haciendo lo que estuvo a su alcance, se vio desbordada para impedir el desafío. Que la ley fue burlada y la democracia sometida a un bochornoso atropello. Y que esa intentona de sedición sucedió previo anuncio y retransmitida en directo sin que las autoridades españolas fuesen capaces de imponer el necesario respeto. Ni los separatistas podían llegar a más -o sí, esta semana lo sabremos- ni el Estado a menos.

Ayer no hubo en Cataluña un referéndum sino una monumental ofensa al orden democrático. Un agravio gratuito que el Gabinete pudo impedir utilizando los poderes constitucionales de los que está dotado. Los constituyentes redactaron expresamente un artículo para la eventualidad de que se diese este caso. El marianismo eligió -por prudencia o por miedo- otra estrategia y ha pasado varias semanas corriendo tras la iniciativa de los secesionistas, obligando a las fuerzas del orden a jugar con ellos al ratón y al gato. Pudiendo ganar el desafío salió a por el empate y esa renuncia a la victoria constituye en sí misma un fracaso. Es la primera vez que los cabecillas golpistas continúan en sus puestos tras un golpe, en condiciones de volver a intentarlo. Representando al Estado al que acaban de desafiar con felonía y descarro.

Qué pensarán hoy esos ciudadanos de todo el país que engalanaron sus balcones con banderas colgadas. Que a través de este símbolo de orgullo cívico trasladaron a su Gobierno un mensaje masivo de aliento moral, conscientes de hallarse ante un momento decisivo de la Historia contemporánea. Que vieron por la televisión cómo ese inmenso capital político quedaba malversado por falta de energía, de coraje, de audacia. Y que tal vez tienen derecho a preguntarse si España podrá ser ya algo más que la vaga melancolía de una nación cansada.

JM NIETO Fe de ratas

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Reos de sedición	
Autor	Isabel San Sebastián	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 111 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Basta ver a Puigdemont y a sus acólitos votar en su parodia de consulta ilegal, desobedeciendo abiertamente la prohibición de los tribunales; contemplar las imágenes de los tumultos instigados por ellos desde los medios de comunicación que controlan, o constatar la flagrante traición de los <mossos d'esquadra>, cuyo comportamiento ha oscilado entre el incumplimiento doloso del mandamiento judicial recibido y la complicidad con los golpistas.	
Extracció de proposicions	1-El referèndum va ser una paròdia de consulta il·legal 2-Els Mossos van traïr l'Estat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum i hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	1-El referèndum va ser una paròdia de consulta il·legal Verifica hipòtesi 1 La primera proposició deslegitima el referèndum en base al seu caràcter satíric i il·legal, verificant H1. 2-Els Mossos van traïr l'Estat Verifica hipòtesi 6 La segona proposició carrega contra els Mossos per desobeir el mandat judicial, verificant H6.	1-Com que el referèndum no es va cenyir a la llei espanyola, San Sebastián no el considera vinculant i el menysprea. Aquest menyspreu es fa evident categoritzant-lo de paròdia. L'entén com una representació de caràcter satíric amb els nacionalistes catalans com a actors. 2-Els Mossos són uns traïdors per no complir amb el mandat judicial. En comptes de situar-se al costat de la llei, van situar-se de part dels colpistes, facilitant la votació del referèndum i dificultant la feina de les forces de seguretat espanyoles.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Reos de sedición	
Autor	Isabel San Sebastián	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 112 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La torpeza del gobierno en la respuesta ha sido de tal magnitud que en buena medida lo han conseguido. Y no porque Policía Nacional y Guardia Civil hayan fallado lo más mínimo en el cumplimiento de su deber, pese a la dureza de las condiciones en las que han debido trabajar, sino porque han faltado explicaciones, pedagogía, información, atención a la prensa internacional, valentía en la defensa de los valores y firmeza en la aplicación de la legislación vigente.	
Extracció de proposicions	1-El govern espanyol ha estat maldestre en la resposta 2-La Policia Nacional i la Guàrdia Civil no han comès el més mínim error	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat i verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	1-El govern espanyol ha estat maldestre en la resposta Refuta hipòtesi 7 La primera proposició crítica l'actuació del Govern central, refutant H7. 2-La Policia Nacional i la Guàrdia Civil no han comès el més mínim error Verifica hipòtesi 5 La segona proposició aprova les agressions policials, verificant H5.	
		1-El fet que hagin faltat explicacions per part del Govern espanyol, que les explicacions donades per aquest hagin estat pobres i que hagi faltat fermesa en l'aplicació de la llei són motius que porten a San Sebastián a responsabilitzar l'Executiu espanyol de l'agreujament del conflicte. 2-Si l'autora considera que l'actuació de la policia espanyola ha estat absolutament pulcra, està considerant que les agressions estant del tot justificades. Les està defensant i negant la desproporcionalitat d'aquestes.

Columna d'opinió 9		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Reos de sedición	
Autor	Isabel San Sebastián	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 113 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 4 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 3	Si tras el referéndum de 2014 se hubiera cortado en seco el desafío secesionista, asumiendo el control de la autonomía en aplicación del artículo 155 de la Constitución, nunca habríamos llegado a la situación actual. Si tras lo sucedido este 1-O no se activa de inmediato ese mecanismo previsto en la Carta Magna precisamente para casos como éste, se procede a detener a los sediciosos, se disuelve el cuerpo de los mossos o se asegura su obediencia a los jueces, y se garantiza el restablecimiento del Estado de Derecho en Catalunya, el golpe habrá triunfado y acabará quebrándose España.	
Extracció de proposicions	1-Aplicant l'article 155 i els diferents mecanismes legals s'acaba amb el conflicte 2-Espanya es trencarà, si el cop d'Estat triomfa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei i hipòtesi 3 unitat	
Justificació	1-Aplicant l'article 155 i els diferents mecanismes legals s'acaba amb el conflicte Verifica hipòtesi 4 La primera proposició presenta la llei com una solució suficient per erradicar el conflicte, verificant H4. 2-Espanya es trencarà, si el cop d'Estat triomfa Verifica hipòtesi 3 La segona proposició veu amenaçada la unitat d'Espanya, verificant H3.	1-Tenim el mecanisme necessari per evitar que es produeixi un cop d'Estat. És tan senzill com aplicar la llei, amb això serà suficient per restablir l'Estat de Dret. Si s'hagués aplicat l'article 155 el 9N, mai s'hauria arribat a la situació actual. 2-Hi ha un risc que podria suposar el trencament de la nació espanyola. El risc és el cop d'Estat. Cal prendre les mesures necessàries perquè aquest no triomfi, si no s'acabarà la unitat d'Espanya.

Columna d'opinió 10		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Ausencia de España	
Autor	Ignacio Camacho	COMENTARI EXPLICATIU
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 114 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Ahorremos los detalles sonrojantes, desde el censo fantasma o el voto grupal en la calle hasta las urnas opacas; ni a Nicolás Maduro se le habría ocurrido una adulteración tan desvergonzada. No vale la pena dignificar con un comentario la pretensión de validez de semejante farsa.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una farsa	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una farsa Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum perquè el titlla de farsa, verificant H1.	

La deslegitimació del referèndum és evident amb el qualificatiu de farsa i destacant l'opacitat de les urnes, restant qualsevol tipus de validesa a l'acte. L'autor creu que l'adulteració del govern independentista en l'organització i difusió de l'acte ha estat tan flagrant que ni el mateix Nicolás Maduro l'hagués igualat.

La deslegitimació del referèndum és evident amb el qualificatiu de farsa i destacant l'opacitat de les urnes, restant qualsevol tipus de validesa a l'acte. L'autor creu que l'adulteració del govern independentista en l'organització i difusió de l'acte ha estat tan flagrant que ni el mateix Nicolás Maduro l'hagués igualat.

Columna d'opinió 10		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Ausencia de España	
Autor	Ignacio Camacho	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 115 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Que los Mozos de Esquadra respaldaron a los delincuentes inhibiéndose ante un mandato judicial expreso. Que la Guardia Civil, haciendo lo que estuvo a su alcance se vio desbordada para impedir el desafuero.	
Extracció de proposicions	1-Els Mossos d'Esquadra havien de complir amb l'ordre del jutge 2-El que podia fer la Guàrdia Civil, ho va fer	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos i hipòtesi 5 agressions	
Justificació	1-Els Mossos d'Esquadra havien de complir amb l'ordre del jutge Verifica hipòtesi 6 La primera proposició condemna els Mossos per haver desobeït el mandat judicial, verificant H6. 2-El que podia fer la Guàrdia Civil, ho va fer Verifica hipòtesi 5 La segona proposició aprova les agressions policials per incloure-les dins l'abast de la Guàrdia Civil, verificant H6.	
		1-Els Mossos tenien dues opcions: complir amb el mandat judicial per aturar el referèndum o desobeir-lo. Havien d'optar per la primera opció, però van escollir la segona, la qual implica una col·laboració personal amb els delinqüents, en la comissió del delictes. 2-Camacho està aprovant les agressions policials. Si defensa que davant l'acció de la gent (violenta segons ell) la Guàrdia Civil va fer el que va estar al seu abast i això va ser agredir al personal, justifica els cops.

Columna d'opinió 10		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Ausencia de España	
Autor	Ignacio Camacho	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 116 Permet avaluar: Objectiu 2.4 - Hipòtesi 7 Objectiu 2.3 - Hipòtesi 4	Ayer no hubo en Cataluña un referéndum sino una monumental ofensa al orden democrático. Un agravio gratuito que el Gabinete pudo impedir utilizando los poderes constitucionales de los que está dotado. Los constituyentes redactaron expresamente un artículo para la eventualidad de que se diese este caso.	
Extracció de proposicions	1-El govern espanyol podria haver impedit el referèndum aplicant la llei i no ho va fer	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat i verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	1-El govern espanyol podria haver impedit el referèndum aplicant la llei i no ho va fer. Refuta hipòtesi 7 i verifica hipòtesi 4 La proposició responsabilitza en part el Govern espanyol per ineficaç, refutant H7. Alhora presenta la llei com a mitjà suficient per solucionar el conflicte, verificant H4.	
		Si hagués utilitzat el poder constitucional, el Govern espanyol hauria aturat el referèndum, afirma Camacho. Això implica dues coses. Que el govern és responsable per no haver-lo aturat quan ho podria haver fet i que la llei és la solució al conflicte, ja que aplicant el corresponent article el referèndum no s'hagués arribat a celebrar.

Si hagués utilitzat el poder constitucional, el Govern espanyol hauria aturat el referèndum, afirma Camacho. Això implica dues coses. Que el govern és responsable per no haver-lo aturat quan ho podria haver fet i que la llei és la solució al conflicte, ja que aplicant el corresponent article el referèndum no s'hagués arribat a celebrar.

POSTALES

JOSÉ MARÍA
CARRASCAL

FRUSTRACIÓN

Mucho más grave es la actitud
de los equidistantes

¿Qué hubo ayer en Cataluña? Desde luego, no un referéndum. Ni siquiera una parodia de referéndum, al carecer de todas las condiciones que requieren estas consultas: ni censo, ni centros, ni control, ni recuento, ni sistema de transmisión de datos. Con decir que se pudo votar en cualquier sitio, la calle incluida, que algunos votaron varias veces y que otros lo hicieron en casa de un parlamentario, está dicho todo. Se ha hablado de farsa, de chapuza, de esperpento, pero yo lo veo más como reto al sistema legal vigente en España. Lo que nos lleva directamente a la reacción del Estado, a través de la Policía Nacional y la Guardia Civil. ¿Han respetado la proporcionalidad, palabra puesta recientemente de moda? Si consideramos la magnitud del desafío, que fue más allá de la desobediencia para entrar en la rebelión, no sé lo que pensarán ustedes, pero este que escribe considera la actuación de las Fuerzas de Seguridad españolas comedida e incluso refrenada. Estaban ante un auténtico golpe de Estado, dado por uno de los brazos del mismo, el Gobierno catalán, lo que significaba un agravante, con penas de cadena perpetua –como la de los principales encausados de 23-F– y, en algunos países, la pena de muerte. Más cuando los agentes actuaban bajo mandato judicial para impedir que se cometiera un delito y se limitaron a defenderse al ser atacados por las turbas cuando peligraba su integridad física. Aunque en España pegar a un policía, sobre todo si está en el suelo, se ha convertido en un deporte. Así nos va.

Confirme avanzaba el día y ganaba fuerza la impresión de que estábamos ante una estafa democrática, surgió la palabra mágica, «diálogo», como bálsamo de Fierabrás del gigantesco follón en que unos políticos nacionalistas nos han metido. ¿Dialogar de qué?, si ellos no admiten otro diálogo que el que se les conceda lo que piden, la independencia o quasi independencia, ¿o se la tomarán por su cuenta, como acaban de intentar? Aunque ellos lo dicen abiertamente, lo que es de agradecer. Mucho más grave es la actitud de los equidistantes, los que echan la culpa de la situación en que nos encontramos a Puigdemont y a Rajoy, e incluso se atreven a pedir la dimisión de ambos. Lo hace, en un tono más o menos alto, la cúpula actual del Partido Socialista. Eso sí que es sucio, cobarde, obsceno, porque aparte de la injusticia que supone igualar la actitud del presidente del Gobierno, que solo ha actuado cuando el delito ya se había cometido, con la del que lo ha cometido, encubre el deseo de aprovecharse de ello para alcanzar el poder. Si es todo lo que Sánchez ofrece para arreglar el problema catalán, mejor nos quedamos como estamos. En cuanto a lo que ofrece Iglesias, me perdonarán, pero he decidido ni comentarlo. No vale la pena.

De lo que nos espera en los próximos meses y años les hablaré con calma en la Tercera de mañana. Hoy tengo de sobra con este 1 de Octubre que no ha dejado más que frustración. Aunque pudo ser mucho peor.

HORIZONTE

RAMÓN
PÉREZ-MAURALA MENTIRA
DE LA FOTOEs un gobierno tan represor que
mientras unos violan la ley
les permite dar ruedas de prensa

BARCELONA fue ayer una ciudad en la que no pasó gran cosa. Quienes recorrimos la ciudad desde muy temprano vimos un lugar en el que se podía encontrar algún punto de tensión si se buscaba, pero no era una ciudad en la que hubiera la sensación de que «pasaba algo». Por ejemplo, a las 10,30 el colegio Ramón Llull había sido cerrado a las votaciones ilegales. Había mucha gente en el patio del centro. Una persona sale y grita *A buscar un altre lloc*. Un extranjero con el cartel de «visitante internacional» se queja de que no le dejan acceder al centro. El Cuerpo Nacional de Policía ya lo ha cerrado. Sus furgonetas están aparcadas en la calle Cerdeña 201. Cuando intentan abandonar el lugar se produce tensión. Una masa hostil no les deja pasar. Policías a pie se abren paso. Empiezan a ser agredidos con lanzamiento de vallas amarillas de las que se emplean para limitar el paso de multitudes –vuelan sobre los agentes junto a paraguas y otros objetos. La Policía se defiende disparando al aire pelotas de goma, alguna de las cuales rebota en balcones y hiere de menor importancia a un agresor en su rostro. Cuando es subido a una ambulancia hace el gesto de la victoria con su mano derecha. Ha conseguido la foto mentirosa que buscaba. Cuando sales de ahí. A una manzana de distancia no pasa nada. Te paseas por todo el Eixample y es una mañana de absoluta tranquilidad: padres que pasean a sus hijos, ciudadanos acompañados por sus perros, lluvia ligera –lo que en el norte llamamos calabobos– y algún otro colegio donde unas decenas de personas, jaleadas por muchos otros, hacen cola para poder entrar a votar. La cola no parece moverse durante minutos y minutos de observación.

Lo que ayer vivimos en Cataluña no fue un referendo. Fue una orquestada puesta en escena del Gobierno catalán que, con toda conciencia, quiso presentar al mundo al Gobierno español como un represor. Un gobierno tan represor que mientras algunos están violando la ley, y ni siquiera lo niegan, les permiten dar ruedas de prensa sin despeinarse. La represión de las Fuerzas de Seguridad españolas fue más propia de la señorita Pepis comparada con la que se ha visto muchas veces en países de nuestro entorno. Baste recordar las manifestaciones en Hamburgo en julio pasado durante la cumbre del G20, en las que fueron detenidas 186 personas y 476 policías resultaron heridos.

Cataluña vivió ayer una jornada que algunos intentaron presentar como un día de terror. Estuvo muy lejos de ello. Fue sólo un domingo en el que unos pocos quisieron alterar ilegal e ilegítimamente la vida de la mayoría. Y eso tiene que tener consecuencias penales, porque de no ser así, tendrá un coste mayor cuando vuelvan a intentarlo –dentro de menos tiempo del que cabe imaginar.

Columna d'opinió 11		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Frustración	
Autor	José María Carrascal	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 117 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	¿Qué hubo ayer en Cataluña? Desde luego no un referéndum. Ni siquiera una parodia de referéndum, al carecer de todas las condiciones que requieren estas consultas: ni censo, ni centros, ni control, ni recuento, ni sistema de transmisión de datos. Con decir que se pudo votar en cualquier sitio, la calle incluida, que algunos votaron varias veces y que otros lo hicieron en casa de un parlamentario, está dicho todo.	
Extracció de proposicions	No va ser un referèndum perquè no es van donar les condicions necessàries	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	No va ser un referèndum perquè no es van donar les condicions necessàries Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum per manca de garanties democràtiques, verificant H1.	
		Carrascal considera que el que va tenir lloc l'1-O no va ser un referèndum. Per afirmar-ho es basa en les suposades irregularitats del sistema de votació com, per exemple, el fet de poder votar més d'una vegada en diferents col·legis.

Carrascal considera que el que va tenir lloc l'1-O no va ser un referèndum. Per afirmar-ho es basa en les suposades irregularitats del sistema de votació com, per exemple, el fet de poder votar més d'una vegada en diferents col·legis.

Columna d'opinió 11		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Ausencia de España	
Autor	José María Carrascal	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 118 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	Si consideramos la magnitud del desafío, que fue más allá de la desobediencia para entrar en la rebelión, no sé lo que pensarán ustedes, pero este que escribe considera la actuación de las Fuerzas de Seguridad españolas comedida e incluso refrenada.	
Extracció de proposicions	Les agressions de la policia espanyola van ser moderades	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	Les agressions de la policia espanyola van ser moderades Verifica hipòtesi 5 La proposició justifica les agressions de la policia espanyola per contingudes, verificant H5.	
		Donada la gravetat dels fets, una rebel·lió segons Carrascal, la policia no va sobrepassar el límit de la proporcionalitat en cap moment segons el columnista. Carrascal parla d'una actuació policial moderada i continguda. Creu que encara podrien haver repartit més llenya davant tal desobediència a l'Estat.

Donada la gravetat dels fets, una rebel·lió segons Carrascal, la policia no va sobrepassar el límit de la proporcionalitat en cap moment segons el columnista. Carrascal parla d'una actuació policial moderada i continguda. Creu que encara podrien haver repartit més llenya davant tal desobediència a l'Estat.

Columna d'opinió 11		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	Ausencia de España	
Autor	José María Carrascal	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 119 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7	Confirme avanzaba el día y ganaba fuerza la impresión de qué estábamos ante una estafa democrática, surgió la palabra mágica, <diálogo>. Como bálsamo de Fierabras del gigantesco follón en que unos políticos nacionalistas nos han metido.	
Extracció de proposicions	El problema l'han generat els polítics nacionalistes catalans	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 7 responsabilitat	
Justificació	El problema l'han generat els polítics nacionalistes catalans Verifica hipòtesi 7 La proposició fa responsables exclusius del conflicte al govern català, verificant H7.	
		Espanya es troba davant un conflicte molt greu a resoldre i, per l'autor, el Govern central no n'és responsable. Qui l'ha generat són els polítics nacionalistes catalans.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	La mentira de la foto	
Autor	Ramón Pérez-Maura	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 120 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Lo que ayer vivimos en Cataluña no fue un referendo. Fue una orquestada puesta en escena del Gobierno Catalán que, con toda conciencia quiso presentar el mundo al Gobierno español como un represor.	
Extracció de proposicions	El referèndum no va passar d'una posada en escena	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum no va passar d'una posada en escena Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum presentant-lo com una ficció, verificant H1.	
		En considerar el referèndum una posada en escena, una representació, Pérez-Maura el deslegitima i resta tot valor a l'acte.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	La mentira de la foto	
Autor	Ramón Pérez-Maura	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 121 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La represión de las Fuerzas de Seguridad españolas fue más propia de la señorita Pepis comparada con la que se ha visto muchas veces en países de nuestro entorno.	
Extracció de proposicions	La repressió de les forces de seguretat va ser tova	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	La repressió de les forces de seguretat va ser tova Verifica hipòtesi 5 La proposició defensa que les agressions ni tan sols van acostar-se als límits de la propocionalitat, verificant H5.	
		Catalogant les agressions com a pròpies de la `señorita Pepis`, el columnista descarta qualsevol tipus de desproporcionalitat o d'abús en la repressió policial. Situa les agressions en un pla de moderació, d'absoluta proporcionalitat.

Catalogant les agressions com a pròpies de la 'señorita Pepis', el columnista descarta qualsevol tipus de desproporcionalitat o d'abús en la repressió policial. Situa les agressions en un pla de moderació, d'absoluta proporcionalitat.

Columna d'opinió 12		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	La mentira de la foto	
Autor	Ramón Pérez-Maura	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 122 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 2	Cataluña vivió ayer una jornada que algunos intentaron presentar como un día de terror. Estuvo muy lejos de ello. Fue solo un domingo en el que unos pocos quisieron alterar ilegal e ilegítimamente la vida de la mayoría.	
Extracció de proposicions	Van ser pocs els catalans que van participar en el referèndum	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 2 mobilització	
Justificació	Van ser pocs els catalans que van participar en el referèndum Verifica hipòtesi 2 La proposició deslegitima la mobilització, parlant de pocs catalans, verificant H2.	

Van ser milions de persones les que van votar i participar en l'acte de l'1-O. Pérez-Maura, en canvi, destaca que van ser pocs. Pocs és una paraula vaga, però en aquest cas també de distorsió de la realitat, ja que més de 2 milions de catalans dipositant el seu vot no són precisament 'pocs'.

Van ser milions de persones les que van votar i participar en l'acte de l'1-O. Pérez-Maura, en canvi, destaca que van ser pocs. Pocs és una paraula vaga, però en aquest cas també de distorsió de la realitat, ja que més de 2 milions de catalans dipositant el seu vot no són precisament 'pocs'.

Unai Sordo Secretario general de Comisiones Obreras

«El tiempo dará la perspectiva del fracaso colectivo que vivimos»

«La solución policial no es la solución a esta crisis»

El día que nunca debió llegar

El Gobierno logró bloquear el referéndum, pues lo que hubo fue una pantomina, pero millones de españoles se acostaron ayer abatidos tras ver a Puigdemont, Junqueras y Colau votando impunemente

LUIS VENTOSO

La jornada de ayer, deplorable y amarga para España, fue la cristalización simbólica de varios fallos primigenios de nuestra democracia. El primero, la cesión a las comunidades de las competencias de Educación. El segundo, confiar en Jordi Pujol, que incluso recibía galardones por todo el país por su «seny» y contribución a la armonía nacional. Pujol gobernó Cataluña de 1980 a 2003. El cainismo enfermizo entre PP y PSOE, uno de nuestros males, llevó a González primero y a Aznar después a pasar por la taquilla pujolista. Nacionalista fervoroso y político taimado, con esas concesiones Pujol fue tejiendo un Estado catalán en la sombra, a la espera de un momento de debilidad de España para soltar amarras (amén de lucrarse con el dinero público de los catalanes).

El malestar por la crisis de 2008 fue abono de populismos, del Brexit a Podemos. En Cataluña se convirtió en la munición perfecta para activar el sueño separatista. Una opción que era residual cobró súbitamente todo el foco tras una formidable operación de ingeniería social, con olas de propaganda de escuela goebbiana. En una lacerante paradoja, la campaña fue costeada por las arcas del propio Estado al que se

pretendía destruir. Frente a tal acometida, el Gobierno de Rajoy descuidó la comunicación, la defensa emocional de España, la lucha por los corazones y el orgullo de país. Su aproximación funcional al problema ha resultado insuficiente.

Lo de ayer no fue un referéndum.

Todo se quedó en una gran pantomina, una suerte de enésima Diada, gigantesca y con las urnas chinas de plástico como coartada. Rajoy desarticuló la logística del Govern sedicioso. No hubo censo, ni junta electoral, ni siquiera papeletas regladas. Cada ciudadano podía votar dos veces, o incluso más, como probó ABC. Las reglas básicas de la democracia no existieron. La Generalitat separatista, marrullera siempre, incluso cambió las reglas de juego en la propia jornada. Al final podía votar quien quisiese, en la práctica sin necesidad de acreditación alguna. Fue la «performance» de una consulta. Pero ha dado la vuelta al mundo.

Hubo también otra Cataluña. Las imágenes de gresca opacan la foto completa. Testigos que recorrieron ayer Barcelona cuentan que fuera de puntos concretos imperaba una curiosa calma de domingo. Los incidentes y la tensión son innegables, pero es un error ignorar que existió otra Cataluña, ajena al desparrame emocional separatista.

Recuento en el Centro Cívico de la Sedeta (Barcelona)

EFE

Hay imágenes que nunca se debieron permitir. Finalmente, Puigdemont, Junqueras, Colau y Mas acabaron depositando su voto en urnas con sello de la Generalitat. El peso simbólico de esa imagen hace mucho daño a España. El Gobierno enfatizó una y otra vez que no se votaría. Pues bien: los cabecillas del golpe de Estado sí lo hicieron y a estas horas nada les ha ocurrido. ¿Sale gratis delinquir según quién seas y el cargo que ocupes? La irritación de millones de españoles, saturados del culebrón separatista, es enorme: golpistas que quedan impunes, un mal mensaje.

El Gobierno, tarde y mal. Nunca se debieron haber tolerado las sesiones en el Parlament de los pasados 6 y 7 de septiembre. Los sediciosos no ocultaron sus planes: de manera previa anunciaron que aprobarían dos leyes golpistas, destinadas a dinamitar Es-

paña y el propio Estatuto de Cataluña. Pero se dejó hacer en nombre de un equivocado principio de prudencia y proporcionalidad.

«Si toleras el desorden para evitar la guerra, tendrás primero desorden y después guerra», advirtió el lúcido Maquiavelo. Churchill parafraseó la cita espetándosela a Chamberlain en los días de Hitler: «Se te ofreció elegir entre la deshonra y la guerra, elegiste la deshonra y también tendrás la guerra». Qué preclaras suenan esas frases hoy en Cataluña. La gestión de esta crisis tendrá secuelas políticas. La vicepresidenta ha defraudado las altas expectativas depositadas en ella, tanto dialéctica como tácticamente. El discurso de anoche de Rajoy, dándose por ganador de la jornada, sonó -ay- poco creíble. Es cierto que ha evitado la consulta, pero no que haya ocurrido algo gravísimo. Una vez más su alocución fue la de un gestor, no la de un alto estadista. Seamos sinceros: las fuerzas del Estado ni siquiera encontraron las urnas que luego desplegaron los sediciosos.

Los Mossos han dejado de ser un cuerpo fiable. Los Mossos son una fuerza del Estado con competencias en Cataluña. Ayer se pusieron de perfil, su actuación fue displicente y a veces abiertamente burlona. Una traición que estaba cantada. El Gobierno de Rajoy, repleto de abogados del Estado y altos funcionarios, quiso creer hasta el final que se medía con personas homologables a ellos, respetuosas a la postre de la legalidad. No era así. El filibusterismo de Mossos y Govern los

INÉS RAUCELLS

«Este es un conflicto político
y necesita soluciones políticas»

Secretario general de UGT **Pepe Álvarez**
«Quienes tienen la responsabilidad en
ambos lados deben optar por el diálogo»

ha desbordado. Es insólito que a estas horas el Estado no se haya puesto todavía al frente de los Mossos destituyendo sus mandos. Siete jueces investigan ya la lamentable inhibición de la policía catalana. En las calles españolas resuena una pregunta: ¿Qué más tiene que ocurrir en Cataluña para que se aplique el artículo 155 de la Constitución, diseñado exactamente para situaciones como esta?

PSOE, primero su ombligo y luego España. Ayer tiró la «E» de «Español» por la borda. Pésima noticia para el país. El líder de los socialistas catalanes, Miquel Iceta, pidió de mañana que la Policía y la Guardia Civil se retirasen y dejaran el paso expedito a los lugares de voto. La equidistancia de Sánchez entre Rajoy y Puigdemont en una jornada de rebelión contra nuestra democracia y sus críticas a las cargas policiales son una desealtad doliente, imperdonable. El PSOE se ha convertido en un talón de Aquiles de España. El pésimo liderazgo de Sánchez ha dejado campo abierto a la crecida del comunismo podemita y además no está

en su sitio a la hora de defender la unidad nacional. Pura felonía.

Derrota en la prensa internacional.

Es asombroso, y habla muy mal de nuestra diplomacia, que la mirada de los separatistas se haya impuesto en los principales medios de comunicación foráneos. El Gobierno, una vez más, no ha trabajado el frente mediático, en el que los separatistas se aplican con denuedo. La jornada volvió a hacer patente además el anómalo sector televisivo que sufrimos. La Sexta hizo una cobertura que presentaba la intervención del Estado para salvar nuestra democracia como una agre-

sión intolerable a Cataluña. Roureda, uno de los fundadores de la cadena y actual accionista, prestó sus instalaciones para el centro de prensa de la consulta ilegal, con el logo de su firma Mediapro destacado a la espalda del golpista Turull. Enfrente, TVE ofrecía un programa en directo flojo, con analistas de poco peso y un presentador de segunda línea. La comunicación mueve el mundo y hoy España no está bien defendida en ese frente.

¿Y ahora qué? Los sediciosos, crecidos, podrían proclamar unilateralmente la independencia en días sucesivos. Supodría, por fin, la aplicación inme-

diata del Artículo 155 y la toma de acciones legales contra los dirigentes del Govern insurrecto, que a día de hoy se mofan de nuestra justicia. Una crisis como la que vive España requeriría un Gobierno de coalición de los tres partidos constitucionalistas, PP, PSOE y Ciudadanos, que deberían unirse ante una emergencia nacional. Imposible con el actual líder del PSOE, un ególatra que detesta a Rajoy porque lo vapuleó dos veces en las urnas y fantasea con que su equidistancia le dará votos.

España se enfrenta a este envite, el mayor desde el golpe del 23-F de 1981 con un Gobierno en minoría y con los presupuestos del Reino en manos de otro partido nacionalista que exige cobrarse un precio, el PNV. Unas elecciones anticipadas darían a los españoles la posibilidad de dotarse con el Gobierno fuerte que requiere esta insólita, execrable y dañina situación, que pronto pasará factura a la economía española. España, el país grande del mundo desarrollado que más crece a día de hoy, corre desesperado tras un grupo de sediciosos que ni siquiera son mayoritarios en su región.

La perplejidad de muchos españoles

Una pregunta recorre el país: ¿Qué más tienen que hacer los golpistas del Govern para que se aplique el artículo 155 de la Constitución?

El Gobierno está solo

El PSOE tiró ayer su «E» de Español e Iceta llegó a exigir la retirada de la policía. No defienden a España

Reclama los **gastos de tu hipoteca** sin asumir riesgos

Y si además tienes **Cláusula Suelo** puedes reclamar todo,
de una sola vez, y de forma sencilla

#HagamosloFacil

OFICINAS POR TODA ESPAÑA.
CONSULTA TU OFICINA MÁS CERCANA.
SOLO SE ATENDERÁ CON CITA PREVIA.

Llama gratis e infórmate:
900 26 46 07
arriagaasociados.com

HORARIO ATI. TELEFÓNICA:
LUNES A VIERNES DE 9:00H. A 21:30H.
SÁBADOS, DOMINGOS Y FESTIVOS
DE 9:00H. A 21:00H.

ARRIAGA
ASOCIADOS | ABOGADOS

Columna d'opinió 13		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El día que nunca debió llegar	
Autor	Luís Ventoso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 123 Permet avaluar: Objectiu 2.1 – Hipòtesi 1	Lo de ayer no fue un referéndum. Todo se quedó en una gran pantomima, una suerte de enésima Diada, gigantesca y con las urnas chinas de plástico como coartada. Rajoy desarticuló la logística del govern sedicioso. No hubo censo ni junta electoral ni siquiera papeletas regladas. Cada ciudadano podía votar dos veces, o incluso más, como probó ABC. Las reglas básicas de la democracia no existieron.	
Extracció de proposicions	El referèndum va ser una 'pantomima' antidemocràtica	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 1 referèndum	
Justificació	El referèndum va ser una 'pantomima' antidemocràtica Verifica hipòtesi 1 La proposició deslegitima el referèndum titllant-lo d'engany i d'antidemocràtic, verificant H1.	
		Ventoso asegura que el que va tenir lloc a Catalunya no pot ser considerat un referèndum a causa de la manca de regles bàsiques de la democràcia. Entén que va ser una representació teatral, és a dir, un engany o un fingiment.

Ventoso assegura que el que va tenir lloc a Catalunya no pot ser considerat un referèndum a causa de la manca de regles bàsiques de la democràcia. Entén que va ser una representació teatral, és a dir, un engany o un fingiment.

Columna d'opinió 13		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El día que nunca debió llegar	
Autor	Luís Ventoso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 124 Permet avaluar: Objectiu 2.4 – Hipòtesi 7 Objectiu 2.3 – Hipòtesi 3	El Gobierno tarde y mal. Nunca se debieron haber tolerado las sesiones en el Parlament del pasado 6 y 7 de septiembre. Los sediciosos no ocultaron sus planes: de manera previa anunciaron que aprobarían dos leyes golpistas, destinadas a dinamitar España y el propio Estatuto de Cataluña. Pero se dejó hacer en nombre de un equivocado principio de prudencia y proporcionalidad.	
Extracció de proposicions	1-El Govern espanyol ha estat massa tolerant amb els independentistes 2-L'objectiu dels independentistes és dinamitar Espanya	
Verificació / Refutació	Refuta hipòtesi 7 responsabilitat i verifica hipòtesi 3 unitat	
Justificació	1-El Govern espanyol ha estat massa tolerant amb els independentistes Refuta hipòtesi 7 La primera proposició carrega part de la responsabilitat al Govern espanyol, refutant H7. 2-L'objectiu dels independentistes és dinamitar Espanya Verifica hipòtesi 3 La segona proposició fixa el trencament d'Espanya com a objectiu independentista, verificant H3.	
		1-Si el govern de Rajoy no hagués estat tan prudent i haguera frenat les sessions al Parlament de principis de setembre, no s'haguessin aprovat les Lleis de Desconnexió i no s'hagués arribat a l'actual escenari. D'aplicar la llei a temps, el resultat hauria estat efectiu. 2-Els independentistes han aprovat dues lleis per dur a terme un Cop d'Estat. El seu objectiu és dinamitar Espanya i això suposa una amenaça per la unitat del país.

1-Si el govern de Rajoy no hagués estat tan prudent i haguera frenat les sessions al Parlament de principis de setembre, no s'haguessin aprovat les Lleis de Desconnexió i no s'hagués arribat a l'actual escenari. D'aplicar la llei a temps, el resultat hauria estat efectiu.

2-Els independentistes han aprovat dues lleis per dur a terme un Cop d'Estat. El seu objectiu és dinamitar Espanya i això suposa una amenaça per la unitat del país.

Columna d'opinió 13		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El día que nunca debió llegar	
Autor	Luís Ventoso	L'actitud d'indiferència dels Mossos amb tot allò que havien d'aturar en relació al referèndum els converteix en traïdors. La traïció era previsible i fins i tot es van arribar a burlar de l'Estat.
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 125 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 6	Los Mossos son una fuerza del Estado con competencias en Cataluña. Ayer se pusieron de perfil, su actuación fue displicente y a veces abiertamente burlona. Una traición que estaba cantada.	
Extracció de proposicions	Els Mossos van trair l'Estat	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 6 Mossos	
Justificació	Els Mossos van trair l'Estat Verifica hipòtesi 6 La proposició condemna els Mossos penjant-los l'etiqueta de traïdors, verificant H6.	

L'actitud d'indiferència dels Mossos amb tot allò que havien d'aturar en relació al referèndum els converteix en traïdors. La traïció era previsible i fins i tot es van arribar a burlar de l'Estat.

Columna d'opinió 13		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El día que nunca debió llegar	
Autor	Luís Ventoso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 126 Permet avaluar: Objectiu 2.2 – Hipòtesi 4	En las calles españolas resuena una pregunta: ¿Qué más tiene que ocurrir en Cataluña para que se aplique el artículo 155 de la Constitución, diseñado exactamente para situaciones como esta?	
Extracció de proposicions	L'article 155 és capaç d'arreglar la situació	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 4 llei	
Justificació	L'article 155 és capaç d'arreglar la situació Verifica hipòtesi 4 La proposició indica que la llei té la solució al conflicte en forma d'article 155, verificant H4.	
		La llei preveu un escenari de conflicte com l'actual i té la solució. És l'article 155 de la Constitució espanyola. Si es vol acabar amb el problema català, s'ha d'aplicar el 155 immediatament.

La llei preveu un escenari de conflicte com l'actual i té la solució. És l'article 155 de la Constitució espanyola. Si es vol acabar amb el problema català, s'ha d'aplicar el 155 immediatament.

Columna d'opinió 13		COMENTARI EXPLICATIU
PART TÈCNICA		
Diari	ABC	
Títol	El día que nunca debió llegar	
Autor	Luís Ventoso	
PART ANALÍTICA		
Fragment rellevant 127 Permet avaluar: Objectiu 2.3 – Hipòtesi 5	La Sexta hizo una cobertura que presentaba la intervención del Estado para salvar nuestra democracia como una agresión intolerable a Cataluña.	
Extracció de proposicions	La intervenció de l'Estat no va ser una agressió intolerable a Catalunya tal com va vendre La Sexta	
Verificació / Refutació	Verifica hipòtesi 5 agressions	
Justificació	La intervenció de l'Estat no va ser una agressió intolerable a Catalunya tal com va vendre La Sexta Verifica hipòtesi 5 La proposició nega que l'agressió fos intolerable, verificant H5.	

Si Ventoso creu que les agressions no es poden considerar intolerables, és que les considera tolerables i per tant proporcionals. Les està defensant i posa com a argument que es tractava de salvar la democràcia espanyola.

Si Ventoso creu que les agressions no es poden considerar intolerables, és que les considera tolerables i per tant proporcionals. Les està defensant i posa com a argument que es tractava de salvar la democràcia espanyola.